SEDER

……..……..»……< >……../…….……..
en-voorts-geschiedt een manmenselijke een-één-enkele vandaan-van~ 1
….……_……< >……\…… . . . .
[RáMáTàJieM TsóWPhieJM vandaan-van-het-gebergte AèPheRáJieM;
…… II……..//……..///
en-de-naam-zijner AèLeQáNáH stichtzoon-van~JeRoCháM
……..._……..//……..
[stichtzoon-van~AêLieJHuW stichtzoon-van~ToCHuW stichtzoon-van~
…< >…… !
[TsuWPh een-AèPheRáTiet.
……\\……..\…….. .
en-voor-hem andertwee vrouwmenselijken, 2
……>…… | ……. .
de-naam-van de-één-enkele ChàNNáH,
……..//……<>…… . . . .
en-de-naam-van de-andere PeNieNáH;
……..……<……..……| .. .
en-voorts-geschiedt-het voor-PeNieNáH borelingen,
……..<>….//…… !
en-voor-ChàNNáH geenszins borelingen.
……»……\\……>……..|
en-op-gaat de-manmenselijke die vandaan-van-de-stad-zijner 3
……\…….+…… .
[vandaan-van-dagen naar-dagen,
……\\\……._……
om-zich-neer-te-bukken en-om-te-slachten
……..//……..< >…… . . .
[voor-die-JHWH-van-Israël de-omschaarde in-ShiLoH;
……..^…..\…… . .
en-daar andertwee stichtzonen-van~NgéLie:
……\\…… ,
ChåPheNieJ en-PhiNeCháS,
…< >…… !
priesters voor-die-JHWH-van-Israël.
……..\…… . .
en-voorts-geschiedt die-dag, 4
……..<>…… . . . . .
en-voorts-slacht AèLeQáNáH;
…….. ……\…… .
en-voorts-is-hij-aan't-geven aan-PheNieNNáH de-vrouwmenselijke-zijner:
……..//……..<>….
en-aan-de-al-afheid-stichtkindzonen-harer en-stichtkinddochters-harer

……. !
[besomdheden.[1]
…….. :
en-aan-ChàNNáH, 5
……..//……..//……<…….. . . . . .
is-hij-aan’t-geven een-besomdheid (n.l.) een-één-enkele neuswalgend;
.>…… | …..:
ja enwel~ChàNNáH bemint-hij,
……..<>……//…… !
en-die-JHWH-van-Israël sluit de-moederschoot-harer.
……>…….. | …… .
en-hartzeer-wekt-toch haar-beëngster ook-nog~hartzeer, 6
…….<>…… . . . .
om-het-oversteken-van het-gedreun-harer;
……..//……..<>……//…… !
ja~hij-sluit, die-JHWH-van-Israël, tot-bij de-moederschoot-harer.
…….\\……/……\…… . .
en-alzo is-zij-aan’t-maken jaarandering bij-jaarandering: 7
……<…… | ……\……..
vandaan-van-de-maattijd-van haar-opgaan in-het-huis-van
…….. .
[die-JHWH-van-Israël,
.<>…… . . . . . .
alzo is-zij-aan’t-hartzeer-hebben-toch;
……< >……//…….. !
en-voorts-weent-zij en-niet is-zij-aan’t-eten.
……..\\……../……\…….. . .
en-voorts-zegt aan-haar AèLeQáNáH de-manmenselijke-harer: 8
……..| …….\…… . .
ChàNNáH voor-wat? ben-jij-aan ‘t-wenen:
……\\…….. | ..\…….. .
en-voor-wat? niet aan’t-eten-ben-jij,
……<>……..\……..... . . . .
en-voor-wat? is-aan’t-kwaaddoend-zijn het-hart-jouwer;
…>….\\…..\…… .
niet? Ik goeddoende voor-jou,
……..< >…. !
vandaan-van(anders dan)-tien stichtkinderen.
……\…… .
en-voorts-staat-op ChàNNáH, 9
……..//……..//…… <> ……\…….. . . . . .
(westen)laat-na haar-eten in-ShiLoH en-(westen)laat-na haar-drinken:
……\…… . .
en-NgéLieJ de-priester:
……..| …….. .
zittend op~de-troon,

[1] Dit Hebr. woord wordt hier meestal met ‘portie’ vertaald. Maar het is afgeleid van een werkwoord, dat zowel ‘be-, opsommen’ betekent als ‘sommeren’. Het gaat dus om besomde hoeveelheden: besomdheden.

……<>……//…… !
op-tegen~de-(deur)posten-van het-tehuis-van die-JHWH-van-Israël.
…..<>..\…… . . . . . .
en-zij bitter-van lichaamziel; 10
……//……<>……<>…..
en-voorts-spreekt-zij-zich-uit op-tegen~die-JHWH-van-Israël en-te-wenen
…… !
[is-zij-aan't-wenen.
……..\\……/…… . .
en-voorts-zegt-zij-toe een-toezegging en-voorts-zegt-zij: 11
……..\\……/……..//……\…
jij-JHWH-van-Israël omschaarde ware't te-zien ben-jij-aan't-zien
……\…….. . .
[op-het-zich-neerbuigen-van de-heerdienares[2]-jouwer:
……/……..|
en-voorts-ben-jij-je-aan't-aanhaken-bij-mij
……..\…… .
[en-niet~aan't-vergeten enwel~de-heerdienares-jouwer,
……..//……..<>…..
en-voorts-ben-jij-aan't-geven aan-de-heerdienares-jouwer
…\…… . . . . . .
[kiemsel-van menselijken;
……..>…… |
en-voorts-ben-ik-aan't-geven-hem aan-jou-JHWH-van-Israël
……..\…… .
[de-al-afheid-van~de-dagen-van het-leven-zijner,
……<>……//…… !
en-een-mes is-niet-~aan't-opgaan op~het-eerstdeel-zijner.
……| \…… .
en-het-geschiedt ja veel-doet-zij-zijn, 12
……<>……\…… . . . . . .
om-zich-uit-te-spreken voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël;
……<>……..//…… !
en-NgéLieJ(is) waar-houdende enwel~de-mond-harer.
…… . .
en-kijk-hier: 13
.<……\…… .
zij inbrengende op~het-hart-harer,
….<……..\…… .
alleen de-lippen-harer schuddende,
……<>……\…… . . . . . .
en-de-stem-harer is-niet aan't-gehoord-worden;
……//……..<>…… !
en-voorts-rekent-haar NgéLieJ tot-een-roesdronkene.

[2] Het Hebreeuwse woord AáMáH, dat in de Statenvertaling met 'dienstmaagd' wordt vertaald, staat in TeNaKh op zichzelf. Het is het vrouwelijk aequivalent van NgèBèD, dat we met heerdienaar vertalen. Vandaar de vertaling 'heerdienares'.

……..<……/……| ……. .
en-voorts-zegt tot-haar NgéLieJ, 14
……<>…… . . . . . .
tot~wanneer? ben-jij-een-roes-aan't-drinken-!;
……//……..<>…… !
doe-wijken enwel~de-wijn-jouwer vandaan-van-op-jou.
……..\\……..<……/…….| .\…….. .
en-voorts-buigt-zich-toe ChaNNáH en-voorts-zegt-zij nee machtiger-mijner, 15
……<……../……| ……. .
een-vrouwmenselijke stijf-van~beluchting[3] ben-ik,
……..//……..<>……\…. . . . . .
en-wijn en-roes-drank niet drink-ik;
……//……<>…..
en-voorts-stort-ik-uit enwel~de-lichaamziel-mijner
……..//…… !
[voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël.
……| ……. .
niet~aan't-geven-jij enwel~de-heerdienares-jouwer, 16
……<>…… . . . . . .
voor-de-vertegenwendiging-van een-stichtdochter-van~een-zonder-nut;
……//……//
ja~vandaan-van-het-veel-zijn-van het-overwegen-van-mij
……<>……..//…….. !
[en-het-hartzeer-mijner breng-ik-in tot~kijk-hier.
……\\\……//……<>……..\……. . . . . .
en-voorts-buigt-zich-toe NgéLieJ en-voorts-zegt-hij ga voor-vrede; 17
……..\…… . .
en-de-gods-van JieSseRáAéL:
……..| …… .
is-aan't-geven enwel~de-wens-jouwer,
.//……..<>……..... !
die jij-wenst genoot-vandaan-bij-hem.
……../.
en-voorts-zegt-zij 18
……..\\\…….....//……..<>…… . . . . . .
aan't-vinden-is de-familiegedienstige-jouwer[4] gratie in-de-wel-ogen-jouwer;
……..\\……<……| …… .
en-voorts-gaat de-vrouwmenselijke voor-de-neemweg-harer en-voorts-eet-zij,
……//……..<>…. !
en-de-vertegenwendiging-harer geschiedt~niet-voor-haar nogmalig-zo.
……\…….....…… . .
en-voorts-schouderen-zij-zich in-de-ochtend: 19

[3] Het Hebreeuwse woord RuWàCh wordt hier meestal met 'geest' vertaald, maar betekent even vaak 'wind'; het duidt eigenlijk op 'lucht', die beweegt en die daarom te voelen is, dus op 'beluchting'. ChaNNaH's beluchting is 'stijf', d.w.z. is bijna bewegingsloos, is tot staan gekomen, ze ademt niet, waardoor er geen lucht beweegt.

[4] Dit Hebreeuwse woord wordt meestal met 'slavin' of 'maagd' vertaald, maar het is afgeleid van een woordstam, waarvan ook het woord MiSch'PáCháH is afgeleid, dat 'familie' betekent en dat wij nog kennen via het Jiddische 'mispoge'.

……..| ……\……..
en-voorts-bukken-zij-zich voor-de-vertegenwendiging-van
…… .
[die-JHWH-van-Israël,
……..//……//……..<>……
en-voorts-keren-zij-terug en-voorts-komen-zij naar~het-huis-hunner
…… . . . . . .
[RáMáH-waarts;
……..<……..| ……..\…….. .
en-voorts-volkènt AèLeQáNáH enwel~ChàNNáH de-vrouwmenselijke-zijner,
……<>…… !
en-voorts-haakt-aan-bij-haar die-JHWH-van-Israël.
……| ……\…….. .
en-voorts-geschiedt’t bij-het-rondscheren-van de-dagen, 20
……..//……..<>……\…….. . . . . .
en-voorts-ontvangt ChàNNáH en-voorts-baart-zij een-stichtzoon;
……///……..| …… .
en-voorts-roept-zij enwel-~de-naam-zijner SheMuWAéL,
//……<>……!
ja vandaan-van-die-JHWH-van-Israël wens-ik-hem.
……..//……..//……..<>…….. . . . .
en-voorts-gaat-op de-manmenselijke AèLeQáNáH 21
[en-de-al-afheid-van~het-huis-zijner;
……..\\\……..//……//……..<>…..
om-te-slachten voor-die-JHWH-van-Israël enwel~-de-slachtgave-van de-dagen
…….. !
[en-ook~de-toezegging-zijner.
……<>…..\.. . . . . .
en-ChàNNáH niet gaat-zij-op; 22
……..\…… . .
ja~zij-zegt aan-de-manmenselijke-harer:
..\……..///……/…….|…… . .
tot-dat zich-klaar-gemaakt-heeft de-bonker en-voorts-doe-ik-komen-hem:
……..|……..\…….. .
en-hij-laat-zich-zien
[enwel~aan-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël,
……//…… !
en-hij-zit daar tot~wereldlang.
……..\……▫ ……..\\……/……..\\\
en-voorts-zegt aan-haar AèLeQáNáH de-manmenselijke-harer maak 23
……..\…….. . .
[het-goede in-de-welogen-jouwer:
..| ……\…….. .
zit totdat-jij-klaar-maakt enwel~hem,
.//……//……<>…… . . . . .
dusdanig is-aan’t-doen-opstaan die-JHWH-van-Israël
[enwel~de-inbreng-zijner;
……..///……..| ……..\……
en-voorts-zit de-vrouwmenselijke en-voorts-zoogt-zij

……. .
[de-sticht-zoon-harer,
……..<>…… !
tot-dat~zij-klaar-maakt enwel-hem.
……\\……/…….\…… . .
en-voorts-doet-zij-opgaan-hem tot-genoot-bij-haar naar-dat 24
[zij-klaar-maakt-hem:
……///……..| ……..\\……//……/..| ……\…… .
met-varren drie en-een-AéJPháH een-één-enkele meel en-een-slapter[5] wijn,
……..//……< >……
en-voorts-doet-zij-komen-hem in-het-huis-van~die-JHWH-van-Israël
…. . . . . .
[in-ShieLóW;
……<>…….. !
en-de-bonker bonkt[6](nog).
……<>…….. . . .
en-voorts-villen-zij enwel~de-var; 25
……..//……<>…… !
en-voorts-doen-zij-komen enwel~de-bonker naar~NgéLieJ.
……../…….| ……\…… .
en-voorts-zegt-zij alstublieft machtiger-mijner, 26
.//……..< >…… . . . . .
leve de-lichaamziel-jouwer machtiger-mijner;
.\…… . .
ik(ben) die-vrouwmenselijke:
……///……..| ……. .
die-zich-plaatst tot-genoot-bij-jou met-dit,
……<>…… !
om-mij-uit-te-spreken naar-die-JHWH-van-Israël.
……//…… . . . . . .
naar-de-bonker spreek-ik-mij-uit; 27
……..\\……..//……| …… .
en-voorts-geeft die-JHWH-van-Israël aan-mij enwel~de-wens-mijner,
.//…….<>…… !
wat ik-wens vandaan-van-bij[7]-hem.
…….\.. . .
en-ook ik: 28
……/……| …… .
gewenst-doe-ik-zijn-hem voor-die-JHWH-van-Israël,
……| …… . .
de-al-afheid-van-de-dagen die hij-geschiedt,
.//……< >…… . . . . . .
hij (is) een-gewenste[8] voor-die-JHWH-van-Israël;

[5] = een slappe zak van leer.
[6] Bonken behoort vaak tot gedrag van kleine kinderen. In het Hebreeuws heet zo'n kind dan ook een 'bonker'of 'bonkster'.
[7] Letterlijk staat hier i.p.v. 'bij': 'tot-genoot-bij'.
[8] Hier staat in het Hebreeuws SháAuWL en zo klinkt reeds aan het begin van het eerste boek Samuël de naam Saul.

……..//……< >…… !
en-voorts-bukt-zij-zich daar voor-die-JHWH-van-Israël.
……..///…… |…… .
en-voorts-spreekt-zich-uit ChàNNáH en-voorts-zegt-zij, **2**,1

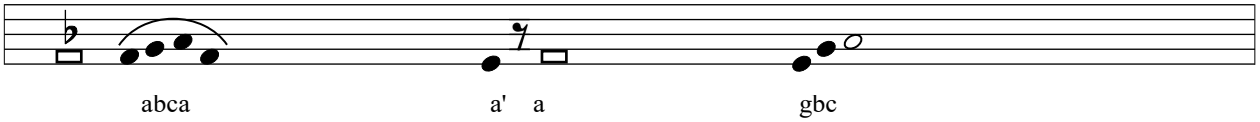

…..<……..| …… .
schaterlacht het-hart-mijner in-die-JHWH-van-Israël,

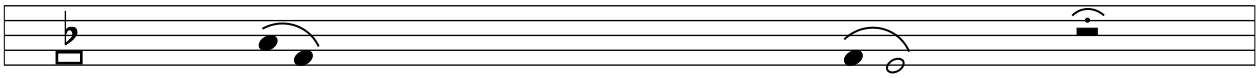

…..//……<>…….. . . . . .
verheven-is de-hoorn-mijner in-die-JHWH-van-Israël;

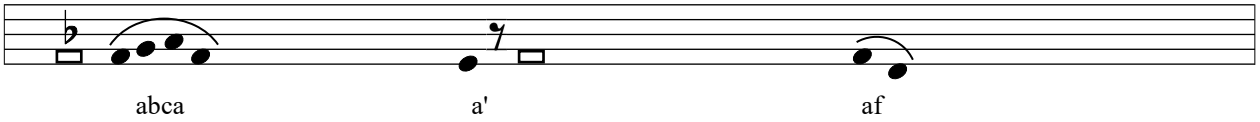

……..<……..| …… .
verwijdt-zich de-mond-mijner op-tegen~de-vijanden-mijner,

//……..< >…….. !
ja ik-verheug-mij in-de-bevrijding-jouwer.

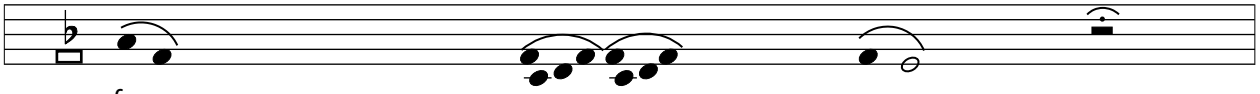

……//……<>……..\….\…….. . . .
geen~heilig als-die-JHWH-van-Israël ja geen(is) uitgezonderd-jij; 2

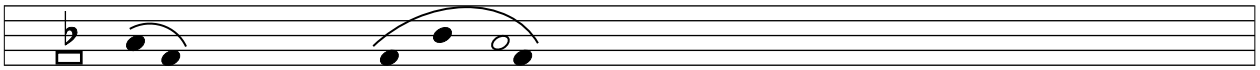

……//……<>…….. !
en-geen een-rots als-de-gods-onzer.

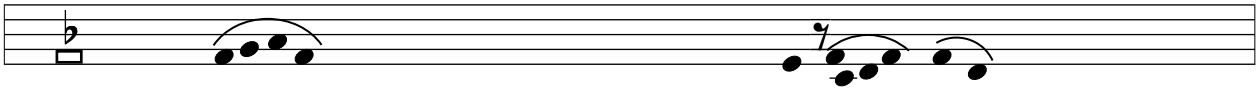

……<……| .\……. .
niet~aan't-verveelvuldigen-julllie aan't-inbrengen-jullie rijzigs rijzigs, 3

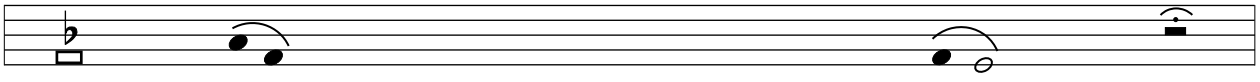

doende-uittrekken opklimmends vandaan-van-de-mond-jelieder;

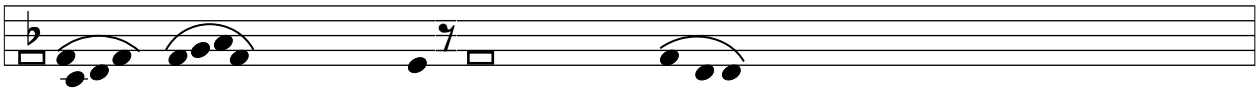

ja een-god-van volkènnen die-JHWH-van-Israël,

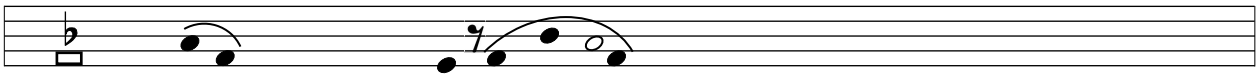

en-niet[9] vast-gesteld-zijn handelingen.

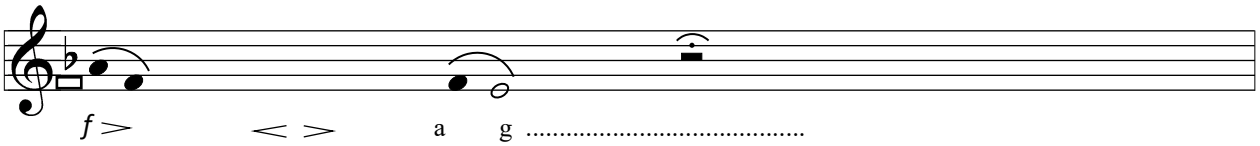

de-boog-van manbazen (zijn)ontsteld; 4

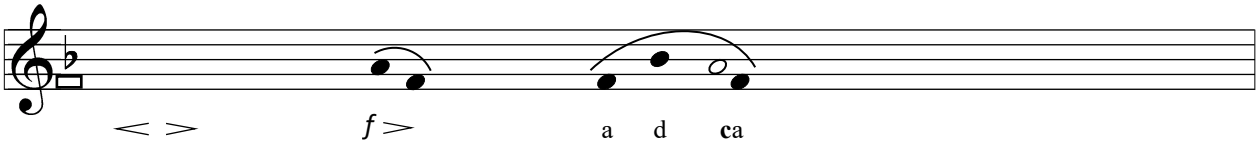

en-struikelenden ompantseren-zich-met vermogen.

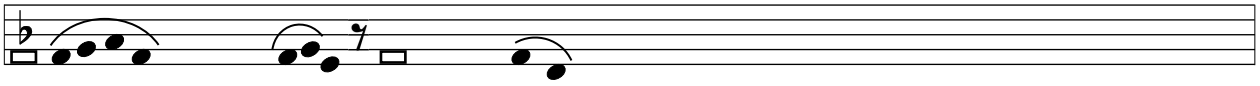

verzadigden met-brood worden-verloond, 5

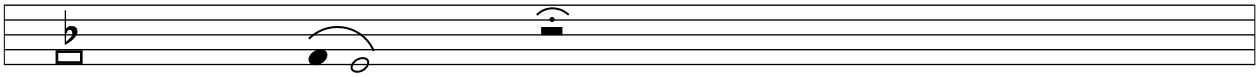

en-hongerigen stoppen[10];

---

[9] Volgens enkele handschriften is de laataste letter van dit Hebreeuwse woord geen Aleph, maar een WaW en dan staat er 'voor hem'. Zo interpreteren de meeste vertalingen deze tekst. De LXX leest i.p.v. WeLoA = en niet, WeAéL = en god en interpreteert de werkwoordsvorm niet als een niphál-vorm, maar als een qal-vorm en vertaalt dus: 'stelt vast'. Hier volgen we de Hebreeuwse tekst en we geven aan de tekst de volgende uitleg: Omdat JHWH ze volkènt liggen handelingen nooit vast, maar kunnen gewijzigd worden.

[10] = kunnen stoppen met eten zoeken.

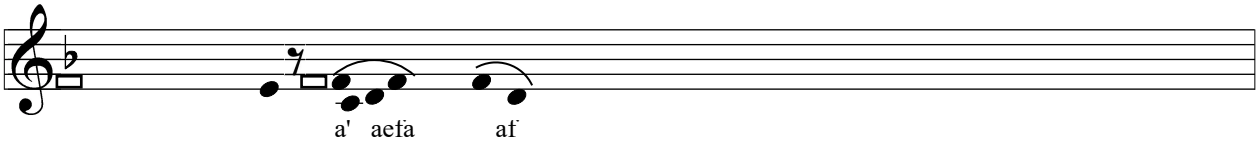

.....|..\..... .

een-ongeschikte baart-er zeven,

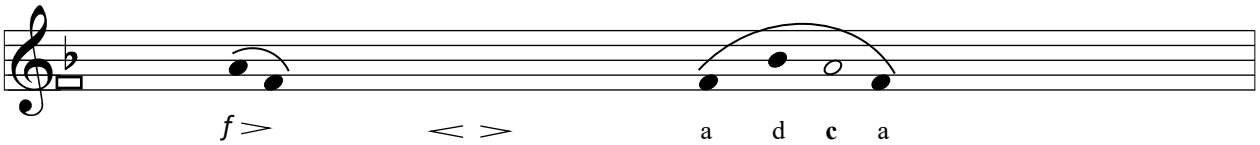

.....//.....<>..... !

en-die-veel-heeft-aan stichtkinderen (is)een-verwelkte.

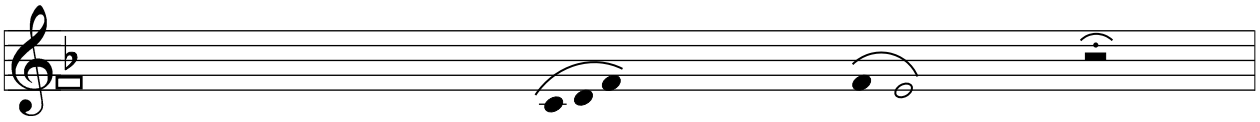

.....<>.....\..... . . . .

die-JHWH-van-Israël (is)een-doende-sterven en-een-doende-leven; 6

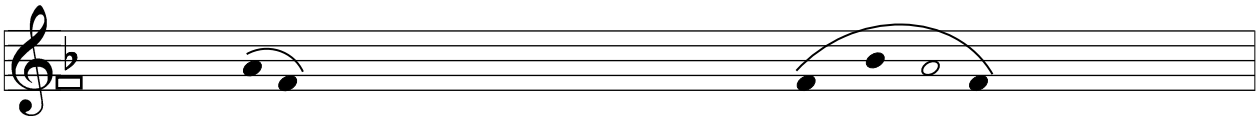

.....//.....<>..... !

een-doende-afdalen-naar de-oergroeve en-voorts-doet-hij-opgaan.

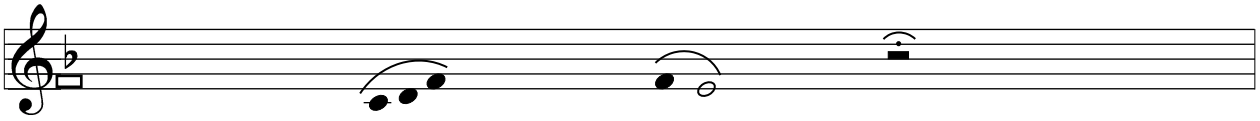

.....<>.....\..... . . . . .

die-JHWH-van-Israël een-wegvangende en-een-rijk-makende; 7

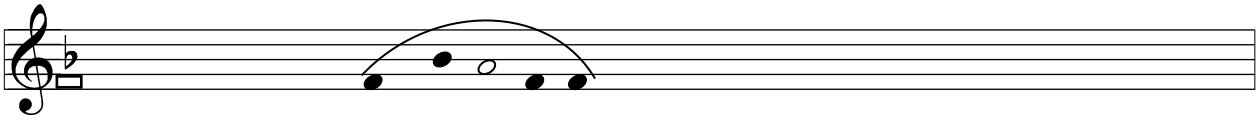

.....<>..... !

een-verlagende dus~een-verheffende.

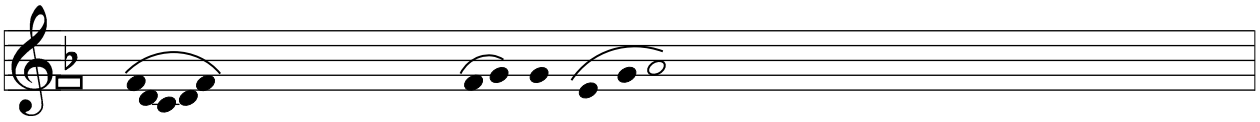

.....\\...../..... . .

doende-opstaan vandaan-van-stof een-arme: 8

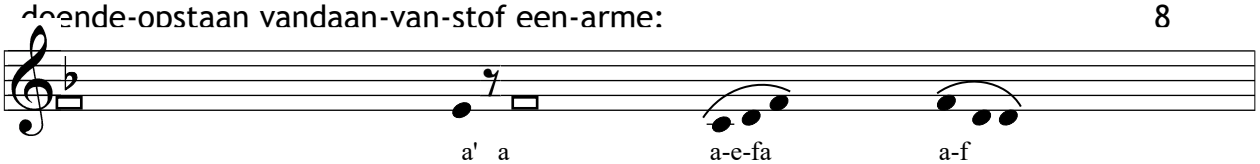

.....| .....\..... .

vandaan-van-het-schralige is-hij-aan't-verheffen een-behoeftige,

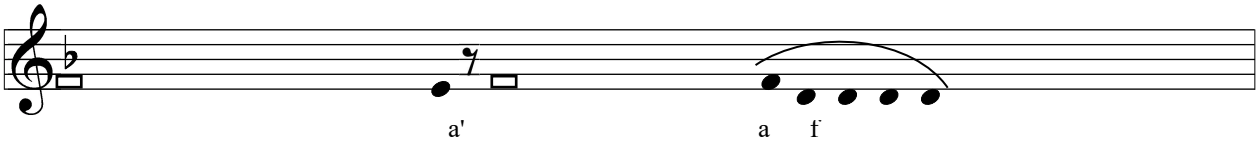

..... |..... .
om-te-doen-zitten genoot-zijnde-mèt~zelfopofferaars[11],

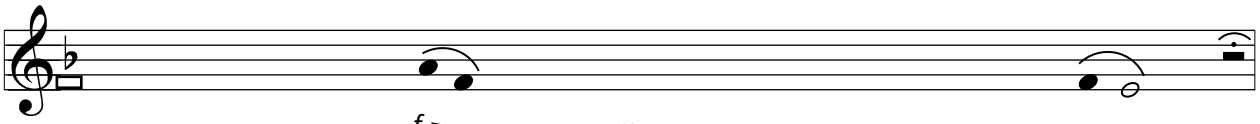

.....//.....< >..... . . . .
en-de-troon-van de-zwaarte
[is-hij-ten-eigendom-aan't-geven-hen;

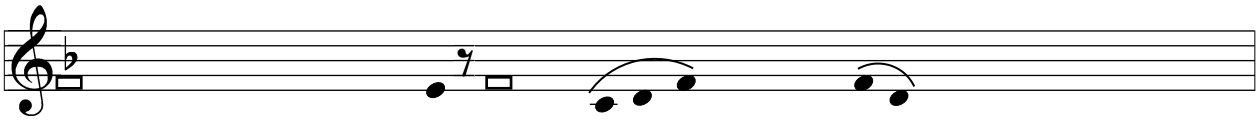

.<.....| .....\..... .
ja aan-die-JHWH-van-Israël de-doordringpunten-van het-land,

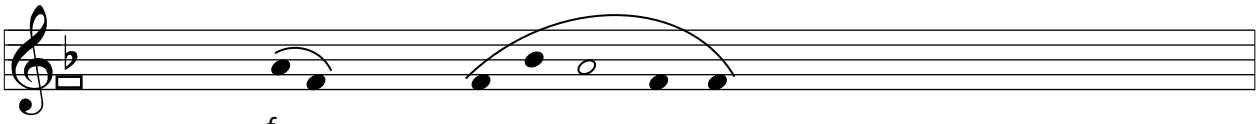

.....//.....<>..... !
en-voorts-zet-hij op-hen het-afdrachtgebied.

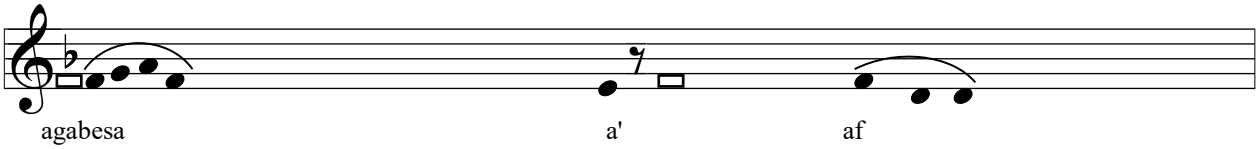

.....<.....| ..... .
de-voetebenen-van de-goed-gunstige-zijner is-hij-aan't-waar-houden, 9

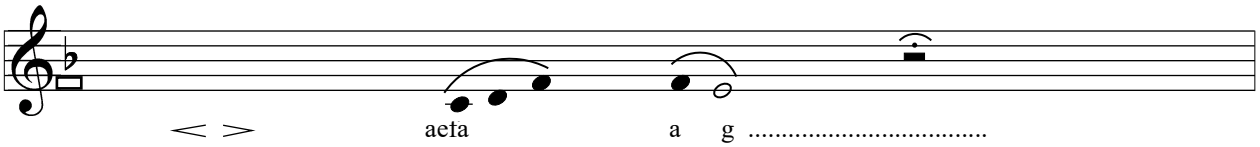

.....<>.....\..... . . . . .
en-schenders(zijn) in-duisternis aan't-verstarren;

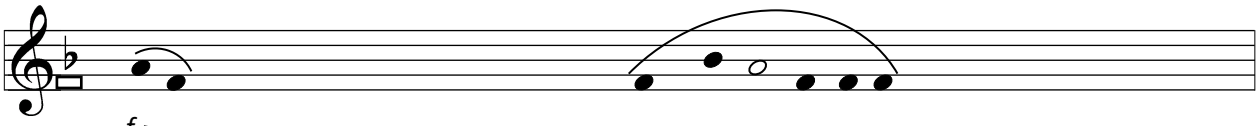

.....//.....<>..... !
ja~niet met-kracht is-aan't-heerbazen~een-manmenselijke.

[11] Dat zij mensen die voorop gaan in het nemen van risico's tot en met die van het eigen leven: zij zetten zich volledig in en worden daarom gezien en geëerd als leiders.

SEDER

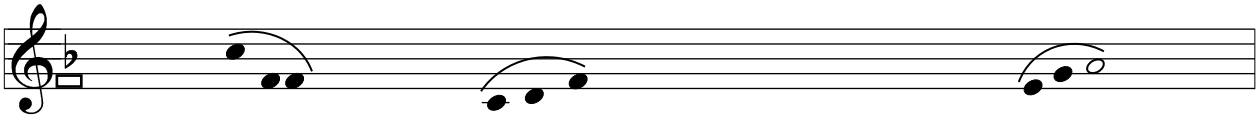

……||……..\…….. . .
die-JHWH-van-Israël: aan’t-ontsteld-worden-zijn-zij: de-twister-met-hem: 10

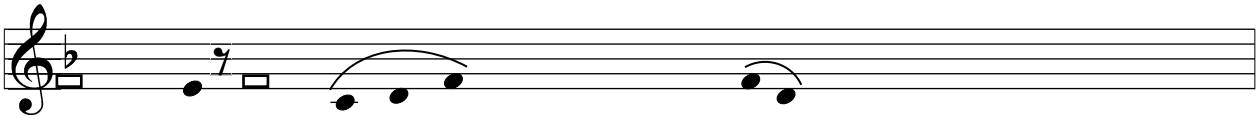

……..| ……..\…….. .
op-hem in-de-helften-hemel is-hij-aan’t-dreunen,

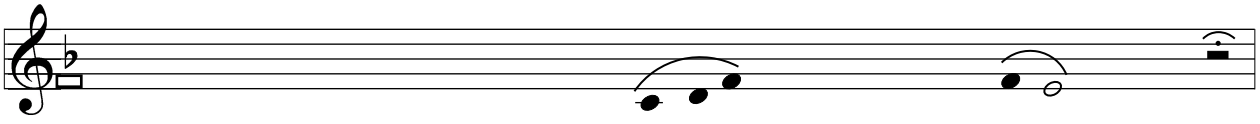

……..<>……..\…….. . . . .
die-JHWH-van-Israël is-aan’t-oordelen de-randen-van~het-land;

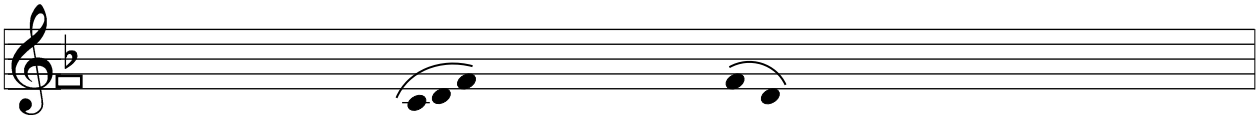

……..\…… .
en-aan’t-geven-is-hij~sterkte aan-de-koning-zijner,

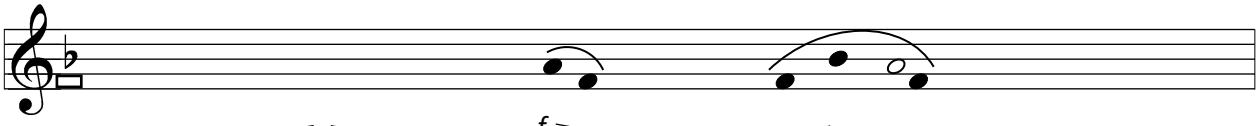

……..<>……//…….. !
en-aan’t-verheffen-is-hij de –hoorn-van de-gezalfde-zijner.

~

……..\\\……..//……..<>…….. . . . . .
en-voorts-gaat AèLeQáNáH RáMáH-waarts op-naar~het-huis-zijner; 11
…… . .
en-de-bonker:
……///……..| …….. .
hij-geschiedt tot-bedienaar enwel~van-die-JHWH-van-Israël,
……..<>……..//…….. !
samen-met-de-vertegenwendiging-van NgéLieJ de-priester.
……..//……..<>……\…….. . . . . .
en-de-stichtzonen-van NgéLieJ stichtzonen zonder-nut; 12
.//……..<>…….. !
niet volkènnen-zij enwel~die-JHWH-van-Israël.

……//……<>…….. . . . . .
en-een-stelregel-van de-priesters samen-met-het-genoten-volk; 13
……..||……..\…… .
al-af-menselijke slachtend een-slachtgave:
……..\\……///……..……..| ……\…… .
en-dan-komt een-bonker-van de-priester als-om-gaar-te-maken het-vlees,
……//……..< >…… !
en-de-vork-met drie~tanden in-de-hand-zijner.
……..\\……../……\…… . .
en-hij-slaat in-de-ringpot of in-het-vat: 14
/// /|…… .
of in-de-teil of in-de-stamppot,
……///……\……..\…….. .
de-al-afheid-van wat aan't-doen-opgaan-is de-vork,
……//……< >…… . . . . . .
is-aan't-nemen de-priester daarmee;
///……\…… .
als-zo zijn-zij-aan't-maken voor-de-al-afheid-van~JieSseRáAéL,
……//……<>…….. !
de-komenden daar in-ShieLoH.
…▫ ……▫ ……\…… ,
ook bij-het-nog-vers aan't-verwalmen-zij-zijn-! enwel~het-netvet 15
……\……..\…….. . .
en-dan-komt de-bonker-van de-priester:
……..| ……..\…… .
en-hij-zegt aan-de-menselijke de-slachtende,
..\…….. .
geef vlees,
……..//…… . . . . . .
om-te-braden voor-de-priester;
……\\\……..//…//…
en-niet~is-hij-aan't-nemen vandaan-van-jou vlees
……< >……//…… !
[vandaan-van-het-gekookte ja ware't~levend.
……..\\……../…… . .
en-zegt-voorts tot-hem de-menselijke: 16
……\\……///……| ……. .
een-verwalming zijn-zij-aan't-verwalmen-! zoals-vandaag het-netvet,
…… .
en-neem~voor-jou,
……//..< >…… . . . . .
naar-waar lust-aan-heeft de-lichaamziel-jouwer;
……//…….. | ///…\…….. .
dan-zegt-hij aan-hem ja nu ben-jij-aan't-geven,
……..<>……//…… !
en-ware't-niet, ik-neem't met-hardheid.
……..//……..\\\……..//……..//…..<>……..
en-voorts-geschiedt de-verwaarding-van de-bonkers (nl.) groot machtig 17

……..\…….. . . . . .
[bij~de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël;
///……..| .
ja(zo) versmaden de-menselijken,
…..<>……//…… !
enwel de-cijns-van die-JHWH-van-Israël.
……||……<>……\……..
en-SheMuWAéL een-bedienaar enwel~van-de-vertegenwendiging-van 18
…… . . . . . .
[die-JHWH-van-Israël;
……||……<>……//…… !
een-bonker omgord-met een-schort[12]-van linnen.
……..///……| \ .
en-een-bovenop[13] klein is-aan't-maken~voor-hem de-moederende-zijner, 19
……//……..<>……\……
en-voorts-is-zij-aan'-doen-opgaan-dit voor-hem vandaan-van-dagen
…… . . . . .
[naar-dagen;
……| …… .
bij-het-opgaan-van-haar samen-met~de-manmenselijke-harer,
……..<>……//…… !
om-te-slachten enwel~de-slachtgave-van de-dagen.
……\\……/……..\…… . .
en-in-zegent NgéLieJ enwel~AèLeQáNáH en-ook~de-vrouwmenselijke-zijner: 20
……|…… ▫…… /…… //… /…. |
en-hij-zegt aan't-stellen-is die-JHWH-van-Israël voor-jou kiemsel
……\…… .
[vandaan-van-de-vrouwmenselijke (nl.)deze,
……///…… .
op-de-drukplek-van het-gewenste,
.//……<>…… . . . . . .
dat hij-toewenst aan-die-JHWH-van-Israël;
……< >…… !
en-zij-gaan tot-de-opstaanplaats-zijner.
……//……//……<>……..\…..
en-voorts-ontvangt-zij en-voorts-baart-zij drie~stichtzonen en-andertwee 21
. . . . . .
[stichtdochters;
……..//……//……..<>…… !
en-voorts-wordt-groter de-bonker SheMuWAéL
[genoot-met~die-JHWH-van-Israël.

=
……..<>……..\……. . . . . .
en-NgéLieJ wordt-ouder machtig; 22

[12] Hier staat het Hebreeuwse woord AéPhóWD (efod), dat ook het priesterlijke ambtsgewaad aanduidt, maar dat bovendien ook een schort*drager* kan aanduiden: een bekleed afgodsbeeld.
[13] Een kledingstuk, vgl 'overgooier'.

…… . .
en-voorts-is-hij-aan't-horen:
…….▫ ……../……///……|
enwel de-al-afheid-van~wat aan't-maken-zijn-! de-stichtzonen-zijner
…… .
[voor-al-af~JieSSeRáAéL,
……///……| …… . .
enwel dat~zij-aan't-liggen-zijn-! samen-met-de-vrouwmenselijken,
…….. .
die-zich-scharen-om,
….<>……//…… !
de-opening-van de-tent-van gemeenschapsordening.
……..\…… .
en-voorts-zegt-hij tot-hen, 23
……..//……<>……..\…… . . . .
voor-wat? zijn-jullie-aan't-maken-! volgens-de-inbrengen (nl.)deze;
.\..///./……..|……\…….. .
die ik horende(ben) enwel~inbrengen-jelieder kwaad,
……..<>……//…… !
vandaan-van-bij al-af~het-genotenvolk (nl.)dit.
.<>…….. . . . . .
nee stichtzonen-mijner; 24
▫……///……..| .\……..\……
ja niet~goed-is het-gehoorde dat ik horende(ben,
……<>…….. !
(over)die-doen-oversteken het-genoten-volk-van~die-JHWH-van-Israël.
…… \……..///……..|
ware't-dat~aan't-verwaarden-is een-menselijke aan-een-menselijke 25
……\…….. . . .
[zo-spreken-zich-uit gods,
……///……..| …….. .
en-ware't-dat aan-die-JHWH-van-Israël aan't-verwaarden-is~
[een-menselijke,
.<>…….. . . . .
wie? is-zich-aan't-uitspreken~voor-hem;
……///……| ……..\…… .
en-niet zijn-zij-aan't-horen naar-de-stem vande-omvamende-hunner,
……//……<>…….. !
ja~welgevallen-heeft die-JHWH-van-Israël om-te-doen-sterven-hen.
……..\…… .
en-de-bonker SheMuwAéL, 26
..//……<>…….. . . . . .
gaande en-groot-wordend en-goed-zijnde;
///…… .
ook genoot-met~die-JHWH-van-Israël,
…..<>…… !
en-ook genoot-met~de-menselijken.

=

……//……<>…….. . . . .
en-voorts-komt een-manmenselijke-van~gods naar NgéLieJ; 27
……..\…… . .
en-voorts-zegt-hij tot-hem:
///.\…….. .
zo zegt die-JHWH-van-Israël,
……..///……../…… | ……\…….. .
?ontmantelend ontmantel-ik-mij naar~het-huis-van
[de-omvamende-jouwer,
……//……<>……..//
bij-het-geschieden-van-hen in-MiTseRàJieM voor-het-huis-van
…… !
[PhàReNgoH.
……\……▫……| ……..//.
en-uitkiezend enwel-hem vandaan-van-al-af~de-stamstaven-van JieSseRáAéL 28
……\\…… .
[voor-mij tot-priester,
……..\…… . .
om-te-doen-opgaan op~de-slachtse-mijner:
……//……..//……//……..<>..
om-te-verwalmen verwalming om-hoog-heen-te-dragen een-schort
…… . . . . . .
[voor-de-vertegenwendiging-mijner;
……| ……..\…… .
en-voorts-geef-ik aan-het-huis-van de-omvamende-jouwer,
……..<>……//…….. !
enwel~de-al-afheid-aan~vuur(gaven)-van de-stichtkinderen-van JieSseRáAéL.
……..\…….. . .
voor-wat? zijn-jullie-aan't-achterwaarts-gooien: 29
……| …….. .
bij-de-slachtgave-mijner en-bij-de-cijns-mijner,
.//…….<>…… . . . .
die ik-gebied het-domicilie;
……..///……//……|
en-voorts-geef-jij-zwaarte enwel~de-stichtzonen-jouwer
…… .
[vandaan-van(anders-dan-aan)-mij,
……..…… . .
om-volzuiver[14]-te-doen-zijn-jullie-zelf:
……..//……..//
vandaan-van-het-eerste[15]-van de-al-afheid-van~de-cijns-van
……..<>…… !
[JieSseRáAéL voor-het-genotenvolk-mijner.

[14] Hier staat een Hebreeuws werkwoord, dat dezelfde medeklinkers heeft als het tweede woord van Genesis 1:1. Beide woorden zijn bovendien etymologisch stamverwant. Van beide woorden is de stam B-R en dat betekent 'zuiver'. Hier wordt dit werkwoord meestal met '(vet-)mesten' vertaald, maar het gaat om 'volzuiveren'. Vet is trouwens in de bijbel het meest edele van mens en dier en wordt daarom, net als het bloed, voor God zelf gereserveerd. Vet is de zetel van het gevoel.

[15] Hier staat het woord dat ook het eerste woord is van de hele bijbel in Gen.1:1.

…… . .
om-vastzo: 30
……..¬ .\…… ,
konde-van~die-JHWH-van-Israël gods-van JieSSeRáAéL
..\…… . .
zeggende zeg-ik,
……| ……..\…….. .
het-huis-jouwer en-het-huis-van-de-omvamende-jouwer,
……..//……<>……
is-aan't-voortgaan voor-de-vertegenwendiging-mijner
……. . . . . .
[tot~wereldlang;
…..///……..| ……\…… .
en-nu konde-van~die-JHWH-van-Israël een-overaanpak-is't voor-mij,
……..//…….. < >……..
ja~die-zwaarte-geven-aan-mij ben-ik-zwaarte-aan't-geven
……//…… !
[en-die-minachten zijn-aan't-gekleineerd-worden.
……| ..\…… .
kijk-hier dagen (zijn) komende, 31
……..| …….. .
en-af-kap-ik enwel~de-arm-jouwer,
……..<>……..\…… . . . . . .
enwel-ook~het-kiemsel-van het-huis-van de-omvamende-jouwer;
……//……<>…… !
vandaan-van-het-geschieden-van een-baardoude in-het-huis-jouwer.
……..| …….\…… .
en-voorts-ben-jij-aan't-kijken-naar de-beënging-van het-domicilie, 32
……..//……<>…….. . . . .
bij-de-al-afheid-van wat~hij-aan't-goed-doen-is enwel~JieSSeRáAéL;
……//……//……<>…… !
en-niet~is-aan't-geschieden een-baardoude in-het-huis-jouwer al-af~de-dagen.
…… . .
en-een-manmenselijke: 33
……///……|……\……
niet~ben-ik-aan't-afscheiden voor-jou vandaan-van-genoot-mèt
…….. .
[de-slachtse-mijner,
……//……<>…….
om-al-af-te-doen-zijn enwel~de-wel-ogen-jouwer
……..\……..…….. . . . . .
[en-om-te-doen verflauwen enwel~de-lichaamziel-jouwer;
……//……<>……..…..//……
en-al-af~de-veelheid-van het-huis-jouwer zijn-gestorvenen-aan't-worden
……. !
[de-menselijken.
……..\……. . .
en-dit(is)~voor-jou het-kenteken: 34

I SAM 2,3

…….///……..|…….\…… .
vanwat aan't-komen-is naar~de-andertwee stichtzonen-jouwer,
……..<>…… . . . . .
ChåPheNieJ en-PiNeChàS;
……..//…….<>……//…….. !
op-een-dag een-één-enkele zijn-gestorvenen-aan't-worden zij-andertwee.
……//……| …….\…….. .
en-voorts-ben-ik-aan't-doen-opstaan voor-mij een priester getrouw, 35
…….//……..//……..<>……. . . . . .
naar-wat(is) in-het-hart-mijner en-in-de-lichaamziel-mijner
[is-hij-aan't-maken;
……///……|……..\…….. .
en-voorts-ben-ik-aan't-stichten voor-hem een-huis getrouw,
……..//…….
en-voorts-is-hij-aan't-voortgaan voor-de-vertegenwendiging-van
……<>…… !
[de-gezalfde-mijner al-af~de-dagen.
…… . .
en-voorts-is-aan't-geschieden: 36
……| …… .
al-af~het-strakgeblevene in-het-huis-jouwer,
……| ……..\…….. .
is-aan't-komen om-te-bukken voor-hem,
……//……..<>……. . . . . .
voor-een-reserve-deel zilver en-een-ring~brood;
…… . .
en-voorts-is-hij-aan't-zeggen:
……//…….//……//…….<>……
doe-erbij-mij dan-toch bij~een-één-enkele-van de-priesterdiensten
……//…… !
[om-te-eten een-brok~brood.

=

…….\\\……..//…….…//……<>……..
en-de-bonker SheMuwAéL(is) bedienend enwel~die-JHWH-van-Israël **3**.1
……..\……. . . .
[voor-de-vertegenwendiging-van NgéLieJ;
……//……///……| ……\……..
en-een-inbreng-van~die-JHWH-van-Israël geschiedt kostbaar in-de-dagen
…… .
[(nl.)deze,
.//……<>……!
geen schouwing rijt-zich-open.

=

……| ……\…….. .
en-voorts-geschiedt op-een-dag (nl.)die, 2

……<>…\…….. . . . . .
en-NgéLieJ liggend op-de-opstaanplaats-zijner;
……..| .\…… .
en-de-wel-ogen-zijner pakken-aan te-kwijnen,
.//……<>…… !
niet kan-hij't-aan om-te-zien.
……..///……..| ……\…… . . . . . .
en-de-lamp-van gods is-nog-vers aan't-uitblussen, 3
……..<>.. . . . . .
en-SheMuWAéL liggend;
……\…… .
in-het-tehuis-van die-JHWH-van-Israël,
……..<>……..//……. !
daar~waar (is) de-kast-van gods.

~

……..\\\……//……..<>
en-voorts-roept die-JHWH-van-Israël naar~SheMuWAéL 4
……..//…….. !
[en-voorts-zegt-hij kijk-hier-ik.
……..\…….. . .
en-voorts-rent-hij naar~NgéLieJ: 5
……///……..| ……\…….. .
en-voorts-zegt-hij kijk-hier-ik ja~jij-roept tot-mij,
……..//……< >……..\…….. . . . . .
en-voorts-zegt-hij niet~roep-ik keer-terug lig-neer;
……< > …….. !
en-voorts-gaat-hij en-voorts-ligt-hij.

=

……\…….. . .
en-voorts-voegt-toe die-JHWH-van-Israël: 6
……..\……¬ …… ,
te-roepen nogmalig SheMuWAéL
……..///……..| ……\…….. .
en-voorts-staat-op SheMuWAéL en-voorts-gaat-hij naar~NgéLieJ,
……..\…… .
en-voorts-zegt-hij kijk-hier-ik,
//…….<>…… . . . . .
ja jij-roept tot-mij;
……..//……//……<>……//…….. !
en-voorts-zegt-hij niet~roep-ik stichtzoon-mijner keer-terug lig-neer.
……||……..<>……..\…… . . . . . .
en-SheMuWAéL nog-vers volkènt-hij enwel~die-JHWH-van-Israël; 7
……..//……..//……..<>…….. !
en-nog-vers is-zich-aan't-ontmantelen naar-hem
[de-inbreng-van~die-JHWH-van-Israël.

……..\\……//……¬ ……. ,
en-voorts-voegt-toe die-JHWH-van-Israël te-roepen~SheM<uWAéL ten-derde 8
……..//……| ……..\…… .
en-voorts-staat-hij-op en-voorts-gaat-hij naar~NgéLieJ,
……..\…… .
en-voorts-zegt-hij kijk-hier-ik,
//……<>…….. . . . .
ja jij-roept tot-mij;
……\…… .
en-voorts-onderscheidt NgéLieJ,
//……<>……..//…… !
ja die-JHWH-van-Israël roepend tot-de-bonker.
……\\……..\……..¬ .\……. ,
en-voorts-zegt NgéLieJ tot-SheMuWAéL ga en-lig-neer 9
……| ……\…….. .
en-voorts-is-aan't-geschieden ware't-dat~hij-roept naar-jou,
……..| …\…….. .
en-voorts-ben-jij-aan't-zeggen breng-in Jij-JHWH-van-Israël,
//.<>…… . . . . . .
ja horend(is) de-heerdienaar-jouwer;
……\…… .
en-voorts-gaat SheMuWAéL,
……..<>…… !
en-voorts-ligt-hij op-de-opstaanplaats-zijner.
……///……| …….. .
en-voorts-komt die-JHWH-van-Israël en-voorts-plaatst-hij-zich, 10
……..//……<>……\…
en-voorts-roept-hij zoals-voetstamp~bij-voetstamp[16] SheMuWAéL
……. . . . .
[SheMuWAéL;
……..///……| .
en-voorts-zegt SheMuWAéL breng-in,
//.<>…… !
ja horend(is) de-heerdienaar-jouwer.[17]

~
……///……| …….. .
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël tot~SheMuWAéL, 11
…….\\\..//..//……<>…….. . . . .
kijk-hier ik makend een-inbreng in-JieSSeRáAéL;
…..| ……..\ .
wat al-af~zij-horen,

[16] In het Hebreeuws kan het woord (voet-)stamp gebruikt worden zoals in het Nederlands 'keer' gebruikt wordt, dat samen hangt met 'keren'.
[17] In de uitgave van de Hebreeuwse bijbel van Kittel die hier gebruikt wordt, staat hier het teken van de atnach en niet van de soph-pasoeq, zoals gebruikelijk bij een verseinde. Omdat hierna de petoechah staat, een teken dat binnen de tekst kleinere eenheden onderscheidt, is hier de atnach genegeerd en de sopph-pasoeq gelezen.

……..<>……..//…….. !
is-aan’t-doen-schemerschellen[18]-dan-toch andertwee de-oren-hunner.
……///……| ……\…… .
op-de-dag (nl.)die ben-ik-aan’t-doen-opstaan naar~NgéLieJ, 12
……//……//……<>…… . . . . .
enwel al-af~wat ik-inbreng naar-het-huis-zijner;
<>…….. !
aanpakkend en-al-af-makend.
…….\…….. . .
en-ik-leg-voor aan-hem, 13
……//……..//……<>…… . . . . . .
ja-de-regel-stellend (ben)ik enwel~het-huis-zijner tot~wereldlang;
……\…… . .
bij-de-ontwrichting die~hij-volkènt:
……///……| …….. . .
ja~kleinerenden (zijn) voor-hem de-stichtzonen-zijner,
……//……<>…….. !
en-niet kwijnt-hij bij-hen.
……//……<>……\…… . . . . . .
en-om-vastzo bezeven-ik-mij voor-het-huis-van NgéLieJ; 14
……||……\\\……
ware’t-dat~zich-aan’t-betegenen-laat het-geontwricht-van
…….. //……//……..<>…….. !
[het-huis-van~NgéLieJ met-slachtgave en-cijns tot~wereldlang.
……///……| …… .
en-voorts-ligt-neer SheMuWAéL tot~de-ochtend, 15
……<>……\……..
en-voorts-opent-hij enwel~de(bungel-)deuren-van het-huis-van
……. . . . . .
[die-JHWH-van-Israël;
……\…… .
en-SheNuWAéL heeft-ontzag,
……//……<>…….. !
vandaan-van-het-voorleggen enwel-het-gezicht aan-NgéLieJ.
……///……| …….. .
en-voorts-roept NgéLieJ enwel~SheMuWAéL, 16
……<>……..\…… . . . . .
en-voorts-zegt-hij SheMuWAéL stichtzoon-mijner;
……<>…… !
en-voorts-zegt-hij kijk-hier-(ben)ik.
…… . .
en-voorts-zegt-hij: 17
///……| …….\…… .
wat? de-inbreng die~inbrengt de-god-jouwer,
……//……<>…….. . . . .
niet~dan-toch ben-jij(die)-aan’t-verhelen vandaan-van-mij;

[18] De basisbetekenis van dit vaak gebruikte en in allerlei woordvormen voorkomende Hebreeuwse woord is ‘schemer’, die tegelijk vol van geluid en diep is: een schellende schemer.

….\…….///…….| ……\ …… .
alzo is-aan’t-maken-~voor-jou gods en-alzo is-hij-aan’t-toevoegen,
……..///……..\\……| …. .
ware’t-dat~jij-aan’t-verhelen-bent vandaan-van-mij een-inbreng,
……<>……//…… !
vandaan-van-al-af~de-inbreng die~inbrengt de-god-jouwer.
……..///……| …… .
en-voorts-legt-voor~aan-hem SheMuWAéL enwel~de-al-afheid-van~de-inbrengen,18
…….//……<>…….. . . . .
en-niet verheelt-hij vandaan-van-hem;
……..||……\…….. .
en-voorts-zegt-hij die-JHWH-van-Israël hij,
…….//……<>…… !
het-goede in-de-wel-ogen-zijner is-hij-aan’t-maken.

~
……..<>…….. . . . .
en-voorts-wordt-groter SheMuWAéL; 19
……\…… .
en-die-JHWH-van-Israël geschiedt genoot-mèt-hem,
……..//…..
en-niet~doet-hij-vallen
……..<>……. !
[(een-)vandaan-van-de-al-afheid-van~de-inbrengen-zijner landwaarts.

SEDER

……\\ .|…… .
en-voorts-volkènt al-afJieSseRáAéL, 20
…… <> ……\…… . . . . .
vandaan-van-DáN en-tot~BeAéR ShàBhàNg;
///…… \ …… .
ja betrouwbaar-is SheMuWAéL,
…… <>…… !
tot-profeet voor-die-JHWH-van-Israël.
……//……<>……\…….. . . . .
en-voorts-voegt-toe die-JHWH-van-Israël om-zich-te-doen-zien in-ShieLoH; 21
……\\……..\\\……//……..<>…
ja~(daar)ontmantelt-zich die-JHWH-van-Israël naar~SheMuWAéL in-ShieLoH
……<>…… !
[met-een-inbreng-van die-JHWH-van-Israël.

~
……//……<>…… . . .
en-voorts-geschiedt de-inbreng-van~SheMuWAéL voor-al-af~JiesseRáAéL; **4**.1.
……\……▫ ……..\\…….. /…….. . .
en-voorts-trekt-uit JieSseRáAéL om-te-treffen PeLieSheTieM ter-broderij:

……..| ……\…… .
en-voorts-laten-zij-zich-neer op~de-steen-van de-hulp[19],
……..<>……//…… !
en-de-PeLieShₑTieM laten-zich-neer bij-AæPhéQ.
……\\……/……..\…… . .
en-voorts-rangschikken-zich de-PeLieShₑTijnen om-te-treffen JieSsₑRáAéL: 2
……..| …… . .
en-voorts-gooit-zich-uit de-broderij,
……..//……<>..
en-voorts-wordt-neergestoken JieSsₑRáAéL
……..\…… . . . . . .
[voor-de-vertegenwendiging-van de-PeLieShₑTijnen;
……..///……| …… .
en-voorts-slaan-zij in-de-rangschikking op-het-veld,
……..//..<>…… !
naar-vier kuddetallen man(nen).
……..\……¬ …… ,
en-voorts-komt het-genotenvolk naar~de-neerlatingsplek 3
……..| ……..\…… .
en-voorts-zeggen de-baardouden-van JieSsₑRáAéL,
……\…….\\\……..//……..<>..
om-wat? steekt-neer-ons die-JHWH-van-Israël vandaag
……..\…… . . . . .
[voor-de-vertegenwendiging-van de-PeLieshₑTijnen;
……..\\\……..\…… . .
wij-zijn-aan't-nemen-toch toe-naar-ons vandaan-van-ShieLoH,
……..| …..\…….. .
enwel~de-kast-van de-zuivergang-van die-JHWH-van-Israël,
……\…… .
en-aan't-komen-is-hij in-het-naderlijf-onzer,
……..<>……//……
en-aan't-bevrijden-is-hij-ons vandaan-van-de-handzool-van
…….. !
[de-vijanden-onzer.
……..///……| …… .
en-voorts-zendt-uit het-genotenvolk naar-ShieLoH, 4
……\…….. . .
en-voorts-dragen-zij-hoog-heen daarvandaan:
……\……\\\……//……
enwel de-kast-van de-zuivergang-van~die-JHWH-van-Israël
……..<>……\…… . . . . . .
[de-omschaarde zittende-op de-KeRoeBen;
……||……..\…… . .
en-daar(zijn) de-andertwee stichtzonen-van~NgéLieJ:
……| ……\…… .
genoot-met~de-kast-van de-zuivergang-van gods,

[19] = AáBhèN HáNgéZèR = Eben haëzer.

……<>…… !
ChåPheNieJ en-PieNeCháS.
…….. . .
en-voorts-geschiedt: 5
……\\……..///……..|
bij-het-komen-van de-kast-van de-zuivergang-van~die-JHWH-van-Israël
…….. .
[naar-de-neerlatingsplek,
……//……<>……\…… . . . . .
en-voorts-schetteren-zij al-af~JieSSeRáAéL een-geschetter groot;
……..<>…….. !
en-voorts-roert-zich het-land.
……..///……..|……\…… .
en-voorts-horen de-PeLieSHeTijnen enwel~de-stem-van het-geschetter, 6
…… .
en-voorts-zeggen-zij,
▫ ……\……..\\\……..//…….<>
wat?(is) de-stem-van het-geschetter groot (als)dit
……\…… . . . . . .
[in-de-neerlatingsplek-van NgieBheRieJM[20];
…… .
en-voorts-volkènnen-zij,
///……\…… .
ja de kast-van die-JHWH-van-Israël,
.<>…….. !
komt naar~de-neerlatingsplek.
…….. |…….. .
en-voorts-hebben-ontzag de-PeLieSheTijnen, 7
.\……. .
ja zij-zeggen,
……//…..<>…… . . . . . .
in-komt gods naar-de-neerlatingsplek;
……..| ..\…….. .
en-voorts-zeggen-zij wee voor-ons,
.\…//……//……..<>..//…… !
ja niet geschiedt als-dit gisteren eergisteren.
..\…….. .
wee voor-ons, 8
.\…… .
wie? doet-eruit-slepen-ons,
……//……<>……..//…… . . . . .
vandaan-van-de-hand-van de-gods getooiden[21] (als)deze;

[20] = Hebreeën. Uit deze en andere teksten blijkt dat de naam Hebreeën vooral door naties gebruikt werd.
[21] Hier heeft de Hebreeuwse tekst een meervoud en volgt daarmee grammaticaal de meervoudsvorm van het woord 'gods' (AæLoHieJM). Daarom vertaalt de SV hier 'goden', hoewel hier hetzelfde woord staat als in vs 7, dat daar ook in de SV met 'God"vertaald wordt. De NBV vertaalt hier enkelvoud, "God"; De NBG-vertaling doet dat ook, maar schrijft dan geen hoofdletter: 'god'. Oussoren vertaalt hier net als de SV met 'goden'. Hier kunnen we de vertaling 'gods' volhouden en laten de meervoudigheid horen in het meervoud 'getooiden'.

\\\.....\..... . .
deze (zijn) zij[22] de-gods:
.....\\\.....//.....<>..... !
die-slaan[23] enwel~de-MieTseRàJieM met-al-af~slag in-het-inbrengveld.
..||.....///.....| ..... .
hardt-jullie en-geschiedt tot-menselijken PieLieSheTijnen, 9
///.....\..... .
afwendend-dat jullie-heerdienen voorde-NgieBheReeërs,
....//.....<>..... . . . . .
zoals zij-heerdienen voor-jullie;
.....//.....<>..... !
en-geschieden-jullie tot-menselijken en-gaan-jullie-broderij-aan.
.....\..... . .
en-voorts-gaan-de-broderij-aan de-PeLieSheTijnen: 10
.....///.....| .....\\.....|
en-voorts-wordt-neergestoken JieSseRáAéL en-voorts-vluchten-zij
..\..... .
[iedermenselijke tot-de-tent-zijner,
.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-geschiedt een-slag groot machtig;
.....| ..... .
en-voorts-valt vandaan-van-JieSseRáAéL,
..//.....<>..... !
dertig kuddetal voetbeenvolk.
.....//.....<>..... . . . . .
en-de-kast-van gods wordt-genomen; 11
.....///.....| ..... .
en-andertwee de-stichtzonen-van~NgéLieJ zijn-gestorvenen,
.....<>..... !
ChåPheNieJ en-PieNeCháS.
.....///.....| ..... .
en-voorts-loopt een-manmenselijke-van~BieNeJáMieN 12
[vandaan-van-de-rangschikking,
.....//.....<>.....\..... . . . .
en-voorts-komt-hij in-ShieLoH op-de-dag (nl.)die;
.....\.....<>.....<>..... !
en-de-maatkleren-zijner gescheurd en-roodgrond op~het-eerstdeel-zijner.
....
en-voorts-komt-hij: 13
.....\.....<>...\\...../.....//.....|
en-kijk-hier NgéLieJ zittend op~de-troon aan-de-hand-van de-neemweg

[22] Zie vorige voetnoot, ook hier staat in de Hebreeuwse tekst een meervoud, hetgeen ook de SV laat horen. De NBV vertaalt weer enkelevoud met 'het is dezelfde'. De NBG-vertaling kiest ook hier voor enkelevoud met de kleine letter. De NB volgt de SV.. Teksten als deze dienen ons te waarschuwen, dat het moderne (en Islamitische) monotheïsme niet gelijk is aan de belijdenis van Israël, dat "JHWH gods is en een-één-enkele" (Deut.6:4). Monotheïsme mag dan een vorm van beschaving zijn, noch de profeten noch de apsotelen roepen ons daartoe op. En wat de Filistijnen uit die tijd betreft, voor hen is polytheïsme net zo vanzelfsprekend als het voor ons is, dat vele (groot-)machten ons leven bepalen.
[23] Ook hier het meervoud.

.
[spiedend,
……///……| .
ja~het-geschiedt het-hart-zijner huivert,
<>……\…… . . . .
over de-kast-van gods;
…… . .
en-de-manmenselijke:
fz……\…… .
hij-komt om't-voor-te-leggen in-de-stad,
……..<>…… !
en-voorts-schreeuwt al-af~de-stad.
……..\\\……..|……..\…….. .
en-voorts-hoort NgéLieJ enwel~de-stem-van het-geschreeuw, 14
……||……//……..//……..<>…… . . . .
en-voorts-zegt-hij wat? de-stem-van het-roerige (nl.)dit;
……..\…….. .
en-de-manmenselijke hij-beijlt-zich,
……..<>……..//…… !
en-voorts-komt-hij en-voorts-legt-hij('t)-voor aan-NgéLieJ.
……..||……..……..//……<>…. . . . . .
en-NgéLieJ (is)een-stichtzoon-van~negentig en-acht jaarandering; 15
……<>…… .
en-de-wel-ogen-zijner staan-omhoog[24],
……..//.<>…….. !
en-niet aankunnende om-te-zien.
……\\……../…… . .
en-voorts-zegt de-manmenselijke tot~NgéLieJ: 16
..| ……\…….. .
ik de-komende vandaan-van~de-rangschikking[25],
……||……..<>……\…… . . . . . .
en-ik vandaan-van~de-rangschikking vlucht-ik vandaag;
……..//……..//……<>…… !
en-voorts-zegt-hij wat?~geschiedt (als)de-inbreng stichtzoon-mijner.
……..\\……../…….. . .
en-voorts-buigt-zich-toe de-nieuwsbrenger en-voorts-zegt-hij: 17
……..///……..| ……\…… .
weg-vlucht JieSseRáAéL voor-de-vertegenwendiging-van de-PeLieSheTijnen,
……//……//……<>……//…….. . . . . .
en-ook een-neersteking groot geschiedt in-het-genotenvolk;
……..\\……/…… . .
en-ook~andertwee de-stichtzonen-jouwer zijn-gestorvenen:
……|…… .
ChåPheNieJ en-PieNeCháS,
……//……..<>…… !
en-de-kast-van gods wordt-genomen.

[24] Letterlijk: staan op, 'op' in de betekenis 'overeind'.
[25] = het gerangschikte leger.

~

……||……..\…
en-voorts-geschiedt-het bij-het-doen-aanhaken-van-hem 18
……...\……. . .
[enwel~bij-de-kast-van gods:
……\……..¤……\\……..| ……\..
en-voorts-valt-hij vandaan-van-op~de-troon westenlaatwaarts tot-bij
…….\…… . .
[de-hand(greep)-van de-poort:
……///……..| …… .
en-voorts-breekt de-afruk[26]-zijner en-voorts-is-hij-een-gestorvene,
……//……<>…….. . . . . .
ja~baard-oud de-manmenselijke en-zwaar;
…….//..//……..<>……//…….. !
en-hij stelregelend enwel~JieSseRáAéL veertig jaarandering.
……..||……|
en-de-bruids-dochter-zijner de-vrouwmenselijke-van~PieNeCháS 19
……..\…… ,
[heeft-ontvangen om-te-baren[27]
……\…….. .
en-voorts-hoort-zij enwel~het-hoorgerucht,
……..| …..\…… .
aangaande~het-genomen-worden-van de kast-van gods,
……..//……..<>……
en-het-gestorven-zijn-van de-schoonvader-harer
…… . . . . . .
[en-de-manmenselijke-harer;
……..\…… .
en-voorts-knielt-zij en-voorts-baart-zij,
……//……<>…….. !
ja~zich-draaien op-haar de-beëngingen-harer.
……\…… . .
en-omstreeks-het-tij-van het-gestorven-zijn-van-haar: 20
……\\……..| ……\…….. .
en-voorts-brengen-in die-zich-plaatsen over-haar,
……<>……\……..\…… . . . . . .
niet~(ben)je-aan't-ontzien-jezelf ja een-stichtzoon baar-jij;
……//….<>……//…….. !
en-niet buigt-zij-zich-toe en-niet~zet-zij-erop het-hart-harer.
……\…….. . .
en-voorts-roept-zij tot-de-bonker: 21
……| …. .
Aie~KáBhóWD te-zeggen,

[26] Dit Hebreeuwsae zelfstandig naamwoord komt alleen hier maar voor. Het is afgeleid van het werkwoord dat 'af/ weg-rukken' betekent. Het duidt (waarschijnlijk) aan wat wij de ruggegraat noemen.
[27] Algemeen wordt aangenomen dat de Masoretische tekst, die is overgeleverd en ons nu ter beschikking staat hier per vergissing de letter 'D' (Daleth) als voorlaatste letter heeft weggelaten. De woordvorm is anders zonder betekenis.

……..//……<>…… . . . .
men-ontmantelt de-zwaarte vandaan-van-JieSseRáAéL;
……|…….\…… .
om~het-genomen-zijn-van de-kast-van gods,
……<>…….. !
en-om~de-schoonvader-harer en-de-manmenselijke-harer.
……..||……..//……<>…… . . . .
en-voorts-zegt-zij men-ontmantelt de-zwaarte-van vandaan-van-JieSseRáAéL; 22
//…..<>……//…….. !
ja genomen-wordt de-kast-van gods.

~

……| ….. .
en-de-PeLieSheTieJM zij-nemen, **5**.1
……..\…….. . . . .
enwel~de-kast-van gods;
……//……//……<>……. !
en-voorts-doen-zij-komen-hem vandaan-van-AèBhèN HáNgéZèR[28]
[AàSheDóWD-waarts.
……..///……| ……\…… .
en-voorts-nemen de-PeLieSheTieJM enwel~de-kast-van gods, 2
……//……..<>……\…… . . . . . .
en-voorts-doen-zij-komen enwel-hem in-het-huis-van DáGóWN;
……//……..<>……//…… !
en-voorts-poneren-zij enwel-hem terzijde-van DáGóWN.
……///……..|…… .
en-voorts-schouderen-zich de-AàSheDóWDieJM de-volgende-morgen, 3
……\……. . .
en-kijk-hier DáGóWN:
.///… …….……..| .
vallend voor-de-vertegenwendiging-zijner land-waarts,
……<>……\…… . .
voor-de-vertegenwendiging-van de-kast-van gods;
……..|…… .
en-voorts-nemen-zij enwel~DáGóWN,
……//……<>…….. !
en-voorts-doen-zij-terugkeren enwel-hem aan-de-opstaanplaats-zijner.
……\……¬ …….. ,
en-voorts-schouderen-zij-zich in-de-ochtend-van de-volgende-morgen 4
……\ ……. . .
en-kijk-hier DáGóWN:
///……..| .
vallend voor-de-vertegenwendiging-zijner landwaarts,
……<>……\…… !
voor-de-vertegenwendiging-van de-kast-van
[die-JHWH-van-Israël;

[28] = steen-van de hulp.

……..\\……../……\……..\…….. . .
en-het-eerstdeel-van DáGóWN en-de-andertwee zolen-van-de-handen-zijner:
……| ……. .
afgescheiden[29] bij~de-sokkel,
….//……<>……..//….. !
alleen DáGóWN resteert daarop.[30]
…….||……..| ……\\……../…..
om~vastzo nemen-niet~de-neemweg de-priesters-van DáGóWN 5
……..\\\……//……..//……<>…..
[en-al-af~die-komen in-het-huis-van~DáGóWN op~de-sokkel-van DáGóWN
…… . . . . . .
[in-AàShEDóWD;
<>……..//…….. !
tot de-dag (nl.)deze.

=

……\\\……..//……..<>….
en-voorts-is-zwaar de-hand-van~die-JHWH-van-Israël naar~de-AàShEDóDieJM 6
…….. . . . . .
[en-brengt-hij-tot-ontzetting-hen;
……///……|……. .
en-voorts-slaat-hij enwel-hen met-bulten,
…….<>…… !
enwel~AàShEDóWD en-enwel~de-gebiedsgrens-zijner.
……..//……<>…… . . . . . .
en-voorts-zien de-menselijke-van~AàShEDóWD ja~vast-zo(is't); 7
…… . .
en-voorts-zijn-zij-aan't-zeggen:
……..||……..\\……..<>……|…….. .
niet~is-aan't-zitten de-kast-van de-gods-van JieSSeRáAéL genoot-met-ons,
……..///……| … .
ja~stijf-is de-hand-zijner op-ons,
…..<>……..//…….. !
en-op DáGóWN de-gods-onzer.
……..||……..▫ ……..\\…….
en-voorts-zenden-zij en-voorts-halen-zij-samen enwel~al-af~de-tirannen-van 8
……//…… . .
[de-PeLieShETieJM naar-hen:
……|…….. . .
en-voorts-zijn-zij aan't zeggen wat?~zijn-wij-aan't-maken:

---

[29] Hier staat het Hebreeuwse werkwoord KáRàT, dat enerzijds met úitroeien wordt vertaald, en anderzijds bij het woord BeRieJT, dat meestal met 'verbond'wordt vertaald, maar veeleer zoiets als 'zuivergang'betekent, met 'sluiten'wordt vertaald. De eigenlijke betekenis van dit werkwoord is 'afscheiden'; dat blijkt hier en in andere teksten.

[30] Hier blijkt, wat ook elders blijkt (bv. in II Kon.10:35 en 36), dat in de voorstelling van de mensen van die tijd iemands romp iemands persoon is; hoofd(!), handen en voete-benen 'veretegenwoordigen' iemand niet. Alle functies, die wij in het hoofd situeren, situeren de mensen van die tijd in de romp!

……..|……\…… .
[aan-de-kast-van de-gods-van JieSSeRáAéL,
……. .
en-voorts-zeggen-zij,
.\…….…… .
GàT is-aan’t-omsingelen,
……<>……..\…….. . . . .
de-kast-van de-gods-van JieSSeRáAéL;
……..||……..|…….//…… !
en-voorts-doen-zij-omsingelen enwel~de-kast-van de-gods-van JieSSeRáAéL.

=
……||……..\……\…… . .
en-voorts-geschiedt het laat-na het-doen-omsingelen enwel-hem: 9
……\\……///……..|
en-voorts-geschiedt de-hand-van~die-JHWH-van-Israël op-de-stad
……| …\…….. . . . . .
[een-beroering groot tottermacht,
……..| ……..\…… .
en-voorts-slaat-hij enwel~de-menselijken-van de-stad,
……<>…….. . . . .
vandaan-van-de-kleine en-tot~de-grote;
……//……<>…. !
en-voorts-barsten-open aan-hen bulten.
……//……..//…….<>…… . . . .
en-voorts-zenden-zij enwel~de-kast-van gods naar-NgèQeRóWN; 10
…… . .
en-voorts-geschiedt-het:
……\\……..///……| …… .
bij-het-komen-van de-kast-van gods naar-NgèQeRóWN,
……..\\……/……. . .
en-voorts-schreeuwen de-NgèQeRoNieten te-zeggen:
……///……| ……| …….\……
zij-doen-omsingelen naar-mij enwel~de-kast-van de-gods-van
…….. .
[JieSSeRáAéL,
……..<>…….. !
om-te-doen-sterven-mij
[en-enwel~het-genotenvolk-mijner.
……\\……/……..\……
en-voorts-zenden-zij en-voorts-halen-zij-samen enwel~al-af~de-tirannen-van 11
…… . .
[de-PeLieShеTieM:
……..| ..||……\\……..///……..
en-voorts-zeggen-zij zendt-heen enwel~de-kast-van de-gods-van
……| ……..\…… .
[JieSSeRáAéL en-hij-is-aan’t-terugkeren tot-de-opstaanplaats-zijner,

……//……..<>
en-niet~is-hij-aan't-doen-sterven enwel-mij
…… . . . . . .
en-enwel~het-genotenvolk-mijner;
……///……..\\….| …… .
ja~er-geschiedt een-stervend~sterven in-al-af~de-steden,
….//…….//……//……<>…. !
zwaar-is machtig de-hand-van gods daar.
……..| .\…… .
en-de-menselijken die niet~gestorvenen-zijn, 12
……<>…… . . . . . .
worden-geslagen met-bulten;
……//……//……<>…… !
en-voorts-gaat-op het-gekerm-van de stad ten-helftenhemel.
……///……..//……//……..
en-voorts-geschiedt de-kast-van~die-JHWH-van-Israël in-het-veld-van **6**.1
……<>……//…… !
[de-PeLieShₑTieJM zeven nieuwmaanden.
……\…… . .
en-voorts-roepen de PeLieShₑTieM: 2
……///……..| … .
om-de-priesters en om-de-voorspellers te-zeggen,
……<>……\……. . . . . .
wat?~zijnwij-aan't-maken voor-de-kast-van die-JHWH-van-Israël;
……..||……<>……//…… !
doet-volkènnen-ons waarmee wij-aan't-zenden-zijn-hem
[tot-de-opstaanplaats-zijner.
…….. . .
en-voorts-zeggen-zij: 3
……..||……\\……///……..|
ware't~wegzendend enwel~de-kast-van de-gods-van JieSₛeRáAéL
……///……..| .
[zijn-jullie-niet~aan't-heenzenden enwel-hem loos,
……..//……//……<>…
ja~doende-terugkeren zijn-jullie-aan't-doen-terugkeren voor-hem
…… . . . . . .
[een-verschulding;
///……|……\…….. .
dan zijn-jullie-aan't-herstellen en-is-voorts-aan't-bekend-worden aan-jullie,
……..//……//……..<>…….. !
voor-wat niet~aan't-wijken-is de-hand-zijner vandaan-van-jullie.
…… . .
en-voorts-zeggen-zij: 4
..\……¬ ..\……..\…… ,
wat? (is) de-verschulding die wij-aan't-doen-terugkeren-zijn voor-hem
……. . .
en-voorts-zeggen-zij:
……| ……..\……. .
de-boekstaving-van de-tirannen-van de-PeLieShₑTieM,

…..|.\…….. .
vijf bulten-van goud,
…….<>…..\……. . . . . .
en-vijf muizen-van goud;
……..//……..//……<>…… !
ja~de-plaag(is) één-enkel voor-al-af-jullie en-voor-de-tirannen.
……<>……\\……../……
en-voorts-zijn-jullie-aan't-maken beelden-van de-bulten-jelieder 5
…….\…….. . .
[en-beelden-van de-muizen-jelieder:
……| …… .
die-verderven enwel~het-land,
……//……..//……. <>..
en-voorts-zijn-jullie-aan't-geven aan-de-gods-van JieSseRáAéL
. . . . . .
[zwaarte;
……. . .
misschien:
……<>……|…….. .
is-hij-aan't-rapklein-doen-zijn enwel~de-hand-zijner vandaan-van-op-jullie,
……..//……..<>…….. !
en-vandaan-van-op de-gods-jelieder en-vandaan-van-op
[het-land-jelieder.
……..///……| …….. .
en-voor-wat zijn-jullie-zwaar-aan't-maken enwel~het-hart-jelieder, 6
..\\\……..//……//……..<>……. . . . . .
zoals zwaar-maakt MieTseRàJieM en-PhàReNgoH enwel~het-hart-hunner;
……| …….\……\…….. .
niet? naar-wat hij-handelt bij-hen,
……<>…….. !
en-voorts-zenden-zij-heen-hen en-voorts-gaan-zij.
… . .
en-nu: 7
..\\……/……..///……\\…… .
neemt en-maakt een cirkelaar nieuw een-één-enkele,
…..///……| …. .
en-andertwee varren die-opgaan[31],
……..//……..//……<>…… . . . .
van-wie-geldt-dat niet~opgaat op-hen een-juk;
……///……| …… .
en-voorts-zijn-jullie-aan't-knevelen enwel~de-varren aan-de-cirkelaar,
……\\\……//…….
en-voorts-zijn-jullie-aan't-doen-terugkeren de-stichtjongen-hunner
……..<>…. !
[vandaan-van-laat-achter-hen huiswaarts.
……||……\…….. . .
en-voorts-zijn-jullie-aan't-nemen enwel~de-kast-van die-JHWH-van-Israël: 8

[31] = hier (waarschijnlijk): 'opgroeien'

……///……..| …… .
en-voorts-zijn-jullie-aan’t-geven enwel-hem naar~de-cirkelaar,
……..\……\…….. . .
en-enwel het-gerei-van goud:
.\\……//……..…..|…….. .
die jullie-doen-terugkeren voor-hem (als)verschulding,
……..//……<>…….
jullie-stellen(‘t) in-een-beweegtas
…….. . . . . .
[vandaan-van-de-zijde-daarvan;
……//……<>…….. !
en-voorts-zijn-jullie-aan’t-heenzenden- enwel-hem en-voorts-is-hij-aan’t-gaan.
…. . .
en-zien-jullie: 9
……..\\……///……..|
ware’t-dat~de-neemweg-van de-gebiedsgrens-zijner hij-aan’t-opgaan-is
……\……..\\……..fz…… .
[naar-BéJT ShèMèSh hij-maakt aan-ons,
……//……<>……. . . .
enwel~het-kwaad groot (als)dit;
…… . .
en-ware’t~niet:
……..\\……..| .\.///……..| .\…….. .
dan-volkènnen-wij ja niet de-hand-zijner tast-aan op-ons,
……..//……..<>….//…….. !
(als)een-(toevals)treffer geschiedt dit aan-ons.
……///……..| .
en-voorts-maken de-menselijken vastzo, 10
…….. . .
en-voorts-nemen-zij:
……///……| ……. .
andertwee varren die-spijzigen,
……<>…… . . . . . .
en-voorts-knevelen-zij-die aan-de-cirkelaar;
……<>……//…… !
en-enwel~de-stichgtjongen-hunner houden-zij-al-af in-het-huis.
……..//……//……..<>…… . . . . . .
en-voorts-stellen-zij enwel~de-kast-van die-JHWH-van-Israël op~de-cirkelaar; 11
…….. . .
en-enwel de-beweegtas:
……| ……\…….. .
en-enwel de-muizen-van goud,
……..<>……//…….. !
en-enwel de-beelden-van de-puisten-hunner.
……..\\……/…… . .
en-voorts-gaan-recht-uit de-varren op-de-neemweg: 12
……..\\……| .\…… .
op~de-neemweg-van BéJT ShèMèSh,

……..\…… . .
op-een-opzetbaan een-één-enkele:
……..///……| …….. .
zij-gaan gaande en-zij-loeien,
……..<>……..\…….. . . . . .
en-niet~wijken-zij zuidenrechts en-noordenlinks;
……///……| ..\…….. .
en-de-tyrannen-van de-PeLieShₑTijnen gaande laat-aan-achter-hen,
……<>……..//…… !
tot~de-gebiedsgrens-van BéJT ShèMèS.
……..\…… .
en-BéJT ShèMèSh, 13
..//……<>…….. . . . .
knottenden de-knotting-van~tarwe in-het-daldiep;
……\…….. . .
en-voorts-dragen-zij-hoog-heen enwel~de-wel-ogen-hunner:
……| …… .
en-voorts-zien-zij enwel~de-kast,
……<>…….. !
en-voorts-verheugen-zij-zich om-te-zien.

SEDER

……|'……..▫……\\……..///……|
en-de-cirkelaar komt naar~het-veld-van JeHóWShoeàNg de-BéJT~SheMieShiet 14
……\…… .
[en-voorts-blijft-zij-staande daar,
……..<>……\…… . . . . .
en-daar(is) een-steen een-grote;
……| ……\…….. .
en-voorts-splijten-zij enwel-het-hout-van de-cirkelaar,
…… .
en-enwel~de-varren,
……//……<>…….. !
doen-zij-opgaan een-opgaander voor-die-JHWH-van-Israël.
……||……\……\…….. . .
en-de-LeWieten doen-afdalen enwel~de-kast-van die-JHWH-van-Israël: 15
……///……| ……|…… .
en-enwel~de-beweegtas die~samen-met-hem(is) waarin het-gerei-van~goud,
……..<>……..\…. . . . . .
en-voorts-stellen-zij('t) naar~de-steen groot;
……\…… . .
en-de-menselijken-van BéJT~ShèMèSh:
……..\\……../……\\\……//……..
doen-opgaan opgaanders en-voorts-slachten-zij slachtgaven
……..//……<>…… !
[op-de-dag (nl.)die voor-die-JHWH-van-Israël.
……//……..<>… . . . . . .
en-de-vijf tirannen-van~de-PeLieShₑTieJM zien('t); 16

……..//……..<>……//……. !
en-voorts-keren-zij-terug naar-NgèQeRóWN op-de-dag (nl.)die.

=

……\\……| ……..\…….. .
en-deze(zijn) de-puisten-van goud, 17
.\\……..\\\……//……..<>……
die doen-terugkeren de-PeLieShеTieJM het-verschuldigde
……. . . . . .
[voor-die-JHWH-van-Israël;
……\\…… .
voor-AàShеDóWD een-één-enkele,
……///……|……\…… .
voor-NgàZZáH een-één-enkele voor-AàShеLóWN een-één-enkele,
……//……..<>……//…… !
voor-GàT een-één-enkele voor-NgèQeRóWN een-één-enkele.

=

……\…… . .
en-de-muizen-van goud: 18
……..||……..///……
vandaan-van(vanwege)-de-boekstaving-van al-af~de-steden-van
……..| ……\…. .
[de-PeLieShеTieJM voor-de-vijf tirannen,
……..\…… .
vandaan-van-een-stad een-ontoegankelijke,
……\…… . . . . . .
en-tot een-tegenoord-van het-platteland;
…….\……..\…… . .
en-tot de-treurplaats de-grote:
.\\……///……..\\…..| ….///…….\…… .
zoals zij-doen-rusten daarop enwel de-kast-van die-JHWH-van-Israël,
///……..\…….. .
tot de-dag (nl.)deze,
……..//……<>…… !
in-het-veld-van JeHóWShoeàNg de-BéJT~ShieMеShiet.
……||……\…… . .
en-voorts-slaat-hij[32] bij-de-menselijken-van BéJT~ShèMèSh: 19
///……..| ……\…….. .
ja zij-zien in-de-kast-van die-JHWH-van-Israël,
……..///……| .\…… .
en-voorts-slaat-hij bij-het-genotenvolk zeventig manmenselijken,
……//…….<>…… . . . . . .
(er-zijn)[33] vijftig kuddetallen manmenselijken;

[32] Dat behoeft zeker niet te betekenen, dat er dood geslagen wordt. Het zou ook Jozua kunnen zijn die slaat.

……\…….. .
en-voorts-treuren-zij het-genotenvolk,
……..\\\……..//…….<>……..//… !
ja~slaan-doet die-JHWH-van-Israël bij-het-genotenvolk een-slag groot.
……|……\…….. .
en-voorts-zeggen de-menselijken-van BéJT~ShèMèSh, 20
///……\…….. .
wie? is't-aan't-aankunnen om-staande-te-blijven,
……\\……\\\……..//…
voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël de-gods
…….<>…… . . . .
[de-heilige deze;
……..<>……//…….. !
en-naar~wie? is-hij-aan't-opgaan vandaan-van-op-ons.

=

……| .
en-voorts-zenden-zij werkboden, 21
……..//……..<>…….. . . . . .
naar~de-inzittenden-van QieReJàT~JeNgáRieJM om-te-zeggen;
…..///……| ……..\…… .
terug-doen-keren de-PeLieSheTieJM enwel~de-kast-van die-JHWH-van-Israël,
……|' ……//……..<>…… !
daalt-af doet-opgaan enwel-hem naar-jullie.
……../……..\……\…… . .
en-voorts-komen de-menselijken-van QieReJàT JeNgáRieJM: **7.**1
……..| ……\…… .
en-voorts-doen-zij-opgaan enwel~de-kast-van die-JHWH-van-Israël,
……\…… .
en-voorts-doen-zij-komen enwel-hem,
……..//……<>…… . . . . .
naar~het-huis-van AæBhieJNáDáBh in-GieBeNgáH;
……..///……| .
en-enwel~AèLeNgáZáR de-stichtzoon-zijner heiligen-zij,
…….<>……..//…….. !
om-waar-te-houden enwel~de-kast-van die-JHWH-van-Israël.

=

…… . .
en-voorts-geschiedt-het: 2
……..||……///……|……\…….. .
vandaan-van-de-dag-van het-zitten-van de-kast in- QieReJàT JeNgáRieJM,
……| …… .
en-voorts-zijn-veel de-dagen,

[33] De meeste vertalingen voegen hier 'en' in, wat er niet staat. Beter is het, gezien de accentuering, het als een apart zinsdeel te lezen.

……..<>……\…… . . . . . .
en-voorts-geschieden-zij twintig jaarandering;
……//……//……<>…..//……..
en-voorts-klagen-zij al-af~het-huis JieSSeRáAéL laat-aan-achter
…… !
[die-JHWH-van-Israël.

=

……..\……. . .
en-voorts-zegt SheMuWAéL: 3
……\……¬ …. ,
tot~al-af~het-huis JieSSeRáAéL te-zeggen
…….. . .
ware't-dat~met-al-af~het-hart-jelieder:
///……| …… .
jullie kerenden(zijn) tot~die-JHWH-van-Israël,
……/……\\\……//……..
doet-wijken enwel~de-gods-van de-waargenomene[34]
……<>…… . . . . . .
[in-het-midden-jelieder en-de-NgàSheTtáRtes[35];
……..\\……///……..|
en-doet-vastzo-zijn het-hart-jelieder naar~die-JHWH-van-Israël
……\…….. .
[en-heerdient-hem in-afzondering,
……//……..<>……//……..
en-hij-is-eruit-aan't-slepen enwel-jullie vandaan-van-de-hand-van
……. !
[de-PeLieJSheTieJM.
……..\\…. |……\…….. .
en-voorts-doen-wijken de-stichtkinderen-van JieSSeRáAéL, 4
……<>…….. . . . . .
enwel~de-BeNgáLieJM[36] en-enwel~de-NgàSheTtàRtes;
……//……<>…… !
en-voorts-heerdienen-zij enwel~die-JHWH-van-Israël in-afzondering.

=

……..\……. .
en-voorts-zegt SheMuWAéL, 5
……//……<>……. . . . . .
verzamelt enwel~al-af~JieSSeRáAéL MieTsePáH-waarts;
……//……..<>…… !
en-ik-ben-me-aan't-uitspreken om-jullie tot~die-JHWH-van-Israël.

---

[34] Iemand die waargenomen wordt is een opvallende, een van buiten gekomene, daarom wordt het vaak met 'vreemdeling' vertaald, maar daarvoor is een ander Hebreeuws woord..
[35] De godin van de erotiek, partner van elke Baäl-god.
[36] BáNgàL betekent 'bezitter', hij is de God van de bezittende klasse..

……..\……▫ ……../…..
en-voorts-verzamelen-zij-zich MieTsePáH-waarts en-voorts-scheppen-zij~water 6
……..\……..\…… . .
[en-voorts-gieten-zij(‘t)-uit voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël:
……..\\……..|……..\…….. .
en-voorts-vasten-zij op-de-dag (nl.)die,
……..\…….. .
en-voorts-zeggen-zij daar,
……<>…….. . . . . .
wij-verwaarden voor-die-JHWH-van-Israël;
……..\\\……..//……..//……<>..
en-voorts-stelt-de-regel SheMuWAéL enwel~de-stichtkinderen-van JieSseRáAéL
…….. !
[in-MieTsePáH.
……\…… . .
en-voorts-horen de-PeLieSheTieM: 7
……///……| .
ja-dat~zich-verzamelen de-stichtkinderen-van~JieSseRáAéL
[MieTsePáH-waarts,
……//……..<>…… . . . .
en-voorts-gaan-op de-tirannen-van~de-PeLieSheTieJM
[naar~JieSseRáAéL;
……| ……..\…… .
en-voorts-horen(‘t) de-stichtkinderen-van JieSseRáAéL,
……..<>
en-voorts-hebben-zij-ontzag
……//…….. !
[vandaanvan(vanwege)-van-de-vertegenwendiging-van de-PeLieSheTieJM.
……..///……..| …… .
en-voorts-zeggen de-stichtkinderen-van~JieSseRáAéL tot~SheMuWAéL, 8
……..\…… .
niet~aan’t-zwijgen-jij vandaan-van-ons,
……<>……\……..
vandaan-van(vanwege)-het-geschreeuw tot~die-JHWH-van-Israël
…….. . . . . .
[de-gods-onzer;
……..<>……//…….. !
en-hij-is-aan’t-bevrijden-ons vandaan-van-de-hand-van de-PeLieSheTieJM.
……\…… . .
en-voorts-neemt SheMuWAéL: 9
……///……|…… .
een-geitenlam melkvet een-één-enkele,
……..\\\……//……<>…… . . . . . .
en-voorts-doet-hij-opgaan een-opgaander al-af
[voor-die-JHWH-van-Israël;
……..\\……\\\……..| …….. .
en-voorts-schreeuwt SheMuWAéL tot~die-JHWH-van-IsraëL om JieSseRáAéL,
……<>…… . . . . . .
en-voorts-buigt-zich-toe-naar-hem die-JHWH-van-Israël.

……///……..| \…….. .
en-voorts-geschiedt SheMuWAéL op-doende-gaan de-opgaander, 10
……\…….. .
en-de-PeLieSheTieJM komen-binnen-bereik,
…….<>…… . . . . .
ter-broderij in-JieSseRáAéL;
……\……..\……..▫……\\..
en-voorts-doet't-dreunen die-JHWH-van-Israël met-een-stem-groot op-de-dag
…….///……..|…… .
[(nl.)die over~de-PeLieSheTieJM en-voorts-brengt-hij-in-beroering-hen,
……<>……//…….. !
en-voorts-worden-zij-gestoken voor-de-vertegenwendiging-van JieSseRáAéL.
……..\\……| ……///……| …….. .
en-voorts-trekken-uit de-menselijken-van JieSseRáAéL vandaan-van~MieTsePáH,11
……<>…….. . . . . .
en-voorts-achtervolgen-zij enwel~de-PeLieSheTieJM;
……|' ……<>……..//…. !
en-voorts-slaan-zij-hen tot~vandaan-van-de-drukplek voor-BéJT KáR.
……\\……../……..\…… . . . . . .
en-voorts-neemt SheMuWAéL een-steen en-één-enkele: 12
……..///……| ……\…… .
en-voorts-stelt-hij'm onderscheidend~MieTsePáH en-onderscheidend ShéN,
……..//……<>……..\…… . . . .
en-voorts-roept-hij enwel~de-naam-daarvan steen-van de-hulp[37];
……..|' ……..<> .//…… !
en-voorts-zegt-hij tot~kijk-hier helpt-ons die-JHWH-van-Israël.
……|…….. .
voorts-verdeemoedigen-zij de-PeLieSheTieJM, 13
……\…….. .
en-niet~voegen-zij-toe nogmaals,
……<>……\…….. . . . .
om-te-komen in-de-gebiedsgrens-van JieSseRáAéL;
……///……| …….. .
en-voorts-geschiedt de-hand-van~die-JHWH-van-Israël op-de-PeLieSheTieJM,
<>……//…… !
al-af de-dagen-van SheMuWAéL.
……\……|'……\……..▫ ……..\\
en-voorts-keren-weer de-steden die nemen[38]~de-PeLieSheTieJM vandaan-van-bij14
……///……| ……\…… .
[JieSseRáAéL tot-JieSseRáAéL vandaan-van-NgèQeRóWN en-tot~GàT,
……/…….. .
en-enwel~de-gebiedsgrens-hunner,
……..//……<>……\……
doet-eruitslepen JieSseRáAéL vandaan-van-de-hand-van

[37] Hebreeuws: AèBhèN HáNgèZèR (Eben-haezer).
[38] Hier kiezen de meeste vertalingen, begrijpelijk, voor het perfectum ('genomen hebben'). Toch gaat daarmee een accent verloren, dat in het Hebreeuws wel meeklinkt: wat verleden tijd lijkt, is dat niet; wat nu achter hen ligt, is daarmee nog niet voorbij!

…… . . . . .
[de-PeLieShₑTieJM;
……..\…… .
en-voorts-geschiedt-er vrede,
……//……<>……..//…… !
onderscheidend JieSsₑRáAéL en-onderscheidend de-AêMoRiet.
……///……..| …… .
en-voorts-stelt-de-regel SheMuWAéL enwel~aan-JieSsₑRáAéL, 15
<>……..//…….. !
al-af de-dagen-van het-leven-zijner.
…… . .
en-voorts-gaat-hij: 16
.///……| …… .
vanaf een-jaarandering in-een-jaarandering,
……| …… .
en-in-omsingeling-van BéJT~AéL,
……<>…….. . . .
en-GieleGáL en-MieTsₑPáH;
……| …….. .
en-hij-stelt-de-regel enwel~aan-JieSsₑRáAéL,
……//……<>…….. !
enwel-in al-af~de-opstaanplaatsen (nl.)deze.
……..///…..\\……..| ……\…… .
en-de-terugkeer-zijner RáMáH-waarts ja~daar het-huis-zijner, 17
……..<>……\…… . . . .
en-daar stelt-hij-de-regel enwel~aan-JieSsₑRáAéL;
……//……<>…….. !
en-voorts-sticht-hij~daar een-slachtplaats voor-die-JHWH-van-Israël.

~

……||……..//……<>…….. . . . . .
en-voorts-geschiedt-het naar-dat baard-oud-wordt SheMuWAéL; **8**.1
……..\\\……//……<>…… !
en-voorts-stelt-hij enwel~de-stichtzonen-zijner tot-regelstellers
[voor-JieSsₑRáAéL.
……||…….. /// …… |…… .
en-voorts-geschiedt de-naam-van~de-stichtzoon-zijner de-voorste JóWAéL, 2
……//……<>…… . . . .
en-de-naam-van de-andere-zijner AæBhieJJáH;
<>……//…… !
regelstellers in-BeAéR ShèBhàNg.
……///……| …… .
en-niet~gaan de-stichtzonen-zijner op-de-neemwegen-zijner, 3
……<>……\…… . . . . .
en-voorts-rekken-zij-zich laat-aan-achter de-buit;
……..\\…… .
en-voorts-nemen-zij~geschenk,

……<>…… !
en-voorts-rekken-zij de-stelregeling.

~

……. .
en-voorts-verzamelen-zij-zich, 4
<> …….. \ …… . . . .
al-af de-baardouden-van JieSseRáAéL;
……..//……..<>…. !
en- voorts-komen-zij naar~SheMuWAéL RáMáH-waarts.
……..\……. . .
en-voorts-zeggen-zij tot-hem: 5
\…… .
jij baard-oud-ben-jij,
……||……//….<>…….. . . . . .
en-de-stichtzonen-jouwer niet gaan-zij op-de-neemwegen-jouwer;
. .
welnu:
……//……//……<>…… !
stel-toch~voor-ons een-koning om-de-regel-te-stellen-aan-ons
[als-al-af~de-naties.
……///……..| ……..\…….. .
en-voorts-is-kwaad de-inbreng in-de-wel-ogen-van SheMuWAéL, 6
…\…….. .
naar-dat zij-zeggen,
……..//……<>…….. . . . .
geef~aan-ons een-koning om-de-regel-te-stellen-aan-ons;
……//……<>…….. !
en-voorts-spreekt-zich-uit SheMuWAéL tot~die-JHWH-van-Israël.

~

……///……| ……. .
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël tot~SheMuWAéL, 7
…….| ……..\…….. .
hoor bij-de-stem-van het-genotenvolk,
……..//……<>…… . . . .
voor-al-af wat~zij-zeggen tot-jou;
\…///……| ……. .
ja niet enwel-jou schofferen-zij,
……..//……<>……//…… !
ja~enwel-mij schofferen-zij vandaan-van(vanwege)-de-koning over-hen.
……\…….. .
bij-al-af~de-maaksels- die~zij-maken, 8
……..▫ …..\\……///
vandaan-van-de-dag dat-ik-doe-opgaan enwel-hen
……..\\……| ……..\…….. .
[vandaan-van-MieTseRáJieM en-tot~de-dag (nl.)deze,

…… .
en-voorts-verlaten-zij-mij,
……<>……\ . . . . . .
en-voorts-heerdienen-zij gods latere;
.//……..//…<>……
vastzo (zijn)zij makende ook~voor-jou.
……<>….\…… . . . . . .
en-welnu hoor bij-de-stem-hunner; 9
. .
dusdanig:
……..///……..| ….. .
ja~nogmalig-stellend ben-jij-aan't-nogmalig-stellen bij-hen,
……\…… .
en-voorts-ben-jij-aan't-voorleggen aan-hen,
……..\……..…… .
de-stelregeling-van de-koning,
……..//……<>…….. !
waarmee hij-aan't-koningen-is over-hen.

=

……..\…… .
en-voorts-zegt SheMuWAéL, 10
…..<>……\…… . . . . . .
enwel al-af~de-inbrengen-van die-JHWH-van-Israël;
……|'……..//……<>…… !
tot~het-genotenvolk zij-die-wensen vandaan-van-bij-hem een-koning.

=

……..|'…… . .
en-voorts-zegt-hij dit: 11
……| ……..\……..…… .
aan't-geschieden-is de-stelregeling-van de-koning,
……//……<>…… . . . . . .
waarmee hij-aan't-koningen-is over-jullie;
……\…….. . .
en-wel~de-stichtzonen-jelieder is-hij-aan't-nemen:
……//……|……..\……
en-voorts-is-hij-aan't-stellen(hen) voor-zich bij-het-oprijtuig-zijner
……..…… .
[en-bij-de-rijpaarden-zijner,
……<>……//……
en-voorts-zijn-zij-aan't-snel-lopen voor-de-vertegenwendiging-van
…….. !
[het-oprijtuig-zijner.
…… .
en-om-te-stellen voor-zich, 12

.//……..<>……\…… . . . . . .
vorsten-van kuddetallen en-vorsten-van vijftigtallen;
……///……..| ……..\……..
en-om-te-bewerken wat-te-berwerken-is-van-hem en-om-te-beknotten
…… .
[wat-te-beknotten-is-van-hem,
……..//……..……<> ……..//…….
en-om-te-maken het-gerei-voor~de-broderij-van-hem en-het-gerei-van
……. !
[het-oprij-tuig-zijner.
……<>…… . . . . . .
en-enwel~de-stichtdochters-jelieder is-hij-aan't-nemen; 13
……..//……..<>…… !
tot-sausmaaksters en-tot-slagerslachtsters en-tot-baksters.
……▫……\\\…..
en-enwel~de-velden-jelieder en-enwel~de-gaarden-jelieder 14
……..//……<>…… . . . . . .
[enwel-de-olijfgaarden-jelieder de-goede is-hij-aan't-nemen;
……..<>…… !
en-is-hij-voorts-aan't-geven aan-de-heerdienaren-zijner.
……//……<>…… . . . . . .
en-het-kiemgoed-jelieder en-de-gaarden-jelieder is-hij-aan't-vertienen; 15
……..//……<>…….. !
en-is-hij-voorts-aan't-geven aan-de-castraten-zijner
[en-aan-de-heerdienaren-zijner.
……..▫ ……..\\……
en-enwel~de-heerdienaren-jelieder en-enwel~de-familiebedienden-jelieder 16
……\\\……..//……<>…..
[en-enwel~de-verkozenen-jelieder de-goede en-enwel~de-ezels-jelieder
……. . . . . .
[is-hij-aan't-nemen;
……..<>…… !
en-is-hij-voorts-aan't-maken voor-het-boodschapwerk-zijner.
……<>…….. . . . . .
het-voorttrekvee-jelieder is-hij-aan't-vertienen; 17
……<>……//…….. !
en-jullie jullie-zijn-aan't-geschieden~voor-hem tot-heerdienaren.
……| ……\…… .
en-jullie-schreeuwen op-een-dag (als)die, 18
……..\…… . . . . .
vandaan-van-voor-de-vertegenwendiging-van de-koning-jelieder,
.//.<>…….. . . . . .
die jullie-verkiezen voor-jullie;
……\\\……..//……<>……..//
en-niet~is-zich-aan't-toebuigen die-JHWH-van-Israël naar-jullie op-een-dag
……. !
[)als)die.
……\…… .
en-voorts-belettten-zij –het-genotenvolk-, 19

……..<>……\…… . . . . .
om-te-horen op-de-stem-van SheMuWAéL;
……..\…….. .
en-voorts-zeggen-zij nee,
//……<>……..//…… !
ja ware't-dat~een-koning aan't-geschieden-is over-ons.
……..//……<>…… . . . . . .
en-wij-geschieden ook~wij als-al-af~de-naties; 20
……///……\\……..| ……..\…… .
en-de-regel-stelt-ons de-koning-onzer en-hij-trekt-uit
[voor-de-vertegenwendiging-onzer,
……<>…….. !
en-hij-voert-broderij enwel~de-broderijen-onzer.
……\…… .
en-voorts-hoort SheMuWAéL, 21
……\…….. . . . . .
enwel al-af~de-inbrengen-van het-genotenvolk;
……..<>……..//…….. !
en-voorts-brengt-hij-in-hen in-de-oren-van die-JHWH-van-Israël.

~

……..\\……///……| .\…… .
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël tot~SheMuWAéL hoor op-de-stem-hunner, 22
……//……..<>…….. . . . . .
en-voorts-ben-jij-aan't-koning-doen-zijn voor-hen een-koning;
……///……| ……\…… .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~de-menselijken-van JieSseRáAéL,
.<>…//…….. !
gaat iedermenselijke tot-de-stad-zijner.

~

……\…….. . . . . .
en-voorts-geschiedt-er~een-manmenselijke vandaan-van-BieN~JáMieJN: **9**.1
▫ ……..\……||..
en-de-naam-zijner QieJSh stichtzoon-van~AæBhieJAéL
……\\\……//…
[stichtzoon-van~TseRóWR stichtzoon-van~BeKóWRàT
……<>……..\……
[stichtzoon-van~AæPheJàCh stichtzoon-van~een-manmenselijke
……. . . . .
[een-JeMieNiet[39];
……<>…… !
een-manbaas-van vermogen.

[39] = waarschijnlijk: een Benjaminiet.

SEDER

……\\……../……..///……|
en-aan-hem~geschiedt een-stichtzoon en-de-naam-zijner ShàAuWL 2
……\…… .
[een-verkozene en-een-goede,
……//……..//……<>
en-geen~manmenselijke vandaan-van-de-stichtkinderen-van JieSSeRáAéL
……\…… . . . .
[(is)goed vandaan-van(anders-dan)-hem;
……..\…….. .
vandaan-van-schouder-zijner en-opwaarts,
<>…….. !
oprijzend vandaan-van-al-af~het-genotenvolk.
……..\\……..| ……. .
en-voorts-gaan-teloor de-ezelinnen, 3
……<>……..\…….. . . . . .
voor-QieJSh de-omvamende-van ShàAuWL;
……\\……/……..\…….. . .
en-voorts-zegt QieJSh tot~ShàAuWL de-stichtzoon-zijner:
……///……|……..\…… .
neem~toch samen-met-jou enwel~een-één-enkele vandaan-van-de-bonkers,
……\.. .
en-sta-op ga,
.<>…… !
zoek enwel~de-ezelinnen.
……\\\……..//…….
en-voorts-steekt-hij-over in-het-gebergte-van~AèPheRàJieM 4
……//……|'……\…. . . . . .
[en-voorts-steekt-hij-over in-het-land~ShàLieShàH en-niet vinden-zij;
……<>……..| .. .
en-voorts-steken-zij-over in-het-land~ShàNgæLieJM en-geen(is-er),
……//……<>……//.. !
en-voorts-steekt-hij-over in-het-land-van~ (BieN-)JeMieJN en-niet vinden-zij.
. .
zij: 5
fz……\……. .
zij-komen in-het-land TsuWPh,
……..//……//……//……<>…
en-ShàAuWL zegt aan-de-bonker-zijner die(is)~genoot-met-hem
……..\…….. . . . . .
[aan-de-gang en-wij-zijn-aan't-terugkeren;
……//……//……
afwendend-dat~aan't-stoppen-is de-omvamende-mijner
……<>……//…… !
[vandaan-van-de-ezelinnen en-hij-voorts-aan't-duchten-is om-ons.
……..\…… . .
en-voorts-zegt-hij aan-hem: 6

……///……|……..\……. .
kijk-hier~toch een-manmenselijke-van~gods in-de-stad (nl.)deze,
……..\…… .
en-de-manmenselijke wordt-zwaarte-gegeven,
//……<>……..\…….. . . . . .
al-af wat~hij-aan't-inbrengen-is is-komende aan't-komen;
……|……..\.. .
welnu aan't-gaan-wij daarheen,
……| ……..\…… .
misschien is-hij-aan't-voorleggen aan-ons,
……<>……//…. !
enwel~de-neemweg-onzer waarvan-geldt-dat~wij-gaan daarop.
……..\\……/…… . .
en-voorts-zegt SháAuWL aan-de-bonker-zijner: 7
……..\……¬ ……..\……..
en-kijk-hier aan't-gaan-wij en-wat?~zijn-wij-aan't-doen-komen
…… ,
[voor-de-manmenselijke
///……|……..\…… .
ja het-brood is-weggelopen vandaan-van-de-gereistukken-onzer,
……..//……..<>……
en-een-donatie (is-er)geenzins~om-te-doen-komen
……..\…… . . . . .
[voor-de-manmenselijke-van gods;
.<>…… !
wat?(iser-nog) met-ons.
……///……\\……|……\…… .
en-voorts-voegt-toe de-bonker om-zich-toe-te-buigen enwel~naar-SháAuWL, 8
……|'……..|……\…….. .
en-voorts-zegt-hij kijk-hier gevonden-wordt in-de-hand-mijner,
……<>……\……. . . . . .
een-vierde van-een-(sikkel)gewicht-van zilver;
……|……..\…… .
en-voorts-ben-ik't-aan't-geven aan-de-manmenselijke-van gods,
……//……<>…… !
en-voorts-is-hij-aan't-voorleggen aan-ons enwel~de-neemwegen-onzer.
……\…… . .
vóór-het-tegenwendige[40] in-JieSseRáAéL: 9
……///……..|……|……..\…… .
zo~zegt iedermenselijke bij-zijn-gaan om-na-te-vragen gods,
……//……<>…… . . . . . .
aan-de-gang aan't-gaan-wij tot~de-ziener;
///……..| ……. .
ja om-een-profeet (is)vandaag,
……//……..<>…… !
aan't-geroepen-worden vóór-het-tegenwendige de-ziener.

[40] = het tegenwoordige, vgl het Duitse Gegenwart, het Nederlandse woord heeft niets met 'woord'te maken, maar hangt etymologisch samen met 'wenden'.

……..\\……..\\\……<>……..//……<>……
en-voorts-zegt SháAuWL aan-de-bonker-zijner goed(is) de-inbreng-jouwer 10
……\…… . . . . . .
[aan-de-gang aan't-gaan-wij;
……..| …… .
en-voorts-gaan-zij naar~de-stad,
……<>……//…… !
daar~waar(is) de-manmenselijke-van gods.
. .
zij: 11
……|……\…….. .
opgaande bij-de-opgang-van de-stad,
\\…..| …….\…… .
en-zij zij-vinden bonksters,
<>……..\……. . . . . .
uittrekkend om-te-scheppen water;
……..\…….. .
en-voorts-zeggen-zij aan-hen,
//……..<>…….. !
is? in-deze(stad) de-ziener.
……\\\……//……//……<>…..
en-voorts-buigen-zij-zich-toe enwel-naar-hen en-voorts-zeggen-zij hij-is-er 12
…\…… . . . . . .
[kijk-hier voor-de-vertegenwendiging-jouwer;
…..\…. . .
beijl-je nu:
///……|..\…… .
ja vandaag komt-hij voor-de-stad,
.\…….\\\……//……<>…….. !
ja hij-slacht vandaag voor-het-genotenvolk op-de-cultusbult.
……\……\……..\……\……|'…
zodra-jullie-komen in-de-stad vastzo zijn-jullie-aan't-vinden-! enwel-hem 13
……..| ……..\\……../…… . .
[bij-het-nog-vers-zijn-dat hij-aan't-opgaan-is naar-de-cultusbult om-te-eten:
¤……..///……..| …….. .
ja niet~aan't-eten-is het-genotenvolk tot~zijn-komen,
……|……..\…….. .
ja~hij hij-is-aan't-inzegenen de-slachtgave,
……..<>……\…… . . . . . .
laat-na~vastzo zijn-aan't-eten de-geroepenen;
……\……. .
en-nu gaat-op,
……..//……<>……..//…… !
ja~enwel-hem zoals-vandaag zijn-jullie-aan't-vinden-! enwel-hem.
……<>…….. . . . .
en-voorts-gaan-zij-op in-de-stad; 14
. .
zij:

……..| ……..\…… .
komenden in-het-midden-van de-stad,
……///……..| .\…… .
en-kijk-hier SheMuWAéL uittrekkend om-te-treffen-hen,
……<>…… !
voor-het-opgaan naar-de-cultusbult.

=

…… .
en-die-JHWH-van-Israël, 15
……..<>……..\…….. . . . . .
hij-ontmantelt enwel~het-oor-van SheMuWAéL;
……\……. .
een-dag een-één-enkele,
……//……<>…… !
voor-de-vertegenwendiging-van het-komen-van~SháAuWL te-zeggen.
……\…..|'……▫ ……\\……../……
in-het-tij morgen ben-ik-aan't-zenden naar-jou een-manmenselijke 16
……\…….. . .
[vandaan-van-het-land-van BieNeJáMieN:
……///……|
en-voorts-ben-jij-aan't-zalven-hem tot-vóórlegger
……\…….. .
[over~het-genotenvolk-mijner JieSSeRáAéL,
……..//……<>…….
en-voorts-is-hij-aan't-bevrijden enwel~het-genotenvolk-mijner
……\…… . . . . .
[vandaan-van-de-hand-van de-PeLieSheTieJM;
///\\….| …… .
ja ik-zie enwel~het-genotenvolk-mijner,
//..//……..<>…….. !
ja komt het-geschreeuw-zijner naar-mij.
……..<>….\…….. . . . . .
en-SheMuWAéL ziet enwel~SháAuWL; 17
……\…… .
en-die-JHWH-van-Israël buigt-zich-toe-naar-hem,
……///……..|……\……..\……. .
kijk-hier de-manmenselijke van-wie ik-zeg tot-jou,
.<>……//…… !
deze is-aan't-omsperren[41] het-genotenvolk-mijner.
……//……//……..<>……\…… . . . . . .
en- voorts-bereikt SháAuWL enwel~SheMuWAéL in-het-midden van de-poort; 18

[41] Dit Hebreeuwse werkwoord wordt alleen hier meestal met 'heersen'vertaald (SV, NBG,NBV, maar NB: 'in bedwang houden'), maar overal elders heeft het maken met 'versperren', 'versperring aanbrengen'. Dit opvallend woordgebruik in de Hebreeuwse tekst dient in een vertaling niet weergegeven te worden door een gebruikelijk Nederlands begrip.

……..\\……| ……..\…….. .
en-voorts-zegt-hij leg-vóór~dan-toch aan-mij,
……..<>…//…….. !
waar?(is)~dat huis-van de-ziener.
……..\\…….. .
en-voorts-buigt-zich-toe SheMuWAéL, 19
……..\\……..| \…… .
en-voorts-zegt-hij ik(ben) de-ziener,
….///……\\……... .
ga-op voor-de-vertegenwendiging-mijner (op)de-cultusbult,
……||……<>…. . . . . .
en-voorts-zijn-jullie-aan't-eten genoot-mij vandaag;
……\…… .
en-voorts-ben-ik-aan't-heen-zenden-jou in-de-ochtend,
…..//…….//……<>…….. !
en-al-af wat(is) in-het-hart-jouwer ben-ik-aan't-voorleggen aan-jou.
……||……..\…….. .
en-aan(gaande)-de-ezelinnen die-teloor-zijn voor-jou, 20
……| …….\…….. .
vandaag(is) de derde-van de dagen,
……\\\……//……<>..
niet~ben-jij-aan't-stellen enwel~het-hart-jouwer op-hen
.\…… . . . . . .
[ja zij-worden-gevonden;
……| ……\…….. .
en-om-wie? (is)al-af~het-begeren-van JieSSeRáAéL,
..\…… .
niet? om-jou,
……<>……//…… !
en-om-al-af het-huis-van de-omvamende-jouwer.

=

……..\\……../…… . .
en-voots-buigt-zich-toe SháAuWL en-voorts-zegt-hij: 21
..\\……<>……..\\| ……..|
niet? een-BèN~JeMieNiet[42] (ben)ik vandaan-van-de-kleinen-van
……..\…… .
[de-stamstaven-van JieSSeRáAéL,
……|…….. .
en-de-familie-mijner (is) de-onbeduidende,
……<>……..\…… . . . . .
vandaan-van-al-af~de-families-van de-stamstaf-van
[BieNeJáMieN;

[42] Deze schrijfwijze van de naam Ben Jamin komt maar een paar keer voor en herinnert direct aan de betekenis van die naam: stichtzoon-van de-rechter(hand), de naam die zijn vader Jakob hem gaf toen zijn moeder Rachel direct na zijn geboorte stierf. Die had haar zoon Ben-NgóWNieJ willen noemen: stichtzoon van een gebogene, maar Jakob corrigeerde haar en gaf hem deze naam.

……..\\……|……\……. .
en-voor-wat? breng-jij(dit)in tot-mij,
…….<>…… !
een-inbreng (als)deze.

=

……..///……|……\…… .
en-voorts-neemt SheMuWAéL enwel~SháUWL en-enwel-de-bonker-zijner, 22
……<>…….. . . . . .
en-voorts-doet-hij-komen-hen naar-het-dienstvertrek;
……\\……///……|……..\……..
en-voorts-geeft-hij aan-hen een-opstaanplaats op-het-eerstdeel-van
……. .
[de-geroepenen,
…….<>……...../// …. !
en-zij(zijn) ongeveer-dertig menselijken.
……///……..|…… .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot-de-slager/slachter, 23
……| …… .
geef enwel~de-besomming,
.//……..<>……. . . . .
die ik-geef aan-jou;
……..|….\……. .
waarvan ik-zeg tot-jou,
.//……<>…… !
stel enwel-dat genoot-met-jou.
……..\……..¤……\\…….
en-voorts-doet-verheven-zijn de-slager/slachter enwel~het-beenstuk 24
……../……\……..
[en-het-opgangsel-daarop en-voorts-stelt-hij(‘t)
……\…… . .
[voor-de-vertegenwendiging-van SháUWL:
……..\\……..|……///……|
en-voorts-zegt-hij kijk-hier het-resterende
……\…… .
[stel(‘t)~voor-de-vertegenwendiging-jouwer eet,
\\\……//……//……<>…….
ja ter-gemeenschapsordening waargehouden~voor-jou om-te-zeggen
……\…….. . . . . .
[het-genotenvolk roep-ik;
……\\\……..//……..<>……..//…… !
en-voorts-eet SháuWL genoot-met~SheMuAéL op-de-dag (nl.)die.
……..//……..<>…….. . . . . .
en-voorts-dalen-zij-af vandaan-van-de-cultusbult-van de-stad; 25
……//……<>…… !
en-voorts-brengt-hij-in genoot-met~SháuWL op~het-dak.
…….. . .
en-voorts-schouderen-zij-zich: 26

I SAM 9,10

……..||……..///……..
en-voorts-geschiedt-het bij-het-opgaan-van
……\\……| ……..\\……///
[het-uitgekozen-vroege-glans-donker en-voorts-roept SheMuAéL
……..|……\…… .
[tot~SháAuWL naar-het-dak om-te-zeggen,
fz…… . . . .
sta-op en-voorts-zend-ik-jou;
……..\…… . .
en-voorts-staat-op SháAuWL:
……\\\……..//..//……<>…… !
en-voorts-trekken-uit zij-andertwee hij en-SheMuWAéL straatbuiten-waarts.
. .
zij: 27
……..|……..\…… .
afdalend op-het-einde-van de-stad,
……||…\…….. . .
en-SheMuWAéL zegt tot~SháuWL:
.//……//……//……
zeg aan-de-bonker en-hij-is-aan't-oversteken
……<>…… . . . . .
[voor-de-vertegwendiging-onzer en-voorts-steekt-hij-over;
……|…\…… .
en-jij blijf-staan als-vandaag,
……..<>……//…… !
en-ik-doe-horen-jou enwel~een-inbreng-van gods.

~

……\\……../……//..//……..//……..
en-voorts-neemt SheMuAWAéL enwel~fles olie en-voorts-giet-hij(die) **10.**1
……<>…….. . . . . .
[op-'t-eerstdeel-zijner en-voorts-kust-hij-hem;
……..||…… . .
en-voorts-zegt-hij is-het-niet?:
……\\\……..//……<>…… !
ja~zalft-jou die-JHWH-van-Israël over-het-eigendom-zijner tot-voorlegger.
……///……..|…….. .
bij-het-gaan-van-jou vandaag vandaan-van-genoot-met-mij, 2
……▫.\\……/……..//……..//
en-jij-vindt andertwee menselijken genoot-met~het-graf-van RáChèL
……//……<>…… . . . . .
[in-de-gebiedsgrens-van BieNeJáMieJN in-TsèLeTsáH;
……\…… . .
en-zij-zeggen tot-jou:
…..///……|..\……\…… .
gevonden-zijn de-ezelinnen die jij-gaat om-te-zoeken,
……\\…\\\……\\……..|
en-kijk-hier weg-gooit de-omvamende-jouwer

……..\…… .
[enwel~de-inbrengen-van de-ezelinnen,
……..///……..| … .
en-beducht-is-hij om-jullie te-zeggen,
..//……<>…….. !
wat? ben-ik-aan't-maken voor-de-stichtzoon-mijner.
……|……/…. . .
en-wissel-jij vandaan-van-daar en-verheen: 3
…..\\…..|……\…… .
en-kom-jij tot~AéLóWN TtáBhóWR,
……///……| .\... .
dan-vinden-jou daar drie manmenselijken,
//……<>…… . . . .
opgaande naar~de-gods-van BéJT~AéL;
.||……\……\. . .
één-enkele hoog-heen-dragende drie geitebokken:
……|…… . .
en-een-één-enkele hoog-heen-dragende:
\\ | \…… .
drie ringstukken brood,
……//……<>…… !
en-een-één-enkele hoog-heen-dragend een-slapzak~wijn.
……//……<> . . . . . .
en-zij-wensen aan-jou vrede-toe; 4
……///……| …… .
en-zij-geven aan-jou andertwee~broden,
….<>…… !
en-jij-neemt(die) vandaan-van-de-hand-hunner.
..\…… . .
laat-achter vastzo: 5
……|……\…… .
ben-jij-aan't-komen te-GieBheNgáH-van de-gods,
.<>……\…… . . . . .
waar zich-plaatsen PeLieSheTieJM;
……▫ ……|../…… . .
en-voorts-is-het-aan't-geschieden bij-het-komen-van-jou daar in-de-stad:
……||……///……|\……
en-voorts-ben-jij-aan't-botsen-op een-snoer profeten afdalende
…… .
[vandaan-van-de-cultus-bult,
……||……///……|
en-voor-de-vertegenwendiging-hunner een-slapter[43] en-een-handpauk
……\…… .
[en-een-fluit en-een-cister[44],
….<>…… !
en-zij(zijn) profeterenden.

[43] een soort doedelzak
[44] een één-snarige cither

.....///.....\\.....|.....\..... .
en-voorts-is-zich-aan't-doorzetten op-jou de-beluchting-van 6
[die-JHWH-van-Israël,
.....<>..... . . . . .
en-voorts-ben-jij-aan't-profeteren genoot-met-hen;
.....<>.....//..... !
en-voorts-ben-jij-aan't-omgedraaid-worden tot-de-manmenselijke-van later.
....
en-voorts-is-het-aan't-geschieden: 7
//.....//.....//.....<>..... . . . .
ja zijn-aan't-komen de-kentekenen (nl.)deze voor-jou;
.///.....|.\.....\..... .
maak voor-jezelf wat aan't-vinden-is de-hand-jouwer,
//.....<>..... !
ja de-gods (is)genoot-met-jou.
.....\.....¬ ..... ,
en-voorts-ben-jij-aan't-afdalen voor-de-vertegenwendiging-van GieLeGáL 8
.....///.|\..... .
en-kijk-hier ik afdalend tot-jou,
.....\..... .
om-op-te-doen-gaan opgaanders,
.....<>.....\..... . . . . .
en-om-te-slachten slachtgaven-van vervredigingen;
.\\...../////.....|.....\..... .
zeven dagen ben-jij-aan't-wachten tot~het-komen-van-mij naar-jou,
.....\..... .
en-voorts-ben-ik-aan't-doen-volkènnen aan-jou,
.....<>.//..... !
enwel wat jij-aan't-maken-bent.
....
en-het-geschiedt: 9
.....///.....¤ .....\\ |.....\.....
als-hij-wendt de-schouder-zijner om-te-gaan vandaan-van-genoot-met
..... .
[SheMuWAéL,
.....//...<>.....\..... . . . . .
en-voorts-draait-om~aan-hem gods een-hart-van later;
.....//.....//.....<>.....//..... !
en-voorts-komen al-af~de-kentekenen (nl.)deze op-de-dag (nl.)die.

=

.....///.....|..... .
en-voorts-komen-zij daar aan-de-heuvel, 10
.....//.....<>..... . . . . .
en-kijk-hier een-snoer~profeten om-te-treffen-hem;
.....///.....|.....\..... .
en-voorts-zet-zich-door op-hem de-beluchting-van gods,

.....<>..... !
en-voorts-profeteert-hij in-het-midden-hunner.
....
en-voorts-geschiedt-het: 11
.....|.....\..... .
zij-al-af~volkènnen vandaan-van-gisteren en-eergisteren,
.....||.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-zien-zij en-kijk-hier genoot-met~profeten profeteert-hij;
.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-zegt het-genotenvolk iedermenselijke tot~de-metgezelz-zijner:
.....|.....\..... .
wat?~dit geschiedt aan-de-stichtzoon-van~QieJSh,
.....<>..... !
SháAuWL bij-de-profeten.
.....\\...../.....//.....//.....<>.....
en-voorts-buigt-zich-toe een-manmenselijke daarvandaan en-voorts-zegt-hij 12
.....\..... . . . . .
[en-wie? de-omvamende-hunner;
.....|.....\..... .
om~vastzo geschiedt-het tot-vore-stel,
....//.....<>..... !
(is)ook? SháAuWL bij-de-profeten.
.....|..... .
en-voorts-doet-hij-al-af-zijn het-geprofeteer, 13
.....<>..... !
en-voorts-komt-hij-naar de-cultusbult.
.....▫.....\\.....//.....//.....<>....
en-voorts-zegt de-oomlief-van SháAuWL tot-hem en-tot-de-bonker-zijner 14
..\..... . . . . .
[waar? gaan-jullie;
.....||.....|..... .
en-voorts-zegt-hij om-te-zoeken enwel~de-ezelinnen,
.....\..... .
en-voorts-zien-wij ja~geen,
.....<>..... !
en-voorts-komen-wij naar~SheMuWAéL.
.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-zegt de-oomlief-van SháAuWL; 15
.....\..... .
leg-voor~dan-toch aan-mij,
.....//.....<>..... !
wat?~zegt tot-jullie SheMuWAéL.
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt SháAuWL tot-de-oomlief-zijner, 16
.///.....|.... .
voorleggend legt-hij-voor aan-ons,
//....//..... . . . . .
ja gevonden-zijn de-ezelinnen;

.....///.....|.....\..... .
en-enwel~de-inbreng-van het-koningschap niet~legt-hij-voor aan-hem,
<>..//..... !
die zegt SheMuWAéL.

~

.....///.....|..... .
en-voorts-schreeuwt-aan SheMuWAéL enwel~het-genotenvolk, 17
.....<>.....!
naar~die-JHWH-van-Israël MieTsePáH-waarts.
.....\.....\..... . .
en-voorts-zegt-hij tot~de-stichtkinderen-van JieSseRáAéL: 18

~

.....///.....|.....\..... .
zo~zegt die-JHWH-van-Israël de-gods-van JieSseRáAéL,
//.//.....<>..... . . . . . .
ik opgaan-doe-ik enwel~JieSseRáAéL vandaan-van-MieTseRáJieM;
.....///.....|.....\..... .
en-voorts-doe-ik-eruit-slepen enwel-jullie vandaan-van-de-hand-van
[MieTseRàJieM,
.....|..... .
en-vandaan-van-de-hand-van al-af~de-koninkrijken,
.....<>..... !
die-beknellen enwel-jullie.
.....\\...../.....\..... . .
en-jullie vandaag schofferen-jullie enwel~de-gods-jelieder: 19
.\.....\.....¬ .....\.....
hij~die een-bevrijder(is) voor-jullie vandaan-van-al-af~kwaad-doen-jullie
..... ,
[en-beëngen-jullie
.....\..... .
en-voorts-zeggen-jullie aan-hem,
.....//..... \..... . . . . .
ja~een-koning ben-jij-aan't-stellen over-ons;
.... . .
en-welnu:
.....|.....\..... .
plaatst-jullie voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël,
..... <>..... !
voor-de-stam-staven-jelieder en-voor-de-kuddetallen-jelieder.
.....\..... .
en-voorts-doet-lijfnaderen SheMuWAéL, 20
....<>.....\..... . . . . .
enwel al-af~de-stamstaven-van JieSseRáAéL;
.....<>.....//..... !
en-voorts-wordt-overmeesterd de-stamstaf-van BieNeJáMieJN.

.....||.....///.....|..... .
en-voorts-doet-hij-lijfnaderen enwel~stamstaf-van BieNeJáMieJN 21
[voor-de-families-zijner,
.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-wordt-overmeesterd de-familie-van MàTheRieJ;
.....|.....\..... .
en-voorts-wordt-overmeesterd SháAuWL stichtzoon-van~QieJSh,
.....<>.....//..... !
en-voorts-zoeken-zij-hem en-niet wordt-hij-gevonden.
.....|..... .
en-voorts-wensen-zij~nogmalig bij-die-JHWH-van-Israël, 22
.//.....<>.....\..... . . . . .
komt? nogmalig hierheen de-manmenselijke;

=

.....\..... .
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël,
.....//.....<>..... !
kijk-hier~hij hij-verschuilt-zich bij~de-gerei-stukken.
.....\\.....|.....\..... .
en-voorts-lopen-zij-snel en-voorts-nemen-zij-hem vandaan-van-daar, 23
.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-plaatsen-zij(hem) in-het-midden-van het-genotenvolk;
.....|..... .
en-voorts-is-hij-rijzig vandaan-van(anders-dan)-al-af~het-genotenvolk,
.....<>..... !
vandaan-van-de-schouder-zijner en-opwaarts.

SEDER

.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~al-af~het-genotenvolk: 24
.....|..\.....\..... .
zien-jullie? dat uitkiest~hem die-JHWH-van-Israël,
//..//.....<>..... . . . . .
ja geen(is) zoals-hij in-al-af~het-genotenvolk;
.....\\\.....//.....<>.....
en-voorts-jubelschreien-zij ,al-af~het-genotenvolk, en-voorts-zeggen-zij
.....//..... !
[aan't-leven de-koning.

~

.....\\...../..... . .
en-voorts-brengt-in SheMuWAéL tot~het-genotenvolk: 25
///.....\..... .
enwel de-stelregeling-van het-koningschap,

.....\..... .
en-voorts-schrijft-hij(die) in-het-staafboek,
.....<>.....\.....
en-voorts-leidt-hij('t) voor-de-vertegenwendiging-van
....
[die-JHWH-van-Israël;
.....\\\.....//.....<>.....//.....
en-voorts-zendt-heen SheMuWAéL enwel~al-af~het-genotenvolk iedermenselijke
..... !
[tot-het-huis-zijner.
..... .
en-ook ~SháAuWL, 26
.....//.....<>..... . . . . .
hij-gaat tot-het-huis-zijner GieBheNgáH-waarts;
.....\..... .
en-voorts-gaan-zij genoot-met-hem,
.....||.....//.....<>..... !
de-mogendheid die~aantast gods om-het-hart-hunner.
.....\\\.....\..... . .
en-de-stichtkinderen-van wie-zonder-nut-is[45] zeggen: 27
.....\\.....| .
wat?~is-aan't-bevrijden-ons deze,
.....||.....//.....<>...
en-voorts-minachten-zij-hem en-niet~doen-zij-komen voor-hem
....
[een-cijnsgave;
.....<>..... !
en-voorts-geschiedt-hij als-een-zwijgende.

~

....
en-voorts-gaat-op: **11.**1
.....|..... .
NáCháSh de-NgàMMóWNiet,
.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-laat-hij-zich-neer op~JáBhéSh GieLeNgáD;
.....\\....|.....///.....|..... .
en-voorts-zeggen al-af~de-menselijken-van JáBhéSh tot~NàCháSh,
.....//.....<>..... !
scheid-af~voor-ons een-zuivergang en-wij-zijn-aan't-heerdien-jou.
.....\..... . .
en-voorts-zegt-hij tot-hen: 1
.....|..... .
NáCháSh de-NgàMMóWNiet,
.....|.....\..... .
bij-dit ben-ik('t)-aan't-afscheiden voor-jullie,

[45] Hebreeuws: BeLieJàNgàL > Belial.

.....//.....<>.....\..... . . . . .
bij-het-uithollen aan-jullie al-af-oogwel het-rechter;
.....//.....<>..... !
en-voorts-ben-ik-aan't-stellen-het (als)hoon op~al-af~JieSseRáAéL.
.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-zeggen tot-hem de-baardouden-van JáBhéSh: 3
.....///.....|.\..... .
doe-afzakken[46] voor-ons zeven dagen,
.....| .
en-wij-zijn-aan't-zenden werkboden,
...<>.....\..... . . . . .
in-al-af de-gebiedsgrens-van JieSseRáAéL;
.....//.....//.....<>.....//..... !
en-ware-er~geen die-bevrijdt enwel-ons dan-trekken-wij-uit naar-jou.
.....///.....|.....\..... .
en-voorts-komen de-werkboden in-GieBheNgáH-van SháAuWL, 4
.....//....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-brengen-zij-in de-inbrengen in-de-oren-van het-genotenvolk;
.....\\\.....//.....<>.....
en-voorts-dragen-hoog-heen al-af~het-genotenvolk enwel~de-stem-hunner
..... !
[en-voorts-wenen-zij.
.....\..... . .
en-kijk-hier SháAuWL: 5
.....\...../////.....|..... .
hij-komt laat-achter het-rundvee vandaan-van-het-veld,
.....\..... .
en-voorts-zegt SháAuWL,
.....<>.....\..... . . . . .
wat?(iser)~aan-het-genotenvolk ja zij-zijn-aan't-wenen;
.....\\..... .
en-voorts-boekstaven-zij~voor-hem,
.....<>.....//..... !
enwel~de-inbrengen-van de-menselijken-van JáBhéJSh.
.....///.....|..... .
en-voorts-zet-zich-dóór de-beluchting-van~gods op~SháAuWL, 6
.....<>.....\..... . . . . .
zodra-hij-hoort enwel~de-inbrengen (nl.)deze;
.....//.....<>..... !
en-voorts-ontgloeit de-walgneus-zijner machtig.
.....¤.....\\...../..... . .
en-voorts-neemt-hij een-jukpaar rundvee en-voorts-verhompt-hij-ze: 7
.....||.....\.....¬
en-voorts-zendt-hij(die) in-al-af~de-gebiedsgrens-van JieSseRáAéL
.....\.....\..... ,
[met-de-hand-van de-werkboden om-te-zeggen

[46] De volledige Hebreeuwse uitdrukking, die hier en heel vaak tot alleen het werkwoord wordt verkort, luidt 'doen afzakken van de hand'.

...▫..\\.....\\...../////.....|
wie geenszins uittrekkend(is) laat-aan-achter SháAuWL
.....\..... .
[en-laat-aan-achter SheMuWAéL,
.. //..... <> ....
alzo is-aan't-gemaakt-worden aan-het-rundvee-zijner;
...../////.....|..... .
en-voorts-valt de-vrees-voor die-JHWH-van-Israël op~het-genotenvolk,
.....<>...../////..... !
en-voorts-trekken-zij-uit als-een-manmenselijke een-één-enkele.
.....<>... . . . . .
en-voorts-bemoeit-hij-zich-met-hen te-BèZèQ; 8
...../////.....|..\.....\.....
en-voorts-geschieden-er aan-stichtkinderen-van~JieSseRáAéL drie honderd
.
[kuddetal,
...../////.....<>...../////.... !
en-aan-manmenselijken-van JeHuWDáH[47] dertig kuddetal.
.....||.....\..... . .
en-voorts-zeggen-zij aan-de-werkboden die-komen: 9
///.....|.....\\.....\....
alzo zijn-jullie-aan't-zeggen-dan-toch aan-iedermenselijke-van JáBhéSh
..... .
[in-GieLeNgáD,
..//.....//.....<>.....
morgen is-aan't-geschieden~voor-jullie bevrijding
.....\..... . . . .
[bij-het-heet-zijn-van de-zon;
.....\..... . .
en-voorts-komen de-werkboden:
.....//...../////.....<>....
en-voorts-leggen-zij('t)voor aan-de-menselijke-n-van JáBhéSh
..... !
[en-voorts-verheugen-zij-zich.
.....|.....\..... .
en-voorts-zeggen de-menselijken-van JáBhéSh, 10
.<>.....\..... . . . . .
morgen zijn-wij-aan't-uittrekken tot-jullie;
.....\..... .
en-voorts-zijn-jullie-aan't-maken aan-ons,
.....<>..... !
naar-al-af~het-goede in-de-welogen-jelieder.

=

[47] Hier komt de grote tweedeling binnen de stammengemeenschap weer tevoorschijn, zoals die steeds verschijnt. De positie, die aan Juda wordt toebedeeld in heel de TaNaKh, komt voort uit het gegeven, dat het de Judeeërs (de Joden) zijn die, reeds in ballingschap levend, zichzelf - en zo aan de andere naties - DEZE voorgeschiedenis hebben eigen gemaakt, zich hebben eigen LATEN maken en die zo de herinnering aan de andere stammen op een wel heel pregnante manier hebben vorm gegeven en vastgehouden - tot vandaag.

.....\..... . .
en-voorts-geschiedt-het vandaan-van-de-morgen: 11
.....\\.....\.....¬ .\... ,
en-voorts-stelt SháAuWL enwel~het-genotenvolk drie eerstdelen
...../////.....|
en-voorts-komen-zij in-het-midden-van~de-neerlatingsplek
.....\..... .
[in-de-waarhouding-van de-ochtend,
...../////.....<>.....\..... . . .
en-voorts-slaan-zij enwel~NgàMMóWN tot~het-hete-van de-dag;
...../////.....|..... .
en-voorts-geschiedt-het (met)de-resterenden en-voorts-worden-zij-verstrooid,
...../////.....<>...//..... !
en-niet resteren-er~bij-hen andertwee verenigd.
...../////.....| ..... .
en-voorts-zegt hetgenotenvolk tot~SheMuWAéL, 12
.\ ..... .
wie? (is)de-zeggende,
.....<>.....\..... . . . .
SháAuWL is-aan't-koningen over-ons;
..//.....<>..... !
geeft de-menselijken en-wij-zijn-aan't-doen-sterven-hen.
.....\..... .
en-voorts-zegt SháAuWL, 13
...../////.....<>.....\.. . . . . .
niet~is-een-gestorvene-aan't-worden een-manmenselijke op-de-dag
[(nl.)deze;
//...../////...../////.....<>..... !
ja vandaag maakt~die-JHWH-van-Israël bevrijding in-JieSseRáAéL.

=

...../////.....|..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~het-genotenvolk, 14
.....<>.....\..... . . . .
aan-de-gang en-wij-zijn-aan't-gaan naar-GieLeGáL;
...../////.....<>..... !
en-wij-zijn-aan't-vernieuwen daar het-koningschap.
.....\\...../..... . .
en-voorts-gaan-zij al-af~het-genotenvolk naar-GieLeGáL: 15
.....|..\\...../....
en-voorts-doen-zij-koning-zijn daar enwel~SháAuWL
...../////.....|..... .
[voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël in-GieLeGáL,
...../////.....<>.....
en-voorts-slachten-zij~daar slachtgaven vervredigingen
...../////..... . . . . .
[voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël;

.....\\...../.....//...../.....//.....
en-voorts-verheugt-zich daar SháAuWL enl-al-af~de-menselijken-van
.....<>..... !
[JieSseRáAéL tottermacht.

~

.....\\\.....|..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~al-af~JieSseRáAéL, **12.**1
.....|.....\..... .
kijk-hier ik-hoor bij-de-stemmen-jelieder,
.....//.....<>..... . . . .
voor-al-af wat~jullie-zeggen aan-mij;
.....//.....<>..... !
en-voorts-doe-ik-koning-zijn over-jullie een-koning.
.....||.//.....\.....\..... . .
en-welnu kijk-hier de-koning(is) gaande-voor-zich 2
[voor-de-vertegenwendiging-jelieder:
.....|...\..... .
en-ik baard-oud-ben-ik en-grauwharig-ben-ik,
.....<>.....\..... . . . . .
en-de-stichtzonen-mijner kijk-hier-zij samen-met~jullie;
.....|....\..... .
en-ik ik-ga-voor-mij voor-de-vertegenwendiging-jelieder,
.....<>.....//..... !
vandaan-van-de-bonktijd-mijner tot~de-dag-van vandaag.
.....\.....\.....¤..\\...../.....
kijk-hier-mij buigt-jullie-toe bij-mij voor(gelegd-aan)-die-JHWH-van-Israël 3
.....\..... . .
[en-voor(-gelegd-aan) de-gezalfde-zijner:
.....¤.....\\.../.....\\\.....\... . .
enwel~een-os van-wie? neem-ik en-een-ezel van-wie? neem-ik:
...../////.....\\...|.....\..... .
enwel~wie? bedruk-ik enwel~op-wie? beuk-ik-in,
.....|....\..... .
en-vandaan-van-de-hand-van~wie? neem-ik
[een-betegeningsgave,
.....//.....<>.....
en-ben-ik-niets-aan't-doen-weten de-wel-ogen-mijner
... .
[van-hem;
.....<>..... !
en-ik-ben('t)aan't-doen-weerkeren aan-jullie.
..... .
en-voorts-zeggen-zij, 4
.//.....<>..... . . . . .
niet bedruk-jij-ons en-niet beuk-jij-in-op-ons;
.....//.....<>..... !
en-niet~neem-jij vandaan-van-de-hand-van~een-menselijke wat-dan-ook.

.....\\...../.....\\\.....\..... . .
en-voorts-zegt-hij tot-hen nogmaligsteller(is) die-JHWH-van-Israël bij-jullie: 5
.....///.....|.....\..... .
en-nogmaligsteller(is) de-gezalfde-zijner de-dag-van vandaag,
\...\\\...../.....<>.. . . . . . .
ja niet vinden-jullie in-de-hand-mijner wat-dan-ook;
.....<>..... !
en-voorts-zegt-men nogmaligsteller.

~

.....//.....<>..... . . . . . .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~het-genotenvolk; 6
. .
die-JHWH-van-Israël:
///.....|.....|..... .
die maakt enwel~MoShèH en-enwel~AàHæRoN,
.....\\\...../.....<>....
en-die doet-opgaan enwel~de-omvamenden-jelieder
.....//..... !
[vandaan-van-het-land MieTseRáJieM.
... . .
en-welnu: 7
.....//.....//.....<>....
plaatst-jullie en-ik-ben-de-regel-aan't-stellen enwel-jullie
.....\..... . . . . . .
[voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël;
///.....\..... .
enwel al-af~de-gerechtigheden-van die-JHWH-van-Israël,
.....//.....<>..... !
die~hij-maakt enwel~(aan)jullie en-enwel~(aan)de-omvamenden-jelieder.
.....//.....<>..... . . . . . .
zoals~komt JàNgæQoBh in-MieTseRáJieM; 8
.....///.....|..... .
en-voorts-schreeuwen de-omvamenden-jelieder tot~die-JHWH-van-Israël,
.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-zendt die-JHWH-van-Israël enwel~MoShèH en-enwel~AàHæRoN:
.....///.....|
en-voorts-doen-zij-uittrekken enwel~de-omvamenden-jelieder
..... .
vandaan-van-MieTseRàJieM,
.....<>.....//..... !
en-voorts-doen-zij-zitten-hen op-een-opstaanplaats (als)deze.
.....<>.....\..... . . . . . .
en-voorts-vergeten-zij enwel~die-JHWH-van-Israël de-gods-hunner; 9
.....\.....|'.....\.....▫
en-voorts-verkoopt-hij enwel-hen in-de-hand-van SieJSeRáA
.....\\...../...
[vorst-van-de-(leger)schare-van ChátsóWR

```
                                                  ...................................    . .
                                                  [en-in-de-hand-van~de-PeLieShₑTtieJM:
        ......................|....\...............     .
        en-in-de-hand-van de-koning-van MóWAáBh,
                ...............................<>.....  !
                en-voorts-voeren-zij-broderij bij-hen.[48]
..................///.....................................|.............\..........
en-voorts-schreeuwen-zij naar~die-JHWH-van-Israël en-voorts-zeggen-zij[49]      10
                                                                          ..........  .
                                                                          [wij-verwaarden,
        ///.....\\......|..............   .
        ja wij-verlaten enwel~die-JHWH-van-Israël,
                .............//...................................<>.....
                en-voorts-heerdienen-wij enwel~de-BeNgàLieJM[50]
                                                  .......................   . . . . . . . .
                                                  [en-enwel~de-NgàShₑTtáRóWT[51];
          . .
    en-welnu:
        ..........//...........................//.............<>.............
        sleep-eruit-ons vandaan-van-de-hand-van de-vijanden-onzer
                                                  ..................................    !
                                                  [en-wij-zijn-aan't-heerdienen-jou.
.............///.........................|................\......................  .
en-voorts-zendt die-JHWH-van-Israël enwel~JeRoeBàNgàL en-enwel~BeDáN[52],  11
        ......................<>.................. . . . . . .
        en-enwel~JiePhₑTtàCh en-enwel~SheMuWAéL[53];
    ............................\\............/.........................///.......
    en-voorts-sleept-hij-eruit enwel-jullie vandaan-van-de-hand-van
                                                  .........................|.......  .
                                                  [de-vijanden-jelieder in-omsingeling,
        ............<>............   !
        en-voorts-zitten-zij in-veiligheid.
..........    . .
en-voorts-zien-jullie:                                                              12
```

[48] Zie Richt.4:2.

[49] Hier is een tekst, waarin ook volgens de Masoreten de schrijfwijze van het werkwoord een overschrijffout bevat en zij plaatsen dan ook de correcte schrijfwijze naast de tekst. D.w.z zij hebben de fout NIET ongedaan gemaakt, maar laten staan. Zij vonden dat zij niet het recht en niet de taak hadden om met zo'n correctie de hun overgeleverde tekst te veranderen, al is er in dit geval duidelijk sprake van een overschrijffout. Omdat we in de oudste handschriften dergelijk gedrag vaker tegen komen, is dat een bewijs hoe zorgvuldig en respectvol deze oude Joodse schriftgeleerden hun zorg voor deze tekst uitoefenden. Hoe kunnen *vertalers* hen daarin volgen?

[50] Baàls, het Hebreeuwse woord betekent: bezitters > bezitsgoden.

[51] Astartes; ook bekend als Isthar, de liefdesgodin van Amorieten en Assyriërs; het Hebreeuwse woord heeft (waarschijnlijk) met 'wulps' te maken.

[52] De naam van een onbekende richter, die niet in het Richterenboek voorkomt. Sommigen veronderstellen, in navolging van de LXX en de Syriaca, dat het een verschrijving is van de naam BáRàQ. Overigens wordt de naam BeDáN in I Kron.7:17 genoemd als een nakomeling van MáKhieJR. Het zou dus heel goed een richter uit die stam kunnen zijn.

[53] Hier blijkt dat Samuël eigenlijk nog een regelsteller (richter) is geweest.

.....||....\.....¬ .. ,
ja~NáCháSh koning-van de-stichtkinderen-van~NgàMMóWN komt
[af-op-jullie
.....\..... .
en-voorts-zeggen-jullie aan-mij,
.||.....<>.....\..... . . . . .
niet ja~een-koning is-aan't-koningen over-ons;
.....//.....<>..... !
en-die-JHWH-van-Israël de-gods-jelieder (is)koning-van-jullie.
....
en-welnu: 13
...../...../...../.<>.....\..... . . . . .
kijk-hier de-koning die jullie-kiezen die jullie-wensen;
.....\\...\\\...../.....<>..... !
en-kijk-hier geeft die-JHWH-van-Israël over-jullie een-koning.
.....\..... . .
ware't-dat~jullie-aan't-ontzag-hebben-zijn enwel~voor-die-JHWH-van-Israël: 14
...../.../.....|.....\..... .
en-voorts-aan't-heerdienen-zijn enwel-hem en-aan't-horen
[op-de-stem-zijner,
...../...../.....<>.....\.....
en-niet jullie-kregelig-aan't-maken-zijn enwel~de-mond-van
....
[die-JHWH-van-Israël;
.....\..... . .
dan-leven-jullie ook~jullie:
.....\\....|.\....\..... .
en-ook~de-koning die koningt over-jullie,
.....<>...../..... !
laat-aan-achter die-JHWH-van-Israël de-gods-jelieder.
...../.../.....|.....\..... .
en-ware'dat-jullie-niet aan't-horen-zijn op-de-stem-van die-JHWH-van-Israël, 15
.....<>.....\..... . . . . .
en-jullie-aan't-kregelig-maken-zijn enwel~de-mond-van die-JHWH-van-Israël;
.....\\\...../.....<>..... !
dan-geschiedt de-hand-van~die-JHWH-van-Israël op-jullie
[en-op-de-omvamenden-jelieder.
.....|...\..... .
ook~welnu plaatst-jullie en-ziet, 16
...../.....<>..... . . . . .
enwel~de-inbreng groot (nl.)deze;
.\..... .
die die-JHWH-van-Israël,
...<>..... !
maakt voor-de-welogen-jelieder.
./.../.....|.... .
niet?(is't) afknotting-van~tarwe vandaag, 17
.....|..... .
ik-ben-aan't-roepen tot~die-JHWH-van-Israël,

```
                ...................//.....<>........  . . . . . .
                en-hij-is-aan't-geven bliksems en-regen;
    .........\......  . .
    en-volkènt en-ziet:
        ....................///.........|.///..............|.........\............
        ja~het-kwaad-jelieder is-veel dat jullie-maken in-de-welogen-van
                                                                  .......   .
                                                                  [die-JHWH-van-Israël,
                ..........//.............<>.......    !
                om-te-wensen[54] voor-jullie een-koning.

=

.............///...............|...........   .
en-voorts-roept SheMuWAéL tot~die-JHWH-van-Israël,                          18
        ............\\\............//..............//..........<>.............\....   . . . .
        en-voorts-geeft die-JHWH-van-Israël bliksems en-regen op-de-dag (nl.)die;
    ....................\\......................//...........//.....
    en-voorts-heeft-ontzag al-af~het-genotenvolk machtig
                        .......................<>.....................................   !
                        [enwel~voor-die-JHWH-van-Israël en-enwel~voor-SheMuwAéL.
............\\....................../....................    . .
en-voorts-zeggen al-af~het-genotenvolk tot~SheMuWAéL:                       19
        ............\\\...........................//...................//.............
        spreek-je-uit om~de-heerdienaren-jouwer tot~die-JHWH-van-Israël
                                        .............<>...........................   . . . . . . .
                                        [de-gods-jouwer en-niet~zijn-wij-aan't-sterven;
    ............///....................................\\................|     .
    ja~aan't-toevoegen-zijn-wij op~al-af~de-verwaardingen-onzer kwaad,
        ..........//...........<>.......   !
        om-te-wensen voor-ons een-koning.

=

...........................\\.........................|.............   .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~het-genotenvolk niet~je-aan't-ontzien,         20
        .\............  .
        jullie jullie-maken,
                ....//................<>....  . . . .
                enwel al-af~het-kwaad (nl.)dit;
    . .
    dus:
        ..............\\...........|.....................\............     .
        niet~aan't-wijken-jullie vandaan-van-laat-achter~die-JHWH-van-Israël,
                ...................//.....................................<>.............
                en-voorts-zijn-jullie-aan't-heerdienen enwel~die-JHWH-van-Israël
```

[54] Hebreeuws: LeSheAóWL: hier klinkt de naam SheAuWL / Saul. Elke volgende koning regeert binnen de omlijsting van deze eerste koning Saul. Geen David zonder Saul, geen Salomo zonder Saul etc..

..... !
[met-al-af~het-hart-jelieder.
.....<>..... . . . . .
en-niet aan't-wijken-jullie; 21
\..... . .
ja laat-aan-achter de-warpoel[55]:
\\\.....//.....//.....<>.....
die niet~van-nut-aan't-worden-zijn en-niet eruit-aan't-slepen-zijn
.....//..... !
[ja~warpoel (zijn)zij.

SEDER

▫.....///.....|..... .
ja niet~aan't-weggooien-is die-JHWH-van-Israël enwel~het-genotenvolk-zijner,22
.....<>.....\ . . . . . .
ter-oversteek-van de-naam-zijner (die)groot(is);
///\..... .
ja op-maakt-zich die-JHWH-van-Israël,
.....//.....//.....<>..... !
om-te-maken enwel-jullie voor-zich tot-een-genotenvolk.
\.. . .
ook ik: 23
....///.....|.....\
een-óveraanpak-is-het voor-mij vandaan-van-het-verwaarden
..... .
[voor-die-JHWH-van-Israël,
.....<>.....\..... . . . . .
vandaan-van-het-stoppen om-me-uit-te-spreken om-jullie;
.....\..... .
en-voorts-ben-ik-aan't-uitleggen enwel-aan-jullie,
.....//.....<>..... !
de-weg-van het-goede en-het-recht-uite.
\.....\..... . .
dus hebt-ontzag enwel~voor-die-JHWH-van-Israël: 24
.....//.....//.....<>...
en-voorts-zijn-jullie-aan't-heerdienen enwel-hem in-trouw
....
[en-met-al-af-het-hart-jelieder;
\ .
ja ziet,
.....<>..... !
wat~hij-groot-maakt genoot-met-jullie.
.....<>..... . . . . .
en-ware't-dat~het-kwade jullie-aan't-kwaad-maken-zijn; 25

[55] Hier staat in het Hebreeuws het woord ToHuW, dat in Gen1:2 gebruikt wordt samen met het woord BoHuW = wanboel.

```
      .......//.............................<>.........    !
      ook~jullie ook~de-koningen-jelieder zijn-weggeraapt-aan't-worden.

~

.....................<>.......................\..........................  . . . . . .
een-stichtkind~jaarandering (is)SháAuWL in-het-koningschap-zijner;                13.1
      .....\............  .
      en-andertwee jaaranderingen,
         .<>.........................   !
         koningt-hij over~JieSSeRáAéL.
...............................\\............/.....\................¬..........................   ,
en-voorts-kiest-uit~voor-zich SháAuWL drie kuddetallen vandaan-van-JieSSeRáAéL 2
         ....................\\.............................../...........  . .
         en-voorts-geschieden-er genoot-met~SháAuWL twee-kuddetallen:
                  .................|.............\................  .
                  in-MieKheMàSs en-op-de-berg-van BéJT~AéL,
                        .........  . .
                        en-een-kuddetal:
                              .................|........................  ,
                              zij-geschieden genoot-met~JóWNáTáN,
                                    .............<>..............   . . . . . .
                                    in-GieBheNgáH-van BieNeJáMieJN;
      .............\...........................   .
      en-het-strak-geblevene-van het-genotenvolk,
         ............<>.//...................................  !
         zendt-hij-af iedermenselijke voor-de-tenten-zijner.
...................\.........   . .
en-voorts-verslaat JóWNáTáN:                                                      3
         .....\............///...............................|.\...................   .
         enwel het-geplaatste-van de-PeLieJSheTieJM dat(is) in-GieBheNgáH,
                  .............<>...................   . . . . . .
                  en-voorts-horen('t) de-PeLieJSheTieJM;
      ..............¤...\\...............///.................\\   |......    .
      en-SháAuWL stoot op-de-klaroen in-al-af~het-land om-te-zeggen,
         ........<>........................ !
         aan't-horen-zijn de-NgieBheRieJM.
......................||.......\........  . .
en-al-af~JieSSeRáAéL zij-horen te-zeggen:                                         4
         ..........///...........|....................\...........................   .
         (nu)verslaat SháAuWL enwel~het-geplaatste-van de PeLieJSheTieJM,
                  ...................//...............<>................    . . . . . .
                  en-ook~riekt-kwalijk JieSSeRáAéL bij-de-PeLieJSheTieJM;
      ...................................//...............//...................//...........<>...
      en-voorts-werden-zij-beschreeuwd het-genotenvolk laat-aan-achter SháAuWL
                                                                                 .............  !
                                                                                 [naar-GieLeGáL.
......................||.....................\...............\.........................  . .
en-de-PeLieJSheTieJM halen-zich-bijeen ter-broderij genoot-met~JieSSeRáAéL:5
```

.\\...../////.....\\.....|..../////.....|. .
dertig kuddetal oprij-tuig en-zes kuddetallen paardrijders,
.....||...../////...//.....<>.
en-een-genotenvolk als-het-zand dat(is) op-de-lip-van~de-zee
....
[aan-veelheid;
.....|.....\.....
en-voorts-gaan-zij-op en-voorts-laten-zij-zich-neer in-MieKheMàSs,
.....<>.....//..... !
oostenvroeg-van BéJT AáWèN.
.....\\...../////.....|.\.....
en-ieder-van JieSseRáAéL zij-zien ja beënging~voor-zich, 6
//.....<>..... . . . . .
ja onder-dwang-is het-genotenvolk;
.....\..... . .
en-voorts-doen-zij-zich-verscholen-zijn het-genotenvolk:
...../////.....|..... .
in-de-grotten en-in-de-ringdoornstruiken en-op-de-klippen,
.....<>..... !
en-in-de-bastions en-in-de-ringpotten.
....
en-de-NgieBheRieten[56]: 7
.....|..... .
over-steken-zij enwel~de-JàReDéN,
.....//...<>..... . . . . .
het-land GáD en-GieleNgáD;
.....|.....\..... .
en-ShàAuWL hij(is)nog in-GieLeNgáD,
.....<>.....//..... !
en-al-af~het-genotenvolk zij-huiveren laat-aan-achter-hem.
.....\.....\..... . .
en-voorts-wacht-hij zeven dagen: 8
.....|..\..... .
tot-de-gemeenschapsordening die SheMuWAéL (verordent),
.....//.....<>..... . . . .
en-niet~komt SheMuWAéL naar-GHieLeGáL;
.....//.....<>..... !
en-voorts-verstrooit-zich het-genotenvolk vandaan-van-bij-hem.
.....\..... .
en-voorts-zegt ShàAuWL, 9
.....\..... .
doet-aanreiken tot-mij,
...<>..... . . . . .
de-opgaander en-de-vervrediging;

[56] = de Hebreeërs, dat is de vergriekste vorm van deze naam. Die naam betekent 'overstekers'. De Hebreeuwse taal horen we in het moderne woord NgieBh'RieT, waarmee de moderne Hebreeuwse taal wordt aangeduid, die in 1948 als officiële taal in de nieuwe staat Israël werd ingevoerd en aangeleerd(!).

.....<>..... !
en-voorts-doet-hij-opgaan de-opgaander.
....
en-voorts-geschiedt-het: 10
.....|.....\..... .
als-hij-al-af-doet-zijn om-te-doen-opgaan de-opgaander,
.....//.....<> . . . . .
en-kijk-hier SheMuWAéL komt;
.....//.....//.....<>..... !
en-voorts-trekt-uit SháAuWL om-te-treffen-hem om-in-te-zegenen-hem.
.....//.....<>...\.. . . . . .
en-voorts-zegt SheMuWAéL wat? maak-jij; 11
.....\.....|'.....▫ .....\\...../.....
en-voorts-zegt SháAuWL ja~ik-zie ja~verstrooit-zich het-genotenvolk
....
[vandaan-van-bij-mij:
.....|.....\\.....|.....\..... .
en-jij niet~kom-jij voor-de-gemeenschapsordening-van de-dagen.
.....<>.....//..... !
en-de-PeLieJShₑTieJM (zijn)zich-bijeen-halend in-MieKhₑMàS.
....
en-voorts-zeg-ik: 12
▫.....\\.....///.....|..... .
nu zijn-aan't-afdalen de- PeLieJShₑTieJM naar-mij in-GieleGáL,
.....//.....<>.....\. . . . . .
en-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël niet pak-ik-aan;
..... .
en-voorts-bed-ik-mijzelf-in,
.....<>..... !
en-voorts-doe-ik-opgaan de-opgaander.

=

.....\\\.....//.....<>. . . . . .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~SháAuWL dwaas-ben-jij; 13
.\..... . .
niet houd-jij-waar:
.....||.....///.....\\.....|.\..
enwel~het-gebod-van die-JHWH-van-Israël de-gods-jouwer dat
..... .
[hij-gebiedt-aan-jou,
\ . .
ja welnu:
.\\.....\\\.....
vastzo-doet-zijn die-JHWH-van-Israël
.....//.....<>
[enwel-het-koningschap(rijk)-jouwer aan~JieSsₑRáAéL
..... !
[tot~wereld-lang.

....<>.....\..... . . . . .
en-welnu wordt-het-koningschap(rijk)jouwer niet-tot-opstanding-gebracht-; 14
.....¤.....\\...../.....\..... . .
zoekt die-JHWH-van-Israël voor-zich een-manmenselijke naar-het-hart-zijner:
.....\\...../////.....|
en-voorts-gebiedt-hem die-JHWH-van-Israël om-voorlegger-te-zijn
..... .
[over~het-genotenvolk-zijner,
///.\..... .
ja niet houd-jij-waar,
....//.....<>.....!
enwel wat~gebiedt-aan-jou die-JHWH-van-Israël.[57]

~
.....\..... . .
en-voorts-staat-op SheMuWAéL: 15
...../.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-gaat-hij-op vandaan-van-GieLeGáL naar-GieBheNgáH BieNeJáMieJN;
.....\..... . .
en-voorts-bemoeit-zich SháAuWL:

---

[57] In dit ene vers balt-zich alles samen waar het die-JHWH-van-Israël via TaNakH onder de naam Israël om begonnen is! Om dat te verstaan, is een nauwkeurige vertaling een eerste vereiste. En daarom beginnen we met het woordgebruik nog eens na te gaan. De zinsnede in vs 13, die begint met "vastzo-doet-zijn . . . . " is naar de vorm een gewone stellende zin met het werkwoord aan het begin in de indicaatief. Alle vertalingen geven er echter een *conditionele* betekenis aan: SV: want de HEERE *zoude* . . ; NBV:en NB dan *had* . . . ; ML, BR en FB: dan *hätte* . . . AKoster: dan *zou*. . .; de Engelse KJ en Joods Americaanse Philad.Bible: *would have* . . . ; idem de Franse vertalingen van Sgond en Chouraqui (avait établi), en tenslotte de LXX: ως νυν ητοιμεσεν / oos nun ètoimesen: tot nu was bereid . . . . Deze interpretatie is op het eerste gezicht begrijpelijk, gezien de eerste zinsnede van vs 14. Hier wordt de hoph'alvorm (de passieve vorm van de causatieve vervoeging) van het Hebreeuwse werkwoord QuWM door iedereen met 'bestaan' vertaald in de betekenis van staande blijven. Maar dan had het Hebreeuws het werkwoord NgáMàd gebruikt. QuWM betekent 'opstaan'en de causatieve vervoeging: 'doen opstaan' en het passief daar weer van kunnen we in het Nederlands weergeven met ' tot opstanding gebracht worden'. '**Opstaan**' is het sleutelwoord! En opstaan volgt op een zekere ondergang. En nu terug naar de tweede zinsnede van vs 13: JHWH doet zo-vast staan Sauls koningschap *aan* Israël; daar staat niet 'over' maar iedereen denkt dat het hier om een schrijffout gaat: AèL i.p.v. NgàL (= over), maar NIET de Masoreten! Deze zin betekent: de manier waarop Saul koningt, blijft vastzitten aan Israël (vs 13), maar (vs 14) het is een koningschap, dat wanneer het ondergegaan is of een zekere ondergang tegemoet gaat (zoals in dit moment van een dreigende afslachting door de Filistijnen) niet opstaat! D.w.z. Saul, noch welke andere koning ook, kan zelf zijn koningschap stichten en veilig stellen. Het valt Saul waarachtig niet kwalijk te nemen, dat hij onrustig werd met zijn volk door het (even) uitblijven van Samuël. Het is niet dat gebod op zichzelf om te wachten, dat hij had moeten gehoorzamen, nee hij durfde en wilde zijn koningschap noch de trouw van zijn volk riskeren en JHWH te vertrouwen op diens ingreep op basis van het optreden c.q. het later komen van de profeet Samuël. Is dit politiek reëel? Dat is wat Saul doet, wat alle koningen zullen doen en alle regeringen tot en met de regering van de huidige staat Israël. Precies zulk koningschap zal AAN Israël vast komen te zitten, omdat het zichzelf niet durft prijs te geven aan de ondergang om door JHWH tot opstanding te worden gebracht. Maar in hofdstuk 14 wordt verteld, hoe Jonathan Sauls zoon, precies het omgekeerde doet en wel zijn leven riskeert en met zoveel woorden uitspreekt, dat JHWH degene is die redden kan - en dat ook doet met een aardbeving: die wonderlijke(!) en onverwachte redding wordt toegeschreven aan die-JHWH-van-Israël. Hier wordt verteld dat het koningschap van Saul , de onaanzienlijke jonge man uit de onaanzienlijke stam Benjamin, die geen koning wilde worden, maar koning is gemaakt, het decor blijft van elke volgende koning, eerst en vooral van David - en dat zal blijken in de verhalen over de verhouding van Saul en David - en ook van alle volgende koningen tot en met de Messiaskoning Jezus, wiens koningschap werd vernietigd aan het kruis, maar tot opstanding werd gebracht. Maar om deze uitleg van I Sam.13:13 en 14 te vinden moet wel het grote woord 'opstanding' gelezen en gehoord worden in de vertaling en dus de basis vormen van de uitleg.

.....|.....\..... .
enwel~met-het-genotenvolk zij-die-gevonden-worden genoot-met-hem,
.....//..<>..... !
ongeveer-zes honderd manmenselijken.
.....||.....\..... . .
en-SháAuWL en-JóWNáTáN de-stichtzoon-zijner: 16
.....|.....\..... .
en-het-genotenvolk dat-gevonden-wordt genoot-met-hen,
.<>.....\..... . . . . .
zittend bij-GieBheàNg BieNeJáMieJN;
.....<>.....//..... !
en-de-PeLieJSheTieJM laten-zich-neer bij-MieKheMáSs.
.....\\\.....//.....//.....
en-voorts-trekt-uit het-verderf-brengde vandaan-van-de-neerlatingsplek-van 17
.....<>.....\ . . . . . .
de-PelieSheTieJM drie eerstdelen;
.....\\.....//.....//.....//.....
het-eerstdeel het-één-enkele is-zich-aan't-wenden naar~de-neemweg-van
.....<>.....//..... !
[NgåPheRáH naar-het-land ShuWNgáL.
.....///.....|..... .
en-het-eerstdeel een-één-enkele is-zich-aan't-wenden, 18
.....<>.....\..... . . . . .
de-neemweg-op-van BéJT ChoRóWN;
.....\\.....///.....\\.....\.....
en-het-eerstdeel een-één-enkele is-zich-aan't-wenden de-neemweg-op-van
..... .
[de-gebiedsgrens,
.....//.....//.....<>..... !
die-signaleert over~de-vallei-van TseBhoNgieJM naar-het-inbrengveld.

=

.....|....\..... .
en-een-bewerker is-niet aan't-gevonden-worden, 19
...<>.....\..... . . . . .
in-al-af het-land JieSseRáAéL;
.....\..... .
ja~(zo)zeggen de-PeLieJSheTieJM,
///.....\..... .
afwendend-dat aan-t-maken-zijn de-NgieBheRieJM,
..<>....//.. !
zwaard of neerlater[58].
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-dalen-zij-af al-af~JieSseRáAéL naar-de-PeLieJSheTieJM; 20

[58] Het Hebreeuwse woord voor speer, is afgeleid van een werkwoord dat in een vertaling die concortdant probeert te zijn, het beste met 'neerlaten' kan worden vertaald.

▫.....\.....///...
om-te-wetten iedermenselijke enwel~de(grond-)bewerker-zijner
.....|..... .
[en-enwel~het-snijblad-zijner en-enwel~de-bijl-zijner,
.....<>..... !
en-enwel de-(metaal-)bewerker-zijner.
.....||.....\..... . .
en-er-geschiedt schrap-making-van schaafmonden: 21
.....|..... .
voor-(metaal)bewerkeringen en-voor-snijbladen,
.....//...<>..... . . . . .
en-voor-een-drie stekker[59] en-voor-bijlen;
.....<>..... !
en-voor-het-plaatsen-van de-stekel[60].
.....|.....\..... .
en-het-geschiedt op-de-dag-van de-broderij, 22
.....\\...../...../////.....|.....\.....
en-niet wordt-gevonden een-zwaard en-een-neerlater[61]in-de-hand-van
..... .
[al-af~het-genotenvolk,
.//.....<>..... . . . . .
dat(is) samen-met~ShâAuWL en-samen-met~JeHóWNáTáN;
.....\..... .
en-dat-werd-gevonden aan-ShâAuWL,
.....<>..... !
en-aan-JeHóWNáTáN de-stichtzoon-zijner.
.....|.....\..... .
en-voorts-trekt-uit het-geplaatste-van de-PeLieShₑTieJM, 23
.....<>..... !
naar~de-oversteekplaats MieKhₑMáSs.

=

.....\..... . .
en-voorts-geschiedt de-dag: **14.**1
.....\\...../////.....|.....\\.....|
en-voorts-zegt JeHóWNáTáN stichtzoon-van~ShâAuWL tot~-de-bonker
.....\..... .
[die-hoog-heen-draagt het-gerei-zijner,
....
aan-de-gang:
.....|.....\.....
en-wij-zijn-aan't-oversteken-! naar~het-geplaatste-van

[59] Dit Hebreeuwse woord komt alleen hier maar voor en kent verder geen afleidinge. De betekenis moet ontleend worden aan de context.
[60] Dit Hebreeuwse woord komt alleen hier en in Pred.12:11 voor en kent geen afleidingen. Etymologisch onderzoek via verwante talen, roept het beeld op van een staak of stekel, waar men zomaar in kan trappen of in kan grijpen.
[61] = een speer.

..... .
[de-PeLieShₑTieJM,
.<>.....\..... . . . . .
dat(is) vandaan-van-de-oversteek die-daar;
.....<>.....//..... !
en-aan-de-omvamende-zijner niet legt-hij('t)voor.
....
en-SháAuWL: 2
.....|.....\..... .
zittend op-het-einde-van GieBhₑNgáH,
.....//.....<>.....\..... . . . . .
op-de-drukplek-van de-granaatappel die(is) in-MieGₑRóWN;
.....|.\..... .
en-het-genotenvolk dat(is) genoot-met-hem,
.....//..<>..... !
ongeveer-zes honderd manmenselijken.
.....\.....|'.....|'.....
en-AæChieJJáH stichtzoon-van~AæChieThuWBh broederverwant-van 3
.....\.....\\...../..
[AieKháBhóWD stichtzoon-van~PieNₑCháS stichtzoon-van~NgéLieJ
...\\\.....//.....<>.....\.....
[priester-van die-JHWH-van-Israël in-ShieLóW hoog-heen-dragend
... .
[het-schort;
.....|..\..... .
en-het-genotenvolk niet volkènt-het,
//..<>..... !
ja heen-gaat JóWNáTáN.
.....\..... . .
en-onderscheidend de-oversteekplaatsen: 4
\\..../////.....|.....|.....\.....
die zoekt JóWNáTáN om-over-te-steken op-tegen~het-geplaatste-van
..... .
[de-PeLieShₑTieJM,
.....\\\.....\\.....|... .
een-tand-van~de-klip vandaan-van-de-oversteekplaats (nl.)deze,
.....//.....<>.....
en-een-tand-van~de-klip vandaan-van-de-oversteekplaats
... .
[(nl.)gene;
.....///.....|..... .
en-de-naam-van de-één-enkele (is)BóWTséTs,
.....//.....<>..... !
en-de-naam-van de(andere)enkele (is) SèNNèH.
.....\\\...../.....//.....<>.....
de-tand de-één-enkele een-doordringpunt vandaan-van-het-opbergnoorden 5
.....\..... . . . . .
[tegenover MieKhₑMáSs;

.....//.....<>.....//..... !
en-de-(ander)enkele vandaan-van-het-woestijn-zuiden tegenover GáBhàNg.

~

.....\\...../.....\.....\..... . .
en-voorts-zegt JeHóWNáTáN tot~de-bonker die-hoog-heen-draagt 6
[het-gerei-zijner:
.....|..... . .
aan-de-gang en-wij-zijn-aan't-oversteken-!:
.....|.....\..... .
naar~het-geplaatste-van de-voorhuidhebbenden (nl.)deze,
.....//.....//.....<>..... . . . . .
en-misschien is-aan't-maken die-JHWH-van-Israël voor-ons;
\..../////.....|..... .
ja geenszins(is-er) voor-die-JHWH-van-Israël een-versperring,
.....//.....<>..//..... !
om-te-bevrijden met-veel of met-weinig.
.....///.....|.....\..... .
en-voorts-zegt aan-hem die-hoog-heen-draagt het-gerei-zijner, 7
.<>.....\..... . . . . .
maak al-af~wat(is) in-het-hart-jouwer;
.....\... .
rek-uit jezelf,
.....//.....<>..... !
kijk-hier-mij genoot-met-jou naar-het-hart-jouwer.

=

.....\\..|..... .
en-voorts-zegt JeHóWNáTáN, 8
.....//...//<>..... . . . . .
kijk-hier wij overstekend naar~de-menselijken;
.....<>..... !
en-wij-ontmantelen-ons aan~hen.
.....///.....|... .
ware't-dat~zo zij-aan't-zeggen-zijn tot-ons, 9
.....||.....<>..... . . . . .
blijft-star totdat~wij-tasten naar-jullie;
.....\..... .
dan-blijven-wij-staande op-de-drukplek-onzer,
.....//.....<>..... !
en-niet gaan-wij-op naar-hen.
.....\\...../.....///..\\.....|..... .
en-ware't-dat~zo zij-aan't-zeggen-zijn gaat-op op-tot-ons dan-gaan-wij-op, 10
.....//.....<>..... . . . . .
ja~geeft-hen die-JHWH-van-Israël in-de-hand-onzer;
.....<>..... !
en-dit(is)~voor-ons het-kenteken.

.....\..... .
en-voorts-ontmantelen-zich zij-andertwee, 11
.....<>..... . . . . .
naar~het-geplaatste-van de-PeLieJShₑTieJM;
.....\..... .
en-voorts-zeggen de-PeLieJShₑTieJM,
.....///.....|..... .
kijk-hier overstekers[62] die-uittrekken,
.....<>.....//..... !
vandaan-van~de-gaten waarvan-geldt-dat
[zij-zch-verscholen-doen-zijn~daarin.
.....▫.....\\...../.....
en-voorts-buigen-zich-toe de-menselijken-van het-geplaatste 12
.....\.....\.....
[enwel~naar-JóWNáTáN en-enwel~naar-die-hoog-heen-draagt
..... .
[het(wapen-)gerei-zijner,
.....|.....\..... .
en-voorts-zeggen-zij gaat-op naar-ons,
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-zijn-wij-aan't-doen-volkènnen-! enwel-jullie een-inbreng;

~

.....\\...../.....///
en-voorts-zegt JóWNáTáN tot~die-hoog-heen-draagt
.....|.....\..... .
[het-(wapen)gerei-zijner ga-op later-achter-mij-aan,
.....//.....<>.....//..... !
ja~geeft-hen die-JHWH-van-Israël in-de-hand-van JieSsₑRáAéL.
.....\..... . .
en-voorts-gaat-op JóWNáTáN: 13
.....|..... .
op~de-handen-zijner en-op~de-voetebenen-zijner,
.....//.....<>..... . . . . .
en-die-hoog-heen-draagt het-(wapen)gerei-zijner
[laat-achter-hem-aan;
.....|.....\..... .
en-voorts-vallen-zij voor-de-vertegenwendiging-van JóWNáTáN,
.....//.....<>.....//....
en-die-hoog-heen-draagt het-(wapen)gerei-zijner(is) doende-sterven
..... !
[laat-achter-hem-aan.

en-voorts-geschiedt het-geslagene het-eerdere: 14

[62] Hebreeuws: NgieBh'RieJM > iwrieten > hebreeërs.

.\\...\\\.....//.....//.....<>....
dat slaan[63] JóWNáTáN en-die-hoog-heen-draagt het-(wapen)gerei-zijner
.....\... . . . . .
[omtrent-twintig manmenselijken;
.....//.....<>.....//..... !
omtrent-op-de-helft-van een-buigingsstrekke[64]-van een-jukpaar (op-)het-veld.
.....▫..\\.....///.....|..... .
en-voorts-geschiedt huiver bij-de-neerlating op-het-veld 15
[en-bij-al-af~het-genotenvolk,
.....|..... .
het-geplaatste en-de-verderving[65],
.....<>..... . . . .
zij-huiveren ook-zij;
.....\..... .
en-voorts-is-bewogen het-land,
.....<>.....//..... !
en-voorts-geschiedt het tot-bewogenheid-van gods.
.....///.....|..... .
en-voorts-zien de-verspieders voor-SháAuwL, 16
.....<>..... . . . . .
in-GieBheNgáH-van BieNeJáMieN;
.....\\\.....//.....<>.....//..... !
en-kijk-hier het-roerige wordt-golvend en-voorts-gaat-het en-herwaarts.

~

.....\..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL: 17
.....|.\..... .
tot-het-genotenvolk dat)is) samen-met-hem,
.....\..... .
bemoeit-je~dan-toch en-ziet,
<>.....\..... . . . .
wie? gaat vandaan-genoot-met-ons;
..... .
en-voorts-bemoeien-zij-zich,
.....//...//.....<>.....//.....
en-kijk-hier geenszins (is-er) JóWNáTáN en-de-hoog-heen-drager-van
..... !
[het-gerei-zijner.
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt SháAuWL aan-AæChieJJáH, 18
.....<>.....\..... . . . . .
voer-aan de-kast-van gods;

---

[63] Het Hebreeuws kan hier het werkwoord in het enkelvoud gebruiken.
[64] Dit Hebreeuwse woord komt behlave hier alleen nog voor in Ps.129:3. Het gaat om een akker, waarvan de grootte wordt aangeduid door de keerpunten van het jukpaar ossen, die de ploeg trekken.
[65] In de zin van de verdervers.

.....||.....\\\.....//.....//.....<>.....//.....
ja~geschiedt de-kast-van gods op-de-dag (nl.)die bij-de-stichtkinderen-van[66]
..... !
[JieSseRáAéL.
....
en-voorts-geschiedt-het: 19
.\...../////.....|..... .
totdat inbrengt SháAuWL naar~de-priester,
....
en-het-roerige:
.....|.....\..... .
dat(is) in-de-neerlating-van de-PeLieJSheTieJM,
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-gaat-het gaande en-veel-wordend;

~

.....\\\.....//.....<>.....//..... !
en-voorts-zegt SháAuWL tot~de-priester haal-in de-hand-jouwer.
.....\..... . .
en-voorts-schreeuwt SháAuWL: 20
.....|.\..... .
en-al-af~het-genotenvolk dat(is) samen-met-hem,
.....<>..... . . .
en-voorts-komen-zij tot~de-broderij;
.....\\.....//.....///.....|..... .
en-kijk-hier geschiedt het-zwaard-van-iedermenselijke op-de-metgezel-zijner,
<>.....//.... !
een-beroering groot machtig.
....
en-de-NgieBheRieJM[67]: 21
...../////.....|.....\..... .
geschieden voor-de-PeLieSheTieJM als-gisteren en-eergisteren,
.\\..//.....//.....<>..... . . . . .
die opgaan genoot-met-hen in-de-neerlating in-omsingeling;
....
en-ook~zij: 22
.....|..... .
om-te-geschieden genoot-met~JieSseRáAéL,
.//.....<>..... !
dat(is) genoot-met~SháAuWL en-JóWNáTáN.
.....|..\\...../.....///...
en-al-af manmenselijke-van JieSseRáAéL die-zich-verschuilen 23

---

[66] De Hebreeuwse tekst laat hier volgens iedereen (vanaf de LXX) een schrijffout zien: i.p.v. 'bij' (Hebr. de letter 'B') heeft die 'en' (Hebr. de letter 'W'). In een andere versie van de LXX en andere oude vertalingen wordt LiePh'NéJ gelezen: voor-de-vertegwendiging van. Waarom de Masoreten de schrijffout hebben laten staan en ook nog zonder corrigerende kanttekening, blijft een onbeantwoorde (*onbeantwoordbare*?), maar wel relevante vraag., vooral omdat deze medeling op zichzelf tamelijk overbodig is.

[67] = overstekers.

.....\\.....| .
[in-het-gebergte-van~AèPheRàJieM horen('t),
.....<>..... . . . . .
ja~vluchten de-PeLieJSheTieJM;
.....//.....//.....<>..... !
en-voorts-kleven-zij-aan ook~zij laat-aan-achter-hen in-de-broderij.

SEDER

.....\\\.....//.....//.....<>..... . . . .
en-voorts-bevrijdt die-JHWH-van-Israël op-de-dag (nl.)die enwel~JieSseRáAéL;23
.....\\..... .
en-de-broderij,
.....<>.....//..... !
steekt-over enwel~BéJT AáWèN.
.....//.....<>.....\.... . . . .
en-iedermenselijke-van~JieSseRáAéL bleef-binnen-bereik op-de-dag (nl.)die; 24
.....¤.....\\...../..... . .
en-voorts-doet-zich-bezweren SháAuWL enwel~het-genotenvolk te-zeggen:
.....\....¤.....\\.....//..... . .
vervloekt de-manmenselijke die~eet brood tot~de-avond:
.....|..... .
en-voorts-wreek-ik-mij vandaan-van-de-vijanden-mijner,
.....//.....<>..... !
en-niet~smaakt al-af~het-genotenvolk brood.

=

.....<>.....\..... . . . . .
en-al-af~het-land zij-komen in-het-woud; 25
.....//.....<>.....//..... !
en-voorts-geschiedt-er honing op~de-vertegenwendiging-van het-veld.
.....///.....|..... .
en-voorts-komt het-genotenvolk naar~het-woud, 26
.....<>....\..... . . . . .
en-kijk-hier gaande(is) honing;
.....///.....|..... .
en-geen(is)~reikend de-hand-zijner naar~de-mond-zijner,
.....//.....<>..... !
ja~ontzag-heeft het-genotenvolk voor-de-bezevening.
.....\. . .
en-JóWNáTáN hoort-niet-toe: 27
.....\.....¬..... ,
als-doet-bezevenen de-omvamende-zijner enwel~het-genbotenvolk
....
en-voorts-zendt-hij:
.....///.....|..\..... .
enwel~het-einde-van de rekter die(is) in-de-hand-zijner,

.....//.....<>.....\.....
en-voorts-dompelt-hij enwel-hem in-de-raat[68]-van
.. . .
[de-honing;
.....///.....|..... .
en-voorts-doet-hij-terugkeren de-hand-zijner naar~de-mond-zijner,
.....<>..... !
en-voorts-lichten-op de-welogen-zijner.
.....|.....\\...../..... . .
en-voorts-buigt-zich-toe een-manmenselijke vandaan-van hen en-voorts-zegt-hij:28
.....|.....\\.....///....
doende-bezevenen doet-bezevenen de-omvamende-jouwer
.....|..... .
[enwel~het-genotenvolk om-te-zeggen,
.....//.....//.....//.....<> .. . .
vervloekt(is) de-manmenselijke die~aan't-eten-is brood vandaag;
.....//..... !
en-voorts-tobt-zich-af het-genotenvolk.
.....\\..... .
en-voorts-zegt JóWNáTáN, 29
.....//.....<>..... . . . . .
in-ontreddering-brengt de-omvamende-mijner enwel~het-land;
.....|.....\..... .
ziet~dan-toch ja~op-lichten de-welogen-mijner,
\..... .
ja ik-smaak,
.....<>.....//..... !
een-weinig honing (nl.)deze.
. .
dus: 30
|'.....¤\\.....///.....|..... .
ja als-toch etende eet vandaag het-genotenvolk,

---

[68] Het Hebreeuwse woord voor '(honing-)raat' is hetzelfde als het woord voor 'woud' nl. JáNgàR. Misschien is het een homoniem, maar misschien ook niet. Het is in ieder geval opvallend, dat in deze paar teksten dit Hebreeuwse woord in beide betekenissen vrij vaak voorkomt. In de betekenis van 'raat' komt het verder in TeNakh niet voor. Wellicht is daarom ook de vertaling mogelijk: in-het woud-van honing, gezien vs 25. De gehele passage kondigt a.h.w. aan hoe Saul zich vervreemdt eerst van Jonatan zoals hier, maar hier eigenlijk ook al van het volk en later van Samuël. Het wordt prachtig verteld. Hier komt een meesterverteller aan het woord die we de komende hoofdstukken telkens weer herkennen. Maar deze meesterverteller behoort tot de profetische traditie. De eerste koning van Israël mag dan (democratisch) gekozen zijn en daarmee de vertegenwenoordiger van zijn volk zijn, hij was van te voren al gezalfd en dat betekent dat de koning van Israël er is om het volk bij de Torah te houden, om zorg te dragen voor het heiligen van de naam zowel in de cultus (maar het woord liturgie past beter voor het OTische ritueel) als in de maatschappelijke praktijk. Dat betekent dat hij de uitoefening van dit koningschap regelmatig ook een route moet kiezen die bepaald niet de instemming van de meerderheid heeft. Saul's maatregelen hebben hier ook bepaald niet de instemming van het volk. Maar vloeien die maatregelen voort uit het zijn messias-schap? Heeft hij daarnaar gezocht? Zeker is dat Saul vanaf nu buiten de volksgemeenschap komt te staan. Maar in de profetische visie van deze meesterverteller zal hij de gezalfde blijven, een messias die zijn opdracht wel aanvaardt, maar niet begrijpt. David zal die opdracht wel begrijpen, maar evenmin vervullen. Wie die opdracht wel begrtijpt en ook vervult, wordt buiten de volksgemeenschap van Israël gezet en terecht gesteld. Saul gaat vanaf hier de ruimte afbakenen waarbinnen elke koning van Israël zich beweegt. Sauls koningschap raakt nooit voorbij.

.....//.....<>.....\.... . . . . .
vandaan-van-de-buit-van de-vijanden-zijner die het-vindt;
// //.....//.....<>..... !
ja nu niet~veel-is de-slag bij-de-PieLieShₑTieJM.
.....||.....///.....|..... .
en-voorts-verslaan-zij op-de-dag (nl.)die bij-de-PeLieShₑTieJM, 31
.....<>..... . . . . .
vandaan-van-MieKhₑMáSs AàJJáLóN-waarts;
.....//.....<>..... !
en-voorts-is-moe het-genotenvolk machtig.
.....///.....|..... .
en-voorts-maakt(zich-op) het-genotenvolk tot~de-buit, 32
.....\\.....\\\.....//.....//.....
en-voorts-neemt-het voorttrekvee en-rundvee en-stichtjongen-van
.<>..... . . . . .
[rundvee en-voorts-villen-zij~ter-land;
.....//.....<>..... !
en-voorts-eet het-genotenvolk boven~het-roods.
.....///.....|... .
en-voorts-leggen-zij-voor aan-SháAuWL te-zeggen, 33
.//.....//.....//.....<>.....
kijk-hier het-genotenvolk verwaardend voor-die-JHWH-van-Israël
.....\..... . . . . .
[om-eten boven~het-roods;
.....\..... .
en-voorts-zegt-hij jullie-verkostumeren-je,
.....//.....<>.....//.... !
wentelt~naar-mij vandaag een-steen groot.
.....\.....\.....\.....|'.....
en-voorts-zegt SháAuWL verstrooit-je bij-het-genotenvolk 34
.....\..... .
[en-voorts-zijn-jullie-aan't-zeggen aan-hen,
.....\.....▫..\\.....//.....\.....
doet-bereiken tot-mij iedermenselijke de-os-zijner en-iedermenselijke
....
[het-stukvee-zijner:
.....///.....|..... .
en-voorts-zijn-jullie-aan't-villen daarbij
[en-voorts-zijn-jullie-aan't-eten,
.....//.....<>.....
en-niet~zijn-jullie-aan't-verwaarden voor-die-JHWH-van-Israël
.....\..... . . . . .
[om-te-eten boven~het-roods;
.....\\.....//.....\.....
en-voorts-doen-zij-bereiken (nl.)al-af~het-genotenvolk iedermensekijke
.....\\.....//.....<>..... !
[de-os-zijner met-dehand-zijner 's nachts en-voorts-villen-zij~daar.

.....\\\...../.....<>..... . . . . .
en-voorts-sticht SháAuWL een-slachtplaats voor-die-JHWH-van-Israël; 35
.....\..... .
en-wel-dat pakt-hij-aan,
...../.....<>..... !
om-te-stichten een-slachtplaats voor-die-JHWH-van-Israël.

~

.....\.....|'.....\.....▫
en-voorts-zegt SháAuWL wij-zijn-aan't-afdalen laat-aan-achter 36
.....\\...../...../.....\.....\.....
[de-PeLieJShₑTieJM 's-nachts en-wij-zijn-aan't-roven bij-hen tot! het-licht-van
... .
[de-ochtend:
...../////.....|... .
en-niet zijn-wij-aan't-doen-resteren bij-hen een-iedermensenlijke,
..... .
en-voorts-zeggen-zij,
...../.....<>.. . . . . .
al-af~het-goede in-de-welogen-jouwer maak('t);

=
.....\\..|... .
en-voorts-zegt de-priester,
...../.....<>..... !
wij-zijn-aan't-lijfnaderen-toch hierheen tot~gods.
...../////.....|... .
en-voorts-doet-een-wens SháAuWL bij-gods, 37
.....|.....\..... .
ben-ik-aan't-afdalen? laat-aan-achter de-PeLieJShₑTieJM,
.....<>.....\..... . . . . .
ben-jij-aan't-geven-hen in-de-hand-van JieSsₑRáAéL;
...../.....<>...../..... !
en-niet buigt-hij-zich-toe-naar-hem op-de-dag (nl.)die.
.....\..... .
en-voorts-zegt SháAuWL, 38
.\... .
reikt hierheen,
.....\..... . . . . .
al-af~de wendehoeken-van het-genotenvolk;
.....\..... .
en-volkènt en-ziet,
. .
waarbij:
...../...../...../.....<>..... !
geschiedt de-verwaarding (nl.)deze vandaag.
\ . .
ja leeft~die-JHWH-van-Israël: 39

.....\\.....|..... .
die-bevrijdt enwel~JieSseRáAéL,
\\\...../...../.....<>.....\...\.....
ja ware~het-is bij-JóWNáTáN de-stichtzoon-mijner ja stervend
....
[is-hij-aan't-sterven;
...../.....<>..... !
en-geen buigt-zich-toe-naar-hem vandaan-van-alaf~het-genotenvolk.
.....\..... . .
en-voorts-zegt-hij tot~al-af~JieSseRáAéL: 40
.....|.....|.....\..... .
jullie zijn-aan't-geschieden aan-een-oversteek een-één-enkele,
.....|.....\..... .
en-ik en-JóWNáTáN de-stichtzoon-mijner,
.....<>.....\..... . . . . .
wij-zijn-aan't-geschieden aan-een-oversteek een-één-enkele;
...../// .....|..... .
en-voort-zeggen-zij, het-genotenvolk, tot~SháAuWL,
...../.....<>..... !
het-goede in-de-welogen-jouwer maak('t).

=

.....\..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL: 41
...../...../.....<>.....\..... . .
tot~die-JHWH-van-Israël de-gods-van JieSseRáAéL welaan -met de-volgaven;
.....\\\...../.....<>...../.....
en-voorts-worden-overmeesterd JóWNáTáN en-SháAuWL en-het-genotenvolk
..... !
[zij-trekken-uit.
.....\..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL, 42
.....||.....||.....<>.....\...
doet't-vallen onderscheidend-mij en-onderscheidend JóWNáTáN
....
[de-stichtzoon-mijner;
.....<>..... !
en-voorts-wordt-overmeesterd JóWNáTáN.
...../// .....|..... .
en-voorts-zegt SháAuWL tot~JóWNáTáN, 43
...../.....<>...\ . . . . . .
leg-voor aan-mij wat maak-jij;
.....\..... . .
en-voorts-legt-voor~aan-hem JóWNáTáN:
.....▫...\\...../.....\\.....\\\....
en-voorts-zegt-hij smakend smaak-ik met-het-einde-van de-rekter
...../...../.....<>...../.
[die(is)~in-de-hand-mijner een-weinig honing kijk-hier-mij

..... !
[ik-ben-aan't-sterven.
.....\..... .
en-voorts-zegt SháAuWL, 44
.....//.....<>.....\..... . . . . .
zo~is-aan't-maken gods en-zo is-hij-aan't-toevoegen;
.....//.....<>..... !
ja~stervend ben-jij-aan't-sterven JóWNáTáN.
.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt het-genotenvolk tot~SháAuWL: 45
.....|..\..▫.....\\.....\.....¬
JóWNáTáN?~is-aan't-sterven die maakt de-bevrijding groot (nl.)deze
..... ,
[in-JieSsᵉRáAéL
... . .
een-overaanpak(is't):
.....|.....||.....
leve~die-JHWH-van-Israël ware't-dat~aan't-vallen-is
.....///.....| .
[vandaan-van-de-beharing-van het-eerstdeel-zijner landwaarts,
.....//....<>.....\..... . . . . .
ja~genoot-met~gods maakt-hij('t) een-dag (als)deze;
.....//.....//.....<>..... !
en-voorts-kopen-zij-vrij, het-genotenvolk, enwel~JóNáTáN en-niet~sterft-hij.[69]

=

.....\..... .
en-voorts-gaat-op SháAuWL, 46
.....<>..... . . . . .
vandaan-van-laat-achter de-PeLieJShᵉTieJM;
.....<>..... !
en-de-PeLieJShᵉTieJM gaan tot-de-opstaanplaats-hunner.
.....//.....//.....<>..... . . . . .
en-SháAuWL overmeestert het-koningschap over~JieSsᵉRáAéL; 47

[69] Het is een opvallende vertelling in het geheel van I Samuel: eerstens vanwege de fascinerende rol van Jonathan ook hier weer. De manier waarop over Saul verteld wordt is in de tweede plaats opvallend: Wat deed hij nu verkeerd en wanneer deed hij iets verkeerds? De antwoorden worden aan de lezer over gelaten en ook dat is in de derde plaats zeer opvallend. Is Saul alleen MET Jonathan werkelijk een gezelfde koning van Israël? Zoals hij ook alleen met Samuel dat is. Onderstreept de profetische verteller met dit verhaal dat koningschap in Israël, wil het messiaans zijn, altijd een afhankelijk koningschap is? Dat zou dan nog eens een wel hoogst opvallende en uitzonderlijke visie zijn - zeker voor de tijd, waarin deze teksten ontstonden nl. NA 500 v.Chr.. Ook gezien de volgende passage, die van deze middels een setoemah gescheiden wordt door de Masoreten en terecht. Want daarin horen we een geheel andere toon over Sauls koningschap, zakelijker en positiever. Hier wordt t.a.v. de strijd tegen Amalek reeds vermeld, dat Saul daarin dapper was: niets negatiefs! En in hoofdstuk 15 horen we weer een andere profetische(?) toon. Wel moeten we hier opnieuw beklemtonen, dat Sauls koningschap niet maar een opmaat is naar dat van David; zonder Saul geen David en David erkent Saul daarin zijn hele leven lang - althans en alweer volgens deze profetische visie, die in de voorgaande passage aan het woord is.

.....\.....\.....|' ....
en-voorts-voert-hij-broderij in-omsingeling met-al-af~de-vijanden-zijner
.....\.....\\...../...
[met-MóAáBh en-met-de-stichtkinderen-van~NgàMMóWN en-met-AêDóWM
.....///.....|..... .
[en-met-de-koningen-van TsóWBháH en-met-de-PeLieJShₑTieJM,
....//.....<>..... !
en-al-af waar~hij-zich-aan't-wenden-is is-hij-aan't-wegvangen.
.....\..... .
en-voorts-maakt-hij vermogen, 48
.....<>..... . . . .
en-voorts-slaat-hij enwel~NgæMáLéQ;
.....//.....<>...../.....
en-voorts-sleept-hij-eruit enwel~JieSsₑRáAéL vandaan-van-de-hand-van
..... !
[die-plundert-hem.

=

.....|.....\..... .
en-voorts-geschieden (als)stichtzonen-van ShàAuWL, 49
.....//.....<>..... . . . . .
JóWNáTáN en-JieShₑWieJ en-MàLₑKieJ~ShuWNg;
.....|\..... .
en-de-naam-van andertwee de-stichtdochters-zijner,
.....///.....|.... .
de-naam-van de-voorste MéRàBh,
.....//.....<>..... !
en-de-naam-van de-kleine MieJKhàL.
.....|.....\..... .
en-de-naam-van de-vrouwmenselijke-van ShàAuWL, 50
.....<>..... . . . . .
AæChieJNoNgàM stichtdochter-van AæChieJMéNgàTs;
.....///.....|..... .
en-de-naam-van de-vorst-van~de-(leger)schare-zijner AæBhieJNéR,
.....<>...//..... !
stichtzoon-van~NéR oomlief-van ShàAuWL.
.....///.....|.\..... .
en-voorts-geschiedt-er broderij hard op-tegen~de-PeLieJShₑTtieJM, 51
<>.....\..... . . . . .
al-af de-dagen-van ShàAuWL;
.....\\...../.....///.....|
en-voorts-is-aan't-zien ShàAuWL al-af~manmenselijke-van baaskracht
..... .
[en-al-af~stichtzoon-van~vermogen,
.....<>..... !
en-voorts-haalt-hij-bijeen-die tot-zich.

=

.....///.....|..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~SháAuWL, **15.**1
.....\\.../// .....|.....\..... .
enwel-mij zendt die-JHWH-van-Israël om-te-zalven-jou tot-koning,
.....<>..... . . . .
over-het-genotenvolk-zijner over~JieSseRáAéL;
.....\.. .
en-welnu hoor,
.....<>.....//..... !
naar-de-stem-van de-inbrengen-van die-JHWH-van-Israël.
///...|.....\..... .
zo zegt die-JHWH-van-Israël de-omschaarde, 2
.....||.....//.....//.....<>..... . . . .
ik-bemoei-mij enwel met-wat~maakt NgæMáLéQ aan-JieSseRáAéL;
.....//.....|..... .
wat~hij-op-stelt voor-hem op-de-neemweg,
.....<>..... !
bij-zijn-opgaan vandaan-van-MieTseRáJieM.[70]
.....¤.....\\.....//..... . .
en-nu (is-het-)aan-jou en-voorts-ben-jij-aan't-slaan enwel~AæMáLéQ: 3
.....|..... .
en-voorts-ben-jij-in-de-ban-aan't-doen-hen enwel-al-af~wat~aan-hen(is),
.....//.....<>..... . . . . .
en-niet ben-jij-medelijden-aan't-hebben over-hem;
.....||.....\.....
en-voorts-ben-jij-aan't-doen-sterven-hem vandaan-van-manmenselijke
..... .
tot~vrouwmenselijke,
.....|..... .
vandaan-behandelde tot~zuigeling,
.....\..... .
vandaan-van-os tot~kleinvee,

---

[70] Zie Ex.17:8-13 en Deut.25:17 18. Amelek is de organisatie (een natie of volk wordt Amalek nooit genoemd) die zonder reden op de totale vernietiging van Israël uit is, door de achterhoede aan te vallen van een al uitgeputte mensengemeenschap. De naam NgáMeLéQ komt voor de eerste keer voor in Gen.36:12, als zoon van de bijvrouw(kindvrouw) Timna van Eliphaz, de zoon van Ezau's vrouw Ada. (zie ook I Kron.1:36). Daarna niet meer tot Ex.17. Daarna komt het onderwerp 'NgáMáLéQ' in TaNakh telkens terug en altijd metzelfde spanning. Tot en met het boek Esther, waarin verteld wordt dat Haman afstamt van Agag koning van Amalek in de tijd van Saul. Er is sprake van een volstrekte antagonie: het wordt voorgesteld als OF Israël OF Amalek, maar in de in TaNakh beschreven verhalen is het altijd weer EN EN. In het NT komt de naam niet voor. De aanval van Amalek op Israël wordt nergens in verband gebracht met het falen van Israël. Die aanval heeft de trekken van het demonische dat direct gealarmeerd is, wanneer diegene verschijnt, waar tegen het een bij voorbaat verloren strijd voert. Saul, de eerste gezalfde (messias)koning van Israël had de opdracht en de kans, zo wordt verteld, om deze antagonist te elimineren - maar doet dat niet. Het is een van de indringendste thema's in TaNakh, die lezers de eeuwen door tot nu toe erbij bepalen, dat het daar wel degelijk om de historische realiteit van het Joodse volk gaat en niet om een speculatief visioen. Het enige, dat in die realiteit tegen de daar zich steeds onder de naam Amalek manifesterende irrationele vernietingsdrang is opgewassen, is de, in TaNakh verwoorde en aan het Joodse volk toevertrouwde, inbreng van die-JHWH-van-Israël. Amalek toont het omgekeerde van wat de naties hebben te doen: de Joodse gemeenschap de ruimte en veiligheid (die zij dan niet zelf meer behoeven te bevechten) te bieden om 'Israël' te zijn in het land rond de Jordaan.

.....<>..... !
vandaan-van-kameel en-tot~ezel.[71]

=

...../////.....|..... .
en-voorts-hoort[72] SháAuWL enwel~het-genotenvolk, 4
.....|..... .
en-voorts-bemoeit-hij-zich-met-hen bij-TheLáAieJM,
...../////.....<>..... . . . . .
twee-honderd kuddetal voetebenen;
...../////...<>...../////..... !
en-tien kuddetallen aan~manmenselijken-van JeHuWDáH.
...../////...../<>...../\..... . . . .
en-voorts-komt SháAuWL tot~de-stad NgæMáLéQ; 5
...../////..... !
en-voorts-loert-hij bij-de-beek.
...../\...../\...../|'...../|...../□...../
en-voorts-zegt SháAuWL tot~de-QéNieJ(ten) gaat neemt-de-wijk daalt-af 6
...../\..... . .
[vandaan-van-het-midden-van de-NgæMáLéQieJ(ten):
.....|..... .
afwendend-dat~ik-aan't-inhalen-ben-jou genoot-met-hem,
....||...../////..../\\...../|...../\.....
en-jij jij-maakt goede-gunst genoot-met~al-af~de-stichtkinderen-van
..... !
[JieSSeRáAéL,

[71] Natuurlijk stoort ons, lezers van nu, dat hier ook vrouwen en kinderen in deze strafexpeditie het slachtoffer worden. Er zijn een paar opmerkingen bij te maken. 1. Amalek doet precies dat in Ex.17: de achterhoede, de vrouwen en kinderen en zwakken doden - zonder enige reden! Precies dat gebeurde in Europa, door Europeanen, tijdens de Shoah van het midden van de 20 e eeuw - zonder enige reden! Egypte moordde reeds alle jongens uit. De psalmen vertellen meerdere keren over wat er met de Joodse kinderen en vrouwen gedaan werd. 2.Als (omdat!) ook de vrouwen en de kinderen tot de aanvallers behoren, hoe ga je daarmee om? Saul spaart die niet, maar wel de koning! 3.Als de mannen in het gevecht verslagen en gedood zijn, wat gebeurt er dan met de vrouwen als zij blijven leven? En met de kinderen - zonder ouders? Wat gebeurt er onder onze ogen met de alleen gelaten vluchtelingenkinderen? 4. Niettemin: het thema Amalek in TaNakh stelt ons voor een kwellende vraag: (hoe) maakt deze opdracht deel uit van het 'godschap' van die-JHWH-van-Israël? 5.Een dergelijke opdracht lezen we, na deze hier in I Sam.15, nergens anders in TaNaKh en kan dus niet gebruikt worden om vergelijkbaar optreden goed te praten. 6.Het behoort tot de specifieke vóórgeschiedenis van het Joodse volk; het is een verhaal, c.q. een legende, die zijn plek in de Torah daar heeft, als Israel Pesach heeft gevierd, meer dan eens van de dood gered is en - met moeite, al vallend dus, opstaat in een onherbergzame woestijn; het Joodse volk heeft zichzelf eventueel deze vraag te stellen. Wij niet Joden hebben ons in ***hun*** discussies niet te mengen - wij hebben als niet-Joden naar hen te luisteren en onze eigen vragen hiermee te behandelen. Het kan een reden zijn om geen vertrouwen (meer) te hebben in die-JHWH-van-Israël en in zijn inbreng, in deze tekst. En één reden - deze reden - kan genoeg zijn. Het is wel goed om na tegaan waar we dan allemaal nog meer afstand van nemen; misschien komt het ook wel goed uit om zo'n reden te hebben, om ook van die messiaans ethische opdracht te kunnen (te mogen) afzien. Het verhaal plaatst ons voor deze keuze - en er is ruimte c.q. vrijheid voor deze keuze, want ja de hele boodschapvan TaNakh en Evangelie is allereerst ethisch en - niet religieus.

[72] Men vermoedt hier een fout van de klinkers: de meeste vertalingen luiden: hij doet horen. We volgen hier Masoretische tekst,

.....<>..... . . . . .
als-zij-opgaan vandaan-van-MieTseRáJieM;
.....//.....<>.....//..... !
en-voorts-neemt-de-wijk de-QéJNiet vandaan-van-het-midden-van NgæMáLéQ.[73]
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-slaat SháAuWL enwel~NgæMáLéQ; 7
.....|.....\..... .
vandaan-van-ChæWieJLáH tot-jij-komt-in ShuWR,
.<>.....//..... !
dat(is) op-de-vertegenwendiging-van MieTseRáJieM.
.....//.....//.....<> . . . . . .
en-voorts-vat-hij enwel~AæGàG de-koning-van~NgæMáLéQ levend[74]; 8
.....<>.....//..... !
en-enwel~al-af~het-genotenvolk doet-hij-bannen aan-de-mond-van~het-zwaard.
.....▫.....\\...../..... . .
en-voorts-heeft-medelijden SháAuWL en-het-genotenvolk met~AæGáG: 9
.....\.....▫.....\\.....
en-met~wat-goed-doet-van het-voorttrekvee en-het-rundvee
.....///.....|..... .
[en-de-anderen en-met~de-ringspringertjes en-met~al-af~het-goede,
.....//.....<>..... . . . . .
en-niet hebben-zij-behoefte te-doen-bannen-hen;
.....//.....//.....<>.....//.
en-al-af~het-bode-spul dat-geminacht-wordt en-wegvloeit enwel-dat
..... !
[doen-zij-bannen.[75]

~

.....|..... .
en-voorts-geschiedt de-inbreng-van~die-JHWH-van-Israël, 10
.....<>..... !
tot~SheMuWAéL om-te-zeggen.
....
troost-zoek-ik: 11
....///.....|.... .
ja~koningen-doe-ik enwel~SháAuWL tot-koning,
.....|..... .
ja~hij-keert-om vandaan-van-achter-mij-aan,

---

[73] Hier horen we hoe de laffe aanval van Amalek op de **achterhoede** (vrouwen en kinderen dus) van een verzwakt Israël hun voortbestaan toen bijna vernietigde, terwijl die andere nomadenstam van de Kenieten juist met Israël optrok. Van deze zelfde verraderlijkheid wordt ook het Amalek van Sauls tijd beschuldigd. Terecht? Begrijpelijk? Voor beiden tegelijk is er in deze regio geen ruimte, maar wie laat wie geen ruimte?

[74] Maar juist een koning was aan het begin van de woestijntocht de verantwoordelijke voor de laffe aanval. De koning is ook nu de verantwoordelijke - Saul spaart hem?

[75] Hier gaat Saul Israël voor in hebzucht, ze willen er zelf beter van worden en dat precies is hen hier niet toegestaan en moesten ze ook niet willen: Amalek is geen buit voor Israël; zo'n strijd is dit nu juist niet. En als Saul dan ook nog toelaat hoe het volk zich van al wat geminacht wordt en geen weerstand biedt met geweld ontdoet, bevestigt hij noch de aard van de controverse Israël - Amalek tot zich door te (willen) laten dringen, noch de positie van Israël als geminachte en wegvloeiende en dus afhankelijke gemeenschap te beseffen.

.....<>.....\ . . . . . .
en-enwel~de-inbrengen-mijner doet-hij-niet opstaan;
.....|..... .
en-voorts-ontgloeit-het aan-SheMuWAéL,
.....//.....<>..... !
en-voorts-schreeuwt-hij tot~die-JHWH-van-Israël al-af~de-nacht.
.....\\\.....//.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-schoudert-zich SheMuWAéL om-te-treffen ShàAuWL in-de-ochtend; 12
.....\\...../..... . .
en-voorts-wordt-voorgelegd aan-SheMuWAéL te-zeggen:
...../////.....\\.....|.....\\...../////.....|... .
ShàAuWL~komt KàReMèL-waarts en-kijk-hier plaatsend voor-hem een-hand[76],
.....|..... .
en-voorts-singelt-hij-rond en-voorts-steekt-hij-over,
.....<>..... !
en-voots-daalt-hij-af GieLeGáL-waarts.
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-komt SheMuWAéL naar~ShàAuWL; 13
.....\\\.....\..... . .
en-voorts-zegt aan-hem ShàAuWL:
///.....|..... .
ingezegend (ben)jij voor-die-JHWH-van-Israël,
<>.....//..... !
opstaan-doe-ik enwel~de-inbreng-van die-JHWH-van-Israël.
.....\..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL, 14
.....//.....//..... . . . . .
en-wat?(moet) de-stem-van~voorttrekvee (nl.)dit in-de-oren-mijner;
.....\..... .
en-de-stem-van rundvee,
.//<>.. !
dat ik horende(ben).
.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-zegt ShàAuWL vandaan-van-de-NgæMàLéQie(ten) doen-zij-komen-hen:15
..\\...../////.....|...../////.....
waarmee medelijden-heeft het-genotenvolk om~het-goed-zijnde-van
.....|..... .
[het-voorttrekvee en-het-rundvee,
...../.....<>.....\.....
ter-toebuiging-aan het-slachten voor-die-JHWH-van-Israël
....
[de-gods-jouwer;
.....<>..... !
en-enwel~het-strakgeblevene doen-zij-in-de-ban.

=

[76] een steen in de vorm van een hand, als teken van macht.

```
............///...............|...........  .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~SháAuWL,                                    16
        ...../////.....\.............................   .
        zak-neer en-ik-ben-aan't-voorleggen aan-jou,
                .....¤.\\...\\\.................//...................<> . . . . . . . .
                enwel wat inbrengt die-JHWH-van-Israël tot-mij vannacht;
    .............//...............<>........   !
    en-voorts-zegt-hij[77] aan-hem breng-in.

=
```

SEDER

```
.............\............   .
en-voorts-zegt SheMuWAéL,                                                17
         . .
        niet?:
                .........///..|..................   .
                ware~klein jij in-de-welogen-jouwer,
                        //...................//.......................<>.....  . . . .
                        eerstlid-van de-stamstaven-van JieSseRáAéL (ben)jij;
    ...................\\\..........//...................<>....................   !
    en-voorts-zalft-jou die-JHWH-van-Israël tot-koning over~JieSseRáAéL.
.....................//.........<>.....................  . . . . . . . .
en-voorts-zendt-jou die-JHWH-van-Israël op-een-neemweg;                  18
    ..........   . .
    en-voorts-zegt-hij:
        .......\.............................||.........................|......      .
        aan-jou en-aan't-in-de-ban-doen-jij enwel~de-verwaarders
                                                                [enwel~NgæMàLéQ,
                ..............................\.......    .
                en-aan't-broderij-voeren-jij met-hem,
                        ..................<>...............     !
                        totdat jullie-al-af-maken enwel-hen.
.....//................<>...............\.............   . . . . . . . . . . .
en-voor-wat? niet~hoor-jij op-de-stem-van~die-JHWH-van-Israël;           19
    .............\\........|.........   .
    en-voorts-tuimel-jij naar~de-buit,
        .............//.............<>............//...................  !
        en-voorts-maak-jij het-kwade in-de-welogen-van die-JHWH-van-Israël.

=
```

[77] Hier vinden we een van de voorbeelden van de precisie waarmee de Masoreten de in de eeuwen na het begin van onze jaartelling overgeleverde tekst hebben vastgesteld. De geschreven medeklinkers wijzen op een meervoudsvorm, maar het is overduidelijk dat Saul hier het onderwerp is. De Masoreten lieten echter de meervoudsvorm in medeklinkers staan en noteerden in de kantlijn de werkwoordsvorm in het enkelvoud, zonder de laatste medeklinker.

.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL tot~SheMuWAéL: 20
///.....|.....\..... .
zoals ik-hoor op-de-stem-van die-JHWH-van-Israël,
.....||.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-ga-ik op-de-neemweg waarop~zendt-mij
[die-JHWH-van-Israël;
....
en-voorts-doe-ik-komen:
.....|.....\..... .
enwel~AæGàG de-koning-van NgæMáLéQ,
.....<>..... !
en-enwel~NgæMáLéQ doe-ik-in-de-ban.
.....\\.....\\\.....<>..../.....
en-voorts-neemt het-genotenvolk vandaan-van-de-buit voorttrekvee 21
.....<>.....\..... . . . . . .
[en-rundvee het-eerste-van het-gebannene;
...../.....//.....<>..... !
voor-slachtgave voor-die-JHWH-van-Israël de-gods-jouwer in-GieLeGáL.
.....\..... . .
en-voorts-zegt SheMuWAéL: 22
...../// .....|.....\..... .
is-er-welgevallen? voor-die-JHWH-van-Israël bij-opgaanders en-slachtgaven,
.....<>.....\..... . . . . . .
als-het-horen op-de-stem-van die-JHWH-van-Israël;
...../// .\\....|.....\..... .
kijk-hier horen (is) vandaan-van(anders-dan)-slachtgave goed,
.....<>.....\.....
om-opmerkzaam-te-zijn vandaan-van(anders-dan)-het-melkvet-van
!
[reebokken.
///.....\\.....|.. .
ja een-verwaarding-van~voorspellerij (is)ergernis, 23
.....//.....<>..... . . . . . .
en-streverij en-schimgoden(dienst) (is)schrapzetterij;
... . .
ter-toebuiging-daaraan-dat:
\\.....|.....\..... .
jij-schoffeert enwel~de-inbreng-van die-JHWH-van-Israël,
.....<>..... !
en-voorts-schoffeert-hij-jou vandaan-van-een-koning.

=

.....\\...../// ..... .
en-voorts-zegt SháAuWL tot~SheMuWAéL, 24
..... .
ik-verwaard,

....//.....<>.....
ja~over-steek-ik enwel~de-mond-van~die-JHWH-van-Israël
....
[en-enwel~de-inbrengen-jouwer;
///....\\.....|..... .
ja ontzag-heb-ik enwel~voor-het-genotenvolk,
.....<>..... !
en-voorts-hoor-ik op-de-stem-hunner.[78]
.....||.....//...<>..... . . . . .
en-welnu draag-hoog-heen dan-toch enwel~de-verwaarding-mijner; 25
.....\..... .
en-keer-terug genoot-met-mij,
.....<>..... !
en-voorts-ben-ik-mij-aan't-bukken voor-die-JHWH-van-Israël.
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~SháAuWL, 26
//.....<>..... . . . . .
niet ben-ik-aan't-terugkeren genoot-met-jou;
///\\.....|.....\..... .
ja jij-schoffeert-toch enwel~de-inbreng-van die-JHWH-van-Israël,
.....\..... .
en-voorts-schoffeert-jou die-JHWH-van-Israël,
.....//.....<>..... !
vandaan-van-het-geschieden (als)koning over~JieSSeRáAéL.

=

.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-singelt-om SheMuWAéL om-te-gaan; 27
.....//.....<>....
en-voorts-vat-hij-hard(hem) bij-de-vleugel-van~de-overgooier-zijner
..... !
[en -voorts-scheurt-die.
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt tot-hem SheMuWAéL, 28
\\...../.....\\\.....//..
af-scheurt die-JHWH-van-Israël enwel~het-koninkrijk-van JieSSeRáAéL
.....<> . . . . . .
[vandaan-op-jou vandaag;
.....||.....<>.....//..... !
en-hij-geeft-het aan-een-metgezel-jouwer die-goed-is
[vandaan-van(anders-dan)-jij.

[78] Hier horen we uit Sauls eigen mond de kern van het profetisch oordeel over zijn koningschap en daarin de profetische houding t.o.v. het koningschap in het algemeen. De trouw aan de profetische toepassing van de Torah c.q. aan de constitutie bepaalt ook het luisteren naar het volk. Het is een unieke positiekeuze in de Oosterse maatschappijen van die tijd - en van deze tijd en is ook voor ons eigen bestel nog actueel. Bovendien moet het tweemaal gebruiken van het Hebreeuwse werkwoord dat met 'schofferen' vertaald moet worden (en niet met verwerpen, daarvoor is een ander woord) gewogen worden.

.....|.....\..... .
en-ook(dit) de-viering-en-voortduur-van JieSseRáAéL, 29
....//.....<>.....\..... . . . . .
is-niet aan't-liegen en-is-niet aan't-troost-zoeken;
\...//.....//..... !
ja niet een-roodling (is)hij om-troost-te-zoeken.
.....\..... .
en-voorts-zegt-hij ik-verwaard, 30
. .
welnu:
.....//.....//.....//.....
geef-zwaarte-aan-mij dan-toch voor(-gelegd-aan)
.....<>.....\.....
[aan-de-baardouden-van~het-genotenvolk-mijner en-voor(-gelegd-aan)
....
[JieSseRáAéL;
.....\..... . .
en-keer-om genoot-met-mij,
.....<>.....//..... !
en-voorts-ben-ik-mij-aan't-bukken voor-die-JHWH-van-Israël de-gods-jouwer.
.....//.....<>...\..... . . . . .
en-voorts-keert-om SheMuWAéL laat-aan-achter SháAuWL; 31
.....//.....<>..... !
en-voorts-bukt-zich SháAuWL voor-die-JHWH-van-Israël.

=

.....\..... . .
en-voorts-zegt SheMuWAéL: 32
.....///.....|.....|.\..... .
brengt-binnen-bereik naar-mij enwel~AæGàG koning-van NgæMáLéQ,
.....\..... .
en-voorts-gaat-hij naar-hem,
.....<> . . . . . .
AæGàG wellust-hebbend;
.....\..... .
en-voorts-zegt AæGàG,
.....<>....//..... !
voorwaar wijkt de-bitterheid-van~het-gestorven-zijn.

=

.....\..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL, 33
.....///.....|..... .
zoals ontkindert vrouwmenselijken het-zwaard-jouwer,
.....//.....<>.....
vastzo~is-ontkinderd-aan't-worden vandaan-van(uit)-vrouwmenselijken

....
[de-moederende-jouwer;
.....\\.....\\\.....//.....//.....
en-voorts-velt SheMuWAéL enwel~AæGáG voor-de-vertegenwendiging-van
.....<>..... !
[die-JHWH-van-Israël in-GieLeGáL.

=

.....//..... . . . . . .
en-voorts-gaat SheMuWAéL RáMá-waarts; 34
.....//.....//.....<>.....//..... !
en-ShàAuWL gaat-op naar~het-huis-zijner GieBheNgáH-van ShàAuWL.
.....\\...../.....///.....|.....\.....
en-niet~voegt-toe SheMuWAéL om-te-zien enwel~ShàAuWL tot~de-dag-van 35
..... .
[zijn-sterven,
.....//.....<>..... . . . . .
ja~treurnis-heeft SheMuWAéL naar~ShàAuWL;
.....\..... .
en-die-JHWH-van-Israël zoekt-troost,
.....//.....<>..... !
ja~koningen-doet-hij enwel~ShàAuWL over~JieSseRáAéL.

~

.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt die-JHWH-van-IsraéL tot~SheMuWAéL: **16.**1
.....|.....|..\..... .
tot~wanneer? heb-jij treurnis naar~ShàAUWL,
....\..... .
en-ik ik-schoffeer-hem,
.....<>..... . . . . .
vandaan-van(vanwege)-het-koningen over~JieSseRáAéL;
.....\\.....|.... . .
maak-vol de-horen-jouwer met-olie:
...///.....|.....\..... .
en-ga ik-ben-aan't-zenden-jou naar~JieShàJ een-BéT~LèCheMiet,
.....\\...../.....<>..... !
ja~ik-zie bij-de-stichtzonen-zijner voor-mij een-koning.
.....///.....|.....\..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL ach-hoe? ben-ik-aan't-gaan, 2
.....//.....<>..... . . . .
en-hoort't ShàAuWL en-voorts-vermoordt-hij-mij;

=

.....\..... . .
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël:

```
      ...../////................|..................\...................    .
      een-kalf-van een-rund ben-jij-aan't-nemen in-de-hand-jouwer,
            ..........................    .
            en-voorts-ben-jij-aan't-zeggen,
                  ..........//....................<>.............. !
                  om-te-slachten voor-die-JHWH-van-Israël kom-ik.
..............................//...........<>............  . . . . . . . .
en-voorts-ben-jij-aan't-roepen  om-JieShàJ bij-het-slachten;                3
   ..  . .
   en-ik:
      .......................|.\......................    .
      ik-doe-volkènnen-jou enwel wat~jij-aan't-maken-bent,
            ..................\......................    .
            en-voorts-ben-jij-aan't-zalven voor-mij,
                  .//.............<>......  !
                  enwel wie~ik-zeg aan-jou.
..............\............    . .
en-voorts-maakt SheMuWAéL:                                                  4
      ///.....\...\................    .
      enwel wat inbrengt die-JHWH-van-Israël,
            .............<>.............\..  . . . . . . .
            en-voorts-komt-hij te-BéJT LèChèM;
   ..............||...........///.......................|................   .
   en-voorts-huiveren de-baardouden-van de-stad om-te-treffen-hem,
      .............<>.............//...........................    !
      en-voorts-zeggen-zij[79] vrede?[80] (is)het-komen-van-jou.
.............\.......    . .
en-voorts-zegt-hij vrede:                                                   5
      .........///.................................|  .
      om-te-slachten voor-die-JHWH-van-Israël kom-ik,
                .
            heiligt-jezelf,
                  ...............................//....................<>....  . . . . . . .
                  en-voorts-zijn-jullie-aan't-komen samen-met-mij
                                                                  [bij-het-slachten;
   .............///........................|...............................   .
   en-voorts-heiligt-hij enwel~JieShàJ en-enwel~de-stichtzonen-zijner,
      .............//.............<>.............  !
      en-voorts-roept-hij om-hen voor-het-slachten.
..................\..............      .
en-voorts-geschiedt-het als-zij-komen,                                      6
      .............<>...................  . . . . . .
      en-voorts-ziet-hij enwel~AêLieJAáBh;
   .............||........//..........//.........................<>.............
   en-voorts-zegt-hij dus(hij is)voor(gelegd-aan) die-JHWH-van-Israël
```

[79] Al staat er in het Hebreeuws: 'zegt-hij', we volgen hier latere handschriften en de vertaaltraditie.
[80] Al staat er in het Hebreeuws geen vraagteken: we volgen hier de vertaaltraditie.

..... !
[de-gezalfde-zijner.
.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël tot~SheMuWAéL: 7
.....\\\...../.
niet~ben-jij-aan't-kijken naar~het-aanzien-van-hem
...../...../<>...../
[en-naar~de-rijzigheid-van het-rechtop-staan-van-hem ja
....
[ik-schoffeer-hem;
\. . .
ja niet:
///...../.. .
wat ziet de~roodling,
///...../..\..... .
ja de-roodling ziet (wat)voor-welogen(is),
...../<>...../..... !
en-die-JHWH-van-Israël ziet het-hart-aan.
...../////...../..... .
en-voorts-roept JieShàJ tot~AæBhieJNáDáBh, 8
...../<>...../...../.....
en-voorts-doet-hij-oversteken-hem voor-de-vertegenwendiging-van
....
[SheMuWAéL;
...../||...../<>...../..... !
en-voorts-zegt-hij ook~bij-deze niet~kiest-(hem)uit die-JHWH-van-Israël.[81]
...../...../<>.... . . . . .
en-voorts-doet-oversteken JieShàJ ShàMMáH; 9
...../||...../<>...../..... !
en-voorts-zegt-hij ook~bij-deze niet~kiest(hem)uit die-JHWH-van-Israël.
...../...../...../..//...../<>....
en-voorts-doet-oversteken JieShàJ zeven stichtzonen-zijner 10
...../..... . . . . .
[voor-de-vertegenwendiging-van SheMuWAéL;
...../////...../..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~JieShàJ,
...../...../<>..... !
niet~kiest-uit die-JHWH-van-Israël deze.
.....\\...../...../¬...../...../..... ,
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~JieShàJ zijn-volledig(?) de-bonkers 11
....
en-voorts-zegt-hij:
///...../..... .
nog resteert de-kleine,
...../...../<>..... . . . . .
en-kijk-hier weidend bij-het-voorttrekvee;

[81] Zie: I Sam.17:12; I Kron.2:13 en 14.

.....\\...../////.....|.....\..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~JieSjàJ zend-heen-! en-neem-hem,
//.....<>...../////.... !
ja niet~zijn-wij-een-singel-aan't-vormen totdat~hij-komt hier.
...../////.....\\.....|.....\..... .
en-voorts-zendt-hij-heen en-voorts-doet-hij-komen-hem en-hij(is) roodachtig, 12
...../////.....<>.....\..... . . . . .
genoot-met~mooiheid-van welogen en-goed om-te-zien;

~

.....\\\...../////...../////.....<>...../////..... !
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël sta-op en-zalf-hem ja~deze (is)het.
.....\\...../////.....\..... . .
en-voorts-neemt SheMuWAéL enwel~de-hoorn-van de-olie: 13
.....\.....¬ .....\..... ,
en-voorts-zalft-hij enwel-hem in-het-naderlijf-van
[de-broederverwanten-zijner
...../////.....|
en-voorts-zet-door de-beluchting-van~die-JHWH-van-Israël
..... .
[naar~DáWieJD,
...../////.....<>..... . . . . .
vandaan-van-de-dag (nl.)die en-vandaan-van-daarover-heen;
.....\..... .
en-voorts-staat-op SheMuWAéL,
.....<>..... !
en-voorts-gaat-hij RáMáH-waarts.[82]

=

.....\\\...../////.....<>.....\.....
en-de-beluchting-van die-JHWH-van-Israël wijkt vandaan-van-genoot-met 14
.. . .
[ShàAuWL;
...../////.....<>..... !
en-hem-overrompelt een-beluchting~kwaad vandaan-van-bij
[die-JHWH-van-Israël.[83]
...../////.....<>..... . . . . .
en-voorts-zeggen de-heerdienaren-van~ShàAuWL tot-hem; 15
.....\\\...../////.....<>..... !
kijk-hier~dan-toch een-beluchting-van~gods kwaad (is)overrompelend-jou.
...../////.....|.....\
aan't-zeggen-is~dan-toch de-machtiger-onzer heerdienaren-jouwer 16
..... .
[voor-de-vertegenwendiging-jouwer,

[82] Zie Ps.80:21
[83] Zie I Sam.18:10 en 19:9

.....||.....||.....<>.....\.....
aan't-zoeken-zijn-zij een-manmenselijke die-volkènt het-snarenspelen
....
[op-een-cister;
....
en-voorts-is-het-aan't-geschieden:
.....\\...../////.....| .
als-geschiedt op-jou een-beluchting-van~gods kwaad,
...../////.....<>...../////..... !
dan-bespeelt-hij-de-snaren met-de-hand-zijner en-goed(is't) voor-jou.

~

...../////.....<>..... . . . . .
en-voorts-zegt SháAuWL tot~de-heerdienaren-zijner; 17
.....\..... . .
ziet-rond~dan-toch voor-mij:
...../////.....\..... .
een-manmenselijke die-goed-is voor-snarenspel,
.....<>..... !
en-voorts-zijn-jullie(hem) aan't-doen-komen naar-mij.

SEDER

.....▫.....\\...../..... . .
en-voorts-buigt-zich-toe een-één-enkele vandaanvan-de-bonkers 18
[en-voorts-zegt-hij:
.\\...../.....\.....¬.....\..... ,
kijk-hier ik-zie een-stichtzoon bijJieShàJ de-BéJT LàCheMieJt
.....\.....▫.....\\...../////...
volkènnend snarenspelen en-een heerbaas-van vermogen
.....\\\...../////...../////.....<>.....
[en-een-manmenselijke-van broderij en-vastzo-van inbreng
.....\..... . . . . .
[en-een-manmenselijke-van formaat;
...../////..... !
en-die-JHWH-van-Israël (is)genoot-met-hem.
...../////...../////....<>..... . . . . .
en-voorts-zendt SháAuWL werkboden naar~JieShàJ; 19
.....||...../////...../////...../////.....<>....
en-voorts-zegt-hij zend-! tot-mij enwel~DáWieJD de-stichtzoon-jouwer
..//..... !
[die(is) bij-het-voorttrekvee.
.....\\...../...../////....\\....|.....\..... .
en-voorts-neemt JieShàJ een-ezel brood en-een-lederzak wijn, 20
...../////.....<>..... . . . . .
en-een-bokje-van de-geiten een-één-enkele;
...../////...../////.....<>...
en-voorts-zendt-hij(die) door-de-hand-van~DáWieD de-stichtzoon-zijner

I SAM 16,17
..... !
[naar~SháAuWL.
..... ///..... |..... .
en-voorts-komt DáWieD naar~SháAuWL, 21
.....<> ....
en-voorts-blijft-hij-staande voor-de-vertegenwendiging-zijner;
.....\ ... .
en-voorts-bemint-hij-hem machtig,
.....<>...../.....// !
en-voorts-geschiedt-hij~voor-hem (als)hoog-heen-drager-van gereistukken.
.....\ ..... .
en-voorts-zendt SháAuWL, 22
.....<> ....
naar~JieShàJ om-te-zeggen;
..... ///..... |..... .
aan't-staande-blijven-is~dan-toch DáWieJD
[voor-de-vertegenwendiging-mijner,
.....//... <>..... !
ja~hij-vindt gratie in-de-welogen-mijner.
....
en-voorts-is-het-aan't-geschieden: 23
.....///..... |..... .
als-geschiedt de-beluchting-van~gods naar~SháAuWL,
...../...../..... <>....
en-voorts-aan't-nemen-is DáWieD enwel~de-cister
.....\ ....
[en-hij-aan't-snarenspelen-is met-de-hand-zijner;
.....///..... |.....\ ..... .
dan-is-er-opluchting voor-SháAuWL en-goeds voor-hem,
...../..... <>..... //..... !
en-wijkt vandaan-van-over-hem een-beluchting die-kwaad-is.

~

.....\\.....///
en-voorts-halen-bijeen de-PeLieJSheTieJM **17**.1
.....|..... .
[enwel~de-neerlatingseenheden-hunner voor-de-broderij,
..... .
en-voorts-halen-zij-zich-bijeen,
.....<>...\..... . . . .
te-SsoKhoH dat(is) aan-JeHuWDáH;
...../...../.
en-voorts-laten-zij-zich-neer onderscheidend~SsóWKhoH
.....<>...../..... !
[en-onderscheidend~NgæZéQáH op-de-rand-van DàMMieJM.
...../////.....|..... .
en-SháAuWL en-de-manschap-van~JieSseRáAéL halen-zich-bijeen, 2

.....<>.....\..... . . . .
en-voorts-laten-zij-zich-neer in-het-diep-van de-eik;
.....//.....<>.....//..... !
en-voorts-rangschikken-zij de-broderij voor-het-treffen-met de-PeLieJShTieJM.
.....||.....///.....|..... .
en-de-PeLieJSheTieJM staande-blijvenden aan~de-berg vandaan-van-deze(kant),3
.....//....//.....<>..... . . . . .
en-JieSseRáAéL staande-blijvenden aan~de-berg vandaan-van-gene(kant;
.....<>..... !
en-de-vallei onderscheidend-hen.
.....///.....\\.....|
en-voorts-trekt-uit een-manmenselijke-van~onderscheidingen 4
.....\..... .
[vandaan-van-de-neerlatingseenheden-van de-PeLieJSheTieJM,
.....//.....<>..... . . . . .
GåLeJáT (is)de-naam-zijner vandaan-van-GàT;
.....||.....//.<>..... !
de-rijzigheid-zijner zes ellen en-een-wanmaat.
.....///.....\\.....|..... .
en-een-helm-van metaal op~het-eerstdeel-zijner, 5
.....//.....<>..... . . . . .
en-met-een-borstbewapeing-van schubben (is)hij bekleed;
.....|... .
en-het-sikkelgewicht-van de-borstbewapening,
.....//.....<>..... !
vijf~kuddetallen sikkels metaal.
.....//.....<>..... . . . . .
en-een-voorstuk-van metaal over~de-voetebenen-zijner; 6
.....///.....<>.....//..... !
en-een-vonkspies-van metaal onderscheidend de-flanken-zijner.
.....\..... . .
en-de-pijl(punt)-van de-neerlater-zijner: 7
.....| .
als-de-klosboom-van wevers,
.....\..... .
en-een-steekvlam-van een-neerlater[84],
.....//.....<>... . . . . .
zes~honderd sikkels ijzer;
.....//.....<>....//..... .
en-hoog-heen-dragend het-schild gaande voor-de-vertegenwendiging-zijner.
....
en-voorts-blijft-hij-staan: 8
.....|.....\..... .
en-voorts-roept-hij naar~de-rangschikkingen-van JieSseRáAéL,
.....\..... .
en-voorts-zegt-hij aan-hen,

[84] Als uitdrukking te vergelijken met het Nederlands in bv 'een boom van een kerel'.

```
                    ........//.....................<>..................\..............
                    voor-wat? zijn-jullie-aan't-uittrekken om-te-rangschikken
                                                                        .....  . . .
                                                                        [broderij;
   .\\\.........\.......   . .
   niet? )ben)ik de-PeLieJShₑTijn:
      ..........|..\.........................
      en-jullie heerdienaren voor-SháAuWL,
            ....................//..........<>...............................//.......
            kiest-uit[85]~voor-jullie een-manmenselijke en-hij-is-aan't-afdalen
                                                                            ......  !
                                                                            [tot-mij.
.........................||.......................<>.................|.................  .
ware't-dat~hij-aan't-aankunnen-is de-broderij samen-met-mij                          9
                                                [en-voorts-is-hij-aan't-verslaan-mij,
      ....................................//............<>.....  . . . . . . . . . . .
      dan-zijn-wij-voorts-aan't-geschieden voor-jullie tot-heerdienaren;
   ................///.................................|.............................     .
   en-ware't-dat~ik ik't-aan't-aankunnen-ben~hem
                                                [en-voorts-ben-ik-aan't-verslaan-hem,
      ....................................///.....\\.......|....   .
      dan-zijn-jullie-voorts-aan't-geschieden  voor-ons tot-heerdienaren,
            .................<>.............................  !
            en-voorts-zijn-jullie-aan't-heerdienen enwel-ons.
.............\\..|...............   .
en-voorts-zegt de-PeLieJShₑTijn,                                                     10
      . .
      ik:
            ....//....................//.........................<>.........\....  . . . . .
            ik-hoon enwel~het-gerangschikte-van JieSsₑRáAéL een-dag (als)deze;
   ...............\.......   .
   geeft~aan-mij een-manmenselijke,
      ..........................<>............   !
      en-wij-zijn-aan't-broderij-voeren verenigd.[86]
.............///.............|...................   .
en-voorts-hoort SháAuWL en-al-af~JieSsₑRáAéL,                                        11
      .............//..............................<>....  . . . . .
      enwel~de-inbrengen-van de-PeLieJShₑTijn (nl.)deze;
```

[85] In de Hebreeuwse tekst heeft waarschijnlijk een verschrijving plaats gevonden: de derde medeklinker van dit werkwoord (de ChéT) is weggevallen. Alle vertalingen, te beginnen bij de LXX, nemen dit aan. Anders zou er 'uitgezuiverd' vertaald moeten worden.

[86] De sfeer die het verslag van deze strijd c.q. oorlog bij ons oproept, wijkt wel totaal af van de sfeer die moderne oorlogsretoriek en oorlogsvoering oproept. Het gaat echt om 'handgemeen', al worden er lansen en schilden gebruikt. Zo'n strijd 'verenigt' mensen ook nl. als een gemeenschap van strijdenden, vergelijkbaar met de hedendaagse vechtsporten. Daarom past het woord 'broderij' ('in het brood geraken', in elkaar dringen c.q. wringen) als vertaling van het Hebreeuwse MieL'CháMáH (waarin we het Hebreeuwse woord voor 'brood - LèChèM herkennen) zoveel beter dan 'strijd' laat staan 'oorlog'. Dat geldt al helemaal voor deze krachtmeting tussen twee volken, die in een tweekamp wordt beslist - zonder vernietiging van de verliezer, wel tot onderwerping aan heerdienst; maar het begrip 'slavernij' hier gebruiken zou evenzeer een anachronisme zijn.

.....//.....<>. !
en-voorts-zijn-zij-ontsteld en-hebben-zij-ontzag machtig.

~

.....¤.....\\...../.... . .
en-DáWieD een-stichtzoon-van~een-manmenselijke een-AèPheRáTiet (is)deze: 12
.....//.....|..... .
vandaan-van-BéJT LèChèM[87] in-JeHuWDáH,
.....\..... .
en-de-naam-zijner JieShàJ,
.....|.\... . . . . .
en-aan-hem acht stichtzonen;
.....|.....\..... .
en-die-manmenselijke in-de-dagen-van SháAuWL,
.<>.....//..... !
baardoud komt-hij bij-de-menselijken.
.....\\.....|.///.....|... .
en-voorts-gaan-er drie stichtzonen-van~JieShàJ de-grotere, 13
.....|.....<>..... . . . .
zij-gaan laat-aan-achter~SháAuWL ter-broderij;
.....\.....\..... . .
en-de-namen-van[88] de-drie stichtzonen-zijner:
///.....|..... .
die gaan in-de-broderij,
.....\..... . .
(zijn)AêLieJAáBh de-voorste:
.....\\.....|..... .
en-de-andertweede-van-hem AæBhieJNáDáBh,
.....<>..... !
en-de-derde ShàMMáH.
.....<>...\..... . . . . .
en-DáWieD hij(is) de-kleinere; 14
.....| .
en-de-drie grotere,
.....<>.....//..... !
zij-gaan laat-aan-achter SháAuWL.

=

.....//.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-DáWieD (is)gaande en-terugkerende vandaan-van-boven SháAuWL; 13
.....<>.....//.....<>..... !
om-te-weiden enwel~het-voorttrekvee-van de-omvamende-zijner
[in-BéJT~LèChèM.

[87] = Bethlehem, dat betekent: 'huis-van brood'.
[88] Het Hebreeuws kan hier enkelvoud gebruiken: 'de naam-van'.

.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-is-binnen-bereik de-PeLieJShₑTijN zich-schouderend en-'s-avonds; 16
.....<>.....//..... !
en-voorts-plaatst-hij-zich veertig dagen.

~

.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-zegt JieShàJ aan-DáWieD de-stichtzoon-zijner: 17
.....///.....\\.....|...../////.....
neem~dan-toch voor-de-broederverwanten-jouwer een-AéIPháH[89]-van
.....|.... .
[geroosterds (als)dit,
.....//.....<>..... . . . .
en-een-tiental brood (als)dit;
.....//.....<>..... !
en-loop-snel naar-de-neerlatinge voor-de-broederverwanten-jouwer.
▫.....//....///.....|..... .
en-enwel tien scherpstukken-van melkvet (als)deze, 18
.....||..... . . . . .
ben-jij-aan't-doen-komen voor-de-vorst-van~het-kuddetal;
.....\\.....|.....\.....
en-enwel~met-de-broederverwanten-jouwer ben-jij-je-aan't-bemoeien
..... .
[tot-vrede,
.....<>..... !
en-enwel~de-borgstellingen-hunner ben-jij-aan't-meenemen.
...../////.....\\ |.....\..... .
en-SháAuWL en-zij en-al-af~manmenselijke-van JieSsₑRáAéL, 19
.....<>..... . . . . .
(zijn)in-het-diep-van de~eik;
.....<>..... !
broderij-voerend genoot-met~de-PeLieJShₑTieJM.
.....\\...../..... . .
en-voorts-schoudert-zich DáWieD in-de-ochtend: 20
.....///.....|..... .
en-voorts-gooit-hij-van-zich enwel~het-voorttrekvee op~een-waarhouder,
.....\..... .
en-voorts-draagt-hij(alles)hoog-heen en-voorts-gaat-hij,
//.....<>.... . . . . .
zoals hem-gebiedt JieShàJ;
.....|..... .
en-voorts-komt-hij bij-het-cirkelwagentuig,
....
en-bij-het-vermogen:
.....|..... .
dat-uittrekt naar~de-rangschikking,

[89] = (waarschijnlijk) een halve baal.

.....<>..... !
en-zij-beschetteren-zich bij-de-broderij.
...../////.....|..... .
en-voorts-rangschikt-zich JieSseRáAéL en-de-PeLieJSheTieJM, 21
.....<>...../////..... !
een-rangschikking om-te-treffen een-rangschikking.
.....|.....\\...../..... . .
en-voorts-gooit-van-zich DáWieD enwel~de-gereisteukken vandaan-van-op-hem:22
.....|.....\..... .
op~de-hand-van een-waarhouder-van gereistukken,
.....<>..... . . . . .
en-voorts-loopt-hij-snel naar-de-rangschikking;
.....||...../////.....<>..... !
en-voorts-komt-hij en-voorts-wenst-hij aan-de-broederverwanten-zijner vrede.
.....\.....\..... . .
en-hij(is) inbrengende genoot-met-hen: 23
.....\.....\.....|'.....||.....▫
en-kijk-hier de-manmenselijke die-onderscheidt[90] (is)opgaande GåLeJáT
.....\\...../////.....|
[de-PeLieJSheTijn (is)de-naam-zijner vandaan-van-GàT
.....\..... .
[vandaan-van-de-rangschikking-van de-PeLieJSheTieJM,
.....<>.\..... . . . .
en-voorts-brengt-hij-in inbrengen zoals-deze;
.....<>..... !
en-voorts-hoort('t) DáWieD.
.....|.\..... .
en-al-af manmenselijke-van JieSseRáAéL, 24
.....<>..... . . . . .
als-zij-zien enwel~de-manmenselijke;
.....\\.....|..... .
en-voorts-vluchten-zij vandan-van-de-vertegenwendiging-zijner,
.....<>.. !
en-voorts-hebben-zij-onrzag machtig.
.....\.....\..... . .
en-voorts-zegt een-manmenselijke-van JieSseRáAéL: 25
.....|..../////.....|.... .
zien-jullie? de-manmenselijke die-opgaat (nl.)deze,
//...../////.....<> . . . . . .
ja ter-verhoning enwel-van~JieSseRáAéL opgaande;
▫.....\\.....//..
en-voorts-is-aan't-geschieden de-manmenselijke die~aan't-verslaan-is-hem
.....//.....\.....\.... . .
[aan't-rijk-maken-is-hem de-koning met-rijkdom groot:
.....|..... .
en-enwel~de-stichtdochter-zijner is-hij-aan't-geven~aan-hem,

[90] Toevoegen: de rangschikkingen = de slagordes.

.....|.....\..... .
en-enwel het-huis-van de-omvamende-zijner,
...../.....<>..... !
is-hij-aan't-maken tot-een-ontslagene[91] in-JieSSeRáAéL.
.....\..... . .
en-voorts-zegt DáWieD: 26
.....||.....\.....¬.... ,
tot~de-menselijken die-staande-blijven genoot-met-hem te-zeggen
....
wat?~is-gemaakt-aan't-worden:
.....|.///.....|
voor-de-manmenselijke die aan't-verslaan-is
.....\. . .
[enwel~de-PeLieJSheTijn die-daar:
...../.....<>..... . . . .
en-doet-wijken de-hoon vandaan-op JieSSeRáAéL;
\. . .
ja wie?(is):
...../.....|..... .
de-PeLieJSheTijn die-een-voorhuid-heeft (nl.)deze,
\ .
ja honend,
....<>...../..... !
de-rangschikkingen-van gods de-levende.
...../.....|..... .
en-voorts-zegt aan-hem het-genotenvolk, 27
...../.....<>... . . . . .
naar-de-inbreng (nl.)deze te-zeggen;
\..... .
zo is-aan't-gemaakt-worden,
.....<>...../..... !
voor-de-manmenselijke die aan't-verslaan-is-hem.
...../.....|.....\..... .
en-voorts-hoort AêLieJáABh de-broedeverwant-zijner de-grote, 28
.....<>..... . . . . .
volgens-de-inbreng-zijner tot~de-menselijken;
.....|.....\\...../.....\.....
en-voorts-ontgloeit~de-walgneus-van AêLieJáABh op-DáWieD en-voorts-zegt-hij
.....\..... . .
[voor-wat?~dit-dat jij-afdaalt:
.....\\..../.....\...../////.....\\| .
en-op~wie? gooi-jij het-weinige-van het-voorttrekvee (nl.)die
[in-het-inbrengveld,
\\\.....\..... . .
ik ik-volkèn enwel-het-geborrel-van-jou:
.....|....\..... .
en-enwel kwaad-zijnde het-hart-jouwer,

[91] nl. van verplichtingen.

.....//.....//.....<>..... !
ter-toebuiging om-te-zien de-broderij daal-jij-af.
.....\..... .
en-voorts-zegt DáWieD, 29
// <> . . . .
wat? maak-ik nu;
.<>.....//..... !
niet? een-inbreng (nl.)die.
.....///.....|.....\....
en-voorts-singelt-hij-af vandaan-van-terzijde-van-hem naar~een-tegenover 30
.... .
[een-latere,
.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-zegt-hij volgens-de-inbreng (nl.)deze;
.....///.....|.....||.....<>..... !
en-voorts-doen-terugkeren het-genotenvolk een-inbreng als-de-inbreng eerder.
.....|.. .
en-voorts-worden-gehoord de-inbrengen, 31
<>.\..... . . . . .
die inbrengt DáWieD;
.....//.....<>....
en-voorts-worden-ze-voorgelegd aan-de-vertegenwendiging-van~SháAuWL
..... !
[en-voorts-neemt-hij-hem(tot-zich).
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt DáWieD tot~SháAuWL, 32
.....//.....<>..... . . . . .
niet~aan't-vallen-is het-hart-van~een-roodling over-hem;
.....\..... .
de-heerdienaar-jouwer is-aan't-gaan,
.....<>.....//..... !
en-voorts-is-hij-broderij-aan't-voeren
[genoot-met~de-PeLieJSheTijn (nl.)deze.
.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL tot~DáWieD: 33
.///.....|.\\.....|.....\..... .
niet ben-jij't-aan't-aankunnen om-te-gaan naar~de-PeLieJSheTijn (nl.)deze,
.....<>..... . . . . .
om-broderij-te-voeren genoot-met-hem;
.....\..... .
ja~een-bonker (ben)jij,
....//.....//.....<>..... !
en-hij(is) een-manmenselijke-van broderij vandaan-van-zijn-bonktijd.

=

.....///.....|..... .
en-voorts-zegt DáWieD tot~SháAuWL, 34

.....\\.....\\\.....//.....<>....
(als)een-weider geschiedt de-heerdienaar-jouwer voor-de-omvamende-zijner
....
[bij-het-voorttrekvee;
...../// .....|..... .
en(dan)-komt de-stroper(leeuw) en-enwel~de-beer,
...../// .....<>..... !
en-hij-draagt-hoog-heen een-stuk-kleinvee vandaan-van-de-uithaling[92].
....\\\.....//.....<>.....\...
en-uit-trek-ik laat-aan-achter-hem en-ik-sla-hem en-ik-sleep('t)eruit 35
....
[vandaan-van-de-mond-zijner;
.....\..... .
en-voorts-staat-hij-op op-tegen-mij,
.....\\.....|..... .
en-hard-vat-ik(hem) bij-de-oudbaard-zijner,
.....<>..... !
en-ik-versla-hem en-doe-sterven-hem.
\\\.....//.....<>....\..... . . . . .
ook enwel~de-stroper(leeuw) ook~de-beer slaat de-heerdienaar-jouwer; 36
¤.....\\.....<>.....|
en(dus) geschiedt de-PeLieJShₑTijn die-voorhuid-hebbende (nl.)deze
.....\..... .
[zoals-één-enkele vandaan-van-hen,
\..... .
ja hij-hoont,
....<>.....//..... !
de-rangschikkingen-van gods de-levende.

=

SEDER

.....¬ .. ,
en-voorts-zegt DáWieD 37
....
die-JHWH-van-Israël:
.\\....//.....///.....|
die eruit-sleept-mij vandaan-van-de-hand-van de-stroper(leeuw)
.....\..... .
[en-vandaan-van-de-hand-van de-beer,
..\..... .
hij hij-is-eruit-aan't-slepen-mij,
.....//.....<>..... . . . . .
vandaan-van-de-hand-van de-PeLieJShₑTijn (nl.)deze;

=

[92] De groep dieren die uit de stal gehaald worden.

.....\\.....///.....| .
en-voorts-zegt SháAuWL tot~DáWieD ga,
.....<>.....//..... !
en-die-JHWH-van-Israël is-aan't-geschieden genoot-met-jou.
.....\\.....///.....|..... .
en-voorts-bekleedt SháAuWL enwel~DáWieD naar-de-maat-van-hem, 38
.....//.....//.....<>..... . . . . .
en-hij-geeft een-helm-van metaal op~het-eerstdeel-zijner;
.....//.....<>..... !
en-voorts-bekleedt-hij enwel-hem met-een-borstwapen.
.....\.....\.....▫.....//....
en-voorts-gordt-aan DáWieD enwel~het-zwaard-zijner vandaan-van-boven 39
.....//.....\.....¬.\....\..... ,
[zijn-maat en-voorts-verlangt-hij om-te-gaan ja niet~beproeft-hij('t)
.....\\.....<>..... . .
en-voorts-zegt DáWieD tot~SháAuWL:
.//.....//.....//....<>.....\.. \...
niet ben-ik-'t-aan't-aankunnen om-te-gaan hiermee ja niet
.. . .
[beproef-ik('t);
.....//.....<>..... !
en-voorts-doet-wijken-hen DáWieD vandaan-op-hem.
.....\\.....//..... . .
en-voorts-neemt-hij de-stok-zijner in-de-hand-zijner: 40
.....\....\.....\.....|'...
en-voorts-kiest-hij-uit~voor-zich vijf efffen~stenen vandaan-van-de-beek
.....\.....▫.....\.....\\\.....//..
[en-voorts-stelt-hij enwel-hen bij-het-gerei-van de-weiders die(is)~aan-hem
.....<>.....\..... . . . . .
[en-in-de-opleeszak en-de-slinger-zijner in-de-hand-zijner;
.....<>..... !
en-voorts-komt-hij-binnen-bereik naar~de-PeLieJShₑTijn.
.....\\.|..... .
en-voorts-gaat de-PeLieJShₑTijn, 41
..//.....<>..... . . . . .
gaande en-lijfnaderende naar~DáWieD;
.....//.....//.....<>..... !
en-de-manmenselijke die-hoog-heen-draagt het-schild
[(is)voor-de-vertegenwwendiging-zijner.
.....\\\.....//.....//.....<>..
en-voorts-kijkt de-PeLieJShₑTijn en-voorts-ziet-hij enwel~DáWieD 42
....
[en-voorts-veracht-hij-hem;
.....\..... .
ja~hij-geschiedt (als)een-bonker,
.<>.....//..... !
roodachtig genoot-met~mooiheid-van aanzien.
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt de-PeLieJShₑTijn tot~DáWieD, 43

.....\..... .
een-hond? (ben)ik,
....//.....<>..... . . . . . .
ja~jij komt~naar-mij met-stokken;
.....\\\.....//.....<>..... !
en-voorts-kleineert de-PeLieJShₑTijn enwel~DáWieD bij-de-gods-zijner.
.....//.....<>..... . . . . . .
en-voorts-zegt de-PeLieJShₑTijn tot~DáWieD; 44
.\..... .
ga-toch naar-mij,
.....|..... .
en-ik-ben-aan't-geven-toch enwel~het-vlees-jouwer,
.....//.....<>.....//.....
aan-het-gevogelte-van de-helftenhemel en-aan-het-diervee-van
..... !
[het-veld.

=

.....///.....|..... .
en-voorts-zegt DáWieD tot~de-PeLieJShₑTijn, 45
.....|..\..... .
jij(bent) komende naar-mij,
.....<>.....\..... . . . . . .
met-een-zwaard en-met-een-neerlater[93] en-met-een-vonkspies;
....\..... . .
en-ik (ben)komende~naar-jou:
.....|.....\..... .
in-de-naam-van die-JHWH-van-Israël de-omschaarde,
.....//.....//.....<>..... !
de-gods-van de-rangschikkingen-van JieSsₑRáAéL die jij-hoont.
.....\.....|'.....¤.....\\.....
de-dag van-vandaag is-aan't-versluiten-jou die-JHWH-van-Israël 46
.....//..... . .
[in-de-hand-mijner en-voorts-ben-ik-aan't-verslaan-jou:
.....///.....|
en-voorts-ben-ik-aan't-doen-wijken enwel~het-eerstdeel-jouwer
..... .
[vandaan-van-op-jou,
.....\\.....|.....\.....///.....
en-voorts-ben-ik-aan't-geven een-lijk-van de-neerlatinge-van
.....|.....\..... .
[de-PeLieJShₑTieJM de-dag van-vandaag,
.....//.....<>.....
aan-het-gevogelte-van de-helftenhemel
.....\..... . . . . .
[en-aan-het-wildleven-van het-land;

[93] = een werpspeer.

.....|..... .
en-voorts-zijn-aan't-volkènnen al-af~het-land,
//....//.....<>..... !
ja er-is een-gods voor-JieSseRáAéL.
.....|.....\..... .
en-voorts-volkènnen[94] al-af~de-afstemming[95] (nl.)deze, 47
.....//.....//.....<>.....\.....
ja~niet met-een-zwaard en-een-neerlater is-aan't-bevrijden
....
[die-JHWH-van-Israël;[96]
///.....|..... .
ja aan-die-JHWH-van-Israël (is)de-broderij,
.....//.....<>..... !
en-voorts-is-hij-aan't-geven enwel-jullie in-de-hand-onzer.
.....|....\..... .
en-het-geschiedt ja~opstaat de-PeLieJSheTijn, 48
.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-gaat-hij en-voorts-lijfnadert-hij om-te-treffen DáWieD;
.....\..... .
en-voorts-beijlt-zich DáWieD,
.....//.....<>.....//..... !
en-voorts-loopt-hij-snel naar-de-rangschikking om-te-treffen
[de-PeLieSheTijn.
.....▫.....\\...../..... . .
en-voorts-zendt DáWieD enwel~de-hand-zijner naar~het-gerei: 49
.....\\.....//.....\\..|..... .
en-voorts-neemt-hij vandaan-van-daar een-steen en-voorts-slingert-hij(die),
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-slaat-hij de-PeLieSheTijn aan~het-voorhoofd;
.....///.....\\...|..... .
en-voorts-plonst de-steen in-het-voorhoofd-zijner,
.....//.....<>.... !
en-voorts-valt-hij op~de-vertegwnendiging-zijner landwaarts.
.....\\.....|
en-voorts-maakt-hij-zich-hard vandaan-van(vanwege)-de-PeLieJSheTijn 50
.....\..... .
[met-een-slinger en-met-een-steen,
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-verslaat-hij enwel~de-PeLieSheTijn
[en-voorts-doet-hij-sterven-hem;
.....<>.....//..... !
en-een-zwaard (is)geenszins in-de-hand-van~DáWieD.

---

[94] Het Hebreeuws gebruikt hier een meervoud, waaar het Nederlands een enkelvoud vereist. Maar in de spreektaal kun je dit vaak horen: "Een groep mensen waren aan het wandelen".
[95] In de zin van 'afgestemden'; vgl 'vergadering'.
[96] Een uitspraak, niet in een veilige theoretische, c.q. theologische situatie uitgesproken, maar midden in het verhaal over een gevecht op leven en dood, dat 'messiaans' is, d.w.z. past bij de zalving die David ontvangen had; een uitspraak die de naam JHWH heiligt. David accepteert hier zijn menselijkerwijs onontkoombare ondergang en belijdt zijn (eventuele) bevrijding als een opstanding uit de dood.

.....\..¤.....\\...../..
en-voorts-loopt-snel DáWieD en-voorts-blijft-hij-staan bij~de-PeLieJSeTijn 51
.....\.....¤.....<>
[en-voorts-neemt-hij enwel~het-zwaard-zijner en-voorts-ontdoet-hij-dat
.....|..... .
[vandaan-van-de-naakt-houder-daarvan en-voorts-doet-hij-sterven-hem,
.....<>..... . . . . .
en-voorts-scheidt-hij-af~bij-hem enwel~het-eerstdeel-zijner;
.....\\\...../.....//.....<>.....
en-voorts-zien de-PeLieJSheTieJM ja~een-gestorvene (is) de-heerbaas-hunner
..... !
[en-voorts-vluchten-zij.
.....\.....¤.....\\...../...
en-voorts-staan-op de-menselijken-van JieSseRáAéL en-JeHuWDáH 52
....
[en-voorts-schetteren-zij:
.....|..... .
en-voorts-achtervolgen-zij enwel~de-PeLieJSheTieJM,
.....\..... .
tot-dat~je-komt in-de-vallei,
.....<>.....\..... . . . . .
en-tot de-poorten-van NgèQeRóWN;
.....//.....///.....|.....\.....
en-voorts-vallen-er aangepakten-van de-PeLieJSheTieJM op-de-neemweg-van
..... .
[ShàNgæRieJM,
.....<>..... !
en-tot~GàT en-tot~NgèQeRóWN.
.....\\.....|.....\..... .
en-voorts-keren-terug de-stichtkinderen-van JieSseRáAéL, 53
.....<>.....\..... . . . . .
vandaan-van-het-verzengend-gaan laat-aan-achter de-PeLieJSheTieJM;
.....<>..... !
en-voorts-plunderen-zij enwel~de-neerlatingsplaatsen-hunner.
.....///.....|.....\..... .
en-voorts-neemt DáWieD enwel~het-eerstdeel-van de-PeLieJSheTijn, 54
.....<>..... . . . . .
en-voorts-doet-hij-komen-het te-JeRuWSháLáieM;
.....<>.....//..... !
en-enwel~het-gerei-zijner stelt-hij in-de-tent-zijner.

=

.....\\...../..... . .
en-als-ziet SháAuWL enwel~DáWieD: 55
.....|.....\..... .
uittrekkend om-te-treffen de-PeLieJSheTijn,
. .
zegt-hij:

.....|.....\..... .
tot~AàBheNéR de-vorst-van de-scharen,
...../.....<>..... . . . . .
een-stichtkind~van-wie?~(is)deze die-bonker AàBheNéR;
.....\..... .
en-voorts-zegt AàBheNéR,
...../.....<>..... !
levend(is)~de-lichaamziel-jouwer oh-koning ware't-dat~ik('t)volkèn.
.....<>.... . . . . .
en-voorts-zegt de-koning; 56
..\..... .
wens(te-weten) jij,
.....<>..... !
een-stichtkind-van~wie?~(is)deze die-nietweter[97].

=

.....\..... . .
en-als-terugkeert DáWieD: 57
.....|..... .
vandaan-van-het-verslaan enwel~van-de-PeLieJSheTijn,
.....\\\.....|..... .
en-voorts-neemt enwel-hem AàBheNéR,
.....<>.....<>.....
en-doet-komen-hem voor-de-vertegenwendiging-van
... .
[SháAuWL;
...../.....<>..... !
en-het-eerstdeel-van de-PeLieJSheTijn (is)in-dehand-zijner.
...../////.....|.... .
en-voorts-zegt tot-hem SháAuWL, 58
...../.....<>.. . . . . .
een-stichtkind-van~wie? (ben)jij oh-bonker;
.....\..... .
en-voorts-zegt DáWieJD,
...../.....<>...../..... !
een-stichtkind-van~de-heerdienaar-jouwer JieSháJ een-BéJT LèChèMiet.
....
en-voorts-geschiedt-het: **18**.1
.....|.....\..... .
als-hij-al-af-maakt om-in-te-brengen tot~SháAuWL,
.....\\.....|..... .
en-de-lichaamziel-van JeHóWNáTáN,

[97] Dit Hebreeuwse woord is afgeleid van een weinig voorkomend werkwoord, dat het beste met 'niet-weten' kan worden vertaald. De vrouwelijke vorm van dit substantief komt vaker voor en wordt vaak met 'maagd' vertaald, maar daarvoor kent het Hebreeuws een ander woord; daarom vertalen we het met 'niet-weetster', een meisjes of een jongen die nog 'van niets weten', wij zouden zeggen: 'nog groen zijn'. Er zijn onderzoekers die menen dat ook het bekende woord NgóWLáM, dat we hier met 'wereldtijd' vertalen, van deze woordstam is afgeleid en dus zoiets betekent als 'ongewétenheid (ongewetentijd?)'. Maar hier gaan we (vooralsnog) uit van homoniemen.

.....<>.....\..... . . . . .
verknoopt-zich met-de-lichaamziel-van DáWieD;
...../////.....<>..... !
en-voorts-bemint-hem JeHóWNáTáN als-de-lichaamziel-zijner.[98]
...../////.....<>.....\.... . . . . .
en-voorts-neemt-aan-hem SháAuWL op-de-dag (nl.)die; 2
.....\..... .
en-niet geeft-hij-het-hem,
.....<>...../////..... !
om-terug-te-keren naar-het-huis-van de-omvamende-zijner.
.....\\\...../////.....<>..... . . . . .
en-voorts-scheidt-af[99] JeHóWNáTáN en-DáWieD een-zuivergang;[100] 3
...../////.....<>..... !
daar-hij-bemint enwel-hem als-de-lichaamziel-zijner.
.....\..... . .
en-voorts-schilt-van-zich-af JeHóWNáTáN: 4
.....|.\..... .
enwel~het-overkleed dat(is) op-hem,
.....<>..... . . . . .
en-voorts-geeft-hij-het aan-DáWieD;
.....|'...../////.....
en-de-maatstukken-zijner en-tot~het-zwaard-zijner(toe)
.....<>..... !
[en-tot-de-boog-zijner(toe) en-tot~de-gordel-zijner(toe).
.....\\...../.....¤.....\\...../////.....|
en-voorts-trekt-uit DáWieD in-al-af waarheen aan't-zenden-is-hem SháAuWL 5
..... .
[een-onderwezene-aan't-zijn-is-hij,
.....\..... .
en-voorts-stelt-hem SháAuWL,

---

[98] Hier begint misschien wel het mooiste liefdesverhaal uit de bijbel, de liefde tussen Jonathan en David. 'Beminnen' vertalen we hier en kunnen we niet anders dan ook horen / lezen / vertalen, dat zij elkaars lichaamziel beminnen. Zielen zijn llichamen en lichamen zijn zielen, het is geen liefde op gepaste lichamelijke afstand, maar liefde zonder lichamelijke afstand. Dat we midden in deze teksten over de 'geschiedenis' zo'n uitgesponnen en nog altijd ontroerend liefdes verhaal tegenkomen tussen twee mannen, is hoogst opmerkelijk. Dat het zo'n centale plaats heeft gekergen (en dus niet in de marge wordt verteld) is al even opmerkelijk. En dat alles verraadt de hand van de profeten. De in de uitlegtraditie meer dan eens opgeworpen vraag of hier sprake is van homofilie, is volstrekt misplaatst, omdat met die term, homofilie heel onze latere christelijke weerzinwekkende discussies worden ingebracht. David en Jonathan omhelsden elkaar en zoenden elkaar zoals alle minnenden doen: het was liefde - minne - tussen mannen: mannenliefde dus. Wie een smet op deze twee werpt, verdient een stevige correctie, net zoals wie smet werpt op huidige mannenliefde of vrouwenliefde, zo'n zelfde correctie verdient, omdat zo iemand op de liefde zelf een smet werpt.
Zie I Sam.20:8..

[99] Het Hebreeuws heeft het werkwoord hier in het enkelvoud, waar het Nederlands een meervoud vergt; daardoor is in de Hebreeuwse tekst Jonatan ook het onderwerp van het tweede zinsdeel.

[100] Hier wordt meestal vertaald: sluiten een verbond, maar de beide Hebreeuwsae woorden vertellen niet over een of andere met een handdruk of een omhelzingh of anders bevestigde AFSPRAAK, maar over een begonnen liefdesgeschiedenis, waarmee zij iets zuiver(end)s afscheiden temidden van alles wat mensen in de sociaal politieke verwikkelingen afscheiden. Zo wordt er in deze hoofdstukken ook over verteld; telkens wordt ook deze zuivergang vevolgd.

<>.....\..... . . . .
over de-menselijken-van de-broderij;
.....|.....\..... .
en-voorts-doet-hij-het-goed in-de-welogen-van al-af~het-genotenvolk,
.....|'.....<>.....//..... !
en-ook in-de-welogen-van de-heerdienaren-van SháAuWL.

~

.....\..... . .
en-voorts-geschiedt-het als-zij-komen: 6
...../////.....|.....\..... .
als-terugkeert DáWieD vandaan-van-het-verslaan-van
[enwel~de-PeLieJShₑTijn,
.....\\...../.....
en-voorts-trekken-uit-dan de-vrouwmenselijken
...../////.....|.....\..... .
[vandaan-van-al-af~steden-van JieSsₑRáAéL voor-gezang en-dans,
.....<>.....\..... . . . . .
om-te-treffen SháAuWL de-koning;
...../////.....<>..... !
met-pauken en-met-vreugde en-met-driesnarigen[101].
...../////...../////.....<>..... . . . . .
en-voorts-buigen-zich-toe-dan de-vrouwmenselijken lachende 7
[en-voorts-zeggen-zij-!;
...///.....|..... .
neerslaat SháAuWL bij-het-kuddetal[102]-zijner,
.....<>..... !
en-DáWieD bij-het-veeltal[103]-zijner.
.....\\...../.. . .
en-voorts-ontgloeit-het aan-SháAuWL machtig: 8
...../////.....|.....\..... .
en-voorts-is-kwaad in-de-welogen-zijner de-inbreng (nl.)deze,
....
en-voorts-zegt-hij:
..../////.....| .
zij-geven aan-DáWieD veeltallen,
...../////..<>..... . . . . .
en-aan-mij geven-zij kuddetallen;

[101] Een type harp; het woord komt alleen hier maar voor.
[102] Meestal gelijkgesteld met het aantal duizend, maar het gaat hier zoals altijd bij dit soort woorden niet om rekengetallen, maar om vertelgetallen; het woord is direct verwant met het woord voor 'kudde' en dat horen we weer in het zelfstandig naamwoord AáLèPh, dat 'kuddedier' betekent en de naam is van de eerste letter van zowel het Hebreeuwse (Semitische) als het Griekse (Indogermaanse) 'alfabet' een samentrekking van twee Hebreeuwse woorden: AláLèPh en BéJT (= huis). De Masoreten schrijven in de kantlijn, dat hier een meervoud gelezen moet worden, kuddetallen.
[103] Dit woord wordt meestal gelijkgesteld met het aantal tienduizend, maar ook hier geldt wat in de vorige voetnoot staat. Het woord '(tien)duizend' klinkt wel als het getal 10.000, maar deze cijfervorm kende men toen niet. Het gaat hier dus om veeltallen aan kuddetallen.

```
    ...../////////////<>..../////.....    !
    en-nog (is)voor-hem dus het-koningschap.
...................//........<>.........\.................  . . . . .
en-voorts-geschiedt SháAuWL bewelogend enwel~DáWieD;                    9
    ......................//......<>....    !
    vandaan-van-de-dag (nl.)die en-verder-heen.

=

...................\.......................  . .
en-voorts-geschiedt-het de-andere-morgen:                               10
        ........................\.......................|.\\.......////................|
        en-voorts-zet-zich-door de-beluchting-van gods kwaad naar~SháAuWL
                                  ......................\...............................   .
                                  [en-voorts-profeteert-hij in-het-midden-van~het-huis,
                ..........//...//.............................<>...........\...   . . . . .
                en-DáWieD snarenspelend met de-hand-zijner als-dag bij-dag;
    ...........<>...................................  !
    en-een-neerlater[104](is) in-de-hand-van~SháAuWL.
..............///...........|.............   .
en-voorts-smijt SháAuWL enwel~de-neerlater,                             11
        ................//...........<>...........  . . . . . .
        ik-ben-aan't-slaan op-DáWieD en-op-de-wand;
    ......................//.......//.............................................<>....
    en-voorts-singelt-weg DáWieD vandaan-van-de-vertegenwendiging-zijner
                                                        .......................  !
                                                        [een-dubbele-(voet)stamp.[105]
.......................//.......<>.......................................\.............
en-voorts-heeft-ontzag SháAuWL vandaan-van-voor-de-vertegenwendiging-van 12
                                                                          .. . . . . .
                                                                          [DáWieD;
    ..........///........................|.............   .
    ja~geschiedt die-JHWH-van-Israël genoot-met-hem,
        ......................//.............<>.....  !
        en-vandaan-van-genoot-met SháAuWL wijkt-hij.
....................///...................|.............................   .
en-voorts-doet-wijken-hem SháAuWL vandaan-van-genoot-met-hem,           13
        .............//..................<>.....................  . . . . . . . .
        en-voorts-stelt-hij-hem voor-zich een-vorst-van~een-kuddetal;
    .......................//.....................<>.......................//.............
    en-voorts-trekt-hij-uit en-voorts-komt-hij-in voor-de-vertegenwendiging-van
                                                                    ........   !
                                                                    [het-genotenvolk.

~
```

SEDER

[104] = een werpspeer.
[105] Zie: I Sam 16:14 en 19:9 en 10.

```
                  .................//........//.................................<>........... . . . . . . . .
en-voorts-geschiedt DáWieD voor-al-af~de-neemwegen-zijner                                                  14
                                                                                   [een-onderwezene;
   ............<>................................  !
   en-die-JHWH-van-Israël (is)genoot-met-hem.
..............\......    .
en-voorts-ziet SháAuWL,                                                                                    15
       ......<>...............\........ . . . . . . . .
       dat~hij een-onderwezene(is) machtig;
   ..................<>.......................................................    !
   en-voorts-verklampt-hij-zich
                              [vandaan-van(vanwege)-de-vertegenwendiging-zijner.
.........................|............   .
en-al-af~JieSseRáAéL en-JeHuWDáH,                                                                          16
       ....<>............ . . . . .
       bemint enwel~DáWieD;
   ....//.....//...............<>.........................................   !
   ja~hij (is)uittrekkend en-inkomend voor-de-vertegenwendiging-hunner.

~

.............\\............/...........    . .
en-voorts-zegt SháAuWL tot~DáWieD,                                                                         17
       .........¤.......................\\..........///.............|.............|
       kijk-hier de-stichtdochter-mijner de-grotere MéRàBh enwel-haar
                                   ................................\.......   . .
                                   [ben-ik-aan't-geven~aan-jou tot-vrouwmenselijke:
              ///....................\................................    .
              dus geschied~voor-mij tot-een-stichtzoon-van~vermogen,
                     .................<>...................\.............   . . . . . . . . . . .
                     en-voer-broderij (nl.)de-broderijen-van die-JHWH-van-Israël;
   ..........\..    . .
   en-SháAuWL zegt:
       ......................///.....................|...    .
       niet~is-aan't-geschieden de-hand-mijner op-hem,
              ..............................<>.....................................   !
              en-aan't-geschieden~op-hem (is)de-hand-van~de-PeLieJSheTieJM.

=

..............\\......../...........    . .
en-voorts-zegt DáWieD tot~SháAuWL,                                                                         18
       ///..........|......\.........................    .
       wie? (ben)ik en-wiens? (is)het-leven-van-mij,
              ........//...........................<>...............   . . . . .
              de-familie-van de-omvamende-mijner in-JieSseRáAéL;
   ..........................//...........<>...................  !
   ja~ben-ik-aan't-geschieden (als)bruidsman voor-de-koning.
```

....
en-voorts-geschiedt-het: 19
.....//.....//.....//.....<>...
in-het-tij-van het-geven-van enwel~MéRàBh de-stichtdochter-van~SháAuWL
....
[aan-DáWieD;
....\\\.....//.....//.....<>..... !
en-zij wordt-gegeven aan-NgàDeRieJAéL de-MeChoLáTiet tot-vrouwmenselijke.
.....//.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-bemint MieJKháL de-stichtdochter-van~SháAuWL enwel~DáWieD; 20
.....\..... .
en-voorts-leggen-zij('t)-voor aan-SháAuWL,
.....//.....<>..... !
en-voorts-is-rechtuit de-inbreng in-de-welogen-zijner.
.....\\.....|.....///.....|..... .
en-voorts-zegt SháAuWL ik-ben-aan't-geven-haar aan-hem tot-een-val, 21
.....<>..... . . . . .
en-aan't-geschieden-is~op-hem de-hand-van~de-PeLieJSheTieJM;
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt SháAuWL tot~DáWieD,
.....//.....//.....<>..... !
met-de-andertweede ben-jij-bruidsman-aan't-worden bij-mij vandaag.
.....\\...../..... . .
en-voorts-gebiedt SháAuWL de-heerdienaren-zijner: 22
.....\\.....///.....|..... .
brengt-in tot~DáWieD heimelijk om-te-zeggen,
.....\\...\\\.....|... .
kijk-hier welgevallen-heeft in-jou de-koning,
.....<>..... . . . .
en-al-af~de-heerdienaren-zijner beminnen-jou;
....<>.....//..... !
en-nu maak-jezelf-tot-bruidsman bij-hem.
.....||.....///.....|.....\..... .
en-voorts-brengen-in de-heerdienaren-van SháAuWL in-de-oren-van DáWieD, 23
.....<>..... . . . . .
enwel~de-inbrengen (nl.)deze;
.....\..... . .
en-voorts-zegt DáWieD:
.....///.....|.....\..... .
is-het-rapklein? in-de-welogen-jelieder jezelf-bruidsman-maken
[bij-de-koning,
...<>.....//..... !
en-ik(ben) een-manmenselijke~dervend en-rapklein-zijnde.
...../.....//.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-leggen-voor de-heerdienaren-van SháAuWL aan-hem om-te-zeggen; 24
.....//.....<>.....//.... !
naar~de-inbrengen (nl.)deze brengt-in DáWieD.

~

.....\\...../.....\..... ..
en-voorts-zegt SháAuWL zo~zijn-jullie-aan't-zeggen aan-DáWieD: 25
.....///.....\\....|..... .
geenszins~is-er-welgevallen voor-de-koning aan-een-betaling[106],
. .
ja:
.....|..\..... .
aan-honderd voorhuiden-van PeLieJSheTieJM,
.....<>...../// . . . . . .
om-wraak-te-nemen op-de-vijanden-van de-koning;
.....\..... .
en-SháAuWL berekent,
...../.....<>..... !
om-te-doen-vallen enwel~DáWieD door-de-hand-van de-PeLieJSheTieJM.
.....\\...../.....|..... .
en-voorts-leggen-voor de-heerdienaren-zijner aan-DáVieD 26
[enwel~de-inbrengen (nl.)deze,
...../.....|.....\..... .
en-voorts-is-rechtuit de-inbreng in-de-welogen-van DáWieD,
.....<>..... . . . . .
om-zich-tot-bruidsman-te-maken bij-de-koning;
...../...../.....<>..... !
en-niet zijn-vol de-dagen.
.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-staat-op DáWieD en-voorts-gaat hij en-de-menselijken-zijner: 27
.....\.....¬. .
en-voorts-verslaat-hij[107] bij-de-PeLieSheTieJM twee-honderd,
...../.....|..... .
en-voorts-doet-komen DáWieD enwel~de-voorhuiden-hunner,
.....\..... .
en-voorts-maken-zij-vol-hen voor-de-koning,
.....<>..... . . . . .
om-zich-bruidsman-te-maken voor-de-koning;
...../...../...../.....<>....
en-voorts-geeft~aan-hem SháAuWL enwel~MieKhàL de-stichtdochter-zijner
..... !
[tot-vrouwmenselijke.[108]

=

.....///.....|..... .
en-voorts-ziet SháAuWL en-voorts-volkènt-hij, 28
// <> . . . . . .
ja die-JHWH-van-Israël (is)genoot-met~DáWieD;

[106] = hier bruidsschat.
[107] Hier BEHOEFT niet begrepen te worden 'dood-geslagen'; David kan hen onder dwang besneden hebben.
[108] Zie: II Sam.3:14.

```
            ............//.................................<>.......   !
            en-MieJKhàL de-stichtdochter-van~SháAuWL bemint-hem.
.....................\.....   . .
en-voorts-voegt-toe SháAuWL:                                                    29
                  ..........//............
                  om-ontzag-te-hebben
                           ..........................................//..................<>.  . . . . . . . .
                           [vandaan-van(vanwege)-de-vertegenwendiging-van DáWieD nogmalig;
                  ...................//.........//.........//.......................<>...........   !
                  en-voorts-geschiedt SháAuWL (als)vijand enwel~van-DáWieD
                                                                          [al-af~de-dagen.

=

.......................<>.......\.......................... . . . . . .
en-voorts-trekken-uit de-vorsten-van de-PeLieJShₑTieJM;                         30
            ...................\...............................\..............................   . . . . .
            en-voorts-geschiedt-het vandaan-van-de-maattijd-van het-uittrekken-va-hen:
                  .............///................|...................................|
                  een-onderwezene-is DáWieD vandaan-van(anders-dan)-al-af
                                                        .......\....................     .
                                                        [de-heerdienaren-van SháAuWL,
                           ................//...................<>.....   !
                           en-voorts-is-kostbaar de-naam-zijner machtig.

=

.....................\.....   . .
en-voorts-brengt-in SháAuWL:                                                    19.1
                  .............///.......................|.....................................   .
                  tot~JóWNáTáN de-stichtzoon-zijner en-tot~al-af~de-heerdienaren-zijner,
                           ................<>.............. . . . . .
                           om-te-doen-sterven enwel~DáWieD;
            ....................|........................   .
            en-JeHóWNáTáN de-stichtzoon-van~SháAuWL,
                  ........//...................<>...   !
                  heeft-welgevallen in-DáWieD machtig.[109]
```

[109] Hier begint de indrukwekkende vertelling over de tragiek van het koninghschap van Saul, de liefde tussen Jonathan en David en de trouwe aanhankelijkheid van David aan Saul. De hisrtorische context is de slepende strijd om de macht in dit gebied tussen de zich settelende Hebreeuwse stammen en de vanaf zee binnengedrongen Filistijnen. Die strijd wordt op den duur gewonnen door de Hebreeuwse stammmengemeenschap. Maar in het hart van die geschiedenis plaatst de verteller het profetische geding om de ***messianiteit*** van het koningschap in Israël. Die messianiteit houdt volgens de profeten voor Israël's koningen in een *constitutionele onderschikking aan de Torah* en voor het volk, de dienaren, de priesters etc. een onvoorwaardelijke trouw NIET aan de koning als koining, maar aan de koning als GEZALFDE. Centraal staat in de zo geordende verhoudingen de LIEFDE. Saul als persoon wordt niet verworpen, maar zijn koningschap en niet daarom dat hij faalt, maar omdat hij zijn messianiteit niet aanvaardt, c.q. niet aanvaarden kan. Juist in zijn falen onthult hij die messianiteit en hij is en blijft precies zo geheel Israël vertegenwoordigen. David faalt niet minder, maar aanvaardt zijn messianiteit met alle consequenties van dien en zal daarom in deze profetsiche visie het model van messiaans koningschap worden.

```
                  ///                  |         \       .
en-voorts-legt-voor JeHóWNáTáN aan-DáWieD te-zeggen,                    2
        ..//              //                    <>                        .  . . . .
        zoekend(is) SháAuWL de-omvamende-mijner om-te-doen-sterven-jou;
    ......|                  \            .
    welnu houd-je-waar~dan-toch in-de-ochtend,
                        //                              <>                  !
        en-voorts-ben-jij-aan't-verstillen in-de-versteekplek
                                        [en-voorts-ben-jij-je-aan't-verschuilen.
.....|//                                        \                        .
en-ik ik-ben-aan't-uittrekken en-voorts-ben-ik-aan't-staande-blijven    3
                                        .                                  . .
                                        [aan-de-hand-van~de-omvamende-mijner:
        ...........|.\.............  .
        in-het-veld als jij(bent) daar,
                ....||...............//...............<>.                  . . . . . .
                en-ik ik-ben-aan't-inbrengen bij-jou tot~de-omvamende-mijner;
    ............................//..<>.                              //.............  !
    en-voorts-ben-ik-aan't-zien wat en-voorts-ben-ik't-aan't-voorleggen aan-jou.

=

                    \\            ///            |   .
en-voorts-brengt-in JeHóWNáTáN bij-DáWieD goeds,                        4
        ..........<>                  . . . . . .
        tot~SháAuWL de-omvamende-zijner;
    .............\.........¤.............................\\.............//....
    en-voorts-zegt-hij tot-hem niet~is-aan't-verwaarden de-koning
                                        .                        \.............  . .
                                        [bij-de-heerdienaar-zijner bij-DáWieD:
        \..///                  |.....  .
        ja niet verwaardt-hij voor-jou,
                ....//                <>                        //..  !
                en-ja de-maaksels-zijner (zijn)goed~voor-jou machtig.
                    ¤                            \\                        /....
en-voorts-stelt-hij enwel~de-lichaamziel-zijner in-de-handzool-zijner    5
                                        .                            \                            .  .
                                        [en-voorts-slaat-hij enwel~de-PeLieJShₑTijn:
        ...............\\            /                        ///      \\                .
        en-voorts-maakt die-JHWH-van-Israël een-bevrijding groot
                                                                [voor-al-af~JieSSₑRáAéL,
                ....<>                .  . . . . . . . . .
                jij-ziet('t) en-voorts-verheug-jij-je;
    ...........///                            |         \                            .
    en-voor-wat?ben-jij-aan't-verwaarden met-de-roodsstorting-van een-straffeloze,
        ...                //                <>        !
        om-te-doen-sterven enwel~DáWieD gratisweg.
.............//       <>            \                .  . . . .
en-voorts-hoort SháAuWL op-de-stem-van JeHóWNáTáN;                       6
```

.....\..... .
en-voorts-bezevent-zich SháAuWL,
.....<>..... !
levend(is)~die-JHWH-van-Israël ware~hij-een-gestorvene-aan't-worden.
.....///.....|..... .
en-voorts-roept JeHóWNáTáN om-DáWieD, 7
.....\\..... .
en-voorts-legt-voor~aan-hem JeHóWNáTáN,
....//.....<>..... . . . . .
enwel al-af~de-inbrengen (nl.)deze;
.....\\.....///.....|..... .
en-voorts-doet-komen JeHóWNáTáN enwel~DáWieD tot~SháAuWL,
.....//.....<>.....//.....
en-voorts-geschiedt-hij voor-de-vertegenwendiging-zijner zoals-gisteren
.... !
[en-eergisteren.

=

.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-wordt-er-toegevoegd broderij om-te-geschieden; 8
.....\\...../.....//..... . .
en-voorts-trekt-uit DáWieD en-voorts-voert-hij-broderij bij-de-PeLieJShₑTieJM:
.....///.....|.....\.... .
en-voorts-slaat-hij bij-hen een-slag groot,
.....<>..... !
en-voorts-vluchten-zij vandaan-van-de-vertegenwendiging-zijner.
.....▫.....\\.....///.....|..... .
en-voorts-geschiedt de-beluchting-van die-JHWH-van-Israël kwaad[110] 9
[naar~SháAuWL,
.....|.....\... .
en-hij(is) in-het-huis-zijner zittend,
.....<>..... . . . . .
en-de-neerlater-zijner in-de-hand-zijner;
.....<>....//..... !
en-DáWieD snaren-spelend met-de-hand.
.....\\...../.....///.....|.....\..... .
en-voorts-zoekt SháAuWL om-te-slaan met-de-neerlater op-DáWieD 10
[en-op-de-wand,
.....|.....\..... .
en-voorts-verspert-hij vandaan-van-de-vertegenwendiging-van SháAuWL,

[110] Zo'n zin kunnen we niet anders opvatten, dan door te bedenken, dat in heel deze profetische gedachtengang ('theologie', zo men wil) de verantwoordelijkheid van die-JHWH-van-Israël uitganhgspunt is. Hij is erop aan te spreken en de profeten spreken hem er daarom ook op aan! Als JHWH NIET voorkomt c.q. tegengaat dat er een kwade beluchting over Saul komt, dan 'doet' hij het dus. De enige manier die JHWH heeft en wil hebben om te sturen is via de Torah danwel via de verkondiging daarvan, zoals Jonathan deed - en dat 'hoort' Saul niet. Maar tegelijk bereikt de verteller hiermee, dat Saul de macht over zichzelf kwijt is - bijna ter verontschuldiging. Klinkt hier al niet wat Jezus later zeggen zal: "Is jouw oog boos OMDAT ik goed ben?"

```
                ...............//....................<>...........  . . . . . .
                en-voorts-slaat-hij enwel~de-neerlater in-de-wand;
    .........//.........//....................<>................//.........  !
    en-DáWieD hij-vlucht en-voorts-ontkomt-hij in-de-nacht (nl.)die.

~

..................|......\\....../.......................///...............|..........  .
en-voorts-zendt ShàAuWL werkboden naar~het-huis-van DáWieD                    11
                                                          [om-waar-te-houden-hem,
        ..............................<>......  . . . . . . . .
        en-om-te-doen-sterven-hem in-de-ochtend;
    ....................\...........   . .
    en-voorts-legt-voor aan-DáWied:
        .......///...............................|....  .
        MieJKhàL de-vrouwmenselijke-zijner te-zeggen,
                ..........\\.................|.............///.....
                ware't-geenszins-ben-jij doende-ontkomen
                                                ..................................|...    .
                                                [enwel~de-lichaamziel-jouwer vannacht,
                        .<>............//........    !
                        morgen ben-jij een-gestorvene.
..................\\\................//..............<>.........\...  . . . . . . . .
en-voorts-doet-afdalen MieJKhàL enwel~DáWieD tot-bij het-venster;              12
    ..............//...............................<>.................   !
    en-voorts-gaat-hij en-voorts-schiet-hij-heen en-voorts-ontkomt-hij.
...............\\.............../................   . .
en-voorts-neemt MieJKHàL enwel~het-schimgodsbeeld:                             13
        .............\\.....|............   .
        en-voorts-stelt-zij(die) op-het-rek(bed),
                ..........|........\
                en-enwel een-hoes-van geiten(haar),
                        .<>.....................................  . . . . . .
                        stelt-zij vandaan-van-de-eerstdeelplek-zijner;
    .............<>.....................    !
    en-voorts-hult-zij('t) in-een-kostuum.

=

..............//.........//....<>...................\...............  . . . . .
en-voorts-zendt ShàAuWL werkboden om-te-nemen enwel~DáWieD;                   14
    .............<>.......//..........   !
    en-voorts-zegt-zij uitgeput (is)hij.

~

.............///.............|............   .
en-voorts-zendt ShàAuWL enwel~de-werkboden,                                    15
```

.....//.....<>..... . . . . .
om-te-zien enwel~DáWieD om-te-zeggen;
.....\\.....\\\.....//.....<>..... !
doet-opgaan enwel-hem op-het-rek(bed) naar-mij om-te-doen-sterven-hem.
.....\\.....|.... .
en-voorts-komen de-werkboden, 16
.....//.....<>..... . . . . .
en-kijk-hier het-schimgodsbeeld (is)op~het-rek(bed);
.....//.....<>..... !
en-een-hoes-van de-geiten vandaan-van-de-eerstdeelplek-zijner.
.....\\.....//..... . .
en-voorts-zegt ShàAuWL tot~MieJKhàL: 17
.....///..\\....|..... .
voor-wat? als-zo bedrieg-jij-mij,
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-zend-jij-heen enwel~de-vijand-van-mij
[en-voorts-ontkomt-hij;
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt MieJkhàL tot~ShàAuWL,
.....//.....//.....<>.....//..... !
hij~hij-zegt tot-mij zend-heen-mij voor-wat?
[ben-ik-aan't-doen-sterven-jou.[111]
.....\\.....//..... . .
en-DáWieD hij-schiet-heen en-voorts-ontkomt-hij: 18
.....///.....| .
en-voorts-komt-hij naar~SheMuWAéL RáMáH-waarts,
..... .
en-voorts-legt-hij-voor~aan-hem,
.....//.....<>..... . . . . .
enwel~al-af~wat maakt~aan-hem ShàAuWL;
.....///.....|..... .
en-voorts-gaat-hij hij en-SheMuWAéL,
.....<>..... !
en-voorts-zitten-zij in-NáWeJoT.
.....//.....<>... . . . . .
en-voorts-wordt-voorgelegd aan-ShàAuWL te-zeggen; 19
.....\..... .
kijk-hier DáWieD,
.....<>..... !
in-NáWeJoT in-RáMáH.
.....\\.....\.....¬.....\..... ,
en-voorts-zendt ShàAuWL werkboden om-te-nemen enwel~DáWieD 20

[111] Zo'n detail laadt deze profetische vertelling met de huiveringwekkende uit angst voortkomende negativiteit, waarvan maar al te vaak het menselijke gedrag doortrokken is. MieJKhàL verandert haar moedige reddingsdaad in een leugenachtige lafhartigheid en veandert David, die hulp bij haar zoekt, in een gewetenloze terrorist, die zijn eigen machteloze vrouw voor zijn doel zou kunnen en willen ombrengen. Hoe anders regageerde Jonatan! Maar voor David blijft zij degene die hem liet ontsnappen. Maar wat betekent David van nu af aan voor MieKhàL? Haar verhaal is nog niet aan het einde.

....
en-voorts-ziet-men:
.....///.....|..... .
enwel~de-school-van de-profeten profeterend,
.....||..../.....<>..... . . . . .
en-SheMuWAéL staande-blijvend plaatst-zich over-hen;
.....||...../////.....|.....\..... .
en-voorts-geschiedt over~de-werkboden-van SháAuWL de-beluchting-van gods,
.....<>..... !
en-voorts-profeteren-zij-zelf ook-zij.[112]
.....\..... . .
en-voorts-leggen-zij('t)-voor aan-SháAuWL: 21
.....|..\..... .
en-voorts-zendt-hij werkboden latere,
.....<>..... . . . .
en-voorts-profeteren-zij-zelf ook-zij;
.....\..... . .
en-voorts-voegt-toe SháAuWL:
.....|.\..... .
en-voorts-zendt-hij werkboden een-derde-groep,
.....<>..... !
en-voorts-profeteren-zij-zelf ook-zij.
.....\\...../ . .
en-voorts-gaat-hij ook~hij RáMáH-waarts: 22
.....|.....///.....|..\..... .
en-voorts-komt-hij tot~de-vergaarbak de-grote die(is) bij-SsèKhuW,
.....\..... .
en-voorts-wenst-hij en-voorts-zegt-hij,
..//.....<>..... . . . . .
waar? (zijn)SheMuWAéL en-DáWieD;
.....||.....<>...../.....!
en-voorts-zegt-men kijk-hier in-NáWeJoT bij-RáMáH.

---

[112] Ook dit verhaal binnen de grote vertelling is geen incident dat ook overgeslagen kan worden, het is niet alleen opgenomen, omdat het wellicht deel uitmaakte van een mondelinge overlevering, nee dit binnenverhaal beinvloedt alle verhoudingen binnen de vertelling en vraagt ook van de latere hoorder en lezer om verder te kijken dan een oppervlakkige fascinatie over het kat- en muisspel tussen Saul en David. Het sluit bovendien aan bij wat in I Sam.9 vs 5-7 verteld wordt als Saul nog maar kort daarvoor door Samuel tot koning gezalfd is. David wordt, zo wordt hier met een opmerkelijke uitvoerigheid verteld, niet beschermd, c.q. gered door een groep die hem verdedigt, niet door een truc van een vrouw, ook niet door het gezag van Samuel. Nee: doordat eerst Sauls werkboden en daarna ook Saul zelf vervuld raken van de profetische 'lucht' van diezelfde JHWH-van-Israël, die ook zorgde voor een kwade lucht in Saul. Saul wordt hier juist niet in een kwaad daglicht gesteld, maar als iemand die voor het goede te bereiken is. Hij is weer even onder het bereik van Samuel, zoals hij dat ook was in I Sam.9:5! Saul is Davids schaduw en Davids zorg voor Saul is de messiaanse weg. Saul vergegenwoordigt het Israël dat zijn messiaanse weg wel kent, maar verlaat; David vertegenwoordigt het Israël dat op die messiaanse weg blijft, maar faalt. Alleen tezamen krijgt de 'zalving' gestalte in de harde werkelijkheid van de geschiedenis. En het is de profetie die Saul en David tezamen brengt en houdt in deze vertelling - tot het einde toe. Salomo's koningschap rust op de verbondenheid van Saul en David. Als Rehabeam, Salomo's zoon, dat vergeet, schendt hij zijn messianiteit en breekt de gemeenschap. De toekomstige Messias zal die breuk helen (zoals ook in Ez.37 duidelijk wordt) en heeft die geheeld - aan het kruis. Maar zijn kerk heeft wat geheeld was opnieuw gebroken doordat zij het profetische oordeel niet op zichzelf betrok, maar op de Joodse synagoge toepaste en toepast.

.....\..... .
en-voorts-gaat-hij daarheen, 23
.....<>..... . . . . .
naar~NáWeJoT bij-RáMáH;
.....¤.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-geschiedt op-hem ook~op-hem de-beluchting-van gods:
...../////.....|..... .
en-voorts-gaat-hij gaande en-voorts-profeteert-hij-zelf,
.....<>...../////..... !
totdat~hij-komt in-NáWeJoT bij-RáMáH.
.....\\...../..... . .
en-voorts-schilt-hij-af ook~hij de-kostuums-zijner: 24
...../////.....|.....\.....
en-voorts-profeteert-hij-zelf ook~hij voor-de-vertegenwendiging-van
..... .
[SheMuWAéL,
.....\... .
en-voorts-valt-hij-neer naakt,
...../////.....<>..... . . . . .
al-af~de-dag (nl.)die en-al-af~de-nacht;
.....| .
om~vastzo zeggen-zij,
...../////.....<>..... !
(is)ook? SháAuWL bij-de-profeten.

~

...../////.. .
en-voorts-schiet-heen DáWieD, **20.**1
.....<>..... . . . . .
vandaan-van-NáWeJoT bij-RáMáH;
.....||.....\.....\..... . .
en-voorts-komt-hij en-voorts-zegt-hij voor-de-vertegenwendiging-van
[JeHóWNáTáN:
////....\\.....|...../////
wat? maak-ik wat?~(is)de-ontwrichting-door-mij
.....|.....\.....
[en-wat?~de-verwaarding-door-mij voor-de-vertegenwendiging-van
..... .
[de-omvamende-jouwer,
// <> ..... !
ja zoekende(is-hij) de-lichaamziel-mijner.
.....\\.....\.....¬...\..... ,
en-voorts-zegt-hij aan-hem (een)over-aanpak(is't) niet ben-jij-aan't-sterven 2
.....|'.....\\...../////.....\..... . .
kijk-hier niet~(is)makende de-omvamende-mijner een-inbreng groot:
/////.....\..... .
of een-inbreng klein,

.....//.....<>..... . . . . .
en-niet is-hij-aan't-ontmantelen enwel~het-oor-mijner;
.....¤.....\\.....//.....//
bekend-met-wat? is-aan't-versteken de-omvamende-mijner vandaan-van-mij
.....//.....<>.....//..... !
[enwel~een-inbreng (als)deze geenszins (is)dit(zo).
.....\\...../..... . .
en-voorts-bezevent-zich nogmalig DáWieD: 3
.....\\.....|.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt-hij volkènnend is-aan't-volkènnen de-omvamende-jouwer:
.....///.....|..... .
ja~ik-vind gratie in-de-welogen-jouwer,
.....//.....//.....<>.
en-voorts-zegt-hij niet~is-aan't-volkènnen~dit JeHóWNáTáN
....
[afwendend-dat~hij-aan't-gekrenkt-worden-is;
....
en-daarentegen:
.....|..... .
leve~die-JHWH-van-Israël en-leve~de-lichaamziel-jouwer,
\ ..... .
ja als-een-afstevening,
.....<>.....//..... !
onderscheidend-mij en-onderscheidend het-gestorven-zijn.

SEDER

.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-zegt JeHóWNáTáN tot~DáWieD; 4
.....//.....<>..... !
wat?~is-aan't-zeggen de-lichaamziel-jouwer en-ik-ben't-aan't-maken~voor-jou.

~

.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt DáWieD tot~JeHóWNáTáN: 5
.....\\.....|..... .
kijk-hier~nieuwmaan(d) (is't)morgen,
...//.....//.....<>..... . . . . .
en-ik zittend~ben-ik-aan't-zitten genoot-met~de-koning om-te-eten;
.....\\.....|.....\.....
en-voorts-ben-jij-aan't-heenzenden-mij en-voorts-ben-ik-me-aan't-versteken
..... .
in-het-veld,
<>.....//..... !
tot de-avond de-derde.
.....//.....<>..... . . . . .
ware't~zich-moeiend is-zich-aan't-moeien-om-mij de-omvamende-jouwer; 6

....
dan-ben-jij-voorts-aan't-zeggen:
.....|'.....\\.....///.....|.....|
zich-wensend wenst-voor-zich vandaan-van-mij DáWieD om-snel-te-lopen
.....\..... .
[naar-BéJT~LèChèM de-stad-zijner,
\.....\\\...../...../..... !
ja de-slachting-van die-dagen (is)daar voor-al-af~de-familie.
...../...../.....<>.....\..... . . . . .
ware't~zo is-hij-aan't-zeggen goeds vrede(is-er) voor-de-heerdienaar-jouwer; 7
...../////...../..... .
en-ware't~ontgloeiend is-hij-aan't-ontgloeien om-hem,
.....||...../.....<>..... !
volkèn ja~al-af-is het-kwaad vandaan-van-genoot-met-hem.
...../////.....||.....|..... .
en-voorts-ben-jij-aan't-maken goede-gunst over~de-heerdienaar-jouwer, 8
///.....\..... .
ja bij-de-zuivergang-van die-JHWH-van-Israël,
...../.....<>..... . . . .
jij-doet-komen enwel~de-heerdienaar-jouwer genoot-met-jou;
...../////.....|.....\..... .
en-ware't-dat~er-is~bij-mij ontwrichting doe-mij-sterven jij,
.....<>...../..... !
en-tot~de-omvamende-jouwer voor-wat?~dit-dat jij-doet-komen-mij.

~

...../.....<>.....\..... . .
en-voorts-zegt JeHóWNáTáN (een)overaanpak(is't voor-jou: 9
\.....\..... . .
ja ware't-volkènnend ben-ik-aan't-volkènnen:
.....\\...../.....///.....|
ja~al-af-is het-kwaad vandaan-van-genoot-met de-omvamende-mijner
.....\..... .
[om-te-komen over-jou,
...../...../.....<>...../..... !
en-niet enwel-dat ben-ik-aan't-voorleggen aan-jou.

=

...../////.....|..... .
en-voorts-zegt DáWieD tot~JeHóWNáTáN, 10
.<>.....\..... . . . .
wie? is-aan't-voorleggen aan-mij;
//...../.....<>..... !
of wat~aan't-toebuigen-is-naar-jou de-omvamende-jouwer stijf-is.

=

```
.............///.................|........    .
en-voorts-zegt JeHóWNáTáN tot~DáWieD,                                    11
        ...........<>.......................\...................   . . . . .
        aan-de-gang en-wij-zijn-aan't-uittrekken naar-het-veld;
    ......................//..............<>...........     !
    en-voorts-trekken-uit zij-andertwee naar-het-veld.

=

.............\\................./.........    . .
en-voorts-zegt JeHóWNáTáN tot~DáWieD:                                    12
        .........||.................///....................|...........\.............
        die-JHWH-van-Israël de-gods-van JieSSeRáAéL ja~aan't-peilen-ben-ik
                                                          ............................   . .
                                                          [enwel~de-omvamende-mijner:
                .........///..................|...    .
                als-het-tij-is de-morgen-van de-derde(dag),
                        .................<>..............   . . . . . . . .
                        en-kijk-hier~goed(is't) naar~DáWieD-toe;
    .............|....................\................     .
    en-dan~niet ben-ik-('t)aan't-heenzenden naar-jou,
        ......................<>........................   !
        en-voorts-aan't-ontmantelen enwel~het-oor-jouwer.
.....................¤.........\\...................................../.......\........    . .
zo~is-aan't-maken die-JHWH-van-Israël aan-JeHóWNáTáN en-zo                13
                                                                  [is-hij-aan't-toevoegen:
        .............\\.....................................///........................|
        ja~het-is-goed-aan't-doen de-omvamende-mijner enwel~het-kwade
                                                                                  ......    .
                                                                                  [over-jou,
                .................\\.........................................   .
                en-voorts-ben-ik-aan't-ontmantelen enwel~het-oor-jouwer,
                        .................<>...........................
                        en-voorts-ben-ik-aan't-heenzenden-jou
                                                ....................\...............  . . . . . .
                                                [en-voorts-ben-jij-aan't-gaan in-vrede;
    ............................///...........................|............... .
    en-voorts-is-aan't-geschieden die-JHWH-van-Israël genoot-met-jou,
        ...//............<>....................................   !
        zoals hij-geschiedt genoot-met~de-omvamende-mijner.[113]
.....<>....................\.  . . . . . . . . . .
en-niet ware't-dat~ik-nog levend(ben);                                    14
    ....................................\\\.....................//.......//.............
    en-niet(slechts)~ben-jij-aan't-maken genoot-met-mij de-goede-gunst-van
```

[113] Een opvallende toevoeging van Jonathan, die heel de inderukwekkende profetische visie, waarmee dit prachtige verhaal wordt verteld, onontkoombaar onderstreept. Hier zegt Jonathan: JHWH heeft Saul niet verlaten! De bedoeling kan niet anders zijn, dan dat de (latere) lezer dit HOORT. Het bevestigt wat in eerdere voetnoten gezegd is over de nauwe band tussen Saul en David - via de intense liefde van Jonathan.

```
        .....//.........  !
        en-niet aan't-sterven-ben-ik.
.........................\\\.......................................//.....
en-niet~ben-jij-aan't-afscheiden enwel~de-goede-gunst-jouwer                15
                        ......................//...................<>.......  . . . . . . . . . .
                        [vandaan-van-genoot-met het-huis-mijner tot~wereldlang;
    ........    . .
    en-(ook)niet:
        ....///...............................|.............\................    .
        als-afscheidt die-JHWH-van-Israël enwel~de-vijanden-van DáWieD,
                ||...............................<>................//............
                iedermenselijke vandaan-van-op de-vertegenwendiging-van
                                                                        ......   !
                                                                        [het-roodlingse.
......................//................<>.......................\.........  . . . . .
en-voorts-scheidt-af[114] JeHóWNáTáN genoot-met~het-huis-van DáWieD;         16
    ...........................\............    .
    en-voorts-is('t)-aan't-zoeken die-JHWH-van-Israël,
        ......................<>.............//...............    !
        vandaan-van-de-hand-van de-vijanden-van DáWieD.
.....................///...............|.......................\...................    .
en-voorts-voegt-toe JeHóWNáTáN om-het-te-doen-bezevenen enwel~DáWieD, 17
        ..............<>........  . . . . .
        daar-hij-bemint enwel-hem;
    ................//............................<>................    !
    ja~(met)de-minne-van de-lichaamziel-zijner bemint-hij-hem.

=

.........................//...............<>....\......   . . . . . . . . . . .
en-voorts-zegt~aan-hem JeHóWNáTáN morgen (is)nieuwmaand;                    18
    .......................||...................//.......................<>....
    en-om-jou-is-er-gemoeid-aan't-worden ja men-is-zich-aan't-moeien
                                                        ....................   !
                                                        [om-de-zitplaats-jouwer.
.............................................|............\.........    .
en-voorts-ben-jij-drie(dagen)aan't-doen (en)aan't-afdalen machtig,          20
        ...................................|.........  .
        en-voorts-ben-jij-aan't-komen naar~de-opstaanplaats,
                ....................................//............<>............\......
                waarvan-geldt-dat~jij-je-verstoken-hebt daar op-de-dag-van
                                                                        .....   . . . . . . .
                                                                        [het-gemaakte[115];
```

[114] Waarschijnlijk toevoegen: een zuivergang. In zo'n tekst als deze horen we hoe verschillend het Hebreeuwse werkwoord KáRàT kan worden gebruikt. Juist dan is het van belang ook in het Nederlands te laten horen, dat het om één en hetzelfde werkwoord gaat: 'af'(uit-)scheiden': het hangt er dus helemaal van af wat of wie af -(c,q,uit-) gescheiden wordt. De twee meest gebruikte vertalingen 'uitroeien' en 'sluiten' vallen dan af.

[115] Aanvullen: afspraak.

```
    ......................     .
    en-aan't-zitten-ben-jij,
        ....<>...............//.........    !
        terzijde-van de-steen van AáZèL.
....||..//..<>.....\......................   . . . . . . . . .
en-ik drie pijlen zijwaarts ben-ik-aan't-aanleggen;                    20
    ...............................<>...............  !
    om-heen-te-zenden~voor-mij voor-een-vizierpunt.
..............|..................\......................    .
en-kijk-hier ik-ben-aan't-heenzenden enwel~de-bonker,                  21
        <>..\............  . . . . . .
        ga vind enwel~de-pijlen;
    ..........................|........\\....................../..............//.......\....
    ware't-dat-ik~zeggende aan't-zeggen-ben aan-de-bonker kijk-hier de-pijlen
                                                                ...................\....    . .
                                                                [vandaan-van-jou en-hierheen:
        ......//........//..................//.......//............<>.......
        dan-kom ja~vrede(is-er) voor-jou en-geenszins een-inbreng
                                                                ..............    !
                                                                [leve~die-JHWH-van-Israël.
.............///......................|.......     .
en-ware't-~zo ik-ben-aan't-zeggen tot-de-nietweter,                    22
        .......//......<>....................\ ...   . . . . . . . .
        kijk-hier~de-pijlen vandan-van-jou en-ver-heen;
    .||///.............<>.........  !
    ga ja heen-zendt-jou die-JHWH-van-Israël.
......   .
en-de-inbreng,                                                         23
        //......<>..........\....  . . . .
        die wij-inbrengen ik en-jij;
    ......\\\...........//.................................//.........................<>.
    kijk-hier die-JHWH-van-Israël onderscheidend-mij en-onderscheidend-jou
                                                                                  ......    !
                                                                                  [tot~wereldlang.
=

...................//.............<>.........  . . . . .
en-voorts-versteekt-zich DáWieD op-het-veld;                           24
    ..................\.........    .
    en-voorts-geschiedt de-nieuwmaand,
        ............\\\.......//..................<>..........  !
        en-voorts-zit de-koning over~het-brood om-te-eten.
.............\...¤...............................//.............\..............     . .
en-voorts-zit de-koning op~de-zitplaats-zijner zowel-voetstamp als-voetstamp:25
        .........................|....   .
        aan~de-zitplaats-van de-wand,
                ...............\\.....|............  .
                en-voorts-staat-op JeHóWNáTáN,
```

.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-zit AàBheNéR aan-de-zijde-van ShàAuWL;
.....<>.....//..... !
en-voorts-wordt-er-gemoeid-om de-opstaanplaats-van DáWieD.
.....//.....//.....<>.....\.... . . . . .
en-niet~brengt-in ShàAuWL wat-ook-maar op-de-dag (nl.)die; 26
///.....|.....\..... .
ja hij-zegt getroffen(is) hij,
.//.....//..<>.....//. !
zonder-dat rein hij-is ja~niet rein.

=

....
en-voorts-geschiedt-het: 27
.....///.....|.. .
vandaan-van-de-andere-morgen-van de-nieuwmaand de-andertweede,
.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-wordt-er-gemoeid-om de-opstaanplaats-van DáWieD;

=
.....///.....|.....\..... .
en-voorts-zegt ShàAuWL tot~JeHóWNáTáN de-stichtzoon-zijner,
.....//..\\\.....//.....//.....
bekend-met-wat? komt~niet de-stichtzoon-van~JieShàJ ook~gisteren
.....<>..... !
[ook~vandaag naar~het-brood.
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-buigt-zich-toe JeHóWNáTáN enwel~naar-ShàAuWL; 28
.....\\.....//.....//.....<>
gewenst-wordend wordt-gewenst[116] DáWieD vandaan-van-genoot-met-mij
.....//.. !
[tot-naar~BéJT LèChèM[117].
.....|'.....\.....|'.....¤.....\\...
en-voorts-zegt-hij zend-heen-mij dan-toch ja een-slachting-van de-familie 29
...../..... . .
[(is-er)voor-ons in-de-stad:
....///.....|..... .
en-hij hij-gebiedt-mij de-broederverwant-mijner,
. .
enwel-nu:
.....///.....|..... .
ware't-dat~ik-vind gratie in-de-welogen-jouwer,
.....//.....<>.....\..... . . . . .
ik-ben-aan't-ontsnappen dan-toch en-aan't-zien
[de-broederverwanten-mijner;

[116] Of: 'voor-zich-wensend wenst-voor-zich'.
[117] = huis-van brood.

.....\..... .
om~vastzo niet~komend,
.....<>..... !
naar~de-tafel-van de-koning.

=

...../////...../|..... .
en-voorts-ontgloeit~de-walgneus-van ShàAuWL op-JeHóWNáTáN, 30
.....\..... .
en-voorts-zegt-hij aan-hem,
.....<>..... . . . . .
stichtkind-van~een-ontwrichte wederspannige;
..\..... .
niet? volkèn-jij't,
..../////...../|..... .
ja~uitkiezend (ben)jij de-stichtzoon-van~JieShàJ,
..... .
tot-schande-van-jou,
.....<>...../////..... !
en-tot-de-schande-van de-naaktheid-van
[de-moederende-jouwer.
\..... . .
ja al-af~de-dagen: 31
///...../..\..... .
die de-stichtzoon-van~JieShàJ leeft op~het-roodlingse,
.//.....<>..... . . . . .
niet ben-jij-vast-aan't-zijn en-het-koningschap-jouwer;
.. . .
en-welnu:
.....\\...../////...../|..... .
zend-heen en-neem enwel-hem naar-mij,
//.....<>..... !
ja een-stichtkind-van~gestorvenheid (is)hij.

=

.....\\...../|..... .
en-voorts-buigt-zich-toe JeHóWNáTáN, 32
.....<>..... . . . . .
enwel~naar-ShàAuWL de-omvamende-zijner;
.....\\\...../////...../////...../////.....
en-voorts-zegt-hij tot-hem voor-wat? is-hij-tot-sterven-gebracht-aan't-worden
..////.... !
[wat? maakt-hij.
.....\\...../\\\...../////.....<>..... . . . . .
en-voorts-smijt ShàAuWL enwel~de-neerlater op-hem om-te-slaan-hem; 33
.....\\...../..... .
en-voorts-volkènt JeHóWNáTáN,

....//.....//.....<>..
ja~al-af-is het vandaan-van-genoot-met de-omvamende-zijner
.....//..... !
[om-te-doen-sterven enwel~DáWieD.
=

.....\\\.....//.....//.....<>..
en-voorts-staat-op JeHóWNáTáN vandaan-van-genoot-met de-tafel 34
....
[in-ontgloeiing-van~walgneus;
.....||.....///.....| .
en-niet~eet-hij op-de-dag-van~de-nieuwmaande de-andertweede brood,
//.....|..... . . . . .
ja gekrenkt-is-hij aangaande~DáWieD;
.....<>..... !
ja tot-schaamdeel-maakt-hem de-omvamende-zijner.

=

.....\..... .
en-voorts-geschiedt-het in-de-ochtend, 35
.....\\\.....//..<>.....
en-voorts-trekt-uit JeHóWNáTáN veldwaarts
.....\..... . . . . .
[voor-de-gemeenschapsordening-van DáWieD;
.....//.....<>..... !
en-een-bonker klein (is)genoot-met-hem.
.....\..... .
en-voorts-zegt-hij aan-de-bonker, 36
....
loop-snel:
.//..... .
vind enwel~de-pijlen,
.//<>..... . . . . .
die ik(ben) aanleggende;
.....\..... .
de-bonker loopt-snel,
.....//..... !
en-hij~legt-aan de-pijl om-te-doen-oversteken-hem.
.....///.....\\.....|.....\..... .
en-voorts-komt de-bonker tot~de-opstaanplaats-van de-pijl, 37
.//.<>..... . . . .
die aanlegt JeHóWNáTáN;
.....///.....|///.....\\.....|..... .
en-voorts-roept JeHóWNáTáN achter de-bonker-aan en-voorts-zegt-hij,
....//.....<>.....//..... !
is-niet? de-pijl vandaan-van-jou en-verheen.
.....//.....|..... .
en-voorts-roept JeHóWNáTáN achter de-bonker-aan, 38

...//.....<>..... . . . . .
beijl-je en-snel niet~aan't-staande-blijven-jij;
.....||...../////.....|.. . .
en-voorts-leest-op de-bonker-van JeHóWNáTáN de-pijl:
.....<>..... !
en-voorts-komt-hij naar~de-machtiger-zijner.
.....<>.....\..... . . . . .
en-de-bonker volkènt~niet wat-ook-maar; 39
///.....|..... .
dus JeHóWNáTáN en-DáWieD,
.....<>..... !
zij-volkènnen enwel~de-inbreng.
.....///.....|..... .
en-voorts-geeft JeHóWNáTáN enwel~het-gerei-zijner, 40
.....<>..... . . . . .
aan~de-bonker die~voor-hem(is);
.....\..... .
en-voorts-zegt-hij aan-hem,
<>.....//..... !
ga doe't-komen in-de-stad.
.....¬ ,
de-bonker komt 41
....
en-DáWieD:
.....///.....\..... .
hij-staat-op vandaavan-de-zijde-van de-zuidwoestijn,
.....\\.....//.....//...
en-voorts-valt-hij voor-de-walgneus-zijner op-het-land
.....<>.....\. . . . . .
[en-voorts-bukt-hij-zich drie voetstampen;
.....\.....\..... . .
en-voorts-kussen-zij iedermenselijke enwel-de-metgezel-zijner:
.....|.\..... .
en-voorts-bewenen-zij iedermenselijke enwl-de-metgezel-zijner,
.....<>..... !
tot-dat~DáWied (het-te)groot-maakt.

SEDER

.....\\\.....//.....<>...\..... . . . . .
en-voorts-zegt JeHóWNáTáN aan-DáWieD ga voor-de-vrede; 42
..¤.....\\...../..... . .
die wij-bezevenen wij-andertwee wij:
.....///.....|..... .
in-de-naam-van die-JHWH-van-Israël om-te-zeggen,
.....||.....\.....\
die-JHWH-van-Israël is-aan't-geschieden onderscheidend-mij
....
[en-onderscheidend-jou:

.....//.....//.....//./....
en-onderscheidend-kiemsel-van-mij en-onderscheidend
.....<>..... !
[kiemsel-van-jou tot~wereldlang.

~

.....<>..... . . . . .
en-voorts-staat-hij-op en-voorts-gaat-hij; **21**.1
.....<>...//..... !
en-JeHóWNáTáN komt in-de-stad.[118]
.....///. .
en-voorts-komt DáWieD NoB-waarts, 2
.....<>..... . . . . .
naar~AæChieJMèLèK de-priester;
.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-huivert AæChieJMèLèK om-te-treffen DáWieD:
.....///.....|.....///.....|..... .
en-voorts-zegt-hij aan-hem bekend-met-wat? (ben)jij
[in-de-afgezonderdheid-jouwer,
.....<>.....//..... !
en-een-manmenselijke (is)geenszins samen-met-jou.
.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-zegt DáWieD aan-AæChieJMèLèK de-priester: 3
.....¬.....\.... ,
de-koning gebiedt-mij een-inbreng
.....\..... . .
en-voorts-zegt-hij tot-mij:
.....\.....\\\.....<>.....
een-manmenselijke is-niet~aan't-volkènnen wat-ook-maar
.....//.....//.....<>.
[enwel~de-inbreng waarmee~ik zendend(ben)-jou
.....\..... . . . . .
[en-die ik-gebied-jou;
.....\..... .
en-enwel~de-bonkers doe-ik-volkènnen,
.....//.....<>.... !
naar~een-opstaanplaats een-zekere ongewetene.
....
en-welnu: 4
.....\\\...../.....<>.....\.....
wat~er-is op-de-drukplek-van~de-hand-jouwer de-vijf~broden geef(ze)
....
[in-de-hand-mijner;
<>..... !
of het-gevondene.

[118] Dit vers is in de SV en de NBG1951 en andere oudere vertalingen vs 43 van hoofdstuj 20 en begint de telling van hoofdstuk 21 in die vertalingen ook een cijfer later.

.....\\...../// .....|..... .
en-voorts-buigt-zich-toe de-priester enwel~naar-DáWieD en-voorts-zegt-hij, 5
.....//.....<>.....\..... . . . . .
geen~brood aanpakbaar op~de-drukplek-van de-hand-mijner;
.....///...\.. .
ja~ware't~brood heilig is-er,
.....//.....<>.....//..... !
ware't~waarhóuden-worden (daarvan) de-bonkers dus
[vandaan-van-een-vrouwmenslijke.
~

.....▫.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-buigt-zich-toe DáWieD enwel~naar-de-priester en-voorts-zegt-hij 6
[aan-hem:
\.....///.....\\.....|.\..... .
ja ware~een-vrouwmenselijke verspert-het~voor-ons gisteren en-eergisteren,
.....|'.....//.....<>.....
als-ik-uittrek en-voorts-geschieden de-gereistukken-van~de-bonkers
. . . . . .
[heilig;
\\ \ .
en-(is)dat een-neemweg aanpakbaar,
//.....<>.....//..... !
ja vandaag is-hij-die-aan't-heiligen met-het-gerei.
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-geeft~aan-hem de-priester geheiligds; 7
..|.....\\...../.. . .
ja niet-geschiedt daar brood:
.....///.....|.....|
ja~ware't-brood-van de-vertegenwendiging die-men-doet-wijken
.....\\..... .
[vandaan-voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël,
.....|...\... .
om-te-stellen brood heet,
.....<>..... !
op-de-dag-van het-doen-nemen-dat.[119]
.....|'.....▫.....\\...../
en-daar(is) een-manmenselijke vandaan-van-de-heerdienaren-van SháAuWL 8
.....\..... . .
[op-de-dag (nl.)die:
.....|.....\..... .
gesperd-wordt-hij voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël,
.....<>.....\..... . . . . .
en-de-naam-zijner (is) DoAéG de-AæDoMiet;
.....//.....<>..... !
een-enorme van-de-weidenden voor-SháAuWL.

[119] Zie: Matth.23:3,4; Marc.2:25,26'Luc.6:3.4.

```
............///...........|..............   .
en-voorts-zegt DáWieD aan-AæChieJMèLèK ,                                  9
      ......//................//.....................................<>.............\........
      en-geenszins is-er~hier op-de-drukplek-van-de-hand-jouwer een-neerlater
                                                                  .......  . . . . . . .
                                                                  [of~een-zwaard;
   \.......................///.............................|........\..........   .
   ja ook~het-zwaard-mijner en-ook~het-gerei-mijner niet~neem-ik
                                                                 [in-de-hand-mijner,
      ................//.......................<>..........   !
      ja~(zo)geschiedt de-inbreng-van-de-koning versneld.

=

..............\........  . .
en-voorts-zegt de-priester:                                               10
      ..................|.......\\....................../................\.............\........
      het-zwaard-van GåLeJáT de-PeLieJSheTijn die~jij-verslaat in-het-diep-van
                                                                              ..   .
                                                                              [de-eik,
            ................||.......\.........................¬.......\.............   ,
            kijk-hier~(is)dat verheimelijkt in-het-gewaad laat-achter het-schort
                  ..................///.................................|   .
                  ware~enwel-dat ben-jij-aan't-nemen~voor-jou neem('t),
                        .//.................................//............  . . . . . .
                        geenszins(is-er) een-latere-daarachter behalve hierin;
   .............\\\........//...//..........<>.........................//.......  !
   en-voorts-zegt DáWieD geen zoals-dat jij-bent-aan't-geven-toch aan-mij.
...................\......  .
en-voorts-staat-op DáWieD,                                                11
      .........................//.....................<>...........\.................   . . . . .
      en-voorts-schiet-hij-heen op-de-dag~(nl.)die
                                    [vandaan-van-de-vertegenwendiging-van SháAuWL;
   .............||....................<>.........//..........  !
   en-voorts-komt-hij naar~AáKhieJSh de-koning-van GàT.
.............//...........///.........................|...   .
en-voorts-zeggen de-heerdienaren-van AáKhieJSh tot-hem,                   12
      ............//.....<>........\.............  . . . . .
      niet?~(is)dit DáWieD de-koning-van het-land;
   ..\..........  . .
   niet? voor-deze:
      ..........................///................|........   .
      zijn-zij-zingend-aan't-buigen met-dansen om-te-zeggen,
            .///...........|................   .
            slaat SháAuWL een-kuddetal-zijner,
                  ..........<>................  !
                  dan-DáWieD een-veeltal-zijner.
.............\\\........//..........//................<>.............   . . . . . .
en-voorts-stelt DáWieD enwel~inbrengen (als)deze in-het-hart-zijner;      13
```

.....\.. .
en-voorts-heeft-hij-ontzag machtig,
.....<>...../...
vandaan-van(vanwege)-de-vertegenwendiging-van AáKhieJSh
..... !
[de-koning-van~GaT.
...../////.....|..... .
en-voorts-verandert-hij enwel~de-smaak-zijner in-de-welogen-hunner, 14
.....<>..... . . . . .
en-voorts-pakt-hij-zichzelf-aan met-de-hand-hunner;
.....|.....\..... .
en-voorts-maakt-hij-merktekens op~de-bungeldeuren-van de-poort,
.....//.....<>..... !
en-voorts-doet-hij-neerdalen het-slijm-zijner naar~de-oudbaard-zijner.
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-zegt AáKhieJSh tot~de-heerdienaren-zijner; 15
...../////.....|.....\..... .
kijk-hier jullie-zijn-aan't-zien een-manmenselijke die-zich-waanzinnig-stelt,
...../////...../////.....<>..... !
voor-wat? doen-jullie-komen enwel-hem naar-mij.
.../////.....|... .
tekort-aan waanzinnigen heb-ik, 16
.....\..... .
ja~komen-doen-jullie enwel~deze,
.....<>..... . . . . .
om-zich-waanzinnig-te-stellen op-tegen-mij;
.<>...../////..... !
deze? is-aan't-komen in-het-huis-mijner.

=

...../////.....|..... .
en-voorts-gaat DáWieD vandaan-van-daar, **22.**1
.....\..... . . . . .
naar~de-grot-van NgæDoeLLáM;
...../////.....|.....\.....
en-voorts-horen('t) de-broederverwanten-zijner en-al-af~het-huis-van
..... .
[de-omvamende-zijner,
.....//.....<>> !
en-voorts-dalen-zij-af naar-hem daarheen.
.....\.....¤.....\\...../....
en-voorts-verzamelen-zich tot-hem al-af~manmenselijke(n) in-gedrang 2
.....\\...../////.....|
[en-al-af~manmenselijke die(te-maken-heeft-met) een-woekeraar
.....\..... .
[en-al-af~manmenselijke bitter-van~lichaamziel,
.....//.....<>.. . . . . .
en-voorts-geschiedt-hij over-hen tot-vorst;

```
                    ...................\............................    .
    en-voorts-geschieden-zij (als)genotenvolk-zijner,
        .............//..<>......    !
        ongeveer-vier honderd manmenselijken.
.............\\\........//...............<>................\..........  . . . . .
en-voorts-gaat DáWieD daar-vandaan naar-MieTsePáH in-MóWAáBh;                3
    .............\.................\............   . .
    en-voorts-zegt-hij tot~de-koning-van MóAáBh:
        ............................||......................///....
        aan't-uittrekken-is~dan-toch de-omvamende-mijner
                                    ...............................|...............  .
                                    [en-de-moederende-mijner samen-met-jullie,
                ///  \............      .
                tot dat ik-aan't-volkènnen-ben,
                        ..............................<>. !
                        wat~aan't-maken-is~voor-mij gods.
.............||.......................................<>.............
en-voorts-leidt-hij-hen-naar enwel~de-vertegenwendiging-van                   4
                                                        .....\............   . . . . . .
                                                        de-koning-van MóWAáBh;
    .............\......................   .
    en-voorts-zitten-zij genoot-met-hem,
        ............//.........................<>........   !
        al-af~de-dagen dat-geschiedt~DáWieD in-de-ontoegankelijke-plaats.

=

................|..\\.............//.........   . .
en-voorts-zegt GàD de-profeet tot~DáWieD:                                     5
        ///......................|.....   .
        niet ben-jij-aan't-zitten in-de-ontoegankelijke-plaats,
                //.......................................<>...............\.......
                ga en-voorts-ben-jij-aan't-komen-voor-jou naar-het-land-van
                                                                        ....    . . . . .
                                                                        [JeHuWDáH;
    ...............\......................   .
    en-voorts-gaat DáWieD en-voorts-komt-hij,
        ...........//...........   !
        in-het-woud-van ChárèT.

=

...............\..........    .
en-voorts-hoort('t) ShárAuWL,                                                 6
        ///.....\...............   .
        ja volkènd-wordt DáWieD,
                .........<>.............\....................  . . . . .
                en-de-menselijken die(zijn) samen-met-hem;
```

.....▫.....\\...../.....///.
en-SháAuWL (is) zittend op-een-heuvelmuts op-de-drukplek-van~de-tamarisk
.....|.....\..... .
[in-RáMáH en-de-neerlater-zijner (is)in-de-hand-zijner,
.....<>.....//..... !
en-al-af~de-heerdienaren-zijner zich-plaatsend boven-hem.
.....\..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL: 7
.....|.....\..... .
aan-de-heerdienaren-zijner die-zich-plaatsen boven-hem,
.....<>....\..... . . . . .
hoort~dan-toch BeN-JáMieNieten;
....
ook-aan-al-af-van-jullie:
.....///.....|.\..... .
is-aan't-geven de-stichtzoon-van~JieShàJ velden en-gaarden,
.....\..... .
al-af-jullie is-hij-aan't-stellen,
.....//.....<>.....//..... !
(als)vorsten-van kuddetallen en-vorsten-van honderd.
.▫..\\...../..... . .
ja jullie-verknopen je-al-af op-tegen-mij: 8
.....///.....|
en-geen(is) ontmantelend enwel-het-oor-mijner
.....\..... .
[als--zich-afscheidt~de-stichtzoon-mijner
[genoot-met~de-stichtzoon-van~JieShàJ,
.....//.....//.....<.....\.....
en-geen(is)~uitkronkelend vandaan-jullie om-mij en-ontmantelend
....
[enwel~het-oor-mijner;
.\.....▫.....\\.....//...
ja op-staan-doet een-stichtzoon-mijner enwel~de-heerdienaar-mijner
.....//.....<>.....//..... !
[op-tegen-mij om-te-loeren zoals-een-dag (als)deze.

=

.....//.....\..... . .
en-voorts-buigt-zich-toe DoAéG de-AæDoMiet: 9
.....//.....//.....<>..
en-hij zich-plaatsend boven~al-af~de-heerdienaren-van~SháAuWL
....
[en-voorts-zegt-hij;
.....|.....
ik-zie[120] enwel~de-stichtzoon-van~JieShàJ,

[120] Omdat er een verhaal uit het verleden wordt verteld, vereist het Nederlands ook het werkwoord in de verleden tijd. Maar juist omdat het in NU verteld wordt, vereist het Hebreeuws hier een tegenwoordige tijd.

\...../.....<>..... !
komend NoB-waarts naar~AæChieJMèLèK stichtzoon-van~AæChieJThuWB.
.....|..... .
en-voorts-doet-hij-een-wens~voor-hem bij-die-JHWH-van-Israël, 10
....<>.....\..... . . . . .
en-reiskost geeft-hij aan-hem;
...../...../.....<>..../..... !
en-enwel~het-zwaard-van GåLeJáT de-PeLieJSheTijn geeft-hij aan-hem.
.....\.....|'.....¤.....\\....
en-voorts-zendt de-koning om-te-roepen enwel~AæChieJMèLèK 11
...../..... . .
[stichtzoon-van~AæChieJThuWB de-priester:
\\...../...../...../.....<>.....\.....
en-enwel al-af~het-huis-van de-omvamende-zijner de-priesters die(zijn)
.. . . . .
[in-NoB;
...../....<>..... !
en-voorts-komen al-af-zij naar~de-koning.

=

.....\..... .
en-voorts-zegt SháAuWL, 12
.....<>..... . . . . .
hoor~dan-toch AæChieJThuWB;
.....<>...../..... !
en-voorts-zegt-hij kijk-hier-mij machtiger-mijner.
...../////.....|.... .
en-voorts-zegt tot-hem SháAuWL, 13
...../////...../..... .
voor-wat? verknopen-jullie-je op-tegen-mij,
<>..... . . . . .
jij en-de-stichtzoon-van~JieShàJ;
.....|...../...../..... .
als-jij-geeft aan-hem brood en zwaard:
...../.....|.... .
en-doe-jij-een-wens voor-hem bij-gods,
...../...../...../.....<>...../..... !
om-op-te-staan naar-mij en-om-te-beloeren zoals-de-dag (nl.)deze.

=

.....\\\...../.....<>..... . . . . .
en-voorts-buigt-zich-toe AæChieJMèLèK enwel~naar-de-koning 14
[en-voorts-zegt-hij;
..../////...../\\...../.....|...../..... .
en-wie? bij-al-af~de-heerdienaren-jouwer (is)als-DáWieD betrouwbaar,
...../...../...../...../...
en-bruidsman-van de-koning en-wijkt-heen

.....<>...../.....
[naar~het-gehoor-geven-aan-jou en-wordt-zwaarte-gegeven
..... !
[in-het-huis-jouwer.
.....\\\...../...../.....<>..
vandaag? pak-ik't-aan om-een-wens-te-doen~voor-hem bij-gods 15
.....\..... . . . .
[een-overaanpak-is't voor-mij;
.....|.....\\...../////.....|
niet~is-aan't-stellen de-koning op-de-heerdienaar-zijner een-inbreng
.....\..... .
[(en)op-al-af~het-huis-van de-omvamende-mijner,
▫.....\\\.....|..... .
ja niet~volkènt de-heerdienaar-jouwer bij-al-af~dit,
...../.....<>../..... !
een-inbreng klein of groot.
.....\..... .
en-voorts-zegt de-koning, 16
../.....<>..... . . . . .
stervend ben-jij-aan't-sterven AæChieMèLèK;
<>...../..... !
jij en-al-af~het-huis-van de-omvamende-jouwer.
.....\.....|'.....▫.....\\..... .
en-voorts-zegt de-koning aan-de-lopers[121] die-geplaatst-zijn boven-hem, 17
..../.....\.....\..... . .
omsingelt en-doet-sterven de-priesters-van die-JHWH-van-Israël:
///.....|..... .
ja ook-de-hand-hunner (is)genoot-met~DáWieD,
.../////.....|.....\... .
en-ja zij-volkènnen ja~hij-schiet-heen hij,
.....\.....<>..... . . . . .
en-niet ontmantelen-zij enwel~het-oor-mijner;
.....||...../////.....\\....|.....\.....
en-niet~hebben-behoefte de-heerdienaren-van de-koning om-te-zenden
..... .
[enwel~de-hand-hunner,
.....<>...../..... !
om-te-botsen op-de-priesters-van die-JHWH-van-Israël.

=

...../////.....\\.....|..... .
en-voorts-zegt de-koning aan-DóWJéG, 18
.....\.... .
om-singel jij,
.....<>..... . . . . .
en-bots op-de-priesters;

[121] De mannen die voor hem lopen, vgl de 'lopers' in het schaakspel,

.....||.....\..... . .
en-voorts-omsingelt DóWJéG de-AæDoMiet:
.....|..... .
en-voorts-botst~hij op-de-priesters,
.....\.....\..... .
en-voorts-doet-hij-sterven op-de-dag (nl.)die,
.///.....| .
tachtig en-vijf manmenselijken,
.....<>.....//..... !
hoog-heen-dragend een-schort-van linnen.
.....\\..///.....|..\..... .
en-enwel NoBh de-stad-van~de-priesters slaat-hij 19
[aan-de-mond-van~een-zwaard,
.....|..... .
vandaan-van-de-manmenselijke en-tot-de-vrouwmenselijke,
.....<>..... . . . . . .
vandaan-van-behandelde en-tot~zuigeling;
...\\\.....//.....<>..... .
en-os en-ezel en-stukvee aan-de-mond-van~een-zwaard.
.....\..... . .
en-voorts-ontkomt een-stichtzoon~een-één-enkele: 20
.....\\....|..... .
aan(van)-AæChieJMèLèK stichzoon-van~AæChieThuWB,
.....<>..... . . . .
en-de-naam-zijner AèBheJáTáR;
.....<>.....//..... !
en-voorts-schiet-hij-heen laat-aan-achter DáWieD.
.....//.....<>..... . . . . . .
en-voorts-legt-voor AèBheJáTáR aan-DáWieD; 21
///.....\..... .
ja (nu)vermoordt SháAuWL,
....<>.....//..... !
enwel de-priesters-van die-JHWH-van-Israël.
.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt DáWieD aan-AèBheJáTáR: 22
.....//.....///.....|.....|.....\..... .
ik-volkèn op-de-dag (nl.)die ja~daar(is) DóWJéG de-AæDoMiet,
.....//.....<>..... . . . . . .
ja~voorleggend is-hij-('t)aan't-voorleggen aan-SháAuWL;
\.... .
ik ik-singel-het-af,
.....<>.....//..... !
op-al-af~lichaamziel-van het-huis-van de-omvamende-jouwer.
///.....|..... .
zit samen-met-mij niet~ben-jij-aan't-ontzag-hebben, 23
//.....//.....<>.....\.....
ja wie~aan't-zoeken-is enwel~de-lichaamziel-mijner is-aan't-zoeken
....
[enwel~de-lichaamziel-jouwer;

.....//.....<>..... !
ja~je-waarhoudend (ben)jij genoot-met-mij.
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-leggen-zij-voor aan-DáWieD om-te-zeggen; **23**.1
.....///.....|.....\..... .
kijk-hier PeLieJSheTieJM broderij-voerend in-QeNgieLáH,
....<>...//..... !
en-zij plunderend enwel~de-(dors)vloeren.
.....\\...../////.....|..... .
en-voorts-brengt-een-wens DáWieD bij-die-JHWH-van-Israël om-te-zeggen, 2
.....\..... .
ben-ik-aan't-gaan? en-voorts-aan't-slaan,
.....<>..... . . . .
bij-de-PeLieJSheTieJM (nl.)die;

=
.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël tot~DáWieD:
///.....\..... .
ga en-voorts-ben-jij-aan't-slaan bij-de-PeLieJSheTieJM,
.....<>..... !
en-voorts-ben-jij-aan't-bevrijden QeNgieJLáH.
.....\\.....|...../////.....|... .
en-voorts-zeggen de-menselijken-van DáWieD tot-hem, 3
.....\\...//..//.....<>.. . . . . .
kijk-hier wij hier in-JeHuWDáH ontzaghebbend;
.....|.....\..... .
en-dusdanig ja~zijn-wij-aan't-gaan naar-QeNgieJLáH,
.....<>..... !
naar~de-rangschikkingen-van de-PeLieJSheTieJM.

=
SEDER

.....\\.../////.....|.....\..... .
en-voorts-voegt-toe nogmalig DáWieD om-een-wens-te-brengen 4
[bij-die-JHWH-van-Israël,
=
.....<>..... . . . . .
en-voorts-buigt-zich-toe-naar-hem die-JHWH-van-Israël;
....
en-voorts-zegt-hij:
....///.....\..... .
sta-op daal-af naar-QeNgieJLáH,
....//...../.....<>..... !
ja~ik(ben) gevende enwel~de-PeLieJSheTieJM in-de-hand-jouwer.
.....\.....¤.....\\...../...
en-voorts-gaat DáWieD en-de-menselijken-zijner naar-QeNgieJLáH 5

.....\..... . .
[en-voorts-voert-hij-broderij bij-de-PeLieJShₑTieJM:
.....|..... .
en-voorts-drijft-hij-heen enwel~de-verworvenheden-hunner,
.....//.....<>.....\ . . . . .
en-voorts-slaat-hij bij-hen een-slag groot;
.....\..... .
en-voorts-bevrijdt DáWieD,
.....//..... !
enwel de-inzittenden-van QeNgieJLáH.

=

....
en-voorts-geschiedt-het: 6
▫.....\\\.....//.....<>...
als-heen-schiet AæBhₑJáTáR stichtzoon-van~AæChieJMèLèK naar~DáWieD
....
[te-QeNgieJLáH;
.....<>.....//..... !
een-schort daalt-af in-de-hand-zijner.
.....\..... .
en-voorts-wordt-voor-gelegd aan-SháAuWL, 7
.....//.....<>..... . . . . .
ja~(daar)komt DáWieD naar-QeNgieJLáH;
.....\..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL:
.....\\.....///.....|..... .
een-waargenomene-maakt enwel~hem gods in-de-hand-mijner,
///\..... .
ja opgesloten-is-hij te-komen,
.....<>.....//..... !
in-een-stad-van bungeldeuren en-een-schietboom.
.....//.....//.....<>..... . . . .
en-voorts-maakt-horig SháAuWL enwel~al-af~het-genotenvolk ter-broderij; 8
.....\..... .
om-af-te-dalen naar-QeNgieJLáH,
.....//.....<>..... !
om-beënging-te-brengen naar~DáWieD en-naar~de-menselijken-zijner.
.....\..... .
en-voorts-volkènt DáWieD, 9
\..... .
ja over-hem,
.....<>.....\..... . . . . .
(is)SháAuWL verzwijgend het-kwaad;
.....\\.....|.....\..... .
en-voorts-zegt-hij tot~AèBhₑJáTáR de-priester,
.....<>..... !
reik-aan het-schort.

=

.....¬ ... ,
en-voorts-zegt DáWieD 10
.....|.\..... .
jij-JHWH-van-Israël gods-van JieSseRáAéL,
.///.....|..... .
hoor hoor de-heerdienaar-jouwer,
.....//.....<>.....\..... . . . . .
ja~zoekend (is)SháAuWL om-te-komen naar~QeNgieJLáH;
.....\\.....//.....<>..... !
om-verderf-te-brengen aan-de-stad ter-oversteek-van-mij.
.....\.....¤.....\\.....//....
zijn-aan't-opsluiten-mij? de-bezitsheren-van QeNgieJLáH in-de-hand-zijner 11
.....\..... . .
[is-aan't-afdalen? SháAuWL:
.....|..\..... .
naar-wat hoort de-heerdienaar-jouwer,
.....|..\..... .
jij-JHWH-van-Israël gods-van JieSseRáAéL,
.....<>..... . . . . .
leg-voor~dan-toch aan-de-heerdienaar-jouwer;
=
.....//.....<>..... !
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël hj-is-aan't-afdalen.
.....\..... .
en-voorts-zegt DáWieD, 12
.....//.....\\\.....//.....//
zijn-aan't-opsluiten? de-bezitsheren-van QeNgieJLáH enwel-mij
.....<>..... . . . . .
[en-enwel~de-menselijken-mijner in-de-hand-van~SháAuWL;
.....//.....<>..... !
en-voorts-zegt die-JHWH-van-Israël aan't-opsluiten-zijn-zij.

=

.....¤.....\\.....//.....\.....
en-voorts-staat-op DáWieD en-de-menselijken-zijner ongeveer-zes~honderd 13
. .
[manmenselijken:
.....|..... .
en-voorts-trekken-zij-uit vandaan-van-QeNgieJLáH,
.....<>..... . . . . .
en-voorts-gaan-zij-voor-zich-heen zoals zij-voor-zich-heen-gaan;
.....\..... . .
en-aan-SháAuWL wordt-voorgelegd:
.....///.....|..... .
ja~(daar)ontsnapt DáWieD vandaan-van~QeNgieJLáH,

.....<>..... !
en-voorts-stopt-hij om-uit-te-trekken.
.....\\...../// .....|..... .
en-voorts-zit DáWieD in-het-inbrengveld in-de-schanskooien, 14
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-zit-hij op-het-gebergte-van het-inbrengveld-van~ZiePh;
.....///.....|..... .
en-voorts-is-aan't-zoeken-hem SháAuWL al-af~de-dagen,
.....//...<>..... !
en-niet~geeft-hem gods in-de-hand-zijner.
.....\..... .
en-voorts-ziet DáWieD, 15
....//.....<>.....\..... . . . . .
ja~uittrekt SháAuWL om-te-zoeken enwel~de-lichaamziel-zijner;
.....//.....<>..... !
en-DáWieD(is) in-het-inbrengveld-van~ZieJPh in-het-oerwoud.

=

.....\\.....|.....\..... .
en-voorts-staat-op JeHóWNáTáN stichtzoon-van~SháAuWL, 16
.....//.....<> . . . . . .
en-voorts-gaat-hij naar~DáWieD oerwoudwaarts;
.....//.....<>..... !
en-voorts-maakt-hij-hard enwel~de-hand-zijner in-gods.
.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt-hij tot-hem niet~ben-jij-aan't-ontzien-jezelf: 17
▫...///.....|.....///.....\..... .
ja niet niet-is-aan't-vinden-jou de-hand-van SháAuWL
[de-omvamende-mijner,
.....|.....\..... .
en-jij jij-bent-aan't-koning-worden over~al-af~JieSseRáAéL,
...<>.....\.... . . . . .
en-ik ik-ben-aan't-geschieden-voor-jou tot-andertweede;
.....//.....<>.....//..... !
en-ook~SháAuWL de-omvamende-mijner (is)volkènnend vastzo.
.....\\\...../// .....<>.....
en-voorts-scheiden-zij-af zij-andertwee een-zuivergang 18
.....\..... . . . . .
[voor-de-vertegenwendiging-van die-JHWH-van-Israël;
.....///.....|..... .
en-voorts-zit DáWieD in-het-oerwoud,
.....<>.....//..... !
en-JeHóWNáTáN hij-gaat tot-het-huis-zijner.

=

.....///.....|..... .
en-voorts-gaan-er-op ZieJPhieten naar~ShàAuWL, 19

.....<>..... . . . . .
GieBheNgáH-waarts om-te-zeggen;
.....\....▫.....\\.....///.....|
is-niet? DáWieD zich-verstekende genoot-met-ons in-de-ontoegankelijkheden
..... .
[in-het-oerwoud,
.....|..... .
op-de-heuvelmuts-van ChæKhieJLáH,
.<>.....//..... !
die(is) vandaan-het-zuidenrechtse-van de-ontzettendheid.[122]
▫.....\\.....//.....//....
en-welnu voor-al-af~het-verlangen-van de-lichaamziel-jouwer oh-koning 20
.....<>..... . . . . .
[om-af-te-dalen daal-af;
.....//.....<>..... !
en-aan-ons(is't) op-te-sluiten-hem in-de-hand-van de-koning.
.....\..... .
en-voorts-zegt SháAuWL, 21
//.....<>..... . . . . .
ingezegenden(zijn) jullie voor-die-JHWH-van-Israël;
//.....<>..... !
ja medelijden-hebben-jullie over-mij.
.....||.....\..... . . . . .
gaat~dan-toch en-doet't-vastzo-zijn nogmaals: 22
.....///.....|.....|..\.....\.....
en-volkènt en-ziet enwel~de-opstaanplaats-zijner waar~aan't-geschieden-is
..... .
[het-voetebeen-zijner,
.//.....<> . . . . .
wie? ziet-hem daar;
///.....\..... .
ja hij-zegt tot-mij,
..//.....<>..... !
slimmig-zijnde is-slimmig-aan't-zijn hij.
.....\..... . .
en-ziet en-volkènt: 23
.....///.....|.\.....\..... .
vandaan-van-al-af de-verschuilplaatsen als hij-zich-aan't-verschuilen-is daar,
.....///.....|.... .
en-voorts-zijn-jullie-aan't-terugkeren naar-mij tot-vastigheid,
.....<>..... . . . . .
en-voorts-ben-ik-aan't-gaan samen-met-jullie;
.....|.....\..... .
en-voorts-is-aan't-geschieden ware't-dat-hij-er-is in-het-land,
.....\..... .
en-voorts-ben-ik-aan't-vatten enwel-hem,

[122] I Sam.26:1; Ps.54:2.

.....<>.....//..... !
[met-al-af de-kuddetallen-van JeHuWDáH.
.....//.....//.....<>.....
en-voorts-staan-zij-op en-voorts-gaan-zij ZiePh-waarts 24
.....\..... . . . . .
[voor-de-vertegenwendiging-van SháAuWL;
.....\\...../.....///.....|
en-DáVieD en-de-menselijken-zijner (zijn)in-het-inbrengveld-van MáNgóWN
..... .
[in-de-steppe,
.....//..... !
zuidenrechts-van de-ontzettendheid.
.....\\.....\.....¬..... ,
en-voorts-gaat SháAuWL en-de-menselijken-zijner om-te-zoeken 25
.....\..... .
en-voorts-leggen-zij('t)-voor aan-DáWieD,
.....\..... .
en-voorts-daalt-hij-af-van de-klip,
.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-zit-hij in-het-inbrengveld-van MáNgóWN;
.....\..... .
en-voorts-hoort('t) SháAuWL,
.....//.....<>.....//.....
en-voorts-achtervolgt-hij laat-aan-achter~DáWieD in-het-inbrengveld-van
..... !
[MáNgóWN.

.....\\...../.....///.....|. .
en-voorts-gaat SháAuWL vandaan-van-de-zijkant-van de berg deze, 26
.....\\\.....//.....//.....<>..
en-DaWieD en-de-menselijken-zijner vandaan-van-de-zijkant-van de-berg
. . . . .
[gene;
.....\\...../.....///.....\\.....|
en-voorts-geschiedt DáWieD zich-latend-opjagen om-te-gaan
.....\..... .
[vandaan-van-de-vertegenwendiging-van SháAuWL,
.....\..... . .
en-SháAuWL en-de-menselijken-zijner:
.....//.....//.....<>.....
een-omkransing-makend naar~DáWieD en-naar~de-menselijken-zijner
..... !
[om-te-vatten-hen.
.....\..... .
en-een-werkbode komt, 27
.....<>..... . . . . .
naar~SháAuWL om-te-zeggen:
...\..... .
beijl-je en-ga,

```
                                                                                I SAM 23,24
   ...............//.......................<>.........    !
   ja~er-ontschillen-zich PeLieJShₑTieM op~het-land.
.......................\......   . .
en-voorts-keert-terug SháAuWL:                                                  28
       ....................................\.............\..........   .
       vandaan-van-het-achtervolgen laat-aan-achter DáWieD,
              ..............<>................\..................  . . . . .
              en-voorts-gaat-hij om-te-treffen de-PeLieJShₑTieJM;
   ...   . .
   om~vastzo:
       ...........|..........\.....................   .
       roepen-zij tot-de-opstaanplaats (nl.)die,
              .<>............   !
              klip-van de-vereffeningen[123].
..............//..........<>.....   . . . . . . . .
en-voorts-gaat-op DáWieD daar-vandaan;                                          24.1
   ............<>......................//........................  !
   en-voorts-zit-hij in-de-schanskooien-van NgéJN~GèDieJ.
...............    . .
en-voorts-geschiedt-het:                                                        2
       ......|....\.............   .
       zodra terugkeert SháAuWL,
              ..................<>......................  . . . . . .
              vandaan-van-laat-achter de-PeLieJShₑTieJM;
   ..........................///...........|...    .
   en-voorts-leggen-zij-voor aan-hem te-zeggen,
       .\.............   .
       kijk-hier DáWieD,
              ........<>.....................//.......  !
              in-het-inbrengveld-van NgéJN GèDieJ.

=

...............\.......   . .
en-voorts-neemt SháAuWL:                                                        3
       .\\\...//.............//................<>...............................   . . . . .
       drie kuddetallen manmenselijken uitgekozenen
                                                  [vandaan-van-al-af~JieSSₑRáAél;
   ...........   . .
   en-voorts-gaat-hij:
       ..........////...................|.....................    .
       om-te-zoeken enwel~DáWieD en-de-menselijken-zijner,
              .....................<>...................//.............    !
              op~de-vertegenwendiging-van de-rotsen-van de-steenbokken.
▫.............................\\...................///.....................\\........|
en-hij-komt naar~de-ommuringen-van het-voorttrekvee op~de-neemweg              4
```

[123] of: SèLàNg HaMMàCh'LeQóWT.

.....\..... .
[en-daar(is) een-grot,
.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-komt SháAuWL om-te-omvlechten enwel~de-voetebenen-zijner;
.....|..... .
en-DáWieD en-de-menselijken-zijner,
.....//.....<>. !
in-het-bekken-van de-grot zittend.
.....|.....\\...../..... . .
en-voorts-zeggen de-menselijken-van DáWieD tot-hem: 5
.....\\...../.....\\\.....\..... . .
kijk-hier de-dag dat~zegt die-JHWH-van-Israël tot-jou:
.....\\../.....///.....|..... .
kijk-hier ik(ben) gevende enwel~de-vijand-jouwer in-de-hand-jouwer,
.....\..... .
en-voorts-ben-jij-aan't-maken aan-hem,
.....<>....\..... . . . . .
naar-wat goed-doet in-de-welogen-jouwer;
.....//.... . .
en-voorts-staat-op DáWieD:
.....//.....//.....
en-voorts-scheidt-hij-af enwel~een-vlegelslip-van~de-overgooier
.....<>... !
[die(is)~aan-SháAuWL heimelijk.
.....¬ ....
en-voorts-geschiedt-het laat-na~vastzo: 6
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-slaat het-hart-van~DáWieD enwel-hem;
///.\..... .
om wat hij-afscheidt,
.....<>.....//..... !
enwel~een-vleugelslip die(is) aan-SháAuWL.

=

.....\\...../.....\\\.....\...
en-voorts-zegt-hij aan-de-menselijken-zijner een-overaanpak(is't) voor-mij 7
....
[vandaan-van-die-JHWH-van-Israël:
.....|.....\\.....///..
ware't-dat~ik-aan't-maken-ben enwel~een-inbreng (als)deze
.....|.....\..... .
[aan-de-machtiger-mijner aan-de-gezalfde-van die-JHWH-van-Israël,
.....//.....<>..... . . . . .
om-te-zenden de-hand-mijner op-hem;
.....//.....<>..... !
ja~de-gezalfde-van die-JHWH-van-Israël (is)hij.
.....\\.....///.....|.... .
en-voorts-verscheurt DáWieD enwel~de-menselijken-zijner met-inbrengen, 8

.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-niet geeft-hij(toe)-aan-hen om-op-te-staan naar-SháAuWL;
.....//.....//.....<>.....//..... !
en-SháAuWL hij-staat-op vandaan-van-de-grot en-voorts-gaat-hij
[op-de-neemweg.

=

.....\\...../.. . .
en-voorts-staat-op DáWieD daar-achter-aan: 9
.....|..... .
en-voorts-trekt-hij-uit vandaan-van~de-grot,
.....\\\.....//.....<>.....
en-voorts-roept-hij achter~SháAuWL-aan om-te-zeggen
.....\..... . . . . .
[machtiger-mijner oh-koning;
.....///.....|..... .
en-voorts-kijkt SháAuWL achter-hem-aan,
.....\\...../.....//...../.....<>..... !
en-voorts-nijgt DáWieD de-walgneus landwaarts en-voorts-bukt-hij-zich.

=

.....///.....|..... .
en-voorts-zegt DáWieD aan-SháAuWL, 10
.....\\\.....//.....//.....<>..... . . . . .
voor-wat? ben-jij-aan't-horen enwel~de-inbrengen-van een-roodling
[te-zeggen;
.....\..... .
kijk-hier DáWieD,
.<>..... !
zoekend kwaad-voor-jou.
.....|.....\\...../.....\..... . .
kijk-hier de-dag (nl.)deze zien de-welogen-jouwer: 11
.\.....|.....\\.....|..... .
enwel dat~geeft-jou die-JHWH-van-Israël in-de-hand-mijner in-de-grot,
.....//.....<>.....\...
en-zegt-men om-te-vermoorden-jou en-voorts-doet-het-verdriet
.. . . . .
[om-jou;
....
en-voorts-zeg-ik:
.....///.....|..... .
niet~ben-ik-aan't-zenden de-hand-mijner op-de-machtiger-mijner,
.....//.....<>..... !
ja~de-gezalfde-van die-JHWH-van-Israël (is)hij.
.....\.... .
en-omvamende-mijner zie: 12

. .
(dit)ook:
// ...../.....<>..... . . . . .
zie enwel~een-vleugelslip-van de-ovegooier-jouwer
[in-de-hand-mijner;
.|'.....|.....\\...../.....\....
ja als-ik-afscheid enwel~een-vleugelslip-van de-overgooier-jouwer en-niet
....
[vermoord-ik-jou:
..../////.....|..▫..\\...../.....///.....\\.....|
volkèn en-zie ja geenszins (is)in-de-hand-mijner kwaad en-afvalligheid
.....\..... .
[en-niet~verwaard-ik jou,
..../...../...../.....<>.....
en-jij(bent) vooropgezet-slechtdoende enwel~de-lichaamziel-mijner
..... !
[om-te-nemen-haar.
..../////...../.....\..... .
de-regel-aan't-stellen-is die-JHWH-van-Israël onderscheidend-mij 13
[en-onderscheidend-jou,
...../...../.....<>..... . . . . .
en-voorts-is-aan't-wreken-mij die-JHWH-van-Israël
[vandaan-van(vanwege)-jou;
.....<>...../...../..... !
en-de-hand-mijner is-niet aan't-geschieden~op-jou.
.\..... . .
zoals aan't-zeggen-is: 14
...../..... .
een-vore-stelling-van oostenvroeg,
...../.....<>...../..... . . . . .
vandaan-van-schenders is-aan't-uittrekken een-schender;
.....<>...../...../..... !
en-de-hand-mijner is-niet aan't-geschieden~op-jou.
...../.....\\...../////...../.....|.....\..... .
laat-aan-achter wie? trekt-uit de-koning-van JieSseRáAéL, 15
...../...../.....<>...../..... . . . . .
laat-aan-achter wie? ben-jij achtervolgende;
...../.....|...../..... .
laat-aan-achter een-hond die-gestorven-is,
...../.....<>...../...../..... !
laat-aan-achter een-vlo een-één-enkele.
...../////...../.....|..... .
en-voorts-is-aan't-geschieden die-JHWH-van-Israël om-te-oordelen, 16
...../.....<>...../.....\..... . . . .
en-voorts-is-hij-de-regel-aan't-stellen onderscheidend-mij
[en-onderscheidend-jou;
...../.....\\.|...../.....\..... .
en-voorts-is-hij-aan't-zien en-voorts-is-hij-aan't-twisten
[enwel~de-twistzaak-mijner,

.....<>..... !
en-voorts-is-hij-de-regel-aan't-stellen-aan-mij
[vandaan-van(vanwege)-de-hand-jouwer.

~

...../.....\..... . .
en-voorts-geschiedt-het als-al-af-maakt DáWieD: 17
.....||...../// .....\\..... .
om-in-te-brengen enwel~de-inbrengen (nl.)deze tot~SháAuWL,
.....\..... .
en-voorts-zegt SháAuWL,
...../.....<>.....\..... . . . . .
de-stem-jouwer? (is)dit stichtzoon-mijner DáWieD;
...../...../.....<>..... !
en-voorts-draagt-hoog-heen SháAuWL de-stem-zijner en-voorts-weent-hij.[124]
.....\\.....|..... .
en-voorts-zegt-hij tot~DáWieD, 18
...../.....<>..... . . . .
rechtvaardig (ben)jij vandaan-van(anders-dan)-ik;
///.|.....\..... .
ja jij klaar-maak-jij-mij het-goede,
...<>...../..... !
en-ik klaar-maak-ik-jou het-kwade.
.....|..\..... .
en-jij voor-leg-jij vandaag, 19
//...../.....<> . . . . .
enwel dat~jij-maakt samen-met-mij goeds;
.....¤..\\.\\\...../.....<>...../..
enwel dat opsluit-mij die-JHWH-van-Israël in-de-hand-jouwer en-niet
..... !
[vermoord-jij-mij.
...../.....|..... .
en-ja~aan't-vinden-is een-manmenselijke de-vijand-zijner, 20
.....<>.....\..... . . . . .
en-heen-zendt-hij-hem op-een-neemweg goed;
.....|.....\..... .
en-die-JHWH-van-Israël is-aan't-bevredigen-jou met-het-goede,
.....fz.....\..... .
op-de-drukplek-van de-dag (nl.)deze,
.//.//..... !
wat jij-maakt voor-mij.

SEDER

[124] Nergens anders in TaNaKh wordt verteld dat een koning van Israël weent. En dan in gezelschap. Dit is de Saul, die Samuel van Godswege tot koning moest zalven. Maar als koning bezweek hij aan de antitkrachten in hem en romdom hem. Sauls koningschap heeft geen toekomst, maar houdt David de spiegel voor, zonder welke hij zijn koningschap niet had kunnen invullen zoals hij - volgens deze profetische vertellng! - heeft gedaan: een gezalfde koning faalt! En hij moet precies dan EN toegeven EN opstaan en verder .

```
...........|......   .
en-welnu ik-volkèn't,                                                    21
      //.<>.....  . . . . . . . . . . . . . . . .
      ja koning-wordend ben-jij-koning-aan't-worden;
   ....................\\.......|.............   .
   en-voorts-is-aan't-opstaan in-de-hand-jouwer,
      ......<>.............................   !
      het-koningschap(rijk)-van JieSSeRáAéL[125].
.... . .
en-welnu:                                                                22
      ....///..............|...........  .
      bezeven-je voor-mij bij-die-JHWH-van-Israël,
            ......................//.......................................<>....
            ware't-dat~jij-aan't-afscheiden-bent enwel~het-kiemsel-mijner
                                                                  ......   . . . . .
                                                                  [laat-na-mij;
   ..............................//.............................<>.....
   en-ware't-dat~jij-aan't-verdelgen-bent enwel~de-naam-mijner
                              ....................//.......................   !
                              [vandaan-van-het-huis-van de-omvamende-mijner.
................//................<>...........  . . . . .
en-voorts-bezevent-zich DáWieD voor-SháAuWL;                             23
   .............///.........|................  .
   en-voorts-gaat SháAuWL naar~het-huis-zijner,
      .............|.....................  .
      en-DáWieD en-de-menselijken-zijner,
            <>.....................  !
            op-gaan-zij op~de-schanskooi.

~

.............\............   .
en-voorts-sterft SheMuWAéL,                                              25.1
      ................///.............................|............................  .
      en-voorts-verzamelen-zich al-af~JieSSeRáAéL
                                                [en-voorts-rouwklagen-zij~voor-hem,
            ................//.............................<>........  . . . . .
            en-voorts-begraven-zij-hem bij-het-huis-zijner in-RáMáH;
   ..................\.......  .
   en-voorts-staat-op DáWieD,
      ......................<>.............//.....................  !
      envoorts-daalt-hij-af naar~het-inbrengveld-van PáARáN.

=
```

[125] Met deze laatste woorden zegt Saul meer dan dat David koning zal worden; dat had hij daarvoor net gezegd. Hier doelt hij erop in Davids hand het voor Israël specifieke koningschap zal 'opstaan'. Inderdaad: "Saul is een van de profeten".

```
............\.........................../............................\...............   . .
en-een-manmenselijke in-MáNgóWN en-het-maakwerk-zijner op-de-KàRɛMèL:  2
        .......................|.......\....   .
        en-de-manmenselijke (is)groot machtig,
                .........//.........//..................<>......................\........
                en-aan-hem aan-voorttrekvee drie~kuddetallen en-een-kuddetal
                                                                                  . . . . . .
                                                                                  [geiten;
    ................//...................//.....................................<>...
    en-voorts-geschiedt-hij bij-het-scheren enwel~van- hetvoorttrekvee-zijner
                                                                          .............   !
                                                                          [op-de-KàRɛMèL.
.........///.............................|........   .
en-de-naam-van de-manmenselijke (is)NáBháL,                                          3
        .........//.................................<>.............   . . . . . .
        en-de-naam-van-de-vrouwmenselijke-zijner (is) AæBhieGáJieL;
    ..........///.............................................|......\............   .
    en-de-vrouwmenselijke (is)goed-van~onderwezenheid en-mooi-van formaat,
        .........//................//................//........<>................//...
        en-de-manmenselijke stijfkoppig en-kwaad-van handelingen en-hij(is)
                                                                          ..............  !
                                                                          [een-KáLieBhiet.
..............//........<>........  . . . . . . . . .
en-voorts-hoort DáWieD in-het-inbrengveld;                                            4
        .......//...............<>........................  !
        ja~scherende-is NáBháL enwel~het-kleinvee-zijner.
..............//.........<>...\.  . . . . . . .
en-voorts-zendt DáWied tien bonkers;                                                  5
    .............\\.........../..........   . .
    en-voorts-zegt DáWieD aan-de-bonkers:
        .....///.......\\..........|...................\............................   .
        gaat-op KàRɛMèL-waarts en-voorts-zijn-jullie-aan't-komen tot~NáBháL,
                ..............................................//.................<>......  !
                en-voorts-zijn-jullie-aan't-wensen~voor-hem in-de-naam-mijner vrede.
...................//.....................<>............   . . . . . . .
en-voorts-zijn-jullie-aan't-zeggen alzo tot-de-(goed)levende;                         6
    ...///......|.................\......   .
    en-jij vrede en-het-huis-jouwer vrede,
        ....//...................<>..  !
        en-al-af wat(is)~aan-jou vrede.
.........\.....   .
en-welnu ik-hoor,                                                                     7
        //....<>...................  . . . . .
        ja scheerders (zijn-er) voor-jou;
    ...   . .
    welnu:
        ......///...............................|.......\..................   !
        de-weidenden die(er-zijn)~voor-jou geschieden genoot-met-ons,
```

.\..... . .
niet maken-wij-schaamdeelachtig-hen:
...../////.....| .
en-niet~zijn-wij-ons-aan't-bemoeien met-hen wat-ook-maar,
.....<>...../// ..... !
al-af~de-dagen dat-zij-geschieden op-de-KàReMèL.
..\\...../.....\..... . .
wens enwel~vande-bonkers-jouwer en-voorts-zijn-zij't-aan't-voorleggen aan-jou:8
.....\\...../// .....| ..... .
en-voorts-zijn-aan't-vinden de-bonkers gratie in-de-wel-ogen-jouwer,
...../..<> . . . . . .
ja~op~een-dag goed komen-wij;
....
geef~dan-toch:
.....¤..\\...../////.....| ..... .
enwel wat aan't-vinden-is de-hand-jouwer aan-de-heerdienaren-jouwer,
.....<>..... !
en-aan-de-stichtzoon-jouwer aan-DáWieD.
.....\\.....|.....\..... .
en-voorts-komen de-bonkers-van DáWieD, 9
.....\\\...../// ...../// .....<>..
en-voorts-brengen-zij-in tot~NáBháL naar-al-af~de-inbrengen (nl.)deze
.....\..... . . . . .
[in-de-naam-van DáWieD;
..... !
en-voorts-houden-zij-rust.
.....\\...../.....<>.....|
en-voorts-buigt-zich-toe NáBháL enwel~tot-de-heerdienaren-van DáWieD 10
..... .
[en-voorts-zegt-hij,
.//.....<>.....\..... . . . . .
wie? (is)DáWieD en-wie?(is) de-stichtzoon-van~JieSháJ;
.....|.....\... .
vandaag zijn-er-veel heerdienaren,
..... .
die-zich-wegrijten,
.<>...../// .....
iedermenselijke vandaan-van-de-vertegenwendiging-van
..... !
[de-machtiger-zijner.
.....<>.....|..... .
en-voorts-ben-ik-aan't-nemen enwel~het-brood-mijner 11
[en-enwel~het-water-mijner,
..... .
en-enwel het-afgeslachte-mijner,
.//...<>..... . . . . .
dat ik-afslacht voor-de-scheerders-mijner;
.....|..... .
en-voorts-ben-ik't-aan't-geven aan-de-menselijken,

.....|....\..... .
vanwie ik-niet volkèn,
.//.....<>.. !
waar vandaan zij(zijn).[126]
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-draaien-om de-bonkers-van~DáWieD tot-de-neemweg-hunner; 12
.....\\.....|..... .
en-voorts-keren-zij-terug en voorts-komen-zij.
.....\..... .
en-voorts-leggen-zij-voor aan-hem,
.....<>.....//..... !
volgens-al-af de-inbrengen (nl.)deze.
.....¤.....\\...../.....\.....\.....
en-voorts-zegt DáWieD aan-de-menselijken-zijner gordt-aan iedermenselijke 13
....
[enwel~het-zwaard-zijner:
.....|..\..... .
en-voorts-gorden-zij-aan iedermenselijke enwel-het-zwaard-zijner,
.....//.....<>..... . . . . . .
en-voorts-gordt-aan ook~DáWieD enwel~het-zwaard-zijner;
.....\.....\..... . .
en-voorts-gaan-zij-op laat-aan-achter DáWieD:
.....///..... .
ongeveer-vier honderd manmenselijken,
.....<>.....//..... !
en-twee-honderd zitten op~de-gereistukken.
.....\\.....|.....\..... .
en-aan-AæBhieJGàJieL de-vrouwmenselijke-van NáBháL, 14
.....\\\.....//.....<>..... . . . . . .
legt-voor een-bonker~een-één-enkele vandaan-van-de-bonkers te-zeggen;
..\.....¤.....\\...\\\.....//.....
kijkhier zendt DáWieD werkboden vandaan-van-het-inbrengveld
.....//.....<>.....//.....
[om-in-te-zegenen enwel~de-machtiger-onzer en-voorts-omfloerst-hij-zich
..... !
[bij-hen.
..... .
en-de-menselijken, 15
.....//.....<> . . . . . .
(zijn)goed-zijnden voor-ons machtig;
.....///.....|.....\.....
en-niet doen-zij-schaamdeelachtig-zijn-ons en-niet~bemoeien-zij-zich-met-ons
.
[wat-ook-maar,
.....|.....\..... .
al-af~de-dagen-van ons-omgaan samen-met-hen,

[126] Meestal wordt dit vers als een retorische vraag opgevat, hoewel het vraagpartikel ontbreekt. Maar ook in het Nederlands kan het vraagteken ontbreken en wordt de zin als een sarcasme opgevat.

.....<>..... !
als-wij-geschieden in-het-veld.
.....|.....\..... .
(als)een-muur geschieden-zij over-ons, 16
.....<>..... . . . . .
ook~'snachts ook~'sdaags;
.....//.....//.....<>...//..... !
al-af~de-dagen dat-wij-geschieden genoot-met-hen weidende het-voorttrekvee.
.. . .
en-welnu: 17
....///.....|..... .
volkèn en-zie wat~jij-aan't-maken-bent,
.....\\\.....//.....<>.....\
ja~al-af-is het-kwaad naar~de-machtiger-onzer en-over
....
[al-af~het-huis-zijner;
.....|..... .
en-hij (is) een-stichtkind-van~zondernut[127],
<>..... !
inbrengende tot-hem.
.....\.....|'.....¤....\\.....
en-voorts-beijlt-zich AæBhieJGàJieL en-voorts-neemt-zij twee-honderd 18
..../.....\..... . .
[broden en-andertwee slapters~wijn:
.....\\.....///.....|.....\\\.....|.. .
en-vijf(stuks) voorttrekvee (klaar-)gemaakt en-vijf schepmaten geroosterds,
.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-honderd[128] schrompeldruiven en-twee-honderd vijgen-klonten;
.....<>..... !
en-voorts-stelt-zij-die op~de-ezels.
.....///.....\\.....|.....\..... .
en-voorts-zegt-zij aan-de-bonkers-harer steekt-over 19
[voor-de-vertegenwendiging-mijner,
.....<>.....\.. . . . . .
kijk-hier-mij laat-aan-achter-jullie komende;
.....//.....<>..//..... !
en-aan-de-manmenselijke-harer NáBháL niet legt-zij't-voor.
.....||....\...\..... . .
en-het-geschiedt zij op-rijdend op~de-ezel: 20
....\\.....|.....\..... .
en-afdalend in-de-verstokenheid-van het-gebergte,
.....///.....|..... .
en-kijk-hier DáWieD en-de-menselijken-zijner,
<>..... . . . . .
afdalend om-te-treffen-haar;

[127] Ook als naam opgevat: BeLieJJàNgàL > Belial.
[128] Aanvullen 'schepmaten'?

.....<>..... !
en-voorts-komt-zij-tegen enwel-hen.
.....\... . .
en-DáWieD hij-zegt: 21
...¤.....\\...../.....///.....|
dus voor-een-leugen houd-ik-waar enwel~al-af~wat(is) aan-deze
..... .
[in-het-inbrengveld,
.....\.....<>..
en-is-er-niet~gemoeid vandaan-van-al-af~wat(is)aan-hem
. . . . . .
[wat-ook-maar;
.....//....<>.....// ..... !
en-voorts-doet-hij-terugkeren~aan-mij kwaad op-de-drukplek-van goed.
.....\\\...../.....//.....<>.....\..... . . . . .
zo~is-aan't-maken gods aan-de-vijanden-van DáWieD en-zo 22
[is-hij-aan't-toevoegen;
.....\\\.....//..
ware't-dat~ik-ben-aan't-doen-resteren vandaan-van-al-af~ wat(is)~aan-hem
.....<>.....// ..... !
[tot~de-ochtend (een)die-plast aan-een-wand.
.....///.....\\..... .
en-voorts-ziet AæBhieJGàJieL enwel~DáWieD, 23
.....||.....<>.....\.. . . . . .
en-voorts-beijlt-zij-zich en-voorts-daalt-zij-af vandaan-van-op de-ezel;
.....||.....///.....|..... .
en-voorts-valt-zij voor-de-walgneus-van DáWieD
[op-de-vertegenwendiging-harer,
.....<>..... !
en-voorts-bukt-zij-zich landwaarts.
.....|..... .
en-voorts-valt-zij op~de-voetebenen-zijner, 24
.....||....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-zegt-zij ja~ik machtiger-mijner (ben)de-ontwrichting;
.....///.....|..... .
en-aan't-inbrengen-is~dan-toch de-heerdienares-jouwer in-de-oren-jouwer,
.....||.....<>.....// ..... !
en-hoor enwel de-inbrengen-van de-heerdienares-jouwer.
.....\.....\.....\.....|'....
niet~dan-toch is-aan't-stellen de-machtiger-mijner enwel~het-hart-zijner 25
.....¤.....\\...../..... . .
[naar~een-manmenselijke zondernut (nl.)deze op~NáBháL:
///.....|..... .
ja zoals-de-naam-zijner vastzo(is)~hij,
.....\..... .
NáBháL("Slap") (is)de-naam-zijner,
.....<>..... . . . . .
en-verslaptheid (is)genoot-met-hem;

.....|..... .
en-ik de-heerdienares-jouwer,
.//...//.....//.....<>.....//..... !
niet zie-ik enwel~de-bonkers-van de-machtiger-mijner die jij-zendt.
.....\..... . .
en-welnu machtiger-mijner: 26
.....///.....|.//.
levend(is)~die-JHWH-van-Israël en-levend~de-lichaamzierl-jouwer dat
.....///.....|..\..... .
[belettend-is-jou die-JHWH-van-Israël komende met-roodsstoringen,
.....//.....<>.. . . . . .
en-voorts-is-aan'rt-bevrijden de-hand-jouwer jou;
.. . .
enwelnu:
.....///.....|..... .
aan't-geschieden-zijn als-NáBháL de-vijanden-jouwer,
.....//.....<>..... !
en-zij-die-zoeken naar~de-machtiger-mijner kwaad.
.....|.....\..... .
en-welnu de-inzegening (is)dit, 27
.....//.....<>..... . . . . .
die~doet-komen de-familibediende-jouwer tot-de-machtiger-mijner;
.....|..... .
en-geeft aan-de-bonkers,
.....<>.....//..... !
die-zich-gaande-houden bij-de-voetebenen-van de-machtiger-mijner.
.....//.....<>.....\..... . . . . .
draag-hoog-weg dan-toch de-afvalligheid-van de-heerdienares-jouwer; 28
\.....▫.....\\.....//....
ja makend~is-aan't-maken die-JHWH-van-Israël voor-de-machtiger-mijner
.....\..... . .
[een-huis betrouwbaar:
.....<>.....|.....\
ja~de-broderijen-van die-JHWH-van-Israël (is)de-machtiger-mijner
..... .
[broderij-aan't-voeren,
.....//.....//.....<>..... !
en-kwaad is-niet~aan't-gevonden-worden bij-jou
[vandaan-van-de-dagen-jouwer.
.....///.....|..... .
en-staat-voorts-op een-roodling om-te-achtervolgen-jou, 29
.....<>..... . . . . .
en-om-te-zoeken enwel~de-lichaamziel-jouwer;
.....▫.....\\...../.....\.....
dan-is-aan't-geschieden de-lichaamziel-van de-machtiger-mijner ingeëngd
.....\..... . .
[in-het-inengsel-van de-levenden:
fz.....\..... .
samen-met die-JHWH-van-Israël de-gods-jouwer,

.....▫...../// .....\\.....|..... .
en-enwel de-lichaamziel-van de-vijanden-jouwer
[is-hij-aan't-slingeren~dan-toch,
.....<>...../// ..... !
in-het-midden-van de-handzool-van de-slinger.
....
en-het-geschiedt: 30
...../// .....|..... .
ja~aan't-maken-is die-JWH-van-Israël voor-de-machtiger-mijner,
...../// ...../// .....<>..... . . . . .
naar-al-af wat~hij-inbrengt aan-goeds over-hem;
...../// .....<>..... !
en-hij-gebiedt-jou tot-voorlegger over~JieSSeRáAéL.
.....\.....\.....\.....|'.....▫.....\\.....
en-niet is-aan't-geschieden dit voor-jou om-te-knikken en-tot-struikeling-van 31
...../..... . .
[het-hart voor-de-machtiger-mijner:
.....| .
om-te-storten~roods gratisweg,
...../// .....<> . . . . . .
en-opdat bevrijdt de-machtiger-mijner zichzelf;
...../// .....|..... .
en-voorts-is-het-goed-aan't-doen-zijn die-JHWH-van-Israël
[voor-de-machtiger-mijner,
.....<>..... !
en-voorts-ben-jij-aan't-aanhaken enwel~bij-de-heerdienares-jouwer.[129]

=

...../// .....<>..... . . . . .
en-voorts-zegt DáWieD aan-AæBhieJGàJieL; 32
///.....|.....\..... .
ingezegend die-JHWH-van-Israël de-gods-van JieSSeRáAéL,
\\\.....// ...../// .....<>..... !
die zendt-jou de-dag (nl.)deze om-te-treffen-mij.

SEDER

..../// .....<>.....\..... . . .
en-ingezegend het-smaakgevoel-jouwer en-ingezegend jij; 33

[129] In deze rede van Abigaïl heeft de profetische verteller vanaf vs 29 het profiel getekend van de-koning van Israël als MESSIAS-koning: hij is veilig in het 'inengsel' (Hebreeuws: TsáRuWR, dat in de Joodse traditie met 'bundel' vertaald wordt, als beeld voor het van de dood geredde leven.), hij is voorlegger (Hebreeuws: NáGieJD, later een van de namen voor leiding gevende functies in de Joodse gemeenschap, vooral in het Midden-Oosten); hij vergiet geen onschuldig bloed en zelfs geen bloed zonder noodzaak en hij bevrijdt zichzelf niet. Hoe belangrijk deze opsomming is, blijkt daaruit dat David die volledig zal herhalen in vs 32 en dat nogmaals bevestigt in vs 35. Het kenmerkte Davids leven tot nu toe reeds, maar wordt nu zijn opgave voor de toekomst. Hij zal die opgave in hoge mate waar maken, maar precies daarin ook falen en dit falen erkennen en er de gevolgen van accepteren. Daarom is David DE koningsfiguur in TaNaKh. Dat alles kenmerkt daarom ook het leven van Jezus - zonder daarin te falen.

.\\...../...../////...../.....|...../.....\..... .
die al-af-houdt-mij de-dag (nl.)deze vandaan-van-het-komen
[met-roodsstortingen,
...../////...../<>..... !
en-het-bevrijden door-de-hand-mijner van-mij.
....
daarentegen: 34
...../.....|...../.....\..... .
levend(is)~die-JHWH-van-Israël de-gods-van JieSseRáAéL,
.\..... .
die belet-mij,
...../<>..... . . . . .
vandaan-van-wat-kwaad-doet enwel-jou;
\...../.....\..... . .
ja als-toch-niet jij-je-beijlt:
...../.....|..... .
en-jij-voorts-komt om-te-treffen-mij,
\...../.....\\\...../...../...../.....
ja (niet)ware'r~strakgebleven voor-NáBháL tot~het-licht-van
...../<>...../...../..... !
[de-ochtend een-vandaan-van-wie-plast bij-een-wand.
...../////...../.....|..... .
en-voorts-neemt-aan DáWieD vandaan-van-de-hand-harer, 35
...../<>..... . . . . .
enwel wat~zij-komen-doet aan-hem;
...../.. . .
en-aan-haar zegt-hij:
.../////...../..... .
ga-op in-vrede tot-het-huis-jouwer,
...../.....\..... .
en-zie ik-hoor op-de-stem-jouwer,
...../<>...../...../..... !
en-voorts-draag-ik-hoog-heen de-vertegenwendiging-jouwer.
...../...../...../.....|'...../...../.....¤
en-voorts-komt AæBhieJGàJieL naar~NáBháL en-kijk-hier~voor-hem 36
...../\\...../...../...../.....\..... . .
[een-drinkmaal in-het-huis-zijner zoals-een-drinkmaal-van de-koning:
...../////...../.....|.....\..... .
en-het-hart-van NáBháL (is)goed over-hem,
...../////...../<>..... . . . . . .
en-hij(is) roesdronken totter~macht;
...../.....\..... .
en-niet~legt-zij-voor aan-hem,
...../////...../////...../<>...../////...../..... !
een-inbreng klein en-groot tot~het-licht-van de-ochtend.
...../.....\..... . .
en-voorts-geschiedt-het in-de-ochtend: 37
...../////...../.....\\..|...../..... .
bij-het-uittrekken-van de-wijn vandaan-van-NáBháL,

.....\..... .
en-voorts-legt-voor~aan-hem de-vrouwmenselijke-zijner,
.....<>..... . . . . .
enwel~de-inbrengen (nl.)deze;
.....///.....|..... .
en-voorts-sterft het-hart-zijner in-het-naderlijf-zijner,
.....<>...../..... !
en-hij hij-geschiedt tot-steen.
.....<>.....\. . . . . .
en-voorts-geschiedt-hij ongeveer-tien dagen; 38
.....\\\...../.....<>..... !
en-voorts-steekt die-JHWH-van-Israël enwel~NáBháL
[en-voorts-is-hij-een-gestorvene.
.....\.....¬.\.....\..... ,
en-voorts-hoort DáWieD ja een-gestorvene (is)NáBháL 39
.....|'.....\.....|'.....\.....▫
en-voorts-zegt-hij ingezegend die-JHWH-van-Israël die twist
.....\\...../.....\..... . .
[enwel~de-twist-van de-hoon-voor-mij vandaan-van-de-hand-van NáBháL:
.....|....\..... .
en-enwel~de-heerdienaar-zijner terughoudt vandaan-van-kwaad,
.....|..... .
en-enwel het-kwaad-van NáBháL,
.....//.....<>..... . . . . .
doet-terugkeren die-JHWH-vanpIsraël
[op-het-eerstdeel-zijner;
.....///.....|.....\..... .
en-voorts-zendt DáWieD en-voort-brengt-hij-in bij-AæBhieJGàJieL,
.....//.....<>..... !
om-aan'te-nemen-haar voor-zich tot-vrouwmenselijke.
.....//.....//.....//.....<>....
en-voorts-komen de-heerdienaren-van DáWieD naar~AæBhieJGàJieL 40
....
[de-KhàReMáLietische;
.....///.....|..... .
en-voorts-brengen-zij-in tot-haar om-te-zeggen,
.....|.....\..... .
DáWieD zendt-ons naar-jou,
.....//.....<>..... !
om-te-nemen-jou voor-zich tot-vrouwmenselijke.
.....||.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-staat-zij-op en-voorts-doet-zij-bukken de-walgneus landwaarts; 41
....
en-voorts-zegt-zij:
.///.....|..... .
kijk-hier de-heerdienares-jouwer tot-familie-bediende,
.....||.....<>..... !
om-te-wassen de-voetebenen-van de-machtiger-mijner.

.....||.....\..... . .
en-voorts-beijlt-zich en-voorts-staat-op AæBhieJGàJieL: 42
.....|..... .
en-voorts-rijdt-zij-op op~de-ezel,
.....|..... .
en-vijf bonksters-van-haar,
.<>..... . . . . .
gaanden voor-het-voetebeen-harer;
....
en-voorts-gaat-zij:
.....|.....\..... .
laat-aan-achter de-werkboden-van DáWieD,
.....<>..... !
en-voortsgeschiedt-zij~voor-hem tot-vrouwmenselijke.
.....//.....//.....<>..... . . . .
en-enwel~AæChieJNoNgàM neemt DáWieD vandaan-van-JieZeReAèL; 43
.....//.....//.....<>..... !
en-voorts-geschieden ook-zij-andertwee voor-hem tot-vrouwmenselijken.

=

....
en-SháAuWL: 44
.....//.....//.....<>.....\.....
hij-geeft enwel~MieJKhàL de-stichtdochter-zijner de-vrouwmenselijke-van
.. . .
[DáWieD;
.....//.....<>....//..... !
aan-PhàLeThieJ stichtzoon-van~LàJieSh die(is) vandaan-van-GàLLieJM.
.....///.....|..... .
en-voorts-komen de-ZiePhieten naar~SháAuWL, **26**.1
.....<>..... . . . . .
GieBheNgáH[130]-waarts om-te-zeggen;
.....///.....|.....\..... .
is-niet? DáWieD zich-verstekende op-de-heuvelmuts-van ChæKhieJLáH,
.....//..... !
op de-vertegenwendiging-van de-ontzettendheid.
.....\..... . .
en-voorts-staat-op SháAuWL: 2
.....\\.....|..... .
en-voorts-daalt-hij-af naar~het-inbrengveld-van~ZieJPh,
.....//.....//.....<>.....
en-samen-met-hem drie~kuddetallen manmenselijken
..\..... . . . . .
[uitgekozenen-van JieSseRáAéL;

[130] De betekenis van deze naam: 'heuvelmuts'; dit woord in de tweede vershelft zou daar dus ook als naam kunnen worden opgevat.

```
    ...........//.................<>.............................. !
    om-te-zoeken enwel~DáWieD in-het-inbrengveld-van~ZieJPh.[131]
.......................\\......../..............\.......................  . .
en-voorts-laat-zich-neer ShàAuWL bij-de-heuvelmuts-van ChæKhieJLáH:      3
        .//.......................//.....................<>................. . . . . . . .
        die(is) op~de-vertegenwendiging-van de-ontzettendheid op~de-neemweg;
    .............|.....\............  .
    en-DáWieD (is)zittend in-het-inbrengveld,
        ..............||......\..........//.........//.....................<>...
        en-voorts-ziet-hij ja (daar)komt ShàAuWL laat-aan-achter-hem
                                                                  !
                                                                [inbrengveld-waarts.
...............//.......<>  . . . . . . . . . .
en-voorts-zendt DáWieD voetebeners;                                      4
    ..................||...................//........<>..............  !
    en-voorts-volkènt-hij ja~(daar)komt ShàAuWL naar~wat-vastzo-is[132].
...................\....  . .
en-voorts-staat-op DáWieD:                                               5
        .....................¬.........................¬...\..........\............  ,
        en-voorts-komt-hij naar~de-opstaanplaats waar zich-neerlaat ShàAuWL
                .............\.....  . .
                en-voorts-ziet DáWieD:
                        ............................|..\.....\............  .
                        enwel~de-opstaanplaats waar neer-ligt ShàAuWL,
                                ............//.........................<>
                                en-AàBheNéR de-stichtzoon-van~NéR
                                                        ........................... . . . . . .
                                                        [de-vorst-van~de-schare-zijner;
    .............|..\...........................  .
    en-ShàAuWL neerliggend in-de-(wagen)cirkel,
        .............//................//............................  !
        en-het-genotenvolk zich-neerlatend in-een-singel-om-hem.
.........................\\......../..............\.......................\.......  . .
en-voorts-buigt-zich-toe DáWieD en-voorts-zegt-hij tot~AæChierJMèLèK     6
                                                                [de-ChieTtiet:
        .....................\\................................/........///.................
        en-tot~AæBhieJShàJ stichtzoon-vanZeRuWJáH de-broederverwant-van
                                                        ...........|........  .
                                                        [JóWAáBh om-te-zeggen,
                .................//.....................//.............<>...
                wie?~is-aan't-afdalen samen-met-mij naar~ShàAuWL
                                                        .........  . . . . . . . . . . . . .
                                                        [naar~de-neerlatingsplaats;
    .............\.............  .
    en-voorts-zegt AæBhieJShàJ,
```

[131] Zie I Sam.23:25.
[132] Wat onduidelijke Hebreeuwse woorden. Enkele LXX-handschriften lezen hier een naam

<>...../////..... !
ik ik-ben-aan't-afdalen genoot-met-jou.
.....¤.....\\...../////.....¬... .
en-voorts-komt DáWieD en-AæBhieJShàJ naar~het-genotenvolk 's-nachts 7
.....\..... . .
en-kijk-hier SháAuWL:
.///.....|..... .
neerliggend slapend in-de-(wagen)cirkel,
.....//.....//..... . . . . . .
en-de-neerlater-zijner ingedeukt~in-het-land
[vandaan-van-het-eerstdeel-zijner;
.....\..... .
en-AàBheNéR en-het-genotenvolk,
.<>..... !
neerliggend in-een-singel-om-hem.

=

.....///.....|..... .
en-voorts-zegt AæBhieJSHàJ tot~DáWieD, 8
\\...../////...../////.....<>..... . . . . . .
op-sluit gods vandaag enwel~de-vijand-jouwer in-de-hand-jouwer;
.....¤.....\\..../.....///.....\\..|
en-welnu ik-ben-aan't-slaan-hem dan-toch met-de-neerlater en-in-het-land
.....\..... .
[een-voetstamp een-één-enkele,
.....//.....<>..... !
en-niet ben-ik-'t-andermaal-aan't-doen aan-hem.
.....///.....|.....<>..... . . . . .
en-voorts-zegt DáWieD tot~AæBhieJShàJ niet~ben-jij-aan't-verderven-hem; 9
¤....\....//...../////...../////.....<>.....
ja wie? zendt de-hand-zijner op-de-gezalfde-van die-JHWH-van-Israël
..... !
[en-is-straffeloos.
=

.....///.....|..... .
en-voorts-zegt DáWieD levend(is)~die-JHWH-van-Israël, 10
//.....<>..... . . . . .
ja ware't-dat~die-JHWH-van-Israël aan't-neersteken-is-hem;
.....///.....|..... .
of~de-dag-zijner is-aan't-komen en-voorts-is-hij-aan't-sterven,
\\\...../////.....<>..... !
of in-de-broderij is-hij-aan't-neerdalen
[en-voorts-is-hij-aan't-weggeraapt-worden.
...../////.....|..... .
een-overaanpak(is't) voor-mij vandaan-van-die-JHWH-van-Israël, 11
.//.....<>.....\..... . . . . . .
zendend de-hand-mijner op-de-gezalfde-van die-JHWH-van-Israël;

```
    ▫...................\\......................./..........\\\....
    en-welnu neem~dan-toch enwel~de-neerlater die(is)
                ................................//....................//........<>....
                [vandaan-van-het-eerstdeel-zijner en-enwel~de-mok-met water
                ...................//........................... !
                [en-voorts-zijn-wij-aan't-heengaan op-onszelf.
..................▫......\\................./.......................///.......\\....|
en-voorts-neemt DáWieD enwel~de-neerlater en-enwel~de-mok-met water      12
                                            ......................\................   .
                                            [vandaan-van-het-eerstdeel-van ShàAuWL,
        ..............<>............   . . . . . . .
        en-voorts-gaan-zij-heen op-zichzelf;
    ......\............▫......\\............/.........\........   . .
    en-geen die-ziet en-geen die-volkènt en-geen die-waakwarm-wordt:
        <>..........|   .
        ja al-af-zij slapenden,
                .............\..................   .
                ja een-verdoving-van die-JHWH-van-Israël,
                        .<>......  !
                        valt op-hen.
....................///...........|..   .
en-voorts-steekt-over DáWieD de-oversteek,                                13
        .......................//...................................<>.........   . . . . .
        en-voorts-blijft-hij-staande op~het-eerstdeel-van de-berg
                                                                [vandaan-van-verre;
    .//.<>.................................. !
    veel opstaanplaats onderscheidend-hen.
.............\\............/..........      . .
en-voorts-roept DáWieD tot~het-genotenvolk:                               14
        ................///.......................|.......   .
        en-tot~AàBheNéR stichtzoon-van~NéR om-te-zeggen,
                .//.....................<>.............   . . . .
                niet? ben-jij-je-aan't-toebuigen AàBheNéR;
    ........................///...........|...........   .
    en-voorts-buigt-zich-toe AàBheNéR en-voorts-zegt-hij,
        .//..<>.......//............ !
        wie? jij jij-roept tot~de-koning.

~

................▫......\\................/.................\.....................   . .
en-voorts-zegt DáWieD tot~AàBheNéR niet?~ een-manmenselijke (ben)jij:      15
        ....///.......\\......|............   .
        en-wie? (is)zoals-jij in-JieSseRáAéL,
                ..............|..\................   .
                en-voor-wat? niet houd-jij-je-waar,
                        ......................<>.......   . . . . . .
                        tot~de machtiger-jouwer de-koning;
```

.....\\.....\..... .
ja~er-komt een-één-enkele-van het-genotenvolk,
.....<>.....//..... !
om-te-verderven enwel~de-koning de-machtiger-jouwer.
.....||.....\.....¬..\..... ,
niet~goed (is) een-inbreng (als)deze die jij-maakt 16
....
een-levende(is)~die-JHWH-van-Israël;
///.....\\..... .
ja stichtkinderen-van-gestorvenheid (zijn)jullie,
.\\\...../////.....<>...
die niet waar-houden over~de-machtiger-jelieder
.....\..... . . . . .
[over~de-gezalfde-van die-JHWH-van-Israël;
...../// . .
en-welnu zie:
...../////...../////...../////.....<>....
waar?(is)~de-neerlater-van de-koning en-enwel~de-mok-met water
.//..... !
[die(is) vandaan-van-het-eerstdeel-zijner.
...../////...../|.....\..... .
en-voorts-neemt-waar SháAuWL enwel~de-stem-van DáWieD, 17
.....||...../////.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-zegt-hij de-stem-jouwer? (is)dit stichtkind-mijner DáWieD;
.....\..... .
en-voorts-zegt DáWieD,
.....<>...../////..... !
de-stem-mijner machtiger-mijner de-koning.
.....||...../////...../////...../////.....<>.....
en-voorts-zegt-hij voor-wat? (is)dit de-machtiger-mijner achtervolgend 18
.....\..... . . . . .
[laat-aan-achter de-heerdienaar-zijner;
///.\.... .
ja wat? maak-ik,
.....<>..... !
en-wat?(is)in-de-hand-mijner aan-kwaad.
....
en-welnu: 19
.....|.....\..... .
aan't-horen-is~dan-toch de-machtiger-mijner de-koning,
<>.....\..... . . . . .
enwel~de-inbrengen-van de-heerdienaar-jouwer;
.....||.....//
ware't-dat~die-JHWH-van-Israël verlokt-jou op-mij
.....\..... .
[is-hij-de-lucht-aan't-krijgen-van een-cijnsgave,
.....\.....\..... . .
en-ware't stichtkinderen-van de-roodling:

.....//.....|.....\..... .
vervloekten (zijn)zij voor-de-vertegenwendiging-van
[die-JHWH-van-Israël,
.....\..... . .
ja~zij-verdrijven-mij vandaag:
.....//.....///.....
vandaan-van-het-mij-erbij-nemen in-het-eigendom-van
.....|.. .
[die-JHWH-van-Israël te-zeggen,
//..<>.....//... !
ga heerdien gods latere.
... . .
en-welnu: 20
.....///.....| .
niet-is-aan't-vallen het-roods-mijner landwaarts,
.....<>.....\.....
vandaan-van-voorgelegd-aan de-vertegenwendiging-van
....
[die-JHWH-van-Israël;
....||.....\..... . .
ja~uittrekt de-koning-van JieSSeRáAéL:
.....|.....\..... .
om-te-zoeken enwel~een-vlo een-één-enkele,
...//.....//.....<>..... !
zoals aan't-achtervolgen-is de-roep-patrijs in-de-bergen.
.....¤.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL ik-verwaard keer-terug stichtzoon-mijner~DáWieD: 21
¤.....///.....|... .
ja niet~ben-ik-aan't-kwaad-doen aan-jou nogmalig,
¤.....\\.....//.....
op-de-drukplek waar kostbaar-aan't-zijn-is
.....//.....<>.....\..... . . . . .
[de-lichaamziel-mijner in-de-welogen-jouwer een-dag (als)deze;
.//.....//.....<>.....//..... !
kijk-hier dwaas-doe-ik en-voorts-ben-ik-aan't-dwalen een-veelheid machtig.
.....///.....|..... .
en-voorts-buigt-zich-toe DáWieD en-voorts-zegt-hij, 22
.....<>.....\..... . . . . .
kijk-hier de-neerlater-van de-koning;
.....//.....//.....<>.....
en-hij-is-aan't-doen-oversteken een-één-enkele vandaan-van-de-bonkers
..... !
[en-aan't-nemen-is-hij-die.
.....|.....\..... .
en-die-JHWH-van-Israël is-aan't-doen-weerkeren aan-iedermenselijke, 23
.....<>..... . . . . .
enwel~de-gerechtigheid-zijner en-enwel~de-betrouwbaarheid-zijner;
...¤.....|.....///.....|..... .
die geeft-jou die-JHWH-van-Israël vandaag in-de-hand,

.....\..... .
en-niet heb-ik-behoefte,
.....//.....<>.....//..... !
om-te-zenden de-hand-mijner op-de-gezalfde-van
[die-JHWH-van-Israël.
... . .
en-kijk-hier: 24
...\\.....\\\.....//.....//.....<>..... . . . . .
zoals groot-is de-lichaamziel-jouwer een-dag (als)deze
[in-de-welogen-mijner;
.\.....///.....|.....\.....
vastzo is-groot-aan't-zijn de-lichaamziel-mijner in-de-welogen-van
..... .
[die-JHWH-van-Israël,
.....<>..... !
en-hij-is-aan't-eruit-slepen-mij vandaan-van-al-af~engte.

~

SEDER

.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL tot~DáWieD: 25
...../////.....|.....\..... .
een-ingezegende (ben)jij stichtzoon-mijner DáWieD,
fz .....\..... .
ook makend ben-jij't-aan't-maken,
....<>.....\..... . . . . .
en-ook 't-aankunnend ben-jij't-aan't-aankunnen;
...../////.....|..... .
en-voorts-gaat DáWieD voor-de-neemweg-zijner,
.....<>.....//..... !
en-SháAuWL terugkerende voor-de-opstaanplaats-zijner.

~

...../////.....|..... .
en-voorts-zegt DáWieD tot~het-hart-zijner, **27.**1
//...../////.....<>.....
nu ben-ik-weggeraapt-aan't-worden een-dag~een-één-enkele
....
[door-de-hand-van~SháAuWL;
.....\\..../....\...../////.....\.....
geenszins~(gaat't)mij goed ja ontsnappend ben-ik-aan't-ontsnappen
.....\..... . .
[naar~het-land-van de-PeLieJShₑTieJM:
.....\\.....///.....|.....///.....|
en-kwijt-raakt't vandaan-van-mij SháAuWL om-te-zoeken-mij nogmalig
.....\..... .
[in-al-af~de-gebiedsgrens-van JieSsₑRáAéL,

.....<>..... !
en-voorts-ben-ik-aan't-ontsnappen vandaan-van-de-hand-zijner.
.....\..... .
en-voorts-staat-op DáWieD, 2
.....\.... .
en-voorts-steekt-over hij,
.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-zes~honderd manmenselijken die(zijn) genoot-met-hem;
.....//.....<>.....//..... !
naar~AáKhieJSh stichtzoon-van~MáNgóWKh koning-van GàT.
.....¤.....\\.....//.....//...//
en-voorts-zit DáWieD genoot-met~AáKhieJSh in-GàT hij 3
.....<>.....\..... . . . . .
[en-de-menselijken-zijner ieder en-het-huis-zijner;
.....|.....\..... .
DáWieD en-andertwee de-vrouwmenselijken-zijner,
.....\\.....|..... .
AæChieJNoNgàM de-JieZeReNgéALietische,
.....//..... !
en-AæBhieJGàJieL de-KàReMeLietische.
.....\..... .
en-voorts-wordt-voorgelegd aan-ShàAuWL, 4
.....//.....<>..... . . . . .
ja~heen-schiet DáWieD naar-GàT;
.....//.....<>..... !
en-niet~is-hij-aan't-toevoegen nogmalig om-te-zoeken-hem.

=

.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt DáWieD tot~AáKhieJSh: 5
.....¤.....\\.....\\.....|
ware't~dan-toch-dat ik-vind gratie in-de-welogen-jouwer
.....\..... . .
[zijn-zij-aan't-geven~aan-mij een-opstaanplaats:
....//.....//.....<>...
in-één-enkele-van de-steden-van het-veld
.....\..... . . . . .
[en-voorts-ben-ik-aan't-zitten daar;
.....\\.....\\\.....//.....//.....
voor-wat? is-aan't-zitten de-heerdienaar-jouwer in-de-stad-van
.....<>..... !
[het-koningschap genoot-met-jou.
.....//.....//.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-geeft~aan-hem AáKhieJSh op-de-dag (nl.)die enwel~TsieQeLàG; 6
.....||.....///.....|.....\..... .
om-vastzo geschiedt TsieQeLàG voor-de-koningen-van JeHuWDáH,
.....//... !
tot de-dag deze.

~

.....|.....\..... .
en-voorts-geschiedt de-boekstaving-van de-dagen, 7
.....//.....<>.....\..... . . . . .
die~aan't-zitten-is DáWieD in-het-veld-van de-PeLieJShₑTieJM;
.....<>.....//... !
een-dagen-jaar en-vier nieuwmaanden.
.....///.....|..... .
en-voorts-gaat-op DáWieD en-de-menselijken-zijner, 8
.....//.....//.....<>....
en-voorts-schillen-zij-af naar~de-GeShuWRieten en-de-GieRₑZieten
....
[en-de-NgæMáLéQieten;
\...//.///.....\\...|.....\..... .
ja zij zittend in-het-land (nl.)dat vandaan-van-wereldlang,
.....//.....<>.....//..... !
bij-jouw-komen te-ShuWR en-tot~het-land-van MieTsₑRáJieM.
.....///.....|..... .
en-dan-slaat DáWieD enwel~het-land, 9
.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-niet is-hij-aan't-doen-leven manmenselijke en-vrouwmenselijke;
.....|..\\...../.....///.....|.....\.....
en-hij-neemt voorttrekvee en-rundvee en-ezels en-kamelen en-kostuums
.....<>.....//..... !
[en-voorts-keert-hij-terug en voorts-doet-hij('t)komen naar~AáKhieJSh.
.....\..... .
en-voorts-zegt AáKhieJSh, 10
.....<>..... . . . . .
waar?[133]~schillen-jullie-af vandaag;
...../..... . .
en-voorts-zegt DáWieD:
.....///.....|.....\.....
op-tegen~de-zuidwoestijn-van JeHuWDáH en-op-tegen~de-zuidwoestijn-van
..... .
[de-JeRàChₑMeAéLieten,
.....<>..... !
en-naar~de-zuidwoestijn-van de-QéNieten.
.....\\...../.....\..... . .
een-manmenslijke en-een-vrouwmenselijke niet~doet-leven DáWieD: 11
.....//.....|... .
om-te-doen-komen te-GàT te-zeggen,
.....//.....<>... . . . . .
afwendend-dat~zij-voorleggen over-ons te-zeggen;

[133] Enkele latere handschriften lezen i.p.v. AàL = niet: AáN = waar; de LXX en de Vulgata: AèL~MieJ = naar-wie? Wie de Masoretische tekst aanhoudt, moet de zin als een retorische vraag lezen, hoewel het vraagpartikel ontbreekt. We kiezen daarom hier voor de lezing AaN = waar? en blijven zo dichtbij de LXX.

```
      ...../////.........|.....\.................... .
      zo~maakt DáWieD en-zo*is de-stelregel-zijner,
         ........... .
         al-af~de-dagen,
               .//.....<>...........//....................... !
               die hij-zit  in-het-veld-van de-PeLieJSheTieJM.
...................//.........<>.............\.....  . . . . . .
en-voorts-vertrouwt AáKhieJSH op-DáWieD te-zeggen;                          12
      ........///.......................................................|
      zich-kwalijk-doende-rieken doet-hij-zich-kwalijk-rieken
                                                 ..........................\..................... .
                                                 [bij-het-genotenvolk-zijner bij-JieSSeRáAéL,
         ..............//..........<>........//............ !
         en-hij-geschiedt voor-mij tot-heerdienaar wereldlang.

~

.............................|.........\........... .
en-voorts-geschiedt-het in-de-dagen (nl.)die,                                28.1
         ................\\.........................//.....................................|
         en-voorts-verzamelen de-PeieJSheTieJM enwel-de-neerlatingen-hunner
                                                                          ........... .
                                                                          tot-de-schare,
               ............<>.......................  . . . .
               om-broderij-te-voeren in-JieSSeRáAéL;
      .............///.............|........ .
      en-voorts-zegt AáKhieJSh tot~DáWieD,
         .....\..........................  . .
         volkènnend ben-jij-aan't-volkènnen:
               ///................|................\..................... .
               ja samen-met-mij ben-jij-aan't-uittrekken in-de-neerlating,
                     <>........................ !
                     jij en-de-menselijken-jouwer.
.............///..........|..........  .
en-voorts-zegt DáWieD tot~AáKhieJSh,                                         2
         ............|\...................  .
         om-vastzo jij ben-jij-aan't-volkènnen,
               //...................<>.......................  . . . . . . .
               enwel wat~aan't-maken-is de-heerdienaar-jouwer;
      ............///..............|.......  .
      en-voorts-zegt AáKhieJSh tot~DáWieD,
         ...  . .
         om-vastzo:
               ..\\\.....................................//.............................<>.
               waarhoudend voor-het-eerstdeel-mijner ben-ik-aan't-stellen-jou
                                                                          ...........  !
                                                                          [al-af~de-dagen.

~
```

.....\..... .
en-SheMuWAéL (is)een-gestorvene, 3
.....|..... .
en-voorts-rouwklagen-zij~voor-hem al-af~JieSseRáAéL,
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-begraven-zij-hem in-RáMáH en-in-de-stad-zijner;
....
en-SháAuWL:
.....//.....//.....<>.....
hij-doet-wijken de-vadergeesten en-enwel~de-voorkennis-hebbenden
..... !
[vandaan-van-het-land.
.....\..... .
en-voorts-verzamelen-zich de-PeLieJSheTieJM, 4
.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-komen-zij en-voorts-laten-zij-zich-neer in-ShuWNéM;
.....///.....|..... .
en-voorts-verzamelt SháAuWL enwel~al-af~JieSseRáAéL,
.....<>..... !
en-voorts-laten-zij-zich-neer op-GieLeBoàNg.
.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-ziet SháAuWL enwel~de-neerlating-van de-PeLieJSheTieJM; 5
.....//.....//.....<>..... !
en-voorts-heeft-hij-ontzag en-voorts-huivert het-hart-zijner machtig.
.....///.....|..... .
en-voorts-doet-een-wens SháAuWL[134] bij-die-JHWH-van-Israël, 6
.....//.....<>..... . . . . .
en-niet buigt-zich-toe-naar-hem die-JHWH-van-Israël;
.\\\.....//.....<>..... !
ook met-de-dromen ook met-AuWRieJM[135] ook met-de-profeten(niet).
.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt SháAuWL aan-de-heerdienaren-zijner: 7
.....|.....\..... . . . . .
zoekt~voor-mij een-vrouwmenselijke een-bezitster-van~een-vadergeest,
.....//.....<>..... . . . . .
en-ik-ben-aan't-gaan tot-haar en-ik-ben-aan't-navragen~bij-haar;
.....///.....|.... .
en-voorts-zeggen de-heerdienaren-zijner tot-hem,
.....//.....//.....<>.....
kijk-hier een-vrouwmenselijke een-bezitster-van~een-vadergeest
.....//... !
in-NgéJN DóWR[136].
.....\..... . .
en-voorts-wil-zich-laten-opsporen SháAuWL: 8

[134] = de gewenste.
[135] Mogelijke vertaling: lichtstralers, in Ex.28: 26-30 wordt met dit woord een rij eldelstenen aangeduid op het blazoen van de priester. Het wordt daar gekoppeld met het woord TuWMieJM = gaafmakers. Hier staat het woord op zichzelf en duidt het een priesterlijk 'instrument' aan waarmee de toekomst kan worden nagevraagd..
[136] Betekenis: oogwel-van een-geboorteronde.

.....|.....\..... .
en-voorts-kleedt-hij-zich in-kostuums van-later,
.....\..... . .
en-voorts-gaat-hij hij:
..../////.....|..... .
en-andertwee menselijken genoot-met-hem,
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-komen-zij tot~de-vrouwmenselijke 'snachts;
....
en-voorts-zegt-hij:
.....//.....|..... .
doe-een-voorspelling~dan-toch aan-mij door-de-vadergeest,
.....\..... .
en-doe-opgaan voor-mij,
\.....<>..... !
enwel die~ik-aan't-zeggen-ben tot-jou.
.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt de-vrouwmenselijke tot-hem, 9
.\\...../////.\\.....|.\.....\..... .
kijk-hier jij jij-volkènt enwel wat~maakt SháAuWL,
.//...../.....//.....//.....
dat hij-doet-afscheiden enwel~de-vadergeesten
.....<>..... . . . . .
[en-enwel~de-voorkennis-hebbenden vandaan-van-het-land;
...../...../...../...../.....<>>...
en-voor-wat? (ben)jij een-val-zettend met-de-lichaamziel-mijner
..... !
[om-te-doen-sterven-mij.
...../////.....|.... .
en-voorts-bezevent-zich aan-haar SháAuWL, 10
.....<>..... . . . . .
bij-die-JHWH-van-Israël om-te-zeggen;
.....||.....//.....<>.....
levend(is)~die-JHWH-van-Israël ware't-dat~aan't-treffen-is-jou een-ontwrichting
...../..... !
[met-een-inbreng (als)deze.
.....\\..... . .
en-voorts-zegt de-vrouwmenselijke, 11
.....<>..... . . . .
enwel~wie? ben-ik-aan't-doen-opgaan~voor-jou;
.....||.....<>..... !
en-voorts-zegt-hij enwel~SheMuWAéL doe-opgaan~voor-mij.
...../////.....|..... .
en-voorts-ziet de-vrouwmenselijke enwel~SheMuWAéL, 12
.....<>.....\ . . . . . .
en-voorts-schreeuwt-zij met-een-stem groot;
.....▫.....\\.....\\\...../...../.....//
en-voorts-zegt de-vrouwmenselijke tot~SháAuWL te-zeggen voor-wat?

.....<>..//..... !
[bedrieg-jij-mij jij(bent) SháAuWL.
.....\\...../...../...../.....<>...\...\. . . . . .
en-voorts-zegt aan-haar de-koning niet~ben-jij-je-aan't-ontzien ja wat? zie-jij;13
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt de-vrouwmesnelijke tot~SháAuwL,
.//.....<>...../..... !
gods[137] zie-ik opgaanden vandaan-van-het-land.
.....///.....|..... .
en-voorts-zegt-hij aan-haar wat?(is)~het-aanzien-zijner, 14
....
en-voorts-zegt-zij:
.....///.....| .
een-manmenselijke baardoud opgaande,
.....<>..... . . . . .
omfloerst-met een-overgooier;
.....///.....|.....\..... .
en-voorts-volkènt SháAuWL ja~SheMuWAéL (is)hij,
.....//...../...../.....<>..... !
en-voorts-nijgt-hij de-walgneus landwaarts en-voorts-bukt-hij-zich.

=

.....///.....|..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL tot~SháAuWL, 15
...../.....<>.....\..... . . . .
voor-wat? doe-jij-bewogen-zijn-mij om-te-doen-opgaan enwel-mij;
.....\.....¤.....\\..../.....\...
en-voorts-zegt SháAuWL en(is't)mij machtig en-de-PeLieJShₑTieJM
.....\..... . .
[broderij-voerend bij-mij:
.....||...///.....|.....\..
en-gods wijkt van-daan-van-op-mij en-niet~buigt-hij-zich-toe-naar-mij
. .
[nogmalig:
///.....|..... .
ook met-de-hand-van~de-profeten ook~in-de-dromen (niet),
.....\..... .
en-voorts-roep-ik-! om-jou,
.....<>..//..... !
om-te-doen-volkènnen-mij wat ik-aan't-maken-ben.

=

[137] De SV en vele anderen vertalen het Hebreeuwse woord AêLoHieJM hier met 'goden' , anderen met 'god' of 'een god'. De lezer heeft de keuze. Om die keuze open te houden, vertalen we hier dit Hebreeuwse woord consequent met 'gods'.

.....\..... .
en-voorts-zegt SheMuWAéL, 16
.....<>..... . . . .
voor-wat? ben-jij-een-wens-aan't-doen-bij-mij;
...../...../.....<>...../.....
en-die-JHWH-van-Israël hij-wijkt vandaan-van-op-jou en-voorts-geschiedt-hij
..... !
[gewekt-door-jou[138].
...../.../.....|..... .
en-voorts-maakt die-JHWH-van-Israël voor-zich, 17
.....<>.....\..... . . . . .
naar-wat hij-inbrengt door-de-hand-mijner;
.....\\...../.../.....|..... .
en-voorts-scheurt die-JHWH-van-Israël enwel~het-koningschap
[vandaan-van-de-hand-jouwer,
.....<>...../..... !
en-voorts-geeft-hij-het aan-de-metgezel-jouwer aan-DáWieD.
///...\\...../...../..... .
zoals jij-niet~hoort op-de-stem-van die-JHWH-van-Israël, 18
...../.....|..... .
en-jij-niet~maakt de-gloed-van~de-neuswalging-zijner in-NgæMáLéQ;
...../.....\..... .
om~vastzo een-inbreng (als)deze,
...../.....<>...../..... !
maakt~voor-jou die-JHWH-van-Israël de-dag (nl.)deze.
...../...../.....\...../.../.
en-voorts-is-aan't-geven die-JHWH-van-Israël ook enwel~JieSseRáAéL 19
...../..... .
[genoot-met-jou in-de-hand-van~de-PeLieJSheTieJM,
...../||...../.....<>..... . . . . .
en-morgen (zijn)jij en-de-stichtzonen-jouwer genoot-met-mij;
fz...../..... .
ook enwel~de-neerlatinge-van JieSseRáAéL,
...../...../.....<>..... !
is-aan't-geven die-JHWH-van-Israël in-de-hand-van~de-PeLieJSheTieJM.
.....\\
en-voorts-beijlt-zich SháAuWL: 20
...../.....| .
en-voorts-valt-hij met-de-volheid-van~de-hoogstand-zijner landwaarts,
...../...<>.....
en-voorts-heeft-hij-ontzag machtig

[138] Het Hebreeuws woord NgáRèKá is hier onduidelijk. Deze vorm komt alleen nog voor in Ps.139:20, zij het dat daar de letter jod de derde en voorlaatste medeklinker is, die daar echter als zogenaamde leesmoeder voor de ie-klank functioneert en dus ook weg kan blijven zoals hier in I Sam.28:16. Net als daar vertalen we dus daarom met 'de-door-jou-gewekte'. Maar latere handschrioften en andere tekstdeskundigen gaan uit van een Arameïsme, dat in het Hebreeuws als TsáRèKa gespeld wordt en 'beënger-van-jou' betekent (SV jouw vijand). De Griekse vertalingen (o.a. de LXX) en de oude Syrische vertaling (de Syriaca) gaan uit van een Hebreeuwse tekst die NgieM~RéNgèKá luidt = genoot-met~de-metgezel-jouwer - en heeft dan betrekking op David. De lezer mag weer kiezen.

.....\..... . . . . .
[vandaan-van(vanwege)-de-inbrengen-van SheMuWAéL;
.....\\...|.....\..... .
ook~kracht geschiedt(er)~niet in-hem,
\.../// .....|.. .
ja niet eet-hij brood,
.....<>..... !
al-af~de-dag en-al-af~de-nacht.
.....///.....|..... .
en-voorts-komt de-vrouwmenselijke naar~ShàAuWL, 21
.....<>.....\..... . . . . . .
en-voorts-ziet-zij ja~geschrokken-is-hij machtig;
.....\..... . .
en-voorts-zegt-zij tot-hem:
.....\\...../// .....|..... .
kijk-hier (nu)hoort de-familiebediende-jouwer op-de-stem-jouwer,
.....///.....|..... .
en-voorts-stel-ik de-lichaamziel-mijner in-der-handzool-jouwer,
.....|..... .
en-voorts-hoor-ik enwel~de-inbrengen-jouwer,
.//....<>..... !
die jij-inbrengt tot-mij.
... . .
en-welnu: 22
...../// .....|.....\..... .
hoor~dan-toch ook-jij op-de-stem-van de-familiebediende-jouwer,
.....\\\.....//....
en-ik-ben-aan't-stellen voor-de-vertegenwwendiging-jouwer
.....<>.. . . . .
[een-brok~brood en-eet;
.....///.....| .
en-er-is-aan't-geschieden bij-jou kracht,
//.....<>..... !
ja jij-bent-aan't-gaan op-de-neemweg-jouwer.
....
en-voorts-belet-hij-het: 23
.....\\.....|..\... .
en-voorts-zegt-hij niet eet-ik,
.....///.....|
en-voorts-rijten-het-open[139]~bij-hem de-heerdienaren-zijner
..... .
[en-ook~de-vrouwmenselijke,
.....<>..... . . . . . .
en-voorts-hoort-hij naar-de-stem-hunner;
.....\\.....|..... .
en-voorts-staat-hij-op vandaan-van-het-land,

[139] Dit Hebreeuwse werkwoord functioneert hier wel erg moeilijk. Daarom vermoedt men een overschrijffout, nl. een verwisseling van de de tweede en de derde medeklinker: PáTsàR = zich-schrap-zetten i,p.v. PáRàTs.

.....<>..... !
en-voorts-zit-hij aan~het-uitrekbed.

SEDER

...../////.....|... .
en-aan-de-vrouwmenselijke (is)een-kalf-van~de-meststal in-huis, 24
.....<>..... . . . . .
en-voorts-beijlt-zij-zich en-voorts-slacht-zij-het;
.....\..... .
en-voorts-neemt-zij~meel en-voorts-kneedt-zij,
.....<>..... .
en-voorts-bakt-zij-daarvan uitgeduwde(koeken).
.....\\\.....//...
en-voorts-reikt-zij-aan voor-de-vertegenwendiging-van~ShàAuWL 25
.....//.....<>..... . . . . .
[en-voor-de-vertegenwendiging-van de-heerdienaren-zijner en-voorts-eten-zij;
.....//.....<>.....\..... !
en-voorts-staan-zij-op en-voorts-gaan-zij in-de-nacht (nl.)die.

~
.....\\\.....//.....<>.....
en-voorts-verzamelen de-PeLieJShₑTieJM enwel~de-neerlatingen-hunner **29**.1
. . . . . .
[AæPhéQ-waarts;
.....\..... .
en-JieSsₑRáAéL zich-neerlatende,
.....<>.....//..... !
bij-de-oogwel die(is) in-JieZₑReNgèAL.
...../////.....| .
en-de-tirannenvan de-PeLieJShₑTieJM overstekend, 2
.....<>..... . . . . .
voor-honderd en-voor-kudde-tallen;
.....\..... . .
en-DáWieD en-de-menselijken-zijner:
//.....<>..... !
overstekend in-het-achter-latere genoot-met~AáKhieJSh.
.....|.....\..... .
en-voorts-zeggen de-vorsten-van de-PeLieJShₑTieJM, 3
.<>.....\..... . . . . .
wat?(zijn) overstekenden (als)deze;
.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-zegt AáKhieJSh tot~de-vorsten-van de-PeLieJShₑTieJM:
.....\\...../...\.....\..... . .
niet?(is)-dit DáWieD heerdienaar-van ShàAuWL koning-van~JieSsₑRáAéL:
.\\...../////.....|///.....|.....\... .
die geschiedt samen-met-mij deze dagen of~deze jaaranderingen,
...../////.....| .
en-niet~vind-ik bij-hem wat-ook-maar,

.....//.....<>.....//..... !
vandaan-van-de-dag -van zijn-val tot~de-dag (nl.)deze.

~

.....\\...../.....\..... . .
en-voorts-zijn-toornig op-hem de-vorsten-van de-PeLieJSheTieJM: 4
.....\.....▫.....\...../....
en-voorts-zeggen aan-hem de-vorsten-van de-PeLieJSheTieJM
.....\..... . .
[doe-terugkeren enwel~de-manmenselijke:
.....|.....|...\.....
en-aan't-terugkeren-is-hij naar~de-opstaanplats-zijner waarover
.....\... .
[jij-bemoeienis-geeft-aan-hem daar,
.....///.....\\.....|..... .
en-niet~is-hij-aan't-afdalen genoot-met-ons in-de-broderij,
.....//..
en-niet~is-hij-voorts-aan't-geschieden~voor-ons
.....<>..... . . .
[tot-lasteraar[140] in-de-broderij;
... . .
en-waarmee?:
.....//.....|..... .
is-zich-genade-aan't-verwerven deze bij-de-machtiger-onzer,
.....||.....<>...../.....!
(is't)niet? met-de-eerstdelen-van de-menselijken (nl.)deze.
.....\..... .
niet?~(is)dit DáWieD, 5
.....\\\...../.....<>..... . .
naar-wie zij-zich-toebuigen in-reidansen om-te-zeggen;
...../.../.....|..... .
verslaat SháAuWL in-kuddetalen-zijner,
.....<>..... !
en-DáWieD in-veeltallen-zijner.

=

.....\\...../..... . .
en-voorts-roept AáKhieJSh tot~DáWieD: 6
.....\.....▫.....||.....\...
en-voorts-zegt-hij tot-hem levend(is)~die-JHWH-0van-Israël ja~rechtuit
.... . .
[(ben)jij:
.....\.....▫.....|...../// .....
en-goed(is) in-de-welogen-mijner jouw-uittrekken en-jouw-inkomen

[140] Hebreeuws SsáTháN > satan.

..... .
[in-de-neerlatinge,
...../////.....| .
ja niet~ vind-ik bij-jou kwaad,
...../////...../////...<>
vandaan-van-de-dag-van jouw-komen naar-mij
.....\.... . . . . .
[tot-de-dag (nl.)deze;
...../////...<>...../////..... !
en-in-de-welogen-van de-tirannen niet~goed ()ben)jij.
...../////...<>.....\.. . . . . . .
en-welnu keer-om en-ga in-vrede; 7
.....\..... .
en-niet~ben-jij-aan't-maken kwaad,
.....<>...../////..... !
in-de-welogen-van de-tirannen-van de-PeLieJShₑTieJM.

=

.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt DáWieD tot~AáKhieJSh: 8
.\..///....\\....|.....\..... .
ja wat? maak-ik en-wat?~vind-jij bij-de-heerdienaar-jouwer,
.....|..\.....\..... .
vandaan-van-de-dag waarop ik-geschied
[voor-de-vertegenwewndiging-jouwer,
.<>...../////.... . . . . .
tot de-dag (nl.)deze;
.///.....|..... .
niet ben-ik-aan't-gaan en-voorts-broderij-aan't-voeren,
.....<>...../////..... !
bij-de-vijanden-van de-machtiger-mijner de-koning.
.....\.....¬.....\..... ,
en-voorts-buigt-zich-toe AáKhieJSh en-voorts-zegt-hij tot~DáWieD 9
.....||.\..../////...../////.....<>.....\..... . . . . .
ik-volkèn ja goed (ben)jij in-de-welogen-mijner als-een-werkbode-van gods;
..\.....///.....| .
daarentegen de-vorsten-van de-PeLieJSₑTieJM zeggen,
...../////.....<>..... !
niet~aan't-opgaan-is-hij genoot-met-ons in-de-broderij.
.....|.....\..... .
en-welnu schouder-je in-de-ochtend, 10
...../////.....<>.....\..... . . . .
en-de-heerdienaren-van de-machtiger-jouwer die~komen samen-met-jou;
.....\..... .
en-schoudert-jullie in-de-ochtend,
...../////.....<>..... !
en(is't)licht voor-jullie en-gaat.

.....\\...../...///.....|.....\....
en-voorts-schoudert-zich DáWieD hij en-de-menselijken-zijner om-te-gaan 11
..... .
[in--de-ochtend,
.....<>.....\..... . . . . .
om-terug-te-keren naar~het-land-van de-PeLieJSheTieJM;
.....<>...//..... !
en-de-PeLieJSheTieJM op-gaan-zij naar-JieZeReNgèAL.

=

.....||.....\\.....\\\.....//....
en-voorts-geschiedt-het als-komt DáWieD en-de-menselijken-zijner **30.**1
.....<>.....\ . . . . .
[te-TsieQeLàG op-dag drie;
.....\..... . .
en-NgæMáLéQ zij-ontschillen[141]:
.....|..... .
naar~de-zuidwoestijn-toe en-naar~TsieQeLàG-toe,
.....\\..... .
en-voorts-slaan-zij enwel~TsieQeLàG,
.....//.....<>..... !
en-voorts-vervlammen-zij enwel-dat met-vuur.
.....\\.....///.....|
en-voorts-nemen-zij-gevangen enwel~de-vrouwmenselijken die(zijn)~daarin 2
.....\..... .
[vandaan-van-de-kleine en-tot~de-grote,
.//.....<>..... . . . . .
niet doen-zij-sterven een-(man)menselijke;
..... .
en-voorts-drijven-zij-(ze)heen,
.....<>..... !
en-voorts-gaan-zij huns-weegs.
.....\\...../////.....|..... .
en-voorts-komt DáWieD en-de-menselijken-zijner naar~de-stad, 3
...../.....<>..... . . . . .
en-kijk-hier een-vervlamde met-vuur;
.....//.....//.....
en-de-vrouwmenselijken-hunner en-de-stichtzonen-hunner
.....<>..... !
[en-de-stichtdochters-hunner zijn-gevangen-genomen.
.....\\...../.....\\\.....
en-voorts-draagt-hoog-heen DáWieD en-het-genotenvolk 4
.....//.....<>..... . . . . .
[dat(is)~samen-met-hem enwel~de-stem-hunner en-voorts-wenen-zij;
\.....\\\.....//...<>..... !
tot waar er-geenszins(is)~in-hen kracht om-te-wenen.

[141] Een typisch Hebreeuws zegswijze; wij zouden bv zeggen 'onttakelen'.

```
.....//.............................................<>........  . . . . . . . . . . . . .
en-andertwee de-vrouwmenselijken-van~DáWieD zijn-gevangen-genomen;      5
   .......\\.........|................   .
   AæChieNoNgàM de-JieZeReNgéLietische,
      ...............||...........<>.........................//...............  !
      en-AæBhieJGàJieL de-vrouwmenselijke-van NáBháL de-KhàReMelietische.
.........................\\.............../...   . .
en-voorts-wordt-het-eng voor-DáWieD machtig:                              6
      .........///..........................|................   .
      ja~zij-zeggen (nl.)het-genotenvolk om-te-bekeien-hem,
            ........\\........|.....\.............................   .
            ja~verbitterd-is de-lichaamziel-van al-af~het-genotenvolk,
                  <>.......................................\.............   . . . . . . .
                  iedermenselijke over-de-stichtzoon-zijner
                                                [en-over~de-stichtdochter-zijner;
   ..........................\.....   .
   en-voorts-maakt-zich-hard DáWieD,
      ............<>........................  !
      bij-die-JHWH-van-IsraëL de-gods-zijner.

=

.............\......   . .
en-voorts-zegt DáWieD:                                                    7
      ...............///.............|...............................   .
      tot~AèBheJáTáR de-priester de-stichtzoon-van~AæChieJMèLèQ,
            .............//.............<>...   . . . . . .
            reik-aan~dan-toch voor-mij het-schort;
   ..................\\\.............//.................<>.........   !
   en-voorts-reikt-aan AèBheJáTáR enwel~het-schort aan~DáWieD.
.........................\\........///.............................|...   .
en-voorts-doet-een-wens DáWieD bij-die-JHWH-van-Israël te-zeggen,         8
      .........................//................//.............................<>...
      ik-ben-aan't-achtervolgen laat-aan-achter een-kerfbende~(als)deze
                                                      ................   . . . . . . . . . .
                                                      [ben-ik-aan't-bereiken-hem?;
   .............///...............|.......   .
   en-voorts-zegt-hij aan-hem achtervolg,
                  ........//.........................<>...........//...........
                  ja~bereikend ben-jij-aan't-bereiken en-eruit-slepend
                                                      ..................  !
                                                      [ben-jij-aan't-eruit-slepen.
.............\.....   . .
en-voorts-gaat DáWieD:                                                    9
      fz.............//........................|..\......................   .
      hij en-zes~honderd manmenselijken die(zijn) samen-met-hem,
            .............<>....................\.....  . . . . . . .
            en-voorts-komen-zij tot~de-beek BeShóWR;
```

.....<>..... !
en-de-strak-geblevenen blijven-staande.
.....\..... .
en-voorts-achtervolgt DáWieD, 10
<>.....\..... . . . . .
hij en-vier~honderd manmenselijken;
.....|.....\..... .
en-voorts-blijven-staande twee-honderd manmenselijken,
.\..... .
die als-lijken-zijn,
.....<>.....//..... !
vandaan-van(vanwege)-het-oversteken-van enwel~de-beek BeShóWR.
.....///.....|..... .
en-voorts-vinden-zij een-manmenselijke~een-MieTseRiet in-het-veld, 11
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-nemen-zij enwel-hem naar~DáWieD;
.....//.....|..... .
en-voorts-geven-zij~aan-hem brood en-voorts-eet-hij,
.....<>..... !
en-voorts-drenken-zij-hem-met water.
.....¬.....\...../...
en-voorts-geven-zij~aan-hem een-(vijgen)uitwrijving-van een-klont 12
....///.....|..... .
[en-andertwee (druiven)schrompelstukken en-voorts-eet-hij,
.....//.....<>..... . . . . .
en-voorts-keert-terug de-beluchting-zijner naar-hem;
▫...../////.....\\..|.....\..... .
ja niet~eet-hij[142] brood en-niet~drinkt-hij water,
.//...<>.....//.. !
drie dagen en-drie nachten.

=

.....\\.....///.....|..... .
en-voorts-zegt aan-hem DáWieD aan-wie?~(ben)jij, 13
.....//.....<>.... . . . .
en-waar? vandaan (ben)jij;
.....//.....\\\.....\ . .
en-voorts-zegt de-bonker de-MieTseRiet ik:
fz.....\..... .
heerdienaar voor-een-manmenselijke een-NgæMáLéQiet,
.....\\\.....//...../<>.....
en-voorts-verlaat-mij de-machtiger-mijner ja uitgeput-ben-ik
.....//..... !
[een-dag of-drie.
.|'.....//.....\\\.....//.....//....
wij wij-ontschillen de-zuidwoestijn-van de-KeRéTieten en-op-tegen~wat(is) 14

[142] In de zin van: 'at hij'.

.....<>.....\..... . . . .
[aan-JeHuWDáH en-op-tegen~de-zuidwoestijn-van KkáLéB;
.....<>...../// ..... !
en-enwel~TsieQeLàG vervlammen-wij met-vuur.
...../////.....|.... .
en-voorts-zegt tot-hem DáWieD, 15
.....<>.....\..... . . . . .
doe-jij-afdalen-ons? naar~de-kerfbende (nl.)deze;
.....|'.....¤.....\\...../..... . .
en-voorts-zegt-hij bezeven aan-mij bij-gods
[ware't-dat~jij-bent-aan't-doen-sterven-mij:
.....\\.....|..... .
en-ware't-dat~jij-ben-aan't-opsluiten-mij
[in-de-hand-van~de-machtiger-mijner,
.....<>...../// ..... !
en-ik-ben-aan't-doen-afdalen-jou naar~de-kerfbende (nl.)deze.
..... .
en-voorts-doet-hij-afdalen-hem, 16
...../// .....<>.....\..... . . . . .
en-kijk-hier neergegooiden over~de-vertegenwendiging-van het-land;
///.....|.... .
etenden en-drinkenden en-feestenden,
.....|.....\.. .
met-al-af de-buit groot,
//...../// .....// .....<>...
die zij-nemen vandaan-van-het-land-van de-PeLieJSheTieJM
.....// ..... !
[en-vandaan-van-het-land-van JeHuWDáH.
.....// ...../// .....// .....
en-voorts-slaat-hen DáWieD vandaan-van-de-avond-waaibries 17
.....<>..... . . . . .
[en-tot~de-avond aan-de-morgen-hunner;
.....///.....|.... .
en-niet~ontsnapt vandaan-van-hen een-manmenselijke,
.¤.....\\...\\\.....// .....// .....<>....
ja dan~vier honderd manmenselijke~bonkers die~op-rijden op~kamelen
..... !
[en-voorts-vluchten.
.....\..... .
en-voorts-sleept-eruit DáWieD, 18
.//.....<>..... . . . . .
enwel al-af~wat~nemen (die-van)NgæMáLéQ;
.....//.....<>.....// .... !
en-enwel~andertwee de-vrouwmenselijken-zijner sleept-eruit DáWieD.
.....\.....¤.....|...../...
en-niet is-er-uitgehaald~aan-hen vandaan-van-de-kleine en-tot~de-grote 19
.....///.....|..... .
[en-tot~de-stichtzonen en-stichtdochters en-vandaan-van-de-buit,

....//.....//.....<>..... . . . . .
en-tot al-af~wat zij-nemen voor-zich;
....<>...../..... !
de-al-afheid doet-terugkeren DáWieD.
.....\..... .
en-voorts-neemt DáWieD, 20
.....<>..... . . . . .
enwel~al-af~het-voorttrekvee en-het-rundvee;
... . .
zij-drijven("t):
.....|.....\..... .
voor-de-vertegenwendiging-van het-verworvene (nl.)dat,
..... .
en-voorts-zeggen-zij,
<>.....///..... !
dit(is) buit-van DáWieD.
.....\..... . .
en-voorts-komt DáWieD: 21
.....\\...../.....\.....
naar~de-twee-honderd manmenselijken die~als-lijken-zijn
.....\..... . .
[vandaan-van(vanwege)-het-gaan laat-aan-achter DáWieD:
.....|.....\..... .
en-voorts-doen-zij-zitten-hen[143] bij-de-beek BeShóWR,
.....|.....\..... .
en-voorts-trekken-zij-uit om-te-treffen DáWieD,
.....<>.....\..... . . . . .
en-om-te -treffen het-genotenvolk dat(is)
[samen-met-hem;
.....///.....|..... .
en-voorts-bereikt DáWieD enwel~het-genotenvolk,
.....//.....<>... !
en-voorts-wenst-hij aan-hen vrede.

=
.....//.....\.....||.
en-voorts-buigt-zich-toe al-af~manmenselijke~kwaad en-zondernut 22
.....¬..\....\..... ,
[vandaan-van-de-menselijken die gaan genoot-met~DáWieD
....
en-voort-zeggen-zij:
.....//.....\..... .
ter-toebuiging-daaraan-dat zij-niet~gaan genoot-met-ons[144],

[143] Met enkele latere handschriften vertalen vrijwel alle moderne vertalingen "doet-hij(David)-zitten-hen'. Men neemt dan aan, de Masoreten, die de tekst van klinkers (tekentjes onder en boven de medeklinker-tekst) hebben voorzien hier een kleine vergissing hebben gemaakt. Wij volgen deze Masoreten niettemin en het meervoudige onderwerp heeft dan betrekking op de andere medestrijders van David.

[144] Zie de vorige voetnoot: ook hier waarschijnlijk een 'vergissing'van de Masoreten. Nu volgen wij niet alleen een reeks van latere handschriftejn, maar ook alle oude vertalingen vanaf de LXX.

.....\..... .
niet~zijn-wij-aan't-geven aan-hen,
.....<>...\..... . . . . .
vandaan-van-de-buit die wij-eruit-slepen;
.....///.....|
ja~ware't-iedermanmenselijke enwel~de-vrouwmenselijke-zijner
..... .
[en-enwel~de-stichtkinderen-zijner,
.....<>..... !
en-aan't-heendrijven-zijn-zij(hen) en-aan't-gaan.

=

.....\..... .
en-voorts-zegt DáWieD, 23
.....//.....<>..... . . . . .
niet~zijn-jullie-aan't-maken vastzo broederverwanten-mijner;
▫.....\\.....//.....|.....\..... .
enwel wat geeft die-JHWH-van-Israël aan-ons en-voorts-waar-houdt enwel-ons,
....
en-voorts-geeft-hij:
.....//.....//.....<>..... !
enwel~de-kerfvbende die-komt af-op-ons in-de-hand-onzer.
.....|.....\..... .
en-wie? is-aan't-horen naar-jullie, 24
.....<>..... . . . . .
naar-een-inbreng (als)deze;
..▫.....\.....\..... . .
ja als-de-vereffening-van wie-afdaalt in-de-broderij:
.....//.....//.....<>.....//....
en-als-de-vereffening-van wie-zit op~de-gereistukken verenigd
..... !
[zijn-zij-(alles)aan't-vereffenen.

=

SEDER

.....||.....//.....<>.. . . . . .
en-voorts-geschiedt vandaan-van-de-dag (nl.)die en-daarop; 25
...../.....///.....|..... .
en-voorts-stelt-hij('t) tot-ingriffing en-tot-stelregel voor-JieSSeRáAéL,
<>.....//..... !
tot de-dag-van vandaag.

~

.....///.....|..... .
en-voorts-komt DáWieD naaTsieQeLáG, 26

.....\\\.....//.....//.....
en-voorts-zendt-hij vandaan-van-de-buit aan-de-baardouden-van
.....<>.....\..... . . . . .
[JeHuWDáH aan-de-metgezellen-zijner om-te-zeggen;
///.....|... .
kijk-hier voor-jullie een-inzegening,
.....<>.....//..... !
vandaan-van-de-buit-van de-vijanden-van die-JHWH-van-Israël.
.....///.....//.....//.....<>.....//..... !
aan-die in-BéJT~AéL en-aan-die in-RáMóWT~NèGèBh en-aan-die in-JieTTàR. 27
.....\\\.....//.....//.....<>.....//..... !
aan-die in-NgæRoNgéR en-aan-die te-SiePheMóWT en-aan-die te-AèSheTteMoàNg.28
.....\..... . .
en-aan-die in-RáKhoL: 29
.....|.....\..... . . . . .
en-aan-die in-de-steden-van de-JeRàCheMeAéLieten,
.....<>.....//..... !
en-aan-die in-de-steden-van de-QeNieten.
.....\\\.....//.....//.....<>.....//..... !
en-aan-die in-ChåReMáH en-aan-die in-KhóWR~NgáSháN en-aan-die in-NgæTáQ.30
.....<>..... . . . . .
en-aan-die in-ChèBheRóWN; 31
.....//.....//..
en-aan-al-af~de-opstaanplaatsen waarvan-geldt-dat~voor-zich-heengaat~daar
.....<>....//..... !
[DáWieD hij en-de-menselijken-zijner.

~

.....<>.....\..... . . . .
en-de-PeLieJSheTieJM zij-voeren-broderij in-JieSseRáAéL; **31**.1
.....//.....///.....|
en-voorts-vluchten de-menselijken-van JieSseRáAéL
.....\..... .
[vandaan-van-de-vertegenwendiging-van de-PeLieJSheTieJM,
.....//.....<>.....//..... !
en-voorts-vallen-zij aangepakt op-de-berg GieLeBoàNg.
.....\..... .
en-voorts-kleven-aan de-PeLieJSheTieJM, 2
.....<>..... . . . . .
enwel~bij-SháAuWL en-enwel~bij-de-stichtzonen-zijner;
.....\..... . .
en-voorts-verslaan de-PeLieSheTieJM:
.....\\\.....//.....<>..
enwel~JeHóWNáTáN en-enwel~AæBhieNáDáB en-enwel~MàLeKieJ~ShuWàNg
.....//..... !
[de-stichtzonen-van SháAuWL.
.....///.....|..... .
en-voorts-wordt-zwaar de-broderij naar~SháAuWL, 3

.....//.....<>.....\..... . . . . .
en-voorts-vinden-hem de-aanleggers menselijken met-een-boog;
.....//.....<>..... !
en-voorts-kronkelt-hij machtig vandaan-van(vanwege)-de-aanleggers.
.....\.....¤.....\\...../.....
en-voorts-zegt SháAuWL aan-de-hoog-heendrager-van de-gereistukken-zijner 4
.....//.....\.....\ . .
[ontdoe het-zwaard-jouwer en-doorbóór-mij daarmee:
.....¤.....\...../////..
afwendend-dat~aan't-komen-zijn voorhuidhebbendnen (als)deze
.....\\.....|..... .
[en-voorts-aan't-doorboren-zijn-mij en-handelen~met-mij,
....///.....|.....\..... .
en-niet heeft-behoefte de-hoog-heen-drager-van
[de-gereistukken-zijner,
//.....<> . . . . . .
ja hij-heeft-ontzag machtig;
.....///.....|..... .
en-voorts-neemt SháAuWL enwel~het-zwaard,
.....<>..... !
en-voorts-valt-hij daarop.
.....//.....<>.....\..
en-voorts-ziet de-hoog-heen-drager-van~de-gereistukken-zijner ja 5
.....\..... . . . . .
[een-gestorvene (is) SháAuWL;
.....//.....//.....<>.....//..... !
en-voorts-valt ook~hij op~het-zwaard-zijner en-voorts-sterft-hij
[genoot-met-hem.
.....\.....|'.....\.....¤
en-voorts-sterft SháAuWL en-de-drie stichtzonen-zijner 6
.....\\...../.....\\\.
[en-de-hoog-heen-drager-van de-gereistukken-zijner ook
.....//.....//.....<>... !
[al-af~de-menselijken-zijner op-de-dag (nl.)die verenigd.
.....\.....¤.....\\.....
en-voorts-zien de-menselijken-van~JieSseRáAéL die(zijn)~in-het-oversteekse-van 7
...../.....\.....\..... . .
[het-diep en-die(zijn) in-het-oversteekse-van de-JàReDéN:
.....\\.....|.....\..... .
ja~weg-vluchten de-menselijken-van JieSseRáAéL,
.....<>.....\..... . . . . .
en-ja gestorven-zijn SháAuWL en-de-stichtzonen-zijner;
.....///.....|..... .
en-voorts-verlaten-zij enwel~de-steden en-voorts-vluchten-zij,
.....\..... .
en-voorts-komen de-PeLieJSheTieJM,
.....<>..... !
en-voorts-zitten-zij daarin.

=

.....|..... .
en-voorts-geschiedt-het vandaan-van-de-volgende-morgen, 8
.....\..... .
en-voorts-komen de-PeLieJShₑTieJM,
.....<>..... . . . . .
om-te-ontschillen enwel~de-aangepakten;
...../////.....|..... .
en-voorts-vinden-zij enwel~SháAuWL en-enwel~de-drie stichtzonen-zijner,
...<>...../////..... !
gevallen op-de-berg GieLₑBoàNg.
.....|..... .
en-voorts-scheiden-zij-af enwel~het-eerstdeel-zijner, 9
.....<>..... . . . . .
en-voorts-ontschillen-zij enwel~de-gereistukken-zijner;
.....|...../..... . .
en-voorts-zenden-zij in-het-land-van~de-PeLieJShₑTieJM rondsingelend:
...../////...../////.....<>.....
tot-een-goednieuwsboodschap-van het-huis-van de-boetseerbeelden-hunner
..... !
[en-enwel~het-genotenvolk.
...../////.....|..... .
en-voorts-stellen-zij enwel~de-gerestukken-zijner, 10
.....<>..... . . . .
tenhuize-van NgàShₑTtáRóWT[145];
.....|..... .
en-enwel~het-karkas-zijner stoten-zij-omhoog,
.....<>...../////.... !
op-de-muur-van BéJT SháN.
...../..... .
en-voorts-horen daarvan, 11
.....<>...../..... . . . . .
de-inzittenden-van JáBhéJSh in-GieLₑNgáD;
//...../////...../<>..... !
enwel wat~maken de-PeLieJShₑTieJM aan-SháAuWL.
...../...../.....¬...../.....
en-voorts-staan-op al-af~manmenselijke-van vermogen en-voorts-gaan-zij 12
..... .
[al-af~de-nacht,
.....||...../..... . .
en-voorts-nemen-zij enwel~het-karkas-van SháAuWL:
.....|...../..... .
en-enwel het-karkas-van de-stichtzonen-zijner,
.....<>...../.. . . . . .
vandaan-van-de-muur-van BéJT SháN;

[145] = Ashteret = Astarte, de naam van een populaire godin in Kanaàn, de naam beteket: 'wulps'. In het Perzich heet zij Isthar en dat is dezelfde naam als Esther, de hoofdfiguur in het bijbel boek Esther.

.....\..... .
en-voorts-komen-zij te-JáBhéJSh,
...../////.....<>... !
en-voorts-vervlammen-zij enwel-hen daar.
.....|..... .
en-voorts-nemen-zij enwel~de-harde-botten-hunner, 13
...../////.....<>..... . . . . .
en-voorts-begraven-zij op-de-drukplek-van~de-tamarisk in-JáBéJSh;
.....<>...../////.... !
en-voorts-vasten-zij zeven dagen.

~